ANNE RICE

CÂNTECELE SERAFIMULUI 1

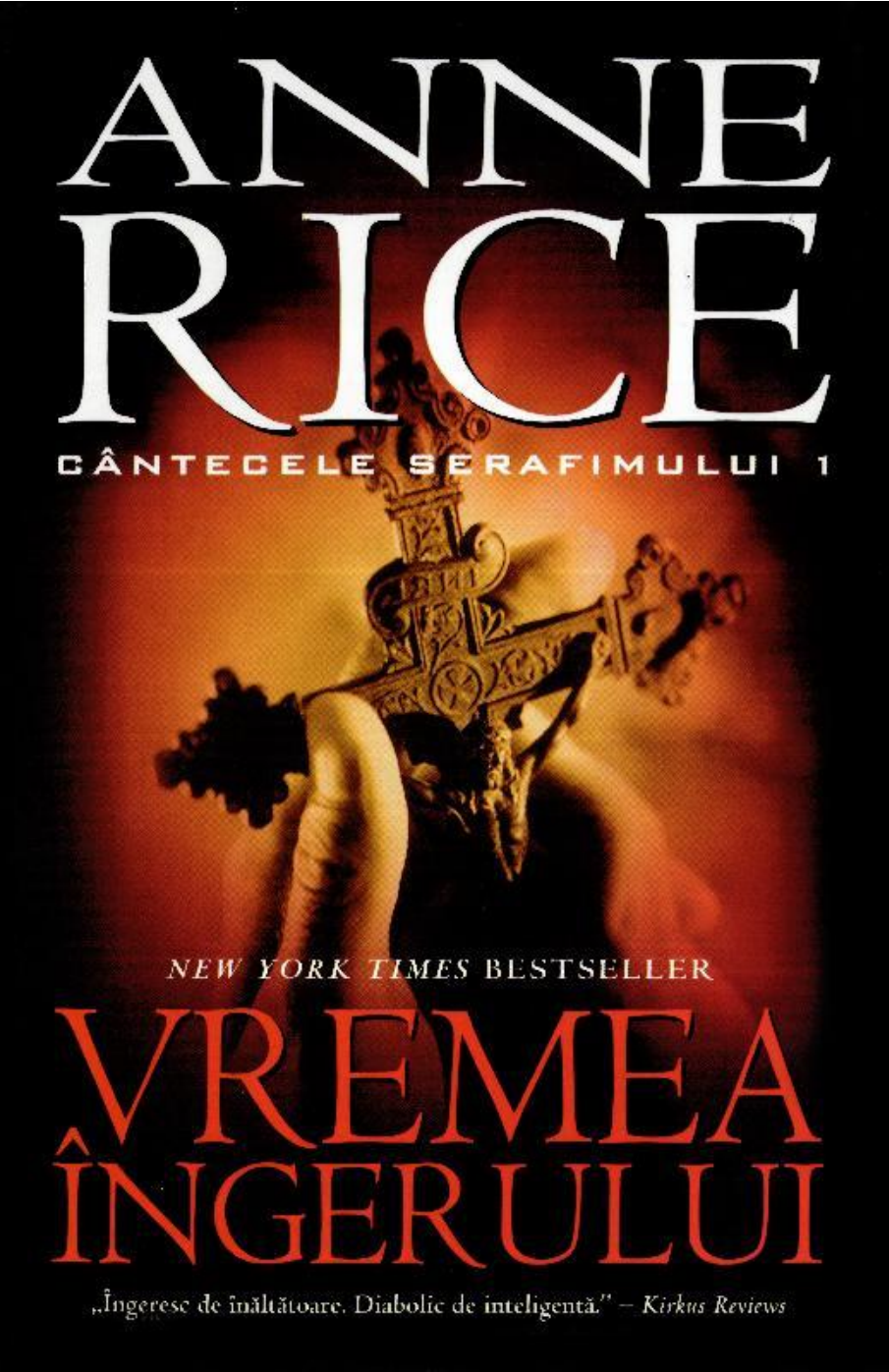

NEW YORK TIMES BESTSELLER

VREMEA ÎNGERULUI

„Îngeresc de înălțătoare. Diabolic de inteligentă." – *Kirkus Reviews*

ANNE RICE

(născută pe 4 octombrie 1941, la New Orleans) este una dintre cele mai citite și îndrăgite scriitoare americane, cunoscută mai ales pentru seria de mare succes *Cronicile vampirilor*. Autoare a douăzeci și nouă de cărți, care împletesc elemente gotice, erotice și religioase, Rice a devenit una dintre cele mai bine vândute scriitoare de pe continentul american, romanele sale bucurându-se de un succes uriaș în rândurile publicului larg.

www.annerice.com

ÎN *TREMEA ÎNGERULUI*, ROMAN CARE deschide seria *Cântecele serafimului*, Anne Rice revine la scrisul său fermecător care i-a cucerit pe cititori mai bine de trei decenii, compunând o poveste plină de suspans, situată în vremuri îndepărtate – un thriller metafizic despre îngeri și asasini.

Ne aflăm în prezent. În centrul povestirii: Toby O'Dare – un asasin plătit, notoriu în lumea interlopă – este solicitat pentru o nouă misiune ucigașă. Un suflet fără suflet, un mort viu care se ascunde sub diverse nume false (printre care și Lucky Vulpoiul!), el își înfăptuiește crimele la ordinul Justițiarului.

În lumea de coșmar a lui Toby, își face însă apariția un străin misterios, un serafim, care îi oferă acestuia șansa de a salva vieți în loc de a ucide. Toby, care visa cândva să devină preot dominican, dar a ajuns în schimb să întruchipeze răul și violența, profită de această șansă. Iste astfel purtat înapoi în trecut, în Anglia secolului al XIII-lea, în timpuri întunecate, când evreii sunt acuzați de crime rituale, iar copiii mor subit sau dispar... În acest decor primitiv, Toby, animat de altruism și dragoste, își începe misiunea primejdioasă de căutare a mântuirii, îmbarcându-se într-o călătorie aventuroasă, din care nu lipsesc pericolele și umilințele, devotamentul și trădarea.

ANNE RICE

VREMEA ÎNGERULUI

CÂNTECELE SERAFIMULUI

— 1 —

Traducere din limba engleză și note de
IULIA ARSINTESCU

LEDA
GRUPUL EDITORIAL CORINT

Redactor: ALINA IOAN
Tehnoredactor: MIHAELA CIUFU

Anne Rice, *Angel Time*
Copyright © 2009 by Anne O'Brien Rice
All rights reserved.

Toate drepturile asupra acestei ediţii sunt rezervate
Editurii LEDA, imprint al GRUPULUI EDITORIAL CORINT

ISBN 978-973-102-367-0

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
RICE, ANNE
Cântecele serafimului / Anne Rice;
trad.: Iulia Arsintescu. - Bucureşti: Leda, 2011
ISBN 978-973-102-366-3
Vol. 1: Vremea îngerului. - 2011. -ISBN 978-973-102-367-0

I. Arsintescu, Iulia (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Acest roman este dedicat lui Christopher Rice,
Karen O'Brien, Sue Tebbe, Becket Ghioto
şi memoriei surorii mele
Alice O'Brien Borchardt.

Luaţi seama să nu dispreţuiţi pe vreunul din aceştia mici; că vă spun Eu vouă că îngerii lor din ceruri pururea văd faţa Tatălui Meu, care este în ceruri.

— Evanghelia după Matei, 18:10
(Versiunea Bartolomeu Valeriu Anania)

Tot aşa, v-o spun Eu vouă, bucurie se face înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăieşte.

— Evanghelia după Luca, 15:10
(Versiunea Bartolomeu Valeriu Anania)

Că îngerilor Săi le va porunci pentru tine
ca să te păzească în toate căile tale;
pe mâini te vor înălţa
ca nu cumva piciorul tău să ţi-l izbeşti de piatră.

— Psalmul 90:11-12
(Versiunea Bartolomeu Valeriu Anania)

CAPITOLUL UNU

Umbre de disperare

SEMNELE RELE S-AU ARĂTAT ÎNCĂ DE LA ÎNCEPUT.

Întâi de toate, nu voiam să lucrez la Mission Inn. M-aş fi dus cu dragă inimă oriunde în ţară, dar nu la Mission Inn. Şi încă în apartamentul nupţial, chiar în camera aceea, camera mea. Ghinion până peste cap, mi-am spus.

Dar şeful meu, Justiţiarul, nu avea cu niciun chip de unde să ştie, atunci când mi-a încredinţat treaba, că Mission Inn era locul unde mă duceam când nu voiam să fiu Lucky Vulpoiul, când nu voiam să fiu asasinul lui.

Mission Inn era o parte din bucăţica aceea mică de lume unde nu mă deghizam. Când mergeam acolo, eram pur şi simplu eu, înalt de un metru nouăzeci şi trei, blond şi tuns scurt, cu ochi cenuşii — un om ca atâţia alţii, care nu seamănă cu nimeni în mod special. Nici măcar nu mă oboseam să port proteză ca să-mi schimb

vocea când mergeam acolo. Nici măcar nu-mi băteam capul să-mi pun ochelarii, care îmi ascundeau identitatea oriunde altundeva, mai puţin la mine în apartament şi la mine în cartier.

Acolo eram exact cine sunt, deşi eu sunt exact omul care se deghizează atât de complicat atunci când execută ceea ce îi cere Justiţiarul să execute.

Aşa că Mission Inn era al meu, al unui „nimeni", şi la fel era şi apartamentul nupţial, numit apartamentul Amistad, cel de sub cupolă. Iar acum mi se ceruse să-l mânjesc sistematic. Nu pentru altcineva, ci pentru mine, desigur. N-aş fi făcut niciodată ceva menit să dăuneze hotelului Mission Inn.

O clădire uriaşă, o construcţie fantezistă din Riverside, California, Mission Inn reprezenta locul unde găseam deseori refugiu şi se întindea extravagant şi acaparator pe două cvartale. Acolo puteam să mă prefac, timp de o zi, două, trei, că nu mai eram căutat de FBI, de Interpol sau de către Justiţiar, puteam să scap de mine şi de conştiinţa mea.

Europa devenise de multă vreme nesigură pentru mine, datorită securităţii crescute la toate punctele de control şi a faptului că serviciile care reprezentau legea şi visau să pună mâna pe mine hotărâseră că eu eram autorul tuturor crimelor nerezolvate din dosarele lor.

Dacă îmi doream atmosfera atât de dragă din Siena sau Assisi, din Viena ori Praga şi din toate acele locuri unde nu mai puteam merge, o căutam la Mission Inn.

Nu putea fi toate aceste oraşe, desigur. Dar îmi asigura un paradis unic şi mă trimitea înapoi în lumea mea sterilă cu spiritul revigorat.

Nu era singurul loc unde puteam să fiu nimeni, dar era cel mai bun şi aici veneam cel mai des.

Mission Inn nu se afla departe de „locuinţa" mea, dacă o pot numi aşa. De obicei, mă duceam acolo dintr-un impuls şi atunci când puteau să-mi dea apartamentul meu. Îmi plăceau şi celelalte camere, în special Apartamentul Patronului, dar aveam răbdare şi aşteptam să stau în Amistad. Iar uneori mă căutau la unul dintre multele mele telefoane mobile special ca să mă anunţe că apartamentul poate fi al meu.

Deseori rămâneam chiar şi o săptămână la Mission Inn. Îmi luam cu mine lăuta, uneori chiar cântam un pic. Şi întotdeauna aveam un teanc de cărţi de citit, de obicei cărţi de istorie, despre Evul Mediu sau epoca dinainte, despre Renaştere, despre Roma antică. Citeam ore în şir în apartamentul Amistad, simţindu-mă neobişnuit de în siguranţă.

De la hotel mă duceam în locuri speciale.

Deseori, nedeghizat, conduceam până la Costa Mesa, în apropiere, să ascult orchestra Pacific Symphony. Îmi plăcea contrastul, îmi plăcea să schimb arcadele de stuc şi clopotele ruginite de la hotel cu minunea imensă de plexiglas reprezentat de Segerstrom Concert Hall, cu încântătoarea sa cafenea roşie de la etajul întâi.

În spatele uriaşelor ferestre ondulate, restaurantul părea să plutească în spaţiu. Când mâncam acolo, simţeam

că într-adevăr pluteam prin spaţiu şi prin timp, desprins de toate lucrurile urâte şi rele, miraculos de singur.

Nu demult ascultasem în sala aceea de concerte *Ritualul primăverii* de Stravinsky. Îmi plăcea. Îmi plăcea nebunia care zvâcnea în muzică. Îmi revenise în minte momentul când am auzit-o prima oară, cu zece ani în urmă — în noaptea când îl cunoscusem pe Justiţiar. Mă făcuse să mă gândesc la viaţa mea, la tot ceea ce se întâmplase de atunci, cum alunecasem într-o lume în care aşteptam să sune telefonul, fapt care însemna, de fiecare dată, că cineva fusese însemnat şi trebuia să mă duc după el.

Nu ucideam niciodată femei, dar asta nu însemna că nu o făcusem înainte să devin vasalul, şerbul Justiţiarului — sau cavalerul lui, în funcţie de punctul de vedere al fiecăruia. El mă numea cavalerul lui. Eu mă gândeam la munca mea în termeni mai respingători şi nimic nu reuşise, în timpul acestor zece ani, să mă familiarizeze cu ea.

Deseori conduceam de la Mission Inn chiar până la misiunea San Juan Capistrano, mai la sud şi mai aproape de coastă, alt loc secret unde mă simţeam necunoscut, uneori chiar fericit.

San Juan Capistrano chiar este o misiune. Nu şi Mission Inn. Mission Inn este doar un omagiu adus arhitecturii şi moştenirii misiunilor. Dar San Juan Capistrano este un lucru veritabil.

La Capistrano, hoinăream prin uriaşa grădină pătrată, prin chiliile deschise şi vizitam îngusta, întunecoasa capelă Serra — cea mai veche capelă catolică din California.

Iubeam capela aceea. Îmi plăcea pentru că era singura biserică de pe toată coasta unde se ştia că slujise binecuvântatul Junípero Serra, marele franciscan. Poate că mai slujise şi în alte biserici. De fapt, sigur o făcuse. Dar aceasta era singura despre care se ştia cu siguranţă.

Am fost de câteva ori în nord ca să vizitez misiunea din Carmel, să mă uit la chilia micuţă pe care o reconstruiseră acolo şi i-o atribuiseră lui Junípero Serra şi să meditez la simplitatea ei: un scaun, un pat îngust, o cruce pe perete. Tot ce-i trebuia unui sfânt.

Mai exista şi San Juan Bautista, cu refectoriul şi muzeul ei — şi toate celelalte misiuni atât de conştiincios restaurate.

Când eram copil, am vrut pentru o vreme să mă fac călugăr, dominican, de fapt, iar misiunile dominicane şi cele franciscane din California se amestecau în mintea mea, pentru că erau amândouă ordine ale milosteniei. Le respectam deopotrivă şi o părticică din mine încă mai nutrea vechiul vis.

Încă mai citeam cărţi istorice despre dominicani şi franciscani. Aveam o biografie veche a lui Toma D'Aquino păstrată din vremea şcolii, plină de însemnări făcute atunci. Întotdeauna m-a liniştit să citesc istorie. Să citesc istorie însemna să mă scufund în vremuri sfârşite în pace. La fel şi misiunile. Reprezentau insule ale altor vremuri.

Dar cel mai des vizitam capela lui Serra de la San Juan Capistrano.

Nu mergeam acolo ca să-mi amintesc devoţiunea pe care o nutrisem când eram copil. Aceasta dispăruse pentru totdeauna. Voiam pur şi simplu să păşesc pe potecile străbătute demult. Sau poate că doream pur şi simplu să calc pe pământ sfânt, să mă mişc prin locuri menite pelerinajului şi sfinţeniei, pentru că acum nu mai puteam să mă gândesc la aşa ceva.

Îmi plăcea acoperişul cu bârne al capelei Serra şi pereţii ei întunecaţi, pictaţi. Mă simţeam liniştit în penumbra dinăuntru, unde strălucea doar aurul icoanei, doar conturul auriu al altarului umplut cu statui şi cu sfinţi.

Desigur, icoana aurie, sau catapeteasma, cum i se spune adesea, nu fusese aici în zilele timpurii ale franciscanilor. Apăruse mai târziu, în timpul restaurării, însă mie biserica mi se părea cât se poate de adevărată. Exista în ea Sfânta Împărtăşanie. Iar Sfânta Împărtăşanie, indiferent de credinţa mea, nu putea fi decât „adevărată".

Cum aş putea explica?

Îngenuncheam întotdeauna în semiîntuneric, pentru multă vreme, şi întotdeauna aprindeam o lumânare înainte să plec, deşi n-aş putea să spun pentru cine sau pentru ce. Uneori şopteam: „În memoria ta, Jacob, şi a ta, Emily." Dar nu era o rugăciune. Nu mai credeam în rugăciuni mai mult decât credeam în amintire.

Mă închinam ritualurilor şi monumentelor, semnelor cu înţeles. Mă închinam istoriei din cărţi, din clădiri, din picturi — şi în acelaşi timp *credeam* în pericol, şi *credeam* în uciderea unor oameni oriunde şi oricând îmi cerea

stăpânul meu să o fac, stăpân pe care în adâncul inimii mele îl numeam simplu Justiţiarul.

Ultima dacă când mă dusesem la misiune — acum mai puţin de o lună — petrecusem un timp neobişnuit de lung plimbându-mă prin grădina ei enormă.

Nu mai văzusem niciodată atâtea feluri de flori în acelaşi loc. Existau trandafiri moderni, cu formă perfectă, şi trandafiri din trecut, deschişi precum cameliile, existau viţă cu flori în formă de trompetă, rochiţa-rândunicii, verbină şi cele mai mari tufe de iasomie albastră pe care le-am văzut în viaţa mea. Existau floarea-soarelui şi portocali şi margarete, şi te puteai plimba prin toată această bogăţie pe o mulţime de alei largi şi proaspăt pavate.

Am mers cu răbdare printre chiliile ferecate, încântat de pereţii vechi încărcaţi neuniform cu flori. Îmi plăcea să privesc lumea stând sub arcade. Arcadele rotunjite erau semnul reprezentativ al misiunii şi erau reprezentative şi pentru Mission Inn.

La Capistrano îmi plăcea în mod special faptul că planul misiunii copia un proiect monastic vechi, reprodus de mănăstiri peste tot în lume, şi că Toma D'Aquino, sfântul pe care-l veneram când eram copil, petrecuse probabil multe ore hoinărind printr-o grădină la fel de pătrată, cu arcade rotunde, cu alei netede şi cu inevitabil la fel de multe flori.

De-a lungul istoriei, călugării respectaseră iar şi iar acelaşi plan, ca şi cum cărămizile însele şi mortarul s-ar fi putut

înălţa cumva în faţa răului din lume şi i-ar fi putut păstra oarecum în siguranţă, pe ei şi cărţile pe care le scriau.

Stătusem multă vreme în picioare lângă ruina uriaşei biserici principale de la Capistrano.

O distrusese un cutremur în 1812, iar în locul ei rămăsese, plin de gropi şi fără acoperiş, un sanctuar înspăimântător de mare de nişe goale. Mă uitasem la bucăţile de cărămizi şi de ciment care rezistaseră întâmplător ici şi colo ca şi cum ar fi avut un înţeles pentru mine, un fel de înţeles ca al *Ritualului primăverii*, ceva menit să aibă de-a face cu ruina propriei mele vieţi.

Eram un om scuturat de un cutremur, un om paralizat de disonanţe. Asta ştiam. Mă gândeam mereu la asta, încercam să mă desprind de orice continuitate. Încercam să accept ceea ce părea să fie soarta mea. Dar nu-i uşor, dacă nu crezi în soartă.

La ultima mea vizită, vorbisem cu Dumnezeu în capela Serra şi îi spusesem cât de mult îl uram pentru că nu există. I-am spus cât de otrăvitoare era iluzia că el ar exista, ce nedreptate le făcea astfel muritorilor, mai ales copiilor, şi cât de mult îl detestam din cauza asta.

Ştiu, ştiu, nu are sens ce spun. Am făcut o mulţime de lucruri fără sens. Să fiu asasin şi doar atât nu are niciun sens. Probabil chiar din această cauză mă învârteam în aceste locuri, din ce în ce mai des, fără să port vreuna dintre numeroasele mele măşti.

Ştiam că citeam cărţi de istorie ca şi cum mi-aş fi imaginat că un Dumnezeu se amestecase în istorie nu

numai o dată ca să ne salveze de noi înşine, dar nu credeam deloc asta, iar mintea mea era plină de tot felul de poveşti despre epoci diverse şi numeroase personaje faimoase. De ce ar fi procedat altfel un ucigaş?

Pentru că nimeni nu poate fi ucigaş în fiecare clipă a vieţii lui. Din când în când, mai răzbate câte o urmă de umanitate, câte un licăr de normalitate, indiferent cu ce te-ai ocupa.

Aşa că eu aveam cărţile mele de istorie şi vizitele în acele câteva locuri în stare să mă transporte în timpurile despre care citeam cu atâta entuziasm încăpăţânat, umplându-mi mintea cu poveşti cât să nu poată fi golită uşor şi să se întrebe despre ea însăşi.

Dar trebuia să-i arăt lui Dumnezeu pumnul pentru lipsa de sens a tuturor acestor lucruri. Iar mie asta îmi făcea bine. El nu exista cu adevărat, dar eu îl puteam crea în acest mod, înfuriindu-mă, şi îmi plăceau momentele de conversaţie cu acela care pe vremuri însemnase pentru mine atât de mult, iar acum îmi inspira doar mânie.

Când ai fost crescut catolic, probabil că ritualurile îţi rămân toată viaţa. Trăieşti într-un fel de teatru al minţii din care nu poţi ieşi. Toată viaţa porţi în spate două mii de ani, pentru că ai crescut conştient că aparţii acelor ani.

Cei mai mulţi americani consideră că lumea a început în ziua când s-au născut ei, dar catolicii se duc înapoi până la Bethleem şi mai departe, iar evreii fac la fel, chiar şi cei mai puţin religioşi dintre ei, şi îşi aduc aminte Exodul şi făgăduielile lui Abraham dinainte de el. Niciodată

n-am putut să mă uit la stelele nopţii sau la nisipul unei plaje fără să mă gândesc la promisiunile făcute de Dumnezeu lui Abraham în legătură cu neamul lui şi, indiferent ce am crezut s-au n-am crezut vreodată, Abraham rămâne părintele neamului căruia încă îi aparţin, fără vreo vină sau vreun merit din partea mea.

Am să-ţi înmulţesc sămânţa cât stelele din cer şi cât nisipul de la malul mării.

Aşa că participăm în continuare la dramele din teatrul minţii noastre, chiar şi atunci când nu mai credem în public sau în regizorul piesei.

Am râs gândind aşa ceva, în timp ce meditam în capela Serra, am râs tare ca un nebun în timp ce îngenuncheam acolo, bolborosind în penumbra dulce şi clătinând din cap.

Ceea ce mă înfuriase la ultima vizită era faptul că trecuseră zece ani de când lucram pentru Justiţiar.

El îşi amintise aniversarea, vorbise pentru prima oară despre o aniversare şi mă gratificase cu un dar uriaş în bani, virat deja în contul din Elveţia, prin care îmi primeam banii de cele mai multe ori.

Cu o seară înainte, îmi spusese la telefon:

— Dacă te-aş cunoaşte mai bine, Lucky, ţi-aş da ceva mai mult decât nişte bani reci. Dar tot ce ştiu este că mai cânţi la lăută, şi că atunci când erai copil cântai mereu. Mi-ai povestit despre asta. Dacă nu ţi-ar fi plăcut atât de mult lăuta, probabil că nici nu ne-am fi întâlnit vreodată. Îţi dai seama cât de mult timp a trecut de când ne cunoaştem? Mereu sper că vei trece pe-aici şi vei avea cu tine şi

lăuta. Când ai s-o faci, am să te rog să cânţi pentru mine, Lucky. La naiba, Lucky, nici măcar nu ştiu unde locuieşti!

Era un subiect pe care îl aducea în discuţie mereu — faptul că nu ştia unde locuiesc; cred că se temea, în adâncul sufletului său, că nu aveam încredere în el, că munca mea rodea treptat dragostea pe care i-o purtam.

Dar aveam încredere în el. Şi îl iubeam. Nu iubeam pe nimeni altcineva pe lume, doar pe el. Numai că nu voiam să ştie nimeni unde locuiesc.

Nicăieri nu mă simţeam acasă şi schimbam des locuinţa. Nu luam nimic cu mine din casă în casă, doar lăuta şi toate cărţile. Şi, desigur, câteva haine.

În epoca aceasta, a internetului şi a telefoanelor mobile, era atât de uşor să fii de negăsit. Şi atât de uşor să întâmpini pe cineva cu o voce plăcută, într-o perfectă linişte electronică.

— Poţi să dai de mine oricând, zi şi noapte. Trebuia să-i aduc aminte mereu. Nu are importanţă unde locuiesc. Nu contează nici pentru mine, aşa că de ce ar conta pentru tine? Şi, cândva, s-ar putea să-ţi trimit o înregistrare cu mine cântând la lăută. Încă mă mai pricep, vei fi surprins.

Chicotise. Îi convenea, atâta vreme cât răspundeam la telefon.

— Te-am dezamăgit vreodată? l-am întrebat.

— Nu, şi nici eu nu te voi dezamăgi, mi-a răspuns. Dar mi-ar plăcea să te pot vedea mai des. La naiba, ai putea fi la Paris chiar acum, sau la Amsterdam.

— Nu sunt, i-am răspuns. Ştii bine. Punctele de control sunt prea fierbinţi. Sunt în Statele Unite încă de la acel 11 septembrie. Sunt mai aproape decât crezi şi am să trec să te văd curând, dar nu chiar acum, şi poate chiar vom ieşi să cinăm în oraş. Vom sta şi noi într-un restaurant, ca oamenii. Dar zilele astea nu vreau să ne întâlnim. Vreau să fiu singur.

Nu primisem nicio misiune la aniversare, aşa că am putut rămâne la Mission Inn şi să plec cu maşina la San Juan Capistrano a doua zi de dimineaţă.

Nu era deloc nevoie să-i spun că aveam un apartament în Beverly Hills, într-un loc liniştit şi plin de vegetaţie, pentru că anul viitor puteam fi în Palm Springs sau în deşert. Şi nu era nevoie nici să-i spun că nu trebuia să mă deghizez în acest apartament, sau chiar în cartier, aflat la doar o oră distanţă de Mission Inn.

Înainte, nu ieşeam niciodată fără să mă deghizez cât de cât, şi mi-am dat seama de schimbare cu o linişte rece. Uneori mă întrebam dacă m-ar lăsa să-mi iau cărţile cu mine, în cazul în care aş fi ajuns vreodată la închisoare.

Hotelul Mission Inn din Riverside, California, reprezenta singura constantă din viaţa mea. Eram în stare să traversez ţara cu avionul numai ca să dau apoi o fugă la Riverside. Pentru că hotelul era locul unde voiam cu adevărat să mă aflu.

În seara aceea, Justiţiarul continuase conversaţia.

— Cu ani în urmă, ţi-am cumpărat toate înregistrările cu muzică de lăută făcute vreodată şi cel mai bun

instrument din lume. Plus toate cărţile pe care ţi le doreai. La naiba, am scos unele chiar din biblioteca mea. Încă mai citeşti tot timpul, Lucky? Ştii că ar trebui să ai parte de mai multă şcoală, Lucky. Poate că ar fi trebuit să mă ocup mai mult de tine.

— Şefule, îţi faci griji degeaba. Am mai multe cărţi acum decât mi-ar trebui vreodată. De două ori pe lună las o cutie plină pe la câte o bibliotecă. Mă simt foarte bine aşa.

— Dar ce-ai zice de un apartament de lux pe undeva, Lucky? Sau de nişte cărţi rare? Trebuie să fie ceva ce să-ţi pot dărui, în afară de bani. Un *penthouse* ar fi frumos şi sigur. Cu cât stai mai sus, cu atât eşti mai în siguranţă.

— Sigur şi în cer? l-am întrebat. De fapt, apartamentul meu din Beverly Hills chiar era un *penthouse*, numai că toată clădirea avea doar cinci etaje. Există doar două moduri în care poţi ieşi dintr-un *penthouse*, şefu', i-am spus. Iar eu nu vreau să fiu băgat la cutie. Nu, mulţumesc.

Mă simţeam însă destul de sigur în apartamentul meu de la ultimul etaj din Beverly Hills, cu pereţii tapetaţi cu cărţi din toate timpurile de dinaintea secolului XX.

Ştiam de multă vreme de ce-mi plăcea istoria. Pentru că istoricii fac totul să sune atât de coerent, de plin de sens, de complet. Iau un secol întreg şi îi impun un înţeles, o personalitate, un destin — ceea ce este, bineînţeles, o minciună.

Dar mă mângâia, în singurătatea mea, să citesc astfel de scrieri, să mă gândesc că secolul al XIV-lea fusese „o

oglindă îndepărtată", ca să parafrazez un titlu faimos, să cred că am putea învăţa din epoci întregi ca şi cum ar fi avut continuitate special pentru noi.

Era bine să citesc în apartamentul meu. Era bine să citesc la Mission Inn.

Îmi plăcea apartamentul meu din mai multe motive. Îmi plăcea să mă plimb, simplu şi nedeghizat, prin cartierul liniştit şi tăcut şi să mă opresc la hotelul Four Seasons pentru micul dejun sau pentru prânz.

Au fost dăţi când m-am cazat la Four Seasons numai ca să fiu într-un loc complet diferit, aveam şi acolo un apartament favorit cu o masă lungă din granit şi un pian mare, negru. Îmi venea să cânt la pian în apartamentul acela, şi uneori chiar cântam din gură, cu fantoma vocii pe care o avusesem cândva.

Cu ani în urmă, crezusem că voi cânta toată viaţa mea. Muzica fusese cea care îmi ucisese dorinţa de a fi călugăr dominican — muzica şi probabil faptul că, pe măsură ce creşteam, voiam să fiu cu fete şi voiam să fiu un om de lume. Dar muzica şi farmecul absolut al lăutei îmi răvăşiseră cel mai mult sufletul de doisprezece ani. Cred că mă simţeam superior oricărei trupe de garaj formate de puştani atunci, când cântam la minunata lăută.

Lăsasem, însă, în urmă toate aceste lucruri, le lăsasem în urmă de zece ani — lăuta era acum doar o amintire — şi iată că sosise aniversarea, iar eu nu-i spuneam Justiţiarului adresa.

— Ce-aş putea să-ţi dau? îşi pleda el cauza în continuare. Ştii, acum câteva zile am ajuns, absolut din întâmplare, într-un magazin de cărţi rare. Bântuiam prin Manhattan. Ştii cum bântui eu. Şi am văzut o minunată carte medievală.

— Şefule, ţi-am răspuns deja, nu vreau nimic, am spus. Şi am închis telefonul.

În ziua următoare, după telefon, i-am vorbit despre asta non-existentului Dumnezeu în capela Serra, la lumina roşie a candelei de la icoană, povestindu-i ce monstru devenisem, un soldat fără război, un lunetist precis fără o cauză precisă, un cântăreţ care nu cântă niciodată. Ca şi cum lui Dumnezeu i-ar fi păsat.

Pe urmă am aprins o lumânare.

— Pentru nimicnicie, am spus, căci asta devenise viaţa mea. Iată o lumânare... pentru mine.

Cred că aşa ceva am rostit. Nu sunt sigur. Ştiu că am vorbit mult prea tare, pentru că lumea s-a întors şi s-a uitat la mine. Iar asta m-a surprins, pentru că lumea rareori mă bagă în seamă.

Până şi deghizările mele încearcă să mă facă anonim şi neînsemnat.

Mă deghizez cu oarecare consecvenţă, deşi mă îndoiesc că şi-a dat seama cineva. Păr negru unsuros, ochelari întunecaţi, o şapcă de baseball, o geacă de piele ca de pilot, un picior tras, dar niciodată acelaşi.

Ajunge atât ca să devin un om pe care nu-l vede nimeni. Înainte să mă duc acolo ca mine însumi, am folosit trei

sau patru deghizări şi la recepţia de la Mission Inn, precum şi trei sau patru nume diferite. A mers de minune. Când adevăratul Lucky Vulpoiul s-a prezentat sub numele de Tommy Crane, nimeni n-a dat cel mai mic semn că l-ar recunoaşte. Mă pricepeam prea bine să mă deghizez. Pentru agenţii care mă vânau, eram un *modus operandi*, nu un om cu chip.

La acea ultimă vizită, am ieşit din capela Serra furios şi confuz, simţindu-mă mizerabil, şi m-am mai uşurat doar petrecându-mi ziua în pitorescul orăşel San Juan Capistrano şi cumpărând o statuetă a Fecioarei din magazinul de suveniruri al misiunii, înainte să se închidă.

Nu era o statuetă obişnuită. Era o figurină cu Iisus copil, făcută nu doar din ipsos, ci şi din pânză îmbibată cu ipsos. Părea îmbrăcată şi moale, deşi nu era. Era îmbrăcată şi dură. Şi înduioşătoare. Micuţul Iisus avea o personalitate puternică, cum ţinea căpşorul înclinat într-o parte, iar Fecioara însăşi era doar un chip ca o lacrimă, cu două mâini ieşind din veşmântul elegant alb cu auriu. După momentul respectiv, am aruncat cutia în maşină şi nu m-am mai gândit la ea.

De fiecare dată când mergeam la Capistrano — şi ultima oară nu reprezentase o excepţie — ascultam slujba în bazilica nouă, reconstruită în locul marii biserici transformată în ruine în 1812.

Bazilica mare mă impresiona foarte mult şi mă liniştea. Era construită în stil roman şi, ca multe alte biserici

romane, era plină de lumină. Arcade rotunde peste tot. Pereţi pictaţi superb.

Pe peretele altarului exista altă catapeteasmă de aur, una care o făcea pe cea din capela Serra să pară măruntă. Şi aceasta era veche, adusă de pe Bătrânul Continent, la fel ca şi cealaltă, şi acoperea peretele până la o înălţime monumentală. Te copleşea lucirea ei aurie.

Nu ştia nimeni, dar trimiteam bani bisericii din când în când, deşi rareori sub acelaşi nume. Trimiteam banii prin poştă şi mă distram inventând numele pentru semnătură. Banii ajungeau unde trebuie, asta era important.

Patru sfinţi îşi aveau nişele cuvenite în catapeteasmă — Sfântul Iosif, cu inevitabilul său crin, marele Sfânt Francisc din Assisi, binecuvântatul Junípero Serra, ţinând o mică machetă a misiunii în mâna stângă, şi un nou-venit, după ştiinţa mea, binecuvântatul Kateri Tekakwitha, un sfânt indian.

Dar în timpul slujbei mă absorbea complet centrul altarului. Un Hristos crucificat lucios, cu mâinile şi picioarele acoperite de sânge, iar deasupra lui, chipul bărbos al lui Dumnezeu Tatăl, aflat sub razele aurii pornite dintr-un porumbel alb. Ansamblul reprezenta Sfânta Treime — deşi probabil că un protestant nu şi-ar fi dat seama — cu cele trei personaje prezentate literal.

Dacă te gândeşti că numai Iisus s-a transformat în om ca să ne salveze, atunci figura lui Dumnezeu Tatăl şi Sfântul Duh în chip de porumbel te pot descumpăni şi tulbura. Dar Fiul lui Dumnezeu, singurul, avea trup.

Indiferent de interpretări, ansamblul mă minuna şi mă bucura. Nu-mi păsa dacă fusese reprezentat literal sau sofisticat, mistic sau profan. Era splendid, strălucitor şi mă liniştea să-l văd, chiar şi atunci când clocoteam de ură. Mă alina faptul că alţi oameni în jurul meu îl venerau, că eram într-un loc sacru sau într-un loc unde lumea vine ca să fie în prezenţa sacrului. Nu ştiu. Reuşeam să-mi scot din minte toate acuzaţiile pe care mi le aduceam şi să mă uit pur şi simplu la ceea ce se afla în faţa mea, exact la fel cum fac când duc la îndeplinire o treabă şi mă pregătesc să curm o viaţă.

Când ridicam privirea din strană către acest crucifix, era ca şi cum aş fi dat peste un prieten pe care încă mai eram furios şi i-aş fi spus: „Iată-te din nou, să ştii că încă sunt mânios pe tine!"

În partea de jos a muribundului Iisus, se afla preasfânta lui mamă, sub înfăţişarea Fecioarei din Guadalupe, pe care am admirat-o întotdeauna.

La ultima mea vizită, petrecusem ore în şir uitându-mă la acest perete aurit.

Nu era vorba despre credinţă. Era vorba despre artă. Arta uitată a credinţei, arta interzisă a credinţei. Era excesiv, era flagrant şi oarecum liniştitor, chiar dacă spuneam în continuare: „Nu cred în tine, n-am să-ţi iert niciodată că nu eşti adevărat."

În acea ultimă dată, după slujbă, am scos rozariul pe care îl port mereu cu mine de când eram copil, dar nu ca să meditez la acele mistere vechi, care nu mai înseamnă

nimic pentru mine. M-am pierdut pur şi simplu într-o incantaţie: *Bucură-te, Marie, cea plină de har, de parcă aş crede că exişti. Roagă-te pentru noi, acum, acum şi-n clipa morţii noastre, amin, oare eşti vreodată acolo?*

După cum vă daţi seama, cu siguranţă nu sunt singurul asasin plătit de pe această planetă care se duce la slujbă. Dar eram unul dintr-o minoritate redusă care chiar o asculta cu atenţie, murmurând răspunsurile şi uneori chiar cântând imnurile. Uneori mă duceam chiar şi la împărtăşanie, îmbibat în păcat de moarte şi sfidător. Îngenuncheam pe urmă cu capul plecat şi mă gândeam: *Acesta este iadul. Acesta este iadul. Şi iadul va fi mai rău decât atât.*

Au existat întotdeauna criminali, mai mari sau mai mici, care s-au dus la slujbă cu familiile şi au condus evenimente sfinte. Nu trebuie să vă povestesc eu despre capul mafiot făcut celebru de un film, care se duce la prima comuniune a fiicei sale. Oare nu procedează toţi la fel?

Eu nu aveam familie. Nu aveam pe nimeni. Nu eram nimeni. Mă duceam la slujbă pentru mine însumi, care eram nimeni. În dosarele de la FBI şi de la Interpol se spune despre mine: este nimeni. Nu ştie nimeni cum arată, de unde vine sau unde îşi va face apariţia data viitoare. Nu ştiau nici măcar dacă lucram pentru un singur om.

Cum am mai spus, pentru ei reprezentam un *modus operandi* şi le luase ani ca să-l definească, studiind deghizările vagi surprinse incert de camere de supraveghere,

nimic definibil în cuvinte precise. De multe ori descriau loviturile mele fără să înţeleagă mai nimic din ceea ce se petrecuse cu adevărat. Dar în această privinţă nu se înşelaseră: eram nimeni.

Şi lucram pentru un singur om, pentru şeful meu, cel pe care în adâncul sufletului meu îl numeam Justiţiarul. Nu-mi trecuse nicio clipă prin cap să lucrez pentru altcineva. Şi nimeni altcineva nu-mi încredinţase vreo misiune, nici nu ar fi avut cum.

Probabil că Justiţiarul era Dumnezeu Tatăl cel bărbos din altar, iar eu, fiul său însângerat. Sfântul Duh era spiritul care ne lega împreună, pentru că eram legaţi, cu certitudine, iar eu nu mă gândisem să trec peste poruncile Justiţiarului.

Este o blasfemie. Şi ce dacă?

Cum aflasem despre aceste lucruri aflate în dosarele poliţiei şi ale agenţiilor? Iubitul meu şef avusese întotdeauna relaţiile lui, şi chicoteam împreună la telefon despre informaţiile furnizate pe aceste canale.

El ştia cum arăt. În noaptea când ne-am întâlnit, acum zece ani, fusesem eu însumi. Dar faptul că ani în şir nu mai dăduse ochii cu mine îl descumpănea.

Însă mă găsea întotdeauna când mă suna, iar dacă mă descotoroseam de telefoane, îl căutam eu să-i spun noile numere. Mă ajutase la început să fac rost de acte false, de paşapoarte, carnete de conducere şi aşa mai departe. Dar de multă vreme ştiam cum să-mi procur singur ce-mi trebuia şi cum să-i păcălesc pe furnizori.

Justiţiarul ştia că-i sunt loial. Nu trecea o săptămână fără să-l sun, fie că el îmi telefona sau nu. Uneori simţeam brusc cum mi se taie răsuflarea când îi auzeam vocea, numai pentru că mai era acolo, pentru că soarta nu-l luase de lângă mine. La urma urmei, când un singur om reprezintă toată viaţa ta, cariera, aşteptările, ei bine, chiar ajungi să-ţi fie frică să nu-l pierzi.

— Lucky, aş vrea să stau la taclale cu tine, spunea el uneori. Ştii, cum stăteam în primii doi ani. Vreau să ştiu povestea ta.

Râdeam cât mai încetişor cu putinţă.

— Îmi place cum îţi sună vocea, şefu', îi spuneam.

— Lucky, m-a întrebat el odată, măcar tu îţi ştii povestea?

Asta chiar m-a făcut să râd, dar nu de el, ci de tot.

— Ştii, şefu', i-am spus de mai multe ori, mi-ar plăcea şi mie să-ţi pun nişte întrebări, de exemplu cine eşti cu adevărat şi pentru cine lucrezi. Dar nu te întreb, nu-i aşa?

— Ai fi surprins să afli, răspunsese el. Ţi-am mai spus nu o dată, puştiule, că lucrezi pentru băieţii buni.

Şi aşa am lăsat-o.

Băieţii buni. Adică o gaşcă de tipi buni sau o organizaţie bună? Cum aş fi putut afla? Şi ce mai conta, dacă atâta timp cât executam întocmai ce-mi cerea, eu nu aveam cum să fiu bun?

Dar puteam visa, din când în când, că şeful era de partea bună a lucrurilor, legitimat cumva de guvern, curăţat, ceea ce m-ar fi făcut un fel de infanterist, m-ar fi justificat.

De asta reuşeam să-l numesc Justiţiarul şi să-mi spun: *La urma urmei, poate-i de la FBI, sau poate că-i agent Interpol şi lucrează în această ţară. Poate că facem ceva folositor.* Dar nu credeam cu adevărat. Ucideam. Cu asta mă ocupam. Nu aveam vreun motiv, era o meserie. Omoram oameni. Îi omoram fără avertisment şi fără vreo explicaţie. Poate că Justiţiarul primea vreuna din partea băieţilor buni, dar la mine cu siguranţă nu ajungea.

— Nu te temi de mine, nu-i aşa, şefu'? l-am întrebat odată. Că sunt cam într-o doagă şi într-o zi am să te vând, sau am să vin după tine. Pentru că nu trebuie să-ţi fie frică de mine, şefu'. Sunt ultimul om de pe lumea asta care s-ar atinge de vreun fir din părul tău.

— Nu mă tem de tine, băiete, nu, mi-a răspuns. Dar îmi fac griji pentru tine. Îmi fac griji, pentru că erai doar un puşti când te-am luat. Mă întreb... cum reuşeşti să dormi noaptea. Eşti cel mai bun om al meu şi uneori pur şi simplu mi se pare prea uşor să te sun şi tu să-mi răspunzi întotdeauna, şi lucrurile să meargă perfect, iar eu să trebuiască să rostesc atât de puţine cuvinte.

— Îţi place să vorbeşti, şefu', aşa-i? Este una dintre caracteristicile tale. Mie, nu. Dar să-ţi spun ceva. Nu-i uşor. Este palpitant, dar nu-i niciodată uşor. Şi uneori mi se taie respiraţia.

Nu-mi aduc aminte ce-a mai avut de spus după această mică mărturisire, doar că a mai vorbit multă vreme, adăugând, printre altele, că îi întâlnea periodic pe toţi ceilalţi care lucrau pentru el. Îi vedea, îi cunoştea, îi vizita.

— Nu se va întâmpla la fel şi cu mine, şefu', l-am asigurat. Ce auzi la telefon este tot ce ai.

Iar acum trebuia să duc la îndeplinire o treabă la Mission Inn.

Telefonul mă trezise noaptea trecută în apartamentul meu din Beverly Hills. Şi îl uram.

CAPITOLUL DOI

Despre dragoste și devotament

CUM AM MAI SPUS, LA HOTELUL DIN RIVERSIDE numit Mission Inn nu a existat niciodată o misiune adevărată, precum cea de la San Juan Capistrano.

Hotelul reprezenta visul unui om, uriaş, plin de grădini şi de pergole, de chilii în stilul misiunilor, cu o capelă pentru căsătorii plină de o multitudine de elemente gotice, inclusiv uşi grele din lemn în arcade, statui ale Sfântului Francisc în nişe, chiar şi clopotniţe, plus cel mai vechi clopot cunoscut de creştinătate. Reprezenta un conglomerat de elemente care sugera toate misiunile, de la un capăt la celălalt al Californiei. Însemna un tribut adus lor şi lumea considera uneori hotelul mai ameţitor şi chiar mai miraculos decât adevăratele misiuni. Mission Inn era inepuizabil de plin de viaţă, de cald şi îmbietor, răsuna de voci vesele, de voie bună şi de râsete.

La început fusese un labirint, bănuiesc, dar noii proprietari îl organizaseră şi acum avea tot ceea ce-i trebuie unui hotel de elită.

Însă tot te mai puteai rătăci cu uşurinţă în el, colindându-i numeroasele pridvoare, urcând şi coborând nenumărate scări, trecând din patio în patio, sau pur şi simplu încercând să-ţi găseşti camera.

Oamenii creează asemenea ansambluri extravagante de locuit pentru că au viziune, dragoste de frumos, speranţe şi visuri.

La începutul serii, Mission Inn era însufleţit de oameni fericiţi, de mirese care se fotografiau la balcoane, de familii colindând vesele terasele, de restaurante luminate şi însufleţite de petreceri, de piane cântând, de triluri de voci, poate chiar şi de câte un concert în salonul de muzică. Era molipsitor de festiv, mă acapara şi, pentru o scurtă vreme, mă liniştea.

Împărtăşeam dragostea de frumos a proprietarilor locului, precum şi dragostea pentru exces, dragostea şi viziunea care apropiau extremele de divinitate.

Dar eu nu aveam planuri şi nici visuri. Eu eram strict un mesager, întruparea unui scop, *du-te şi fă asta*, nu eram om.

Însă eu, cel fără casă, cel fără nume, cel fără visuri, mă întorceam iar şi iar la Mission Inn.

Probabil îmi plăcea pentru că era rococo şi fără sens. Nu numai că reprezenta un tribut adus tuturor misiunilor din California, dar dăduse tonul arhitectural şi pentru o parte din oraş. Existau clopote pe felinarele de

pe străzile din jurul hotelului. Existau clădiri publice ridicate în acelaşi stil al misiunilor. Îmi plăcea cum crease continuitate în mod conştient. Era în întregime inventat, la fel cum şi eu eram inventat. Era un amestec de lucruri, la fel cum şi eu eram un amestec, cu numele accidental de Lucky Vulpoiul.

Mă simţeam întotdeauna bine când păşeam pe sub arcada intrării, numită campanario[1], datorită nenumăraţilor clopoţei. Îmi plăceau ferigile uriaşe şi palmierii înalţi, cu trunchiurile subţiri înfăşurate cu luminiţe sclipitoare. Îmi plăceau straturile cu petunii strălucitoare care străjuiau peretele din faţă.

De fiecare dată când veneam aici, petreceam multă vreme în încăperile publice. Străbăteam adesea uriaşul hol scufundat în penumbră, ca să vizitez statuia de marmură albă reprezentând un băiat roman care îşi scoate un ghimpe din picior. Interiorul întunecos mă liniştea. Îmi plăceau râsetele şi veselia familiilor. Mă aşezam într-unul din fotoliile mari şi confortabile, respiram praful şi mă uitam la oameni. Îmi plăcea aerul de prietenie molipsitoare a locului.

N-am ezitat niciodată să mă aventurez pentru prânz în restaurantul de la Mission Inn. Terasa era minunată, cu ziduri scunde şi compartimente rotunde pe mai multe niveluri, iar eu îmi puneam în braţe un număr din *New York Times*, ca să citesc cât timp mâncam sub una din nenumăratele umbrele roşii.

---

[1] Nume dat pereţilor cu mai multe clopote, în misiunile catolice din California.

Nici interiorul restaurantului nu se dovedea mai puţin ispititor, cu pereţii joşi acoperiţi de lespezi de un albastru strălucitor, cu arcadele bej de deasupra pictate artistic cu viţă răsucită. Tavanul casetat era pictat ca un cer albastru, cu nori şi chiar cu păsărele. Uşile rotunjite din interior, cu mulţi montanţi, erau lambrisate cu oglinzi, iar uşile asemănătoare care dădeau spre terasă aduceau înăuntru strălucirea soarelui. Sporovăiala plăcută a celorlalţi se auzea ca apa gâlgâind dintr-o fântână.

Hălăduiam pe coridoarele întunecate, pe modele diferite de covor prăfuit.

Mă opream în atrium în faţa capelei Sfântului Francisc, plimbându-mi ochii peste rama bogat ornată a uşii, o reproducere turnată în beton a stilului Churrigueresque. Vederea inevitabilă a unor pregătiri de nuntă somptuoase şi aparent eterne îmi umplea inima, mă bucurau ospeţele aşternute pe mesele cu feţe albe, cu argintăria frecată, şi lumea entuziastă care participa la ele.

Urcam pe cea mai înaltă verandă şi mă rezemam de balustrada verde de fier, uitându-mă în jos la terasa restaurantului şi, peste ea, la imensul ceas Nürnberg. Deseori aşteptam clopotul ceasului să bată, la fiecare sfert de oră. Voiam să văd figurinele mari din nişa de dedesubt cum înaintează încet.

Există o relaţie puternică între mine şi ceasuri. Când omoram pe cineva, întotdeauna îi opream şi ceasul. Căci ce altceva fac ceasurile, decât să măsoare cât timp mai

avem să facem ceva cu noi înşine, să descoperim înăuntrul nostru ceva ce nu ştiam că se găseşte acolo?

Când omoram oameni, mă gândeam deseori la fantoma din *Hamlet.* Mă gândeam cât de trist i se lamentează el fiului:

M-am stins nespovedit, ne-mpărtăşit...
Şi de păcate-n pârg; la judecată
Trimis cu catastiful ne-ncheiat.[1]

Mă gândeam la astfel de lucruri de fiecare dată când meditam asupra vieţii şi a morţii, ori a ceasurilor. Nu exista niciun loc la Mission Inn — de la salonul de muzică sau cel chinezesc, până la cel mai mic cotlon — de care să nu fiu deplin îndrăgostit.

Poate că-l preţuiam datorită tuturor ceasurilor şi clopotelor fără vârstă, sau pentru cât de meşteşugit fusese alcătuit din lucruri atât de diferite, care ar fi putut scoate din minţi o persoană riguroasă.

În ce priveşte apartamentul Amistad, apartamentul nupţial, îl alegeam pentru tavanul lui boltit, pictat cu un peisaj cenuşiu şi cu porumbei care se ridicau prin ceaţa fadă spre cerul albastru, în a cărui parte superioară se afla o cupolă octogonală din vitralii. Chiar şi arcada rotundă tipică era prezentă în apartament — între sufragerie şi

[1] Fragment din *Hamlet* de William Shakespeare, traducere de Dan Duţescu.

dormitor, şi în forma uşii grele, duble, deschise spre verandă. Cele trei ferestre înalte care înconjurau patul erau şi ele în formă de arcadă.

Dormitorul avea un şemineu masiv din piatră cenuşie, rece, gol şi negru pe dinăuntru, dar fără îndoială un cadru minunat pentru nişte flăcări imaginare. Iar eu am imaginaţie bogată. De aceea eram un ucigaş atât de bun. Mă puteam gândi la multe feluri în care să-mi fac treaba şi apoi să dispar.

Draperii grele acopereau cele trei ferestre până în pământ, înconjurând patul antic cu baldachin. Avea un căpătâi înalt din lemn întunecat sculptat adânc şi nişte stâlpi solizi la picioare. Patul mă făcea de fiecare dată să mă gândesc la New Orleans.

New Orleans însemnase pe vremuri „acasă", căminul băiatului din mine mort acolo. Iar acel băiat nu-şi permisese niciodată luxul să doarmă într-un pat cu baldachin.

Dar asta se întâmpla în altă ţară
Şi-n plus, muierea a murit.

De când devenisem Lucky Vulpoiul, nu mă mai întorsesem în New Orleans şi nici nu-mi imaginam că mă voi întoarce, aşa că nu aveam să mă culc vreodată în paturile străvechi cu baldachin ale acelui oraş.

În New Orleans zăceau îngropaţi morţii mei importanţi, nu cei ucişi de mine pentru Justiţiar.

Când mă gândeam la morţii importanţi, mă gândeam la părinţii mei, la frăţiorul meu Jacob şi la surioara mea Emily, toţi îngropaţi acolo, fără ca eu să am cea mai mică idee unde anume s-ar fi putut afla.

Îmi amintesc discuţii despre o parcelă în vechiul cimitir Sfântul Joseph de pe Washington Avenue, în cartierul rău famat. Bunica era îngropată acolo. Dar eu nu fusesem niciodată la mormânt, ca să mi-l pot aminti. Iar pe tata probabil că îl îngropaseră chiar lângă închisoarea unde fusese înjunghiat.

Tata a fost un poliţist de doi bani, un soţ de doi bani şi un tată de doi bani. A fost ucis la două luni după ce-şi începuse condamnarea pe viaţă. Nu. Nu ştiam unde să găsesc un mormânt pe care să las nişte flori pentru oricare dintre ei, iar dacă aş fi putut duce florile, n-ar fi fost la mormântul lui.

Bun. Vă puteţi imagina, aşadar, cum a fost când Justiţiarul m-a anunţat că următoarea mea misiune trebuia să se desfăşoare la Mission Inn.

Să-l omor pe cel desemnat însemna să-mi mânjesc consolarea, locul unde mă relaxam, locul meu de delir, locul meu sigur. Locul unde simţeam New Orleansul ţinându-mă în braţe, poate numai pentru că hotelul era vechi, patinat, lipsit de sens şi pitoresc în mod deliberat sau accidental.

Îmi oferea mie pergolele lui acoperite cu viţă, nenumăratele ghivece toscane cu levănţică, priboi şi portocali, porticurile sale lungi, pavate cu teracotă roşie. Îmi oferea

nesfârşitele balustrade de fier şi modelul lor cu cruci şi clopote. Îmi oferea numeroasele fântâni, statuetele cenuşii de îngeri de deasupra uşilor apartamentelor, chiar şi nişele goale din pereţi sau fantezistele clopotniţe. Îmi oferea contraforţii portanţi din jurul celor trei ferestre care înconjurau camera aceea de sub cupolă.

Şi îmi oferea clopotele care sunau mereu aici. Îmi oferea la fereastră vederea munţilor din depărtare, uneori acoperiţi de zăpadă strălucitoare.

Şi îmi dădea restaurantul acela confortabil de întunecos, unde puteai primi cea mai bună mâncare din afara New Yorkului.

Ei bine, ar fi putut fi vorba despre o lovitură la misiunea San Juan Capistrano — ar fi fost şi mai rău —, dar acela nu reprezenta locul unde mă întind adesea ca să dorm în pace.

Justiţiarul vorbea întotdeauna afectuos cu mine şi presupun că acesta era felul lui de a vorbi. Îmi spusese:

— Omul este elveţian, bancher, spală bani, este încurat cu ruşii, nici nu-ţi vine să crezi în ce afaceri murdare sunt implicaţi, şi trebuie lichidat în camera lui de hotel.

Iar aceasta era... camera mea.

N-am lăsat să se simtă nimic.

Dar, fără să scot un sunet, am înjurat şi-am rostit o rugăciune. *Ajută-mă, Doamne. Nu în locul acela.*

Ca să o spun mai simplu, mă năpădise o presimţire proastă, simţeam că voi cădea.

Mi-a venit în minte cea mai stupidă dintre rugăciuni, cea care mă înfurie cel mai rău de fiecare dată:

Înger, îngeraşul meu,
Ce mi te-a dat Dumnezeu,
Totdeauna fii cu mine
Şi mă-nvaţă să fac bine.

Simţeam că mă cuprinde slăbiciunea, ascultându-l pe Justiţiar. Simţeam că voi muri. Nu contează. Transformă totul în durere, mi-am spus. Transformă totul în presiune şi îţi va fi bine.

La urma urmei, mi-am adus aminte, una dintre valorile mele supreme este credinţa că lumea ar fi mai bună dacă aş muri. Un lucru bun pentru toţi cei pe care nu am apucat încă să îi distrug.

Ce anume face oameni de felul meu să continue zi de zi? Ce spune Dostoievski despre asta cu vorbele Marelui Inchizitor? *Fără o concepţie fermă despre rostul vieţii, omul n-ar consimţi să trăiască mai departe.*

La naiba! Doar ştim cu toţii că Marele Inchizitor este nelegiuit şi se înşală.

Oamenii continuă să trăiască şi în circumstanţe insuportabile, eu o ştiam prea bine.

— De data aceasta trebuie să pară un atac de cord, a spus şeful. Nu transmitem niciun mesaj, doar îl eliminăm. Aşa că lasă telefoanele şi laptopurile la locul lor. Lasă totul aşa cum găseşti, asigură-te numai că tipul a

murit. Sigur, femeia nu trebuie să te vadă. Dacă o elimini şi pe ea, îţi distrugi acoperirea. Femeia este doar o târfă scumpă.

— Şi ce caută cu ea în apartamentul nupţial? am întrebat. Pentru că apartamentul Amistad era unul nupţial.

— Ea vrea să se mărite. A încercat la Vegas, n-a reuşit, acum îl presează să o facă în capela din locul acela năstruşnic unde vin oamenii să se căsătorească. Este un fel de reper, locul ăsta. Nu-ţi va fi greu să-i găseşti sau să găseşti apartamentul nupţial. Este construit sub o cupolă. Îl poţi repera din stradă, înainte de a intra să arunci o privire. Ştii tu ce ai de făcut.

Ştii tu ce ai de făcut.

Asta însemna o deghizare, o metodă de apropiere, alegerea otrăvii pentru seringă, apoi dispariţia, în acelaşi fel în care îmi croisem drum înăuntru.

— Uite ce ştiu deja, spuse şeful. Bărbatul rămâne în apartament; femeia iese la cumpărături. Aşa s-a întâmplat la Vegas, cel puţin. Ea pleacă în jur de zece dimineaţa, după ce strigă la el o oră şi jumătate. Poate că ia prânzul. Poate că bea ceva, dar nu conta pe asta. Trebuie să intri imediat după ce iese ea. El va avea două calculatoare şi poate încă două telefoane mobile. Faci ce ai de făcut. Nu uita. Atac de cord. Nu contează dacă echipamentul se opreşte.

— Aş putea descărca informaţia de pe telefoane şi de pe computere, am spus. Mă mândream cu priceperea

mea şi ştiam să adun orice fel de componentă decodabilă. Această pricepere fusese cartea mea de intrare la Justiţiar acum zece ani, plus o uluitoare lipsă de milă. Dar pe atunci aveam optsprezece ani. Nu-mi dădeam seama exact că eram absolut nemilos.

Acum trăiam cu asta.

— E prea uşor să-şi dea seama cineva, mi-a spus. Şi vor înţelege că a fost un asasinat la comandă. Nu-mi pot permite. Lasă-le, Lucky. Fă cum ţi-am spus. Este vorba despre un bancher. Dacă nu-l tragi repede pe dreapta, odată se urcă într-un avion spre Zurich şi dăm de belea.

N-am spus nimic.

Uneori transmiteam mesaje cu aceste lovituri, alteori apăream şi dispăream ca o pisică pe alee, iar acum aşa voia să fie.

Poate că era o binecuvântare, m-am gândit. Nu se va vorbi despre o crimă printre angajaţii singurului loc unde găseam alinare.

El râse cu râsul lui obişnuit.

— Ei? N-ai de gând să mă întrebi?

I-am dat răspunsul meu obişnuit:

— Nu.

Se referea la faptul că nu-mi păsa de ce dorea să-l ucid pe acest tip anume. Nu-mi păsa cine era bărbatul. Nu mă interesa să ştiu cum îl cheamă.

Îmi păsa numai că *el* îmi dăduse o treabă.

Dar el mă presa de fiecare dată cu această întrebare, iar eu îi răspundeam de fiecare dată că nu mă interesează.

Ruşi, bancheri, spălări de bani — mereu acelaşi cadru, dar nu un motiv. Era un joc pe care îl jucam din prima noapte când îl întâlnisem, sau când îi fusesem vândut ori oferit, indiferent cum ar fi putut descrie cineva şirul acela complicat de evenimente.

— Nu are gărzi de corp, nu are asistenţi, mi-a spus apoi. Este singur. Dar chiar dacă ar apărea cineva, ştii să te descurci. Ştii cum să procedezi.

— Deja am început să mă gândesc. Nu-ţi face griji.

A închis telefonul fără să-şi ia „la revedere".

Îmi displăcea toată treaba. Simţeam că ceva e în neregulă. Nu râdeţi. Nu vreau să spun că la toate celelalte asasinate simţisem că totul este aşa cum trebuie. Spun doar că aici era ceva periculos pentru echilibrul meu şi ca urmare ceva ce mă putea doborî.

Dacă nu reuşeam să fiu în stare să mă mai întorc acolo şi să dorm în pace sub cupolă? De fapt, probabil că aşa urma să se întâmple. Tânărul cu ochi decoloraţi care uneori aducea cu el o lăută nu avea să mai apară vreodată, oferind bacşişuri de douăzeci de dolari şi zâmbind călduros tuturor.

Pentru că o altă variantă a aceluiaşi tânăr, temeinic deghizat, adusese moartea în inima întregului vis.

Dintr-odată mi se părea o nebunie că îndrăznisem să fiu eu însumi acolo, că încercasem să cânt încetişor la lăută sub acel acoperiş boltit, că mă întinsesem în pat ca să mă uit la baldachinul tapiţat, că-mi pironisem privirea o oră sau mai mult la cupola cu cer albastru.

Până la urmă, lăuta însăşi era o legătură cu băiatul dispărut din New Orleans, şi poate că vreun văr cu suflet mare încă mă mai căuta. Avusesem veri cu suflet mare şi îi iubisem. Iar cântăreţii la lăută sunt rari.

Poate venise timpul să detonez bomba înainte să o facă altcineva.

Dar nu, nu fusese nicio greşeală.

Meritase să cânt la lăută în încăperea aceea, să trec uşor degetele peste coarde şi să parcurg melodiile care-mi plăceau.

Câtă lume ştie ce este aceea o lăută sau cum sună ea? Poate că au văzut lăute în picturile Renaşterii, dar nici nu le trece prin cap că asemenea obiecte mai există şi azi. Nu-mi păsa. Îmi plăcea atât de mult să cânt în apartamentul Amistad, încât nu-mi păsa dacă mă auzeau sau mă vedeau chelnerii de la *room service*. Îmi plăcea enorm, la fel cum îmi plăcea să cânt la pianul negru de la hotelul Four Seasons din Beverly Hills. Nu cred că am cântat vreo notă în propriul meu apartament. Nu ştiu de ce. Mă uitam la lăută şi mă gândeam la îngerii cu lăute de pe felicitările colorate de Crăciun. Mă gândeam la îngerii agăţaţi de crengile pomului de Crăciun.

Înger, îngeraşul meu...

Cândva, la naiba, poate cu doar două luni în urmă, la Mission Inn, am compus o melodie pentru această rugăciune veche, foarte renascentistă, foarte obsedantă. Numai că eram singurul obsedat de ea.

Iar acum trebuia să mă gândesc la o deghizare ca să-i păcălesc pe nişte oameni care m-au văzut nu doar o dată, iar şeful spunea că treaba trebuie făcută acum. Cine ştie, poate că fata îl convingea să o ia de nevastă chiar mâine. Mission Inn se pricepea la genul acesta de magie.

CAPITOLUL TREI

Păcat de moarte și mister de moarte

AVEAM UN GARAJ ÎN LOS ANGELES, asemănător celui pe care îl păstram şi în New York: patru autoutilitare, una purtând inscripţia unei firme de instalaţii, una a unei florării, una vopsită în alb cu o lumină roşie deasupra, semănând unei ambulanţe speciale, plus o camionetă uzată, cu resturi ruginite în spate. Sunt maşini la fel de transparente pentru privitor ca faimosul avion invizibil al lui Wonder Woman. Un sedan oarecare, lovit şi zgâriat, atrage atenţia mai mult. Şi întotdeauna conduc doar puţin mai repede decât ar trebui, cu fereastra coborâtă şi cu cotul gol scos pe geam, astfel încât nu mă bagă în seamă nimeni. Uneori fumez, doar atât cât să miros puţin.

De data aceasta, am folosit maşina florăriei. Era cea mai bună alegere, fără îndoială, mai ales când vine vorba despre un hotel unde turişti şi oaspeţi se amestecă liber,

se mişcă liber, intră şi ies la întâmplare, şi unde nimeni nu te întreabă unde te duci sau dacă ai cheia unei camere.

Ceea ce se potriveşte tuturor hotelurilor şi spitalelor este o atitudine decisă, o mişcare fermă. Cu siguranţă că se potrivea şi la Mission Inn.

Nimeni nu bagă în seamă un brunet lăţos cu inscripţia unei florării pe buzunarul cămăşii sale verzi, cu o geantă jegoasă de pânză pe un umăr, care duce un buchet modest de crini într-un vas de lut învelit în folie, şi nimănui nu-i pasă că intră făcând doar un semn scurt din cap portarilor, dacă aceştia catadicsesc să-şi ridice privirea. Adăugaţi la perucă o pereche de ochelari cu rame groase, care de obicei îmi schimbau complet expresia. Iar proteza de pe cerul gurii mă făcea să sâsâi impecabil.

Mănuşile pentru grădinărit pe care le purtam ascundeau mult mai importantele mănuşi de cauciuc. Geanta de pânză de pe umăr mirosea a turbă. Ţineam ghiveciul cu crini ca şi cum ar fi fost o pâine. Păşeam şchiopătând uşor din genunchiul stâng şi clătinându-mi capul, ca de obicei, ceva ce să-şi poată aminti careva atunci când nu-şi aminteşte nimic. Am aruncat o ţigară într-unul dintre straturile de flori de pe aleea principală. Cineva putea să observe şi asta.

Aveam două seringi ca să-mi fac treaba, dar nu era nevoie decât de una. Aveam un pistol prins de gleznă, sub pantalon, deşi gândul că aş putea să-l folosesc mă îngrozea şi, pentru orice eventualitate, aveam în reverul cămăşii mele apretate, cu inscripţia companiei, o lamă lungă şi

subţire de plastic, destul de dură şi de ascuţită cât să taie gâtul cuiva sau să-i scoată ochii.

Lama de plastic era arma pe care o puteam folosi cel mai uşor dacă se iveau dificultăţi, dar nu a fost nevoie niciodată. Sângele mă îngrozea. Mă îngrozea cruzimea lui. Detest cruzimea sub orice formă. Îmi place ca lucrurile să fie perfecte. În dosare, mă numesc Perfecţionistul, Omul Invizibil, Hoţul din Noapte.

Contam în întregime pe seringă ca să duc sarcina la îndeplinire, desigur, pentru că efectul dorit era atacul de cord.

Era una dintre acele seringi care se vând la liber şi sunt folosite de diabetici, cu un ac minuscul, pe care mulţi nici nu l-ar fi simţit. Iar otrava conţinea o mare cantitate din alt reactiv care se vinde la liber, menit să-l scufunde pe bărbat în comă înainte ca otrava propriu-zisă să-i oprească inima. Orice urmă din amândouă serurile dispărea din organism în mai puţin de o oră. O autopsie n-ar fi descoperit nimic.

Absolut toate combinaţiile chimice pe care le foloseam erau din substanţe vândute fără reţetă în orice farmacie din ţară. Este uluitor câte poţi învăţa despre otrăvuri, când vrei cu adevărat să faci rău unor oameni şi nu-ţi mai pasă ce ai devenit ori dacă ţi-a mai rămas vreo fărâmă de inimă sau vreun strop de suflet. Aveam cel puţin douăzeci de otrăvuri la dispoziţie. Cumpăram medicamente în cantităţi mici din farmaciile din suburbii. Uneori foloseam frunze de oleandru, iar oleandri cresc peste tot în California. Ştiam cum să folosesc otrava din ricin.

Lucrurile au mers cum plănuisem.

Am ajuns la nouă şi jumătate. Păr negru, ochelari cu ramă neagră, mănuşi murdare mirosind a tutun.

Am luat liftul mic şi zgomotos până la ultimul etaj împreună cu doi oameni care nici măcar nu mi-au aruncat o privire, apoi am mers pe coridorul şerpuit până am ieşit afară, am trecut prin grădină şi am ajuns la balustrada verde de deasupra curţii. M-am rezemat de balustradă şi m-am uitat la ceas.

Tot ce era aici îmi aparţinea. La stânga era veranda lungă cu dale roşii, fântâna dreptunghiulară, cu jeturile ei ca nişte cupe, încăperea din capăt, masa şi scaunele din fier sub umbrela verde, chiar în faţa uşilor duble ale terasei.

Fir-ar! Cât de mult îmi plăcea să stau la soare, în briza răcoroasă a Californiei, la masa aceea. M-am simţit puternic ispitit să dau naibii misiunea, să mă aşez la masă până când inima va înceta să-mi mai bată nebuneşte şi pe urmă pur şi simplu să plec, lăsând în urmă ghiveciul cu flori pentru cine o fi vrut să-l îngrijească.

M-am plimbat apatic în sus şi în jos pe verandă, mi-am făcut de lucru şi în rotondă, în jurul scărilor în spirală, ca şi cum aş fi căutat o uşă cu un număr anume, sau căscând pur şi simplu gura la lucruri, ca oricine se plimbă pe undeva la întâmplare. Cine spune că un curier nu poate să se uite la ce-i în jur?

În cele din urmă, doamna din apartamentul Amistad a ieşit şi a trântit uşa. Geantă mare, roşie, de lac şi pantofi

decupaţi cu tocuri înalte, plini de paiete şi aur, fustă mulată, mâneci suflecate, păr blond fâlfâind. Frumoasă şi costisitoare, fără îndoială.

Se mişca repede, ca şi cum ar fi fost furioasă, probabil chiar era. M-am apropiat mai mult de cameră.

Prin fereastra sufrageriei apartamentului, în spatele perdelelor albe, am văzut conturul înceţoşat al bancherului, aplecat deasupra computerului de pe birou, fără să bage de seamă că mă uit la el, probabil deja plictisit că turiştii trăgeau cu ochiul prin perdele toată dimineaţa.

Vorbea la un telefon micuţ, cu un dispozitiv vârât în ureche, şi în acelaşi timp bătea în taste.

M-am apropiat de uşa dublă şi am bătut.

L-a început n-a răspuns. Pe urmă a venit furios la uşă, a deschis-o cât se poate de larg, s-a uitat la mine şi a zis:

— Ce vrei?

— Din partea conducerii, domnule, cu complimente, am spus, cu voce răguşită, proteza făcându-mă să pronunţ cuvintele cu greutate. Am ridicat crinii. Erau crini frumoşi.

Pe urmă am trecut pe lângă el îndreptându-mă spre baie, murmurând ceva despre apă, că le trebuie apă, iar tipul, ridicând din umeri, s-a întors la birou.

Baia, deschisă, era goală.

Putea fi cineva în compartimentul strâmt al toaletei, dar mă îndoiam, şi nu am auzit niciun sunet semnificativ.

Ca să fiu sigur, am intrat acolo după apă şi am dat drumul robinetului căzii.

Nu, nu era nimeni acolo.

Uşa spre verandă rămăsese larg deschisă.

Bărbatul vorbea la telefon şi lovea mereu tastatura calculatorului. Puteam vedea pe ecran o cascadă de numere.

Părea să vorbească germană, dar n-am înţeles decât că îl irita cineva şi că era supărat pe lume în general.

Uneori, bancherii sunt cele mai uşoare ţinte, m-am gândit. Cred mereu că uriaşa lor avere îi protejează. Rareori folosesc gărzi de corp.

M-am dus către el şi am pus florile în centrul mesei, făcând abstracţie de resturile rămase de la micul dejun. Nu-i păsa că mă aflam în spatele lui.

Mi-am întors pentru o clipă privirea de la el şi m-am uitat în sus, la cupola bine cunoscută. M-am uitat la pinii pictaţi cu bej la baza ei. M-am uitat la porumbeii care se ridicau printre nori spre cerul albastru. Am aranjat florile. Îmi plăcea parfumul lor. Am inspirat adânc şi mi-a revenit o vagă amintire, un loc liniştit şi plăcut unde mirosul florilor plutea mereu în aer. Unde era locul? Parcă mai contează?

Dintr-odată, uşa spre verandă s-a mişcat şi prin ea s-a simţit briza proaspătă. Acum oricine trecea pe acolo putea vedea patul şi cupola, dar nu pe el şi nici pe mine.

M-am apropiat repede de scaun şi i-am injectat în gât treizeci de mililitri din otrava mortală.

Fără să se uite, a dus mâna spre locul înţepăturii, ca şi cum ar fi vrut să alunge o insectă, pentru că aşa fac

toţi, întotdeauna, iar eu am spus, în timp ce strecuram seringa în buzunar:

— Domnule, nu aveţi un bacşiş pentru un amărât de comisionar?

S-a întors. Eram mai înalt decât el şi miroseam a tutun şi a turbă.

Ochii lui reci ca gheaţa m-au fixat furioşi. Apoi, brusc, faţa a început să i se schimbe. Mâna stângă i-a alunecat de pe tastatura computerului, iar cu dreapta a început să bâjbâie după casca din ureche. Casca a căzut. Apoi a lăsat să-i cadă şi mâna. Telefonul a alunecat de pe birou, iar mâna stângă i-a alunecat pe picior.

Avea faţa inertă şi moale şi toată furia de pe ea dispăruse. A respirat adânc şi a încercat să se sprijine cu stânga de birou, însă n-a nimerit marginea. Dar pe urmă a reuşit cumva să ridice mâna spre mine.

Mi-am scos repede mănuşile de grădinar. N-a băgat de seamă. Nu era în stare să mai bage de seamă mare lucru.

A încercat să se ridice, dar n-a reuşit.

— Ajută-mă, a şoptit.

— Da, domnule, am spus. Staţi aici până vă trece.

Apoi, cu mâinile în mănuşile de cauciuc, am închis calculatorul şi l-am întors uşor în scaun, după care a căzut inert în faţă, cu capul pe birou.

— Da, a spus el în engleză. Da.

— Nu vă simţiţi bine, domnule, am spus. Vreţi să chem un doctor?

M-am uitat în sus şi în jos pe veranda goală. Eram exact în partea opusă faţă de masa neagră din fier şi am remarcat pentru prima oară că ghivecele toscane cu muşcate mov aveau în ele şi arbuşti înalţi de hibiscus. Era un soare minunat acolo.

El încerca să-şi recapete suflul.

Aşa cum am spus, detest cruzimea. Am luat telefonul hotelului şi, fără să formez vreun număr, am vorbit în receptorul mort. Aveam nevoie de un doctor imediat.

El ţinea capul întors într-o parte. I-am văzut ochii închişi. Cred că a încercat să vorbească din nou, dar nu a reuşit să scoată o vorbă.

— Vin îndată, domnule, i-am spus.

Aş fi putut pleca atunci, dar, aşa cum am mai afirmat, detest orice formă de cruzime.

În momentul acela, bărbatul deja nu mai vedea pe nimeni prea limpede. Probabil chiar nu mai vedea nimic. Dar mi-am amintit un lucru pe care îl afli mereu prin spitale, faptul că „auzul dispare ultimul".

Îmi spuseseră asta atunci când bunica era pe moarte, iar eu voiam să mă uit la televizor în camera mea şi mama plângea cu sughiţuri.

În cele din urmă, bărbatul a închis ochii. Am fost surprins că a reuşit să o facă. Mai întâi i-a închis pe jumătate, apoi de tot. Gâtul lui era plin de cute. Nu părea să mai respire şi mărul lui Adam nu se mai ridica.

M-am uitat din nou în spatele lui, printre perdele, spre verandă. La masa neagră, între două ghivece toscane, se aşezase un bărbat şi părea să se uite ţintă la noi.

Ştiam că nu putea pătrunde cu privirea prin perdele, de la distanţa aceea. Tot ce putea vedea era albeaţa lor, eventual o umbră. Nu-mi păsa.

Mai aveam nevoie doar de câteva clipe, apoi puteam pleca în siguranţă, cu conştiinţa faptului că îmi îndeplinisem sarcina.

Nu am atins telefoanele sau calculatoarele, dar am făcut în minte un inventar al obiectelor. Două telefoane mobile pe birou, aşa cum indicase şeful. Un telefon fix, mort pe podea. Văzusem telefoane şi în baie. Şi mai exista un computer, poate al doamnei, nedeschis, pe masa din faţa şemineului, între scaunele cu spătar.

Îi dădeam timp bărbatului să moară în timp ce mă uitam în jur, dar, cu cât rămâneam mai mult în încăpere, cu atât începeam să mă simt mai rău. Nu tremuram, dar mă simţeam îngrozitor.

Străinul de pe terasă nu mă deranja. Lasă-l să se uite. Las' să se uite direct în încăpere.

M-am îngrijit să întorc crinii în direcţia potrivită şi am şters câţiva stropi de apă căzuţi pe masă.

Până acum, bărbatul murise sigur. Am simţit că mă cuprinde o disperare deplină, un sentiment absolut de goliciune, şi de ce n-aş fi simţit?

M-am dus să-i iau pulsul. Nu l-am găsit. Dar încă mai trăia. Am simţit imediat ce i-am atins încheietura.

Am încercat să ascult dacă respiră şi, spre neplăcuta mea surpriză, am auzit răsuflarea slabă a altcuiva.

A altcuiva.

Nu putea fi a tipului de pe verandă, deşi acela continua să se uite direct în încăpere. A trecut o pereche. Apoi un tip singur, uitându-se în jur şi în sus, care a apucat-o spre rotondă.

Probabil nervii mei erau de vină pentru răsuflarea aceea. Se auzise chiar lângă urechea mea, ca şi cum cineva mi-ar fi şoptit ceva. Încăperea e de vină, mi-am zis, mă simţeam tulburat pentru că o iubeam atât de mult, iar urâţenia crimei îmi sfâşia sufletul.

Sau poate încăperea oftase de milă. Îmi doream să fie aşa. Îmi doream să plec.

Apoi nefericirea mea a devenit şi mai adâncă, aşa cum se întâmplă adeseori în astfel de ocazii. Numai că de data aceasta simţeam totul mai puternic, mult mai puternic, şi în mintea mea răsuna o voce la care nu mă aşteptam.

De ce nu i te alături? Ştii că vrei să pleci şi tu unde se duce el. Ar trebui să scoţi pistolul pe care-l ţii la gleznă chiar acum şi să-i propteşti ţeava sub bărbie. Tragi direct în sus. S-ar putea să ţi se împrăştie creierii pe tavan, dar în cele din urmă vei muri şi totul va deveni negru, chiar mai negru decât acum, şi vei fi despărţit de toţi pentru vecie, despărţit de mama, de Emil, şi Jacob, de tata, de tatăl tău cel fără

nume, şi de toţi ceilalţi precum el, pe care i-ai ucis personal şi fără milă. Fă-o. Nu mai aştepta. Fă-o.

Nu era nimic deosebit în această depresie sfâşietoare, în această dorinţă sfâşietoare de a pune capăt la tot, în această sfâşietoare şi paralizantă dorinţă de a ridica pistolul şi de a proceda exact aşa cum spunea vocea. Neobişnuită era, însă, claritatea vocii. O simţeam parcă mai degrabă în spatele meu, decât înăuntrul meu, Lucky vorbind cu Lucky, aşa cum se întâmpla deseori.

Afară, străinul s-a ridicat de la masă şi l-am urmărit cu cea mai pură uluială cum intră pe uşa deschisă. S-a oprit înăuntru, sub cupolă, uitându-se la mine cum stăteam în spatele muribundului.

Era un tip înalt, aproape impresionant, cu o coamă de păr moale, negru, ochi albaştri şi cu un chip deosebit de atrăgător.

— Acest bărbat este bolnav, domnule, am spus imediat, împingând tare cu limba în proteză. Cred că are nevoie de un doctor.

— Este mort, Lucky, a spus străinul. Şi nu da ascultare vocii din capul tău.

Totul a venit atât de neaşteptat, încât nici n-am ştiut ce să fac sau ce să spun. Dar nici nu terminase bine de rostit cuvintele, că vocea din mintea mea a izbucnit din nou.

Pune capăt la tot. Uită de pistol şi de mizeria pe care o face. Mai ai încă o seringă în buzunar. Intenţionezi să te

laşi prins? Viaţa ta este un iad acum. Gândeşte-te cum va fi la închisoare. Seringa. Fă-o imediat.

— Ignoră vocea, Lucky, a spus străinul. Emana din el o imensă generozitate. Se uita la mine cu o concentrare care părea devoţiune, iar instinctul îmi spunea că simte iubire.

Lumina s-a schimbat. Pesemne că un nor descoperise soarele, pentru că lumina din cameră a devenit strălucitoare şi l-am văzut cu neobişnuită claritate, deşi eram foarte obişnuit să observ şi să ţin minte oamenii. Avea înălţimea mea şi mă privea cu evidentă tandreţe, chiar cu îngrijorare.

Imposibil.

Când ştii că ceva este în mod clar imposibil, ce faci? Ce-ar fi trebuit să fac eu atunci?

Am vârât mâna în buzunar şi am simţit seringa.

Aşa. Foarte bine. Nu pierde ultimele minute preţioase din oribila ta existenţă, încercând să-ţi dai seama cine-i ăsta. Nu vezi că Justiţiarul te-a atras în cursă?

— Nu-i aşa, a spus străinul. S-a uitat la bărbatul mort şi chipul i s-a topit într-o expresie de profundă amărăciune, apoi mi s-a adresat iarăşi mie. Este momentul să pleci de-aici cu mine, Lucky. E momentul să auzi ce am să-ţi spun.

Nu eram în stare de un gând coerent. Bătăile inimii îmi răsunau în urechi, iar cu degetul am împins încetişor capacul de plastic de pe acul seringii.

Da, pune capăt tuturor contradicţiilor lor, capcanelor lor şi minciunilor lor, pune capăt puterii lor nesfârşite de a te folosi. Învinge. Hai, acum!

— Să vin acum? am şoptit. Cuvintele se desprinseseră singure din furia minţii mele. Oare de ce m-am gândit la asta, *să vin acum*?

— Nu te-ai gândit tu, a spus străinul. Nu vezi că se străduieşte din răsputeri să ne învingă pe amândoi? Lasă seringa în pace.

Părea tânăr şi pătimaş, şi se uita la mine irezistibil de afectuos, dar nu exista nimic tânăr în el, iar soarele cădea pe el minunat şi tot ce era legat de el părea atrăgător fără efort. Am observat, cu oarecare frenezie, că purta un costum gri simplu şi o cravată de mătase albastră, foarte frumoasă.

Nimic special în toate acestea, în schimb chipul şi mâinile lui erau speciale. Iar expresia lui te îmbia şi era iertătoare.

Iertătoare.

De ce s-ar fi uitat cineva, oricine, la mine în felul acela? Şi totuşi, aveam sentimentul că mă cunoştea, mă cunoştea chiar mai bine decât mă cunoşteam eu însumi. Parcă ar fi ştiut totul despre mine, şi abia atunci mi-am dat seama că îmi spusese pe nume de trei ori.

Pentru că îl trimisese Justiţiarul, cu siguranţă. Pentru că fusesem atras în cursă, cu siguranţă. Aceasta trebuia să fie ultima mea misiune dată de Justiţiar, iar el era asasinul mai bun în stare să pună capăt vieţii asasinului vechi, devenit insuficient de misterios pe cât ar fi trebuit.

Atunci păcăleşte-l, fă-o imediat.

— Chiar te cunosc, a spus străinul. Îţi cunosc toată viaţa. Şi nu m-a trimis Justiţiarul, a râs el uşor. Sau nu

cel pe care îl numeşti tu astfel, Lucky, ci altul care *merită* acest nume, ca să zic aşa.

— Ce doreşti?

— Să vii cu mine. Să rămâi surd la vocea din mintea ta. Ai ascultat prea mult această voce.

Am stat să mă gândesc. Cum să-mi explic toate astea? Nu era doar tensiunea de a mă afla în apartamentul meu din Mission Inn, nu, nu ajungea atât. Probabil că era de vină otrava, poate că absorbisem ceva din ea atunci când o preparasem, poate că, în ciuda mănuşilor duble, nu procedasem exact aşa cum trebuia.

— Eşti prea deştept pentru aşa ceva, a spus străinul.

Ai de gând să te laşi să înnebuneşti? Atunci când îţi stă în puteri să întorci spatele la tot?

M-am uitat în jurul meu. M-am uitat la patul cu coloane; m-am uitat la binecunoscutele lui draperii maro-închis. M-am uitat la şemineul uriaş, aflat acum exact în spatele străinului. M-am uitat la toate piesele de mobilier şi la obiectele din încăpere, atât de bine ştiute. Cum ar fi putut nebunia să lase totul atât de clar? Cum ar fi putut crea o iluzie atât de limpede? Dar, desigur, bărbatul nu era aici, eu nu vorbeam cu el. Iar chipul lui cald şi îmbietor nu era decât o plăsmuire a minţii mele vrednice de milă.

El a râs din nou, încetişor. Dar cealaltă voce se afla la post.

Nu cumva să-l laşi să-ţi ia seringa. Dacă nu vrei să mori în camera asta, atunci, la naiba, ieşi afară. Găseşte un colţ

undeva în hotel, îl cunoşti ca pe buzunarul tău, şi pune capăt la tot o dată pentru totdeauna.

Timp de o secundă preţioasă am fost convins că bărbatul va dispărea şi m-am dus către el. Dar a rămas la fel de solid şi de palpabil ca mai înainte. S-a tras cu un pas înapoi şi mi-a făcut semn că ar fi trebuit să plec cu el.

Şi brusc m-am trezit stând pe verandă, în lumina soarelui, iar culorile din jurul meu erau miraculos de vii şi de calme, şi nu se simţea niciun fel de grabă, nu ticăia niciun ceas.

L-am auzit închizând uşa camerei, apoi m-am uitat la el cum stătea lângă mine.

— Să nu vorbeşti cu mine, i-am spus furios. Nu ştiu cine eşti, ce vrei sau de unde vii.

— Tu m-ai chemat, a spus, cu vocea lui egală şi plăcută. M-ai chemat şi în trecut, dar niciodată atât de disperat cum m-ai chemat acum.

Am avut din nou senzaţia că emana dragoste, plus o infinită cunoaştere şi înţelegere a ceea ce eram.

— Te-am chemat?

— Te-ai rugat, Lucky. Te-ai rugat îngerului tău păzitor, iar îngerul tău păzitor mi-a transmis rugăciunea mie.

Îmi era cu neputinţă să accept aşa ceva. Dar m-a izbit imediat faptul că Justiţiarul nu avea de unde să ştie despre rugăciunile mele, nu avea cu niciun chip cum să ştie ce era în mintea mea.

— Eu ştiu ce este în mintea ta, a spus străinul. Faţa lui era la fel de liniştită şi de încrezătoare ca mai înainte.

Exact aşa, încrezătoare, ca şi cum nu ar fi avut niciun motiv să se teamă de mine, sau de vreuna din armele pe care le aveam, sau de vreun gest necugetat pe care l-aş fi putut face.

— Te înşeli, a spus încet, apropiindu-se de mine. Există gesturi necugetate pe care n-aş vrea să le faci.

Nu-l recunoşti pe diavol când îl vezi? Nu-ţi dai seama că ai de-a face cu Tatăl Minciunilor? Poate că există diavoli speciali pentru oameni ca tine, Lucky, nu te-ai gândit?

Am căutat din nou cu mâna seringa din buzunar, dar am tras-o imediat înapoi.

— Diavoli speciali, este posibil, a spus străinul, dar şi îngeri speciali. Ştii asta din ce-ai învăţat demult. Oamenii speciali au îngeri speciali, iar eu sunt îngerul tău, Lucky. Am venit să-ţi ofer o cale de ieşire şi nu trebuie, în niciun caz nu trebuie să atingi seringa aceea.

Voiam să spun ceva, dar m-a copleşit disperarea ca şi cum cineva m-ar fi înfăşurat într-un giulgiu, deşi niciodată n-am fost înfăşurat într-un giulgiu. Pur şi simplu asta a fost imaginea care mi-a venit în minte.

Aşa vrei să mori, nebun, închis într-o celulă, cu oameni torturându-te ca să stoarcă de la tine orice informaţie? Pleacă de aici. Du-te. Du-te într-un loc unde poţi să-ţi pui pistolul sub bărbie şi apasă trăgaciul. Ai ştiut încă din clipa când ai venit în acest loc, în această cameră, că aşa se va întâmpla. Era limpede că aceasta va fi ultima ta crimă. De aceea ai şi adus o seringă în plus.

Străinul a izbucnit în râs ca şi cum nu mai reuşea să se abţină.

— Se foloseşte de toate mijloacele, a spus el încet. Nu-l asculta. N-ar fi ridicat vocea astfel, dacă n-aş fi fost eu aici.

— Nu vreau să vorbeşti cu mine, m-am bâlbâit eu.

O pereche tânără se îndrepta spre noi pe verandă. Ne-au ocolit, trecând cu privirea peste zidul de piatră şi peste uşile grele. Cred că admirau şi ei florile.

— Sunt muşcate mov, a spus străinul, uitându-se la ghivecele din jurul nostru. Iar ei ar vrea să se aşeze la această masă, aşadar ce-ar fi să plecăm?

— Am să plec, am spus furios, dar nu pentru că spui tu. Habar n-am cine eşti. Dar să-ţi spun ceva. Dacă te-a trimis Justiţiarul, ar fi bine să te pregăteşti de luptă, pentru că am de gând să te dobor înainte să dispar.

Am luat-o spre dreapta şi am început să cobor scările în spirală ale marii rotonde. M-am mişcat iute, amuţind intenţionat vocea din capul meu, pe măsură ce păşeam treaptă după treaptă până am ajuns jos. L-am găsit aşteptându-mă acolo.

— Înger, îngeraşul meu, a şoptit el. Se rezema de zid, cu braţele încrucişate, o siluetă adunată, dar apoi s-a îndreptat şi s-a ţinut după mine, în timp ce eu încercam să mă îndepărtez cât mai repede cu putinţă,

— Fii sincer cu mine, am şoptit. Cine eşti?

— Nu cred că eşti pregătit să mă crezi, a spus el, la fel de plăcut şi de amabil ca de fiecare dată. Aş face-o

mai degrabă când ne întoarcem la Los Angeles, dar, dacă insişti...

M-am simţit brusc scăldat în sudoare. Mi-am smuls proteza din gură şi mănuşile de cauciuc. Le-am împins în buzunar.

— Ai grijă, dacă scoţi capacul seringii, te-am pierdut, a spus el, trăgându-se mai aproape. Se mişca la fel de repede ca mine şi de-acum aproape că ajunsesem pe aleea din faţă a hotelului.

Ştii ce este nebunia. Ai văzut-o. Nu-l băga în seamă. Dacă îi dai crezare, eşti terminat. Urcă-te în maşină şi dispari de aici. Găseşte un loc undeva la marginea drumului. Pe urmă, ştii ce ai de făcut.

Sentimentul de disperare aproape că mă orbea. M-am oprit. Eram sub campanario. Nici că ar fi putut exista un loc mai plăcut. Iedera se căţărase peste clopote şi lumea se intersecta cu noi pe alee, la stânga şi la dreapta. Puteam auzi râsetele şi zarva din restaurantul mexican de alături. Puteam auzi ciripitul păsărilor în copaci.

Stătea în picioare alături de mine şi mă privea concentrat, mă privea aşa cum mi-aş fi dorit să mă privească un frate, numai că eu n-am niciun frate, frăţiorul meu a murit cu multă, foarte multă vreme în urmă. *Din vina mea. Crima originară.*

Simţeam cum mă părăseşte suflarea. Pur şi simplu mă părăsea. M-am uitat fix în ochii lui şi am văzut din nou dragoste, dragoste veritabilă, şi acceptare, iar apoi, foarte încet, cu grijă, el mi-a pus mâna pe braţul drept.

— Bun, am şoptit. Tremuram. Ai venit să mă omori pentru că te-a trimis el. Crede că sunt un asasin terminat şi nu mai dă doi bani pe mine.

— Nu, nu şi nu.

— Atunci sunt deja mort? Mi-am injectat cumva otrava fără să ştiu? Asta s-a întâmplat?

— Nu, nu şi nu. Eşti cât se poate de viu şi eu vreau să rămâi astfel. Maşina nu-i decât la vreo cincisprezece metri de aici. Le-ai spus să o lase lângă intrare. Scoate bonul de parcare din buzunar şi fă ceea ce trebuie să faci.

— Mă ajuţi să desăvârşesc asasinatul, i-am spus furios. Te prefaci că eşti un înger, dar ajuţi un ucigaş.

— Bărbatul din apartament s-a dus, Lucky. Îngerii lui sunt acum cu el. Eu nu mai pot face nimic. Am venit pentru tine.

Îl înconjura o nemaipomenită frumuseţe pe când rostea aceste cuvinte, şi o bunăvoinţă de parcă ar fi fost cumva în stare să pună ordine în această lume spartă în bucăţi.

Eram furios.

Nu-mi ieşisem din minţi. Şi nu credeam că Justiţiarul ar fi putut găsi un asemenea tip de asasin nici dacă ar fi căutat o sută de ani.

Am păşit clătinându-mă şi i-am întins tichetul de parcare unui băiat care aştepta, punând deasupra şi o bancnotă de douăzeci de dolari, apoi am urcat în maşină.

S-a urcat lângă mine, bineînţeles. Părea să nu bage de seamă praful şi mizeria de peste tot, resturile de turbă, de

ziare şi tot ce mai adunasem ca să fac camioneta să arate ca de muncitor.

Am băgat în viteză, am întors scurt şi m-am îndreptat către autostradă.

— Ştiu ce s-a petrecut, am spus peste vuietul aerului cald şuierând prin ferestrele deschise.

— Şi anume ce?

— Te-am inventat. Eşti conceput de mine. Şi asta este o formă de nebunie. Tot ce trebuie să fac ca să-i pun capăt este să mă izbesc cu maşina într-un zid. Nimeni nu va fi rănit, în afară de mine şi de tine, o iluzie, un lucru creat de mine pentru că am ajuns cumva la capătul unui drum. Din cauza camerei aceleia, pesemne. Ştiam că aşa se va întâmpla.

A râs încet, doar ca pentru sine, şi a rămas cu ochii aţintiţi la drum. Apoi, după o clipă, a spus.

— Mergi cu o sută şaptezeci şi cinci la oră. Ai să fii oprit.

— Pretinzi sau nu că eşti un înger? l-am întrebat.

— Chiar sunt un înger, mi-a răspuns, uitându-se în continuare înainte. Încetineşte.

— Ştii, am citit de curând o carte despre îngeri, i-am spus. Îmi plac cărţile astea.

— Da, ai o adevărată bibliotecă în care nu mai crezi şi pe care n-o mai consideri sfântă. Şi erai un băiat atât de bun, în şcoala iezuită.

Din nou am simţit că rămân fără aer.

— Oh, eşti un asasin straşnic, dacă-mi arunci aşa ceva în faţă, am spus. Ce mai asasin!

— N-am fost şi nu voi fi niciodată asasin, mi-a răspuns calm.

— După ziua de azi, eşti cel puţin complice.

A râs din nou, încetişor.

— Dacă rostul meu ar fi fost să previn crima, aş fi făcut-o, a răspuns. Ai citit, aminteşte-ţi, că îngerii sunt în principal mesageri, aceasta este misiunea lor de bază, ca să zic aşa. Asta nu-i nicio surpriză, dar în mod evident constituie o surpriză că am fost trimis ca mesager pentru tine.

Un blocaj de circulaţie ne-a făcut să încetinim, apoi abia să ne târâm şi în cele din urmă să ne oprim. M-am uitat ţintă la el.

M-a copleşit liniştea şi am devenit conştient că udasem de transpiraţie cămaşa verde şi urâtă, picioarele încă nu mă ascultau, iar cel cu care apăsam pe frână tremura.

— Să-ţi spun ce-am aflat din cartea aceea despre îngeri, am rostit. Trei sferturi din timp, intervin în accidentele de circulaţie. Cu ce vă ocupaţi voi mai precis înainte de apariţia automobilelor? Am abandonat cartea punându-mi această întrebare.

A râs.

Din spatele meu s-a auzit un claxon. Traficul a început să se mişte, la fel şi noi.

— Este o întrebare cât se poate de legitimă, a spus el, mai ales dacă citeşti exact cartea aceea. Nu contează cu ce ne-am ocupat înainte. Ce contează acum este ce putem face împreună.

— Şi nu aveţi niciun nume.

Goneam din nou, dar nu mai repede decât maşinile de pe ultima bandă din stânga.

— Poţi să-mi spui Malchiah, a zis el binevoitor, dar te asigur că niciun serafim din ceruri nu-ţi va mărturisi vreodată numele lui adevărat.

— Serafim? Vrei să spui că tu eşti un serafim?

— Am nevoie de tine pentru o misiune specială şi îţi ofer şansa de a-ţi folosi toată priceperea ca să mă ajuţi, pe mine şi pe toţi oamenii care ne roagă să intervenim chiar acum.

Am rămas cu gura căscată. Am simţit un şoc. Semăna cu felul în care creştea răcoarea brizei pe măsură ce ne apropiam de Los Angeles şi de coastă.

L-ai inventat tu. Loveşte parapetul. Nu te lăsa prostit de cineva plăsmuit de mintea ta bolnavă.

— Nu m-ai inventat tu, a spus el. Nu-ţi dai seama ce se petrece?

Disperarea ameninţa să-mi înece cuvintele. *Este o prefăcătorie. Ai omorât un om. Meriţi să mori şi să se aştearnă asupra ta uitarea.*

— Uitarea? a murmurat străinul. Apoi a ridicat vocea să acopere vântul. Crezi că te aşteaptă uitarea? Crezi că nu-i vei mai vedea niciodată pe Emily şi pe Jacob?

Emily şi Jacob!

— Nu-mi pomeni de ei, am spus. Cum îndrăzneşti să-mi vorbeşti despre ei! Nu ştiu cine eşti, nu ştiu ce eşti, dar nu vorbi despre ei. Dacă te-a creat imaginaţia mea, atunci dispari!

De data aceasta, râsul lui a părut nevinovat şi ascuţit.

— Oare de ce n-am ştiut că aşa se va întâmpla cu tine? a spus. S-a întins şi mi-a pus uşor pe umăr mâna lui moale. Arăta melancolic, trist, apoi ca şi cum ar fi căzut pe gânduri.

— Nu m-am gândit la asta, a spus, ca şi cum ar fi murmurat. Părea să se uite în jur, la parapetele acoperite de iederă şi la zgârie-norii de sticlă din zare. Exact asta este ideea, Lucky. Să crezi în mine. Ce-ai avea de pierdut?

— De unde ai aflat despre fratele meu şi despre sora mea? l-am întrebat. De unde le ştii numele? Ai făcut nişte legături şi vreau să ştiu cum ai reuşit.

— Orice altceva decât explicaţia evidentă? Că sunt cel care susţin că sunt? A oftat. Era exact oftatul pe care-l auzisem în apartamentul Amistad chiar lângă urechea mea. Când a vorbit din nou, avea o voce mângâietoare. Îţi cunosc viaţa încă de când te aflai în pântecele mamei.

Asta era mai presus decât orice aşteptare şi imediat mi-am dat seama clar, nespus de clar, că era mai presus decât orice mi-aş fi imaginat.

— Chiar eşti aici, nu-i aşa?

— Sunt aici ca să-ţi spun că totul se poate schimba pentru tine. Sunt aici ca să-ţi spun că poţi înceta să mai fii Lucky Vulpoiul. Sunt aici ca să te duc într-un loc unde poţi începe să fii persoana care ai fi putut să fii... dacă anumite lucruri nu s-ar fi întâmplat. Sunt aici ca să-ţi spun... S-a oprit.

Ajunsesem la garaj şi, după ce am deschis uşa cu telecomanda, am parcat încet şi sigur înăuntru.

— Spune-mi ce ai să-mi spui, am zis. Ne priveam în ochi şi el părea înconjurat de o linişte pe care frica mea nu o putea pătrunde.

În garaj era întuneric, strălucea vag doar un mic bec de gardă şi mai intra ceva lumină pe uşa deschisă. Era o încăpere mare, întunecoasă, plină de frigidere, dulapuri şi maldăre de haine pe care aş fi vrut sau ar fi trebuit să le folosesc la misiuni viitoare.

Mi s-a părut dintr-odată un loc fără sens, un loc pe care l-aş fi lăsat fără îndoială şi definitiv în urmă.

Cunoşteam acest gen de înflăcărare. Era ca atunci când eşti bolnav multă vreme şi dintr-odată ţi se limpezeşte mintea şi te cuprinde buna dispoziţie, iar viaţa pare din nou că merită trăită.

El stătea lângă mine perfect liniştit şi am văzut lumina reflectându-se în ochii lui ca două luminiţe mai mici.

— Creatorul te iubeşte, a spus încet, aproape visător. Sunt aici să îţi propun un nou drum, un drum menit să te ducă spre acea dragoste, dacă îl urmezi.

Am continuat să tac. Trebuia să tac. Nu că aş fi fost epuizat de alarmarea care mă copleşise. Mai degrabă eram golit de acest sentiment. Iar frumuseţea pură a acestei posibilităţi mă subjuga, la fel cum mă putea subjuga frumuseţea muşcatelor mov, sau iedera atârnată de campanario, sau clătinarea copacilor în vânt.

Am văzut dintr-odată toate aceste lucruri, mi-au apărut cu frenezie în minte în locul întunecos, mirosind a

benzină, şi n-am mai remarcat întunecimea din jur. Mai mult, garajul mi se părea acum plin de o lumină palidă.

Am coborât încet din camionetă. M-am dus către capătul cel mai îndepărtat al garajului. Am scos din buzunar a doua seringă cu otravă şi am lăsat-o pe bancul de lucru de acolo.

M-am dezbrăcat de cămaşa cea verde şi urâtă şi de pantaloni, i-am aruncat într-un cazan mare plin cu kerosen. Am golit conţinutul seringii deasupra hainelor chiar în timp ce ele se înnegreau de kerosen. Am abandonat înăuntru şi mănuşile. Apoi am aprins un chibrit şi l-am aruncat deasupra.

Focul a răbufnit periculos. Am aruncat pantofii de lucru înăuntru şi m-am uitat cum se topeşte materialul sintetic. Am aruncat în flăcări şi peruca şi mi-am trecut bucuros mâinile prin părul scurt. Ochelarii. Încă mai priveam prin ochelari. I-am scos, i-am rupt, i-am zvârlit şi pe ei în foc. Ardea tare. Toate obiectele fuseseră sintetice şi se topeau scoţând doar flăcări. Puteai să le miroşi. Foarte curând totul avea să dispară. Otrava dispăruse deja, cu siguranţă.

Duhoarea n-a rămas prea mult. Când focul s-a potolit, am turnat iar kerosen şi l-am aţâţat din nou.

În strălucirea dezordonată a flăcărilor, m-am uitat la hainele mele obişnuite, aranjate ordonat pe un umeraş atârnat de perete.

M-am îmbrăcat încet, mai întâi cămaşa, apoi pantalonii gri, şosetele negre şi pantofii maro simpli, iar în cele din urmă, cravata roşie.

Mi-am pus haina deasupra, m-am întors şi l-am văzut acolo, în picioare, rezemat de maşină. Îşi încrucişase gleznele şi braţele, iar în lumina slabă părea la fel de atrăgător ca şi mai devreme şi avea pe chip aceeaşi expresie afectuoasă, plină de iubire.

Disperarea adâncă şi înspăimântătoare dinainte m-a cuprins din nou, fără voci şi fără fantome, şi aproape că m-am întors de la el, jurându-mi să nu-l mai privesc niciodată, indiferent unde sau sub ce formă ar fi apărut.

— Se luptă din greu pentru tine, a spus. Ţi-a şoptit lucruri în minte atâţia ani, iar acum ridică vocea. El crede că te poate smulge din mâinile mele. Se gândeşte că dai crezare minciunilor lui, chiar şi cu mine de faţă.

— Cine este el? am întrebat.

— Ştii cine este. Vorbeşte cu tine de multă, multă vreme. Iar tu l-ai ascultat cu foarte multă atenţie. Nu-l mai asculta. Vino cu mine.

— Vrei să spui că se dă o bătălie pentru sufletul meu?

— Da, asta vreau să spun.

Am început din nou să tremur. Nu-mi era frică, dar trupului meu îi era. Eu eram calm, dar picioarele mă lăsau. Mintea mea nu se mai supunea fricii, dar corpul meu resimţea impactul şi nu reuşea să i se împotrivească.

Aveam maşina acolo, un Bentley mic decapotabil, pe care nu-l schimbasem de ani de zile.

Am deschis uşa şi am urcat în maşină. Am închis ochii. Când i-am deschis, el era lângă mine, aşa cum mă

aşteptam. Am băgat maşina în marşarier şi am ieşit cu spatele din garaj.

Nu mai condusesem niciodată atât de repede prin centru. Mă simţeam ca şi cum traficul m-ar fi cărat iute, ca un râu.

În câteva minute intram pe străzile din Beverly Hills, apoi pe strada mea, străjuită pe amândouă părţile de arbori de jacaranda plini de flori. Aproape toate frunzele verzi dispăruseră deja, iar ramurile erau doldora de flori albastre, ale căror petale acopereau şi trotuarul, şi pavajul străzii.

Nu mă uitam la el. Nu mă gândeam la el. Mă gândeam la viaţa mea, mă luptam cu disperarea crescândă aşa cum se luptă cineva cu greaţa şi mă întrebam: „Dar dacă este adevărat, dacă este chiar cine spune că este? Dacă ar fi cu putinţă cumva ca eu, omul care a făcut toate acele lucruri, chiar să poată fi mântuit?"

Am intrat în garajul blocului meu fără să fi spus nimic şi, aşa cum mă aşteptam, el a coborât din maşină la fel ca mine şi a urcat în lift, alături de mine, până la etajul cinci.

Nu închid niciodată uşile de la balconul apartamentului meu; am ieşit imediat pe terasa de beton şi m-am uitat în jos, la arborii jacaranda albaştri.

Respiram alert, trupul meu resimţea greutatea evenimentelor, dar mintea mi-o simţeam incredibil de limpede.

Când m-am întors şi m-am uitat la el, era la fel de viu şi de concret ca şi rândurile de jacaranda şi florile lor albastre. Stătea în cadrul uşii şi mă privea pur şi simplu,

cu aceeaşi făgăduinţă pe chip, făgăduinţa de a mă înţelege şi de a mă ierta.

Am simţit nevoia să plâng, să mă las înghiţit de slăbiciune, să mă las fermecat.

— De ce? De ce ai venit aici pentru *mine*? l-am întrebat. Ştiu că te-am mai întrebat, dar trebuie să-mi spui, să-mi povesteşti totul, de ce eu şi nu altcineva? Nu ştiu sigur dacă eşti real. Acum înclin să cred că da. Dar cum poate fi mântuit unul ca mine?

S-a apropiat de balustrada de ciment de lângă mine. S-a uitat în jos, la arborii albaştri. A şoptit:

— Cât de perfect, cât de minunat...

— Datorită lor locuiesc aici, i-am răspuns, pentru că înfloresc în fiecare an... Vocea mi s-a frânt. M-am întors cu spatele la arbori, pentru că aş fi început să plâng, dacă i-aş mai fi privit. M-am uitat spre camera mea de zi şi i-am văzut cei trei pereţi acoperiţi de cărţi din podea până în tavan. Am văzut şi o bucăţică din hol, cu rafturile bibliotecii la fel de înalte.

— Mântuirea este ceva ce omul trebuie să ceară, a spus el lângă urechea mea. Ştii asta.

— Nu pot s-o cer! am răspuns. Nu pot!

— De ce? Pentru că nu crezi?

— Mi se pare un motiv excelent, am spus.

— Dă-mi şansa să te fac să crezi.

— Atunci începe prin a-mi explica de ce eu.

— Am venit după tine pentru că am fost trimis, mi-a spus cu voce egală, pentru că eşti cine eşti, pentru ce ai

făcut şi pentru ce eşti în stare să faci. Nu-i o alegere întâmplătoare, crede-mă. Am venit pentru tine, numai pentru tine, special pentru tine. Toate hotărârile luate în cer sunt la fel. *Sunt particulare.* De aceea este cerul atât de vast cum este, iar tu ştii cât de vast este pământul. Şi trebuie să te gândeşti la cer, pentru o clipă, ca la un loc care există de veacuri, din toate epocile şi pentru toate timpurile. Nu există suflet în lume care în cer să nu fie tratat ca un suflet aparte, individual. Nu există oftat sau cuvânt care să nu se audă în cer.

L-am ascultat. Ştiam ce voia să spună. M-am uitat în jos, la spectacolul copacilor. M-am întrebat ce-o simţi un copac când îşi pierde florile în bătaia vântului, atâta vreme cât florile sunt tot ce au. Ciudăţenia gândului m-a uimit. M-au trecut fiorii. Nevoia să plâng aproape că mă copleşea. Dar m-am împotrivit. M-am forţat să-l privesc din nou.

— Îţi cunosc toată viaţa, a spus el. Dacă vrei, ţi-o voi dovedi. De fapt, pare exact ce trebuie să fac ca să crezi cu adevărat în mine. Nu-mi pasă. Trebuie să înţelegi. Nu poţi hotărî dacă nu înţelegi.

— Ce să hotărăsc? Despre ce vorbeşti?

— Vorbesc despre însărcinarea ta, ţi-am spus. S-a oprit, apoi a continuat foarte binevoitor: Există un mod în care cine şi ce eşti poate fi folositor. Există un mod în care este folositor fiecare amănunt din ceea ce eşti. Este o însărcinare care presupune să dai viaţă, în loc să o iei, să răspunzi rugăciunilor, în loc să le suprimi. Este şansa de a face lucruri de o teribilă importanţă pentru alţii, în

timp ce-ţi faci ţie numai bine. Asta înseamnă să faci bine, să ştii. Este ca şi cum ai lucra pentru Justiţiar, numai că vei crede în ceea ce faci cu toată inima şi cu sufletul tău întreg, într-atât încât binele va deveni dorinţa ta şi scopul tău.

— Vrei să mă faci să cred că am un suflet? l-am întrebat.

— Sigur că ai. Ai un suflet nemuritor. O ştii prea bine. Ai douăzeci şi opt de ani şi asta înseamnă că eşti foarte tânăr, indiferent cine-i numără, şi te simţi nemuritor, cu toate gândurile şi dorinţele tale negre, dar nu reuşeşti să pricepi că partea aceea nemuritoare este partea adevărată din tine, că orice altceva o să dispară cu timpul.

— Ştiu toate astea, am şoptit. Le ştiu. Nu voiam să par nerăbdător. Spuneam adevărul şi eram uluit.

M-am întors, fără să ştiu exact ce vreau să fac, şi am intrat în camera de zi a micului meu cămin. M-am uitat din nou la pereţii acoperiţi de cărţi. M-am uitat la biroul unde citeam adesea. M-am uitat la cartea deschisă pe husa lui verde. Ceva obscur, o carte de teologie şi ironia acestei întâmplări m-au izbit cu forţă.

— Ah, da, eşti bine pregătit, a spus el de lângă mine, de parcă nu ne-am fi despărţit nicio clipă.

— Acum ar trebui să cred că tu eşti noul Justiţiar?

El a zâmbit. Am văzut mai mult cu coada ochiului.

— Justiţiarul, repetă el încetişor. Nu. Nu sunt Justiţiarul. Sunt Malchiah şi sunt serafim, ţi-am spus, şi am venit să-ţi ofer şansa să alegi. Acesta reprezintă răspunsul

la rugăciunile tale, Lucky, dar dacă nu poţi accepta aşa ceva, atunci să zicem că este răspunsul la cele mai îndrăzneţe visuri ale tale.

— Ce visuri?

— În toţi aceşti ani ai insistat mereu să crezi că Justiţiarul este de la Interpol. De la FBI. Că este de partea băieţilor buni şi că tot ce-ţi cere să faci este în numele binelui. La asta ai visat mereu.

— Nu contează şi o ştii prea bine. Am omorât nişte oameni. Am transformat totul într-un joc.

— Ştiu că aşa ai făcut, dar asta nu înseamnă că nu ai nutrit acel vis. Dacă vii cu mine, nu vor mai exista niciun fel de îndoieli, Lucky. Vei fi de partea îngerilor, cu mine.

Ne-am uitat unul la altul. Tremuram. Nici vocea nu-mi era prea fermă.

— Dacă ar fi adevărat, am spus, aş face orice, orice mi-ai cere, pentru tine şi pentru Dumnezeu din cer. Aş suferi orice, dacă ar fi nevoie.

A zâmbit, dar foarte încet, ca şi cum s-ar fi uitat adânc înăuntrul meu după vreo îndoială, şi probabil şi-a dat seama apoi că nu exista niciuna. Probabil mi-am dat seama şi eu că nu exista niciuna.

M-am cufundat în fotoliul de piele de lângă canapea. S-a aşezat în faţa mea.

— Acum am să-ţi povestesc viaţa ta, a zis el, nu pentru că ar trebui, ci pentru că tu ai nevoie să o vezi. Abia după ce o vei vedea, mă vei crede.

Am încuviinţat.

— Dacă poţi face asta, am spus jalnic, atunci voi crede orice-mi spui.

— Pregăteşte-te, a zis. Îmi vei auzi vocea şi vei vedea tot ce îţi descriu, poate chiar mai viu decât ai văzut ceva vreodată, dar ordinea şi organizarea evenimentelor îmi va aparţine, iar uneori va fi mai greu de suportat decât cronologia simplă. Este sufletul lui Toby O'Dare cel pe care îl examinăm, nu simpla istorie a unui tânăr. Şi ţine minte: indiferent ce vei vedea şi ce vei simţi, voi fi aici cu tine. Nu te voi părăsi nicio clipă.

CAPITOLUL PATRU

Malchiah îmi dezvăluie propria mea viață

CÂND ÎNGERII ÎŞI ALEG UN AJUTOR, nu încep întotdeauna cu începutul. Cercetând viaţa unei fiinţe omeneşti, ei pot începe cu prezentul cel fierbinte, pot să meargă înapoi o treime din timp, să se întoarcă la începuturi şi să revină la clipa prezentă, pe măsură ce adună date şi ataşamentul emoţional se întăreşte. Şi să nu crezi niciodată pe cineva care-ţi va spune că noi nu ne ataşăm emoţional.

Emoţiile noastre sunt diferite, dar simţim. Nu ne uităm niciodată cu ochi reci la viaţă sau la moarte. Nu interpreta greşit aparenta noastră seninătate. La urma urmei, noi trăim într-o lume condusă de încrederea perfectă în Creator, dar suntem cât se poate de conştienţi că fiinţele omeneşti nu trăiesc la fel şi le compătimim din suflet.

Dar n-am putut să nu remarc, imediat ce am început să cercetez viaţa lui Toby O'Dare ca băiat, îngrijorat şi împovărat de o mulţime de lucruri, că nimic nu-i plăcea mai mult decât să se uite la televizor, noaptea târziu, la cele mai brutale filme poliţiste, care îi alungau din minte realităţile oribile ale propriei lumi, în timp ce focurile de armă îi provocau mereu un catharsis, exact aşa cum îşi doreau producătorii acelor filme. A învăţat să citească devreme; îşi termina temele repede şi apoi citea nişte cărţi numite „poveşti adevărate despre crime", cufundându-se cu uşurinţă în proza bine scrisă din *Sânge şi bani* sau *Serpentina* lui Thomas Thompson.[1]

De pe rafturile librăriei de pe Magazine Street din New Orleans, unde locuia, alegea cărţi despre crima organizată, despre ucigaşi patologici, despre devianţi hidoşi, deşi pe vremea aceea nu visa deloc, nici măcar o clipă, că într-o zi va fi el însuşi subiect pentru astfel de poveşti.

Nu putea suporta genul de romanţare a răului din *Tăcerea mieilor*, îşi bătea joc de el. Cărţile despre criminali adevăraţi nu puteau fi scrise decât după ce aceştia erau prinşi, iar Toby avea nevoie de această certitudine.

Noaptea târziu, când nu putea dormi, se uita la poliţiştii şi criminalii de pe micul ecran, neatent la faptul că

[1] Thomas Thompson (1933–1982) — autor american de literatură comercială inspirată mai ales din crime şi scandaluri reale.

importantă în acele filme era comiterea crimei, şi nu sfânta furie şi acţiunile artificial-eroice ale locotenentului de poliţie sau ale detectivului genial.

Dar acest gust timpuriu pentru poveştile despre criminali este cel mai puţin important lucru în legătură cu Toby O'Dare, aşa că dă-mi voie să sar la povestea asupra căreia m-am fixat eu însumi atunci când am început să-l am în vedere.

Toby nu a crescut dorindu-şi să fie ucigaş sau poliţist. Toby visa să devină muzician şi să scoată din nevoie mica lui familie.

Iar ce m-a atras la el nu a fost furia care-l mistuia de viu, atunci ca şi acum. Nu, partea asta întunecată mi-a fost la fel de greu să o privesc pe cât îi este greu unui om să meargă într-o iarnă geroasă, când ninsoarea îi biciuieşte obrajii şi îi îngheaţă degetele.

Ce m-a atras la Toby a fost o bunătate limpede şi strălucitoare, pe care nimic nu o putea ascunde complet, un simţ viu al binelui şi răului la care nu a renunţat şi care nu l-a înşelat niciodată, indiferent unde l-a dus pe urmă viaţa.

Dar să ne lămurim: faptul că eu am ales un muritor pentru scopurile mele nu presupune că muritorul urma în mod obligatoriu să fie de acord să vină cu mine. Este destul de greu să găseşti pe cineva ca Toby; să-l convingi să vină cu tine este şi mai greu. Aţi fi tentaţi să credeţi că tentaţia este irezistibilă, dar nu-i aşa. Oamenii se sustrag propriei salvări cu mare regularitate.

Cu toate acestea, în ce-l priveşte pe Toby O'Dare, existau aceste două aspecte care mă îndemnau să nu mă îndepărtez de el şi să-l las în grija unui înger de rang mai mic.

Toby s-a născut în oraşul New Orleans, din strămoşi de origine germană şi irlandeză. Avea şi ceva sânge italian, dar n-o ştia, iar stră-străbunica dinspre tată fusese evreică, dar nici asta nu ştia, pentru că se trăgea din oameni simpli şi muncitori, care nu ţin niciodată însemnări. Avea chiar şi ceva sânge spaniol, dinspre partea tatălui, datat din perioada când Armada spaniolă debarcase pe coasta Irlandei. Deşi se pomenea uneori despre faptul că unii membri ai familiei aveau păr negru ca tăciunele şi ochi albaştri, el nu-şi bătea capul cu asta. Nimeni din familie nu vorbea vreodată despre descendenţă. La ei se vorbea despre supravieţuire.

În istoria omenirii, genealogia aparţine celor bogaţi. Săracii se nasc şi mor fără să lase urme.

Doar acum, în anii cercetărilor ADN-ului, oamenii simpli s-au îndrăgostit de amprenta lor genetică, deşi nu ştiu ce să facă mai apoi cu informaţiile, dar o asemenea revoluţie se petrece numai atunci când lumea vrea să înţeleagă ce-i cu sângele care-i curge prin vene.

Cu cât Toby O'Dare devenea mai mult ucigaşul plătit de mare faimă secretă, cu atât îi păsa mai puţin ce fusese înainte şi cine existase înaintea lui. Aşa că, pe măsură ce câştiga mijloacele materiale care ar fi făcut posibilă investigarea propriului trecut, se îndepărta din ce în ce mai tare

de lanţul uman din care se trăgea. La urma urmei, distrusese „trecutul", atât cât îl ştia. De ce i-ar mai fi păsat ce se întâmplase, cu multă vreme înainte să se fi născut, unora meniţi să se zbată în aceleaşi necazuri şi în aceeaşi mizerie?

Toby a crescut într-un apartament, la numai câteva străzi depărtare de bulevardele faimoase ale oraşului, iar în locuinţa aceea nu existau portrete ale strămoşilor pe pereţi.

Îşi iubise bunicile, femei energice, mame a câte opt copii fiecare, drăgăstoase, tandre şi cu mâinile bătătorite. Dar ele muriseră când era foarte mic, părinţii lui fiind mezinii lor.

Pe aceste bunici viaţa le uzase şi moartea le-a găsit repede, fără mare dramă, în saloane de spital.

Cu toate acestea, au urmat înmormântări uriaşe, cu veri de toate rangurile şi cu flori, iar oamenii le-au plâns, pentru că generaţia lor, a marilor familii, abia acum se stingea în America.

Toby nu şi-a uitat niciodată verii, dintre care mulţi s-au descurcat foarte bine fără să comită vreo crimă sau vreun păcat. Dar până la vârsta de nouăsprezece ani era complet desprins de ei.

Totuşi, asasinul plătit cerceta din când în când căsniciile prospere şi îşi folosea priceperea în materie de computere ca să urmărească o carieră sau alta, de avocaţi, judecători sau preoţi, din familiile înrudite cu el. Se jucase mult cu aceşti verişori, copil fiind, şi nu-şi uitase complet bunicile, care-l crescuseră împreună.

Din când în când, bunicile îl legănau într-un balansoar mare de lemn, vândut curând după moartea lor unui negustor de vechituri. Le ascultase cântecele străvechi înainte ca ele să moară. Din când în când, cânta şi el fragmente: *Te văd, te văd, Marie, de după pălărie!* sau dulcea, tulburătoarea baladă *Spune-i mătuşii Rhodie, spune-i mătuşii Rho, că a murit gâsca cea bătrână şi are pene pentru patul lui Mo.*

Şi apoi existau cântecele negrilor, preluate întotdeauna şi de albi.

Nu, scumpo, n-o să te joci singură în curte, nu te uita la cei albi ce-au de zis. Pentru că sufletul tău este alb ca zăpada şi asta însuşi Dumnezeu a zis.

Acestea erau cântece dintr-o grădină a spiritului dispărută după moartea bunicilor, iar la optsprezece ani, Toby a întors spatele trecutului, cu excepţia cântecelor, desigur, şi a muzicii.

Acum zece ani, adică la optsprezece ani, a părăsit lumea aceea pentru totdeauna.

A dispărut pur şi simplu din mijlocul tuturor celor care îl cunoşteau şi, chiar dacă nimeni dintre băieţi, fete, mătuşi şi unchi nu l-a acuzat de nimic, au rămas surprinşi şi nedumeriţi.

Şi l-au imaginat, nu fără motiv, un suflet rătăcit pe undeva. Şi l-au imaginat nebun, un vagabond al străzii, un idiot gângav cerşind de mâncare. Luase cu el o valiză de haine şi lăuta, dar nimeni nu l-a mai văzut şi n-a mai auzit de el.

De-a lungul anilor, l-au căutat o dată sau de două ori, dar, cum îl căutau pe Toby O'Dare, un băiat absolvent al liceului iezuit, cântăreţ la lăută, n-au avut nici cea mai mică şansă de a-l găsi.

Unul dintre verii lui a ascultat îndelung o înregistrare făcută lui Toby pe când cânta la un colţ de stradă. Dar Toby n-a ştiut niciodată; nu avea de unde. Aşadar, această căldură posibilă nu l-a atins niciodată.

Ai putea spune că o parte din familie a simţit lipsa muzicii deosebit de blânde a lui Toby O'Dare şi s-a îndurerat de pierderea băiatului atât de îndrăgostit de instrumentul său renascentist, gata să se oprească şi să-i explice ce-i cu el oricui l-ar fi întrebat, motiv pentru care şi prefera să cânte în colţul străzii la lăută şi nu la chitara starurilor rock.

Cred că îţi dai seama ce vreau să subliniez: a avut o familie ca multe altele, toţi acei O'Dare, O'Brien, McNamara, McGowen şi ceilalţi căsătoriţi cu ei.

Dar în fiecare familie există oameni răi, oameni slabi, oameni care nu vor sau nu pot să ţină piept încercărilor vieţii şi care eşuează spectaculos. Îngerii lor păzitori plâng; diavolii îi câştigă şi dansează de bucurie.

Dar numai Creatorul hotărăşte ce se întâmplă până la urmă cu ei.

La fel s-a întâmplat cu mama şi cu tatăl lui Toby.

Fiecare dintre cele două rânduri de strămoşi îi dăruise lui Toby calităţi uriaşe; talentul şi dragostea pentru muzică reprezentau, cu siguranţă, darul cel mai impresionant.

Dar Toby moştenise de la ei şi inteligenţă, precum şi un irezistibil simţ al umorului. Avea o imaginaţie bogată, care îi permitea să facă planuri, să viseze. Dovedea uneori şi înclinaţie mistică. Dorinţa puternică de a deveni dominican, nutrită la vârsta de doisprezece ani, nu trecuse atât de uşor la apariţia ambiţiilor lumeşti, aşa cum s-ar fi întâmplat cu alt adolescent.

Toby nu a încetat niciodată să meargă la biserică, în cursul dificililor ani de liceu şi, chiar dacă uneori se simţea ispitit să sară peste slujba de duminică, se gândea la fratele şi la sora lui şi nu pregeta să le dea un exemplu bun.

Dacă ar fi reuşit vreodată să sară peste vreo cinci generaţii ca să-şi vadă strămoşii studiind Tora zi şi noapte în sinagogile lor din Europa Centrală, poate că nu ar fi ajuns ucigaşul care a devenit. Dacă ar fi putut să meargă şi mai în trecut, să-şi vadă strămoşii pictând în oraşul Siena din Italia, probabil că ar fi avut mai mult curaj să îşi urmeze proiectele cele mai dragi.

Dar habar nu avea că astfel de persoane au existat vreodată sau că, în ramura dinspre partea mamei, cu generaţii în urmă, existaseră preoţi anglicani martirizaţi pentru credinţa lor, în timpul lui Henric al VIII-lea, ori că stră-străbunicul dinspre partea tatălui vrusese şi el să se facă preot, dar nu reuşise să facă atâta şcoală cât ar fi trebuit.

Aproape că nu există muritor pe pământ care să îşi cunoască genealogia dinainte de aşa-zisul Ev Mediu, şi

numai marile familii pot pătrunde prin straturile adânci de timp şi să extragă de acolo exemple menite să inspire.

Cuvântul „inspiraţie" nu este unul gol în cazul lui Toby, deoarece, în calitate de asasin plătit, a fost întotdeauna inspirat. Iar mai înainte, a fost inspirat ca muzician.

Succesul lui ca ucigaş s-a datorat, nu în mică măsură, faptului că, înalt şi mlădiu, binecuvântat cu frumuseţe cum era, nu semăna cu nimeni în mod special.

De la vârsta de doisprezece ani a avut mereu în trăsăturile sale semnul inteligenţei, iar când era îngrijorat, chipul îi devenea rece, cu o expresie limpede de suspiciune. Dar o îndepărta imediat, ca şi cum nu ar fi fost ceva ce dorea să arate şi pentru că nu voia să se scufunde în sine însuşi. Tindea să pară liniştit, iar lumea l-a considerat mereu remarcabil şi atrăgător.

A ajuns la un metru şi nouăzeci şi trei înainte să termine liceul, iar părul blond a căpătat o nuanţă gri, în timp ce ochii cenuşii îi străluceau de concentrare şi de curiozitate sinceră, adăugând dorinţa de a nu supăra pe nimeni.

Se încrunta des, iar dacă ieşea la plimbare, o plimbare pur şi simplu, îi putea părea, unui observator oarecare, puţin îngrijorat, ca şi cum s-ar fi îndreptat către o întâlnire importantă.

Surprins, tindea să reacţioneze şi devenea neîncrezător, dar se potolea aproape imediat. Nu voia să fie o persoană nefericită şi acră, deşi avusese, de-a lungul timpului, motive bune, dar se împotrivise cu tărie.

Nu a băut alcool niciodată, toată viaţa lui. A urât băutura.

Încă din copilărie s-a îmbrăcat frumos, mai ales pentru că mai toţi copiii de la şcoala primară din cartier se îmbrăcau în acest fel, iar el dorea să le semene, şi nu avea nimic împotrivă să primească de la verii lui haine puţin purtate, mai ales sacouri bleumarin, pantaloni sport şi tricouri polo în culori pastelate. Aceste haine însemnau moda din centrul oraşului New Orleans, iar lui îi plăcea să o descopere şi să o cultive. De asemenea, încerca să vorbească la fel ca ei şi a reuşit, treptat, să elimine din vorbirea lui semnele puternice ale sărăciei şi ale traiului greu, care marcaseră întotdeauna lamentările, zeflemeaua şi ameninţările tatălui său. Vocea mamei fusese însă fără accent şi plăcută, iar el îi semăna la vorbă cel mai mult din toată familia.

A citit *Manualul oficial al studentului*, nu ca pe o satiră, ci ca pe un set de reguli demn de respectat. Şi a învăţat cum să caute în magazinele cu lucruri la mâna a doua servieta de piele potrivită.

Către şcoala parohială Sfântul Nume al lui Iisus, mergea pe minunatele străzi înverzite ale liniei de tramvai Sfântul Charles, iar casele frumos şi proaspăt zugrăvite îl umpleau de dorinţe vagi şi visătoare.

Palmer Avenue era strada lui preferată, iar pe atunci i se părea că, dacă ar putea locui cândva într-una din casele acelea albe cu două etaje, atunci ar cunoaşte fericirea deplină.

A venit în contact cu muzica foarte devreme, la Conservatorul Loyola. Sunetul lăutei a fost acela care, la un concert public cu muzică renascentistă, l-a determinat să renunţe la dorinţa fierbinte de a se dedica preoţiei.

S-a transformat din băiat de altar în învăţăcel imediat ce a întâlnit o profesoară binevoitoare, dispusă să-i dea lecţii pe degeaba. Lăuta lui scotea sunete de o puritate în stare s-o uimească. Degetele i se mişcau repede şi transmitea prin cântec o emoţie excelentă, iar profesoara se minuna câte melodii putea să cânte pe de rost, inclusiv cântecele pe care le-am menţionat mai sus şi care îl obsedau. Uneori cânta cu bunicile lui în minte. Interpreta cu mare dexteritate cântece populare, conferindu-le un sunet cu totul nou şi iluzia virtuozităţii.

La un moment dat, unul dintre profesori i-a pus lui Toby în mână înregistrările bine-cunoscutului cântăreţ Roy Orbison, iar el şi-a dat seama repede că poate cânta melodiile mai lente ale acestuia şi reuşea să le confere cu lăuta sonoritatea dulce pe care Orbison o reuşea cu vocea. Curând ştia toate baladele înregistrate vreodată de muzicianul american.

Pe măsură ce transforma muzica populară conform stilului propriu, învăţa pentru fiecare melodie şi câte o piesă clasică, aşa că putea trece de la un gen la altul, transmiţând la un moment dat frumuseţea rapidă şi contagioasă a lui Vivaldi, apoi, imediat, melancolia dureroasă a lui Orbison.

Avea o viaţă plină, cu studiu după şcoală, apoi cu cerinţele specifice programei liceului iezuit. Aşadar, nu-i era greu să se păstreze aproape de fetele şi băieţii bogaţi pe care îi cunoştea, deoarece mulţi îi plăceau foarte mult, dar era hotărât să nu-i lase vreodată să intre în apartamentul neîngrijit unde locuia, cu doi părinţi beţivi, în stare fiecare să-l umilească fără speranţă.

A fost un copil pretenţios şi, mai târziu, un ucigaş pretenţios. Dar adevărul este că a crescut cu frică, un ghem de secrete, un copil mereu înspăimântat de urâţenie şi violenţă.

Mai târziu, ca ucigaş plătit, trăind cu sufletul la gură, a lărgit limitele pericolului, amintindu-şi cu amuzament dramele televizate iubite odinioară, cu sentimentul că trăia acum ceva mult mai glorios şi mai întunecat decât văzuse vreodată pe ecran. Deşi nu a recunoscut niciodată, se simţea oarecum mândru de răul la care se pricepea. Poate că lui îşi cânta mereu melodia disperării, dar sub ea se ascundea o vanitate bine dezvoltată.

Avea, pe lângă pasiunea vânătorii, o caracteristică preţioasă care îl diferenţia complet de ucigaşii mai mărunţi: nu-i păsa dacă trăieşte sau moare. Nu credea în iad, pentru că nu credea în rai. Nu credea în diavol, pentru că nu credea în Dumnezeu. Deşi îşi amintea credinţa ardentă, uneori hipnotică din copilărie, deşi o respecta mai mult decât şi-ar fi putut imagina cineva, ea nu-i încălzea sufletul câtuşi de puţin.

Reluând, şi-a dorit la început să devină preot, şi nu s-a dezis niciodată. Chiar şi atunci când cânta la lăută, se ruga continuu să poată produce muzică minunată, iar uneori născocea melodii noi pentru rugăciunile care îi plăceau.

Merită menţionat că la un moment dat a dorit chiar să devină sfânt. Şi a dorit, indiferent cât era de tânăr, să înţeleagă întreaga istorie a bisericii sale, bucuros în special să citească despre Toma D'Aquino. Profesorii lui păreau să pomenească mereu acest nume, iar când un preot iezuit a venit de la universitatea din apropiere să le vorbească elevilor, le-a spus o poveste despre Toma, care lui Toby i-a rămas mereu în memorie.

Le-a spus cum marele teolog Toma a fost binecuvântat, în ultimii săi ani, cu o viziune care l-a făcut să se întoarcă împotriva operei sale timpurii, marea scriere *Summa Theologica.* „Este atâta pleavă", le spunea sfântul celor ce încercau, în van, să-l convingă să o continue.

Se gândea la această poveste chiar şi în ziua când neobosita mea privire s-a oprit asupra lui. Dar nu ştia dacă era un adevăr sau doar o frumoasă închipuire. Multe lucruri spuse despre sfinţi nu erau adevărate. Cu toate acestea, faptul nu părea niciodată o problemă.

Uneori, în anii de nemiloasă profesie de mai târziu, când obosea să cânte la lăută, ar fi vrut să-şi noteze gândurile despre aceste amintiri, care pe vremuri însemnaseră atât de mult pentru el. Se gândea la o carte menită să şocheze lumea: *Jurnalul unui ucigaş plătit.* O, ştia că

şi alţii scriseseră astfel de memorii, dar ei nu erau Toby O'Dare şi nu continuau să citească teologie atunci când nu omorau bancheri la Geneva sau Zürich. Nu erau Toby O'Dare şi nu reuşiseră, cu rozariul în buzunar, să se strecoare în Moscova şi în Londra destul cât să comită patru crime strategice în doar şaizeci şi două de ore. Nu erau Toby O'Dare, care visase odinioară să ţină sfânta slujbă pentru mulţimi.

Am spus că nu-i păsa dacă moare sau dacă trăieşte. Daţi-mi voie să explic: nu accepta misiuni sinucigaşe. Îi plăcea prea mult să rămână în viaţă, deşi nu recunoştea niciodată. Şi nici cei pentru care lucra nu doreau să-i fie găsit corpul la locul vreuneia dintre misiunile comandate.

Dar nu-i păsa, cu adevărat, dacă moare astăzi sau mâine. Şi nutrea convingerea că lumea, chiar dacă nu era decât tărâmul realităţii materiale şi vizibile, ar fi devenit mai bună fără el. Uneori dorea cu adevărat să moară. Dar aceste perioade nu durau prea mult, iar muzica, mai presus de orice, îl scotea din această stare.

Zăcea în apartamentul lui scump, ascultând melodiile vechi şi lente ale lui Roy Orbison, nenumăratele înregistrări cu cântăreţi de operă din biblioteca lui ori înregistrările cu muzică scrisă special pentru lăută în perioada Renaşterii, când lăuta însemna un instrument atât de popular.

Oare cum ajunsese cine era, un om ascuns, care aduna în bănci bani care nu-i trebuiau, care omora oameni al căror nume nu îl ştia, care pătrundea în cele mai solide

fortăreţe construite de către victimele lui, aducându-le moartea în rol de chelner, de doctor în halat alb, de şofer al unei maşini închiriate sau de vagabond al străzii, izbindu-se ca beat de bărbatul pe care-l înţepa cu acul fatal al seringii sale?

Răul din el m-a făcut să tremur, în măsura în care un înger poate tremura, dar binele strălucitor din el m-a atras întru totul.

Dar hai să ne întoarcem la anii timpurii, când fusese Toby O'Dare, cu un frate şi o soră mai mici, Jacob şi Emily — la vremea când se străduia să reziste în cel mai sever dintre liceele din New Orleans, cu bursă de studii completă, desigur, în vreme ce lucra şaisprezece ore pe săptămână cântând pe stradă pentru ca mama lui şi cei mici să aibă hrană, alimente şi să poată ţine un apartament unde nu intra nimeni în afara familiei.

Toby plătea facturile. El umplea frigiderul. El vorbea cu proprietarul apartamentului atunci când urletele mamei îl trezeau pe vreun vecin. El curăţa voma de pe jos, el stingea focul când uleiul încins din tigaie izbucnea în flăcări, iar ea ţipa, cu părul arzând.

Cu alt soţ, mama lui poate că ar fi fost tandră şi iubitoare, dar bărbatul ei ajunsese la închisoare când ea era însărcinată cu ultimul copil, şi nu reuşise să treacă niciodată peste asta. Poliţist însărcinat să vâneze prostituatele de pe străzile Cartierului Francez, omul sfârşise înjunghiat în închisoarea Angola.

Toby avea doar zece ani când se întâmplase.

Ani în şir, ea a băut până când cădea lată şi rămânea întinsă pe duşumeaua goală, murmurând numele soţului ei: „Dan, Dan, Dan." Nimic din ce făcea Toby nu reuşea vreodată să îi aducă alinare. El îi cumpăra rochii frumoase, îi aducea coşuri cu fructe sau dulciuri. O vreme, până să meargă cei mici la grădiniţă, reuşise să se îmbete numai seara, şi izbutea chiar să-şi ţină copiii suficient de curaţi cât să poată merge la slujba de duminică.

În zilele acelea, Toby se uita cu ea la televizor, împărtăşind împreună pasiunea pentru poliţiştii spărgători de uşi, în stare să pună mâna pe cei mai depravaţi criminali.

Dar imediat ce copiii începuseră să meargă bine singuri, mama lui ajunsese să bea toată ziua şi să doarmă toată noaptea, în timp ce Toby devenise bărbatul casei şi îi îmbrăca grijuliu în fiecare dimineaţă pe Jacob şi pe Emily, îi ducea la şcoală devreme, ca să aibă timp să ajungă şi el la cursurile iezuiţilor şi, eventual, să îi rămână timp să-şi facă temele.

La vârsta de cincisprezece ani, studia deja lăuta şi compoziţia de doi ani, Jacob şi Emily îşi făceau temele în camera de alături, iar profesoara încă îi dădea lecţii gratuite. „Ai mare talent", îi spunea profesoara, îndemnându-l să se ocupe şi de alte instrumente, care l-ar fi putut ajuta mai târziu să îşi câştige existenţa.

Dar Toby ştia că nu putea avea timp pentru aşa ceva, că trebuia să-i înveţe pe Jacob şi pe Emily cum să aibă grijă şi cum să se poarte cu mama lor cea beată, că trebuia să stea în fiecare sâmbătă şi duminică pe străzile Cartierului

Francez, ţinând cutia lăutei deschisă la picioare în timp ce cânta, strângând orice bănuţ câştiga ca să adauge ceva pensiei mărunte rămase după tatăl său.

De fapt, nici nu exista vreo pensie, dar Toby n-a spus asta nimănui. Existau doar ajutoare discrete din partea familiei şi sumele regulate strânse de ceilalţi poliţişti, unii nici mai răi, nici mai buni decât tatăl lui Toby.

Iar Toby trebuia să adune bani pentru orice „în plus" sau „drăguţ", pentru uniformele de care aveau nevoie fratele şi sora lui, pentru jucăriile pe care ar fi trebuit să le aibă în apartamentul lor mizerabil, atât de detestat de Toby. Şi, deşi îngrijorat clipă de clipă de ce ar putea face mama lui acasă şi de priceperea lui Jacob de a o face să tacă atunci când o apuca furia, Toby se simţea foarte mândru de cum cânta şi de atitudinea trecătorilor, care nu uitau să-i lase bancnote mai mari în cutia lăutei.

Deşi studiul serios al muzicii mergea încet, Toby tot mai visa să intre la Conservator, atunci când urma să împlinească vârsta potrivită, şi să poată cânta într-un restaurant, ca să aibă un venit stabil. Niciunul dintre planuri n-ar fi fost imposibil, iar el trăia cu gândul la viitor, în timp ce se străduia disperat să facă faţă prezentului. Cu toate acestea, când cânta la lăută, când făcea destui bani ca să poată plăti uşor chiria şi să cumpere de mâncare, avea un sentiment de bucurie şi de triumf solid.

Nu a încetat niciodată să încerce să-şi înveselească şi să-şi liniştească mama, să o asigure că lucrurile vor merge mai bine decât mergeau, că durerea ei se va vindeca şi că

într-o zi vor locui într-o casă adevărată, în suburbii, că vor avea o curte în spate pentru Emily şi Jacob şi o peluză în faţă, plus toate celelalte lucruri pe care le oferă o viaţă normală.

Undeva în adâncul minţii lui nutrea credinţa că, într-o zi, când Jacob şi Emily aveau să fie mari şi căsătoriţi, când mama lui se va fi vindecat cu ajutorul banilor câştigaţi de el, s-ar putea gândi din nou la seminar. Nu putea uita ce însemnase odată pentru el să slujeşti în biserică. Nu putea uita ce însemna să iei ostia în mâini şi să spui: „Acesta este trupul meu", transformând-o astfel în chiar carnea Domnului Iisus Hristos. De multe ori, atunci când cânta sâmbăta după-amiaza, se întorcea la muzica liturgică, în stare să încânte audienţa în mişcare continuă la fel de mult ca bine-cunoscutele melodii ale lui Johnny Cash şi Frank Sinatra. Era un muzician al străzii cu o apariţie specifică, fără pălărie şi subţire, îmbrăcat în sacou de lână bleumarin şi pantaloni de lână negri, şi chiar aceste trăsături îi confereau un avantaj sublim.

Cu cât devenea mai bun, în stare să interpreteze fără efort orice melodie cerută şi scoţând tot ce putea da instrumentul, cu atât îl iubeau mai mult turiştii şi localnicii. Curând a început să recunoască, în unele seri, spectatori regulaţi, care nu uitau să-i lase bancnote mari.

Cânta şi un imn modern: *„Eu sunt pâinea vieţii, cine vine cu Mine nu va flămânzi niciodată..."* Era un imn însufleţitor, unul care avea nevoie de toată priceperea şi de toată abilitatea lui de a uita orice altceva atunci când

cânta, iar cei adunaţi în jurul lui îl răsplăteau întotdeauna. Trăgea cu ochiul în jos şi vedea banii meniţi să-i asigure liniştea timp de o săptămână sau chiar mai mult. Şi îi venea să plângă.

Cânta, de asemenea, melodii inventate de el, variaţiuni după teme ascultate în înregistrările de la profesoară. Ţesea laolaltă arii de Bach şi Mozart, uneori Beethoven şi alţi compozitori cărora nu le ţinuse minte numele.

La un moment dat a început să-şi noteze compoziţiile. Profesoara urma să-l ajute să le copieze aşa cum trebuie. Muzica pentru lăută nu se scrie la fel ca muzica obişnuită. Se scrie în tabulatură, indicând mai degrabă poziţiile degetelor, decât notele. Asta îi plăcea în mod special. Dar adevărata teorie a muzicii şi scrierea ei reprezentau pentru el o dificultate. Măcar dacă ar fi putut învăţa destul cât să predea muzică, într-o bună zi, se gândea, fie şi copiilor mici, şi tot ar fi reprezentat pentru el o viaţă posibilă.

Destul de curând, Jacob şi Emily au ajuns în stare să se îmbrace singuri şi arătau deja gravi ca nişte adulţi, la fel ca şi el, luând singuri tramvaiul Sfântul Charles către şcoală şi neaducând niciodată pe nimeni acasă, pentru că fratele lor le interzisese. Învăţaseră să spele, să-şi calce cămăşile şi bluzele pentru şcoală, să ascundă banii de mama lor şi să-i distragă atenţia, atunci când o apuca furia şi începea să facă toată casa bucăţi.

— Dacă trebuie să-i turnaţi pe gât, turnaţi-i, le spunea Toby, pentru că adevărul este că uneori numai băutura reuşea să o oprească pe mama lor să tune şi să fulgere.

Am observat toate acestea eu însumi.

Am întors paginile vieţii lui şi mi-am potrivit lumina ca să le citesc pe cele mai bune.

L-am iubit.

Am văzut mereu pe biroul lui *Cartea de rugăciuni*, iar alături o altă carte, din care citea uneori pentru pura lui plăcere, iar uneori le-o citea şi fraţilor săi.

Această carte era *Îngerii*, de Fr. Pascal Parente. O găsise în aceeaşi librărie de pe Magazine Street, de unde lua şi cărţile cu masacre şi criminali sângeroşi, şi o cumpărase împreună cu o biografie a sfântului Toma D'Aquino, scrisă de G. K. Chesterton, pe care se străduia din când în când să o înţeleagă, deşi era dificilă.

Aţi putea spune că trăia o viaţă în care ce citea era la fel de important ca şi ce cânta la lăută, iar toate laolaltă erau la fel de importante ca mama, ca Jacob şi ca Emily.

Îngerul său păzitor, mereu disperat să-l conducă pe calea cea dreaptă în cele mai haotice vremuri, părea pus în încurcătură de combinaţia pasiunilor din sufletul lui Toby, dar eu nu am venit ca să stau cu ochii pe acel înger, ci pe Toby, în niciun caz pe îngerul care se străduia din greu să ţină aprinsă în inima lui Toby flacăra credinţei, menită să-i salveze la un moment dat pe toţi ai lui.

Într-o zi de vară, în vreme ce Toby citea la el în pat, s-a întors pe burtă, a deschis stiloul şi a subliniat aceste cuvinte:

> În ce priveşte credinţa, trebuie să ţinem minte că îngerii nu sunt înzestraţi cu charisma cunoaşterii

secretelor inimii, nici a acţiunilor viitoare hotărâte în baza liberei voinţe; acestea sunt prerogative exclusiv divine.

Îndrăgise această frază şi îndrăgise atmosfera de mister care îl învăluia când citea cartea.

Realitatea este că nu voia cu adevărat să creadă că îngerii nu au suflet. Văzuse undeva, odată, o pictură veche reprezentând crucificarea, unde îngerii de deasupra plângeau, şi îi plăcea să creadă că îngerul păzitor al mamei lui plângea şi el când o vedea beată şi deznădăjduită. Nu voia să ştie că îngerii nu au inimi şi că nu cunosc tainele inimii, dar întreg conceptul îl fascina, iar îngerii îl fascinau şi ei, şi vorbea cu propriul lui înger ori de câte ori putea.

Îi învăţa pe Emily şi Jacob să îngenuncheze în fiecare seară şi să spună străvechea rugăciune:

Înger, îngeraşul meu,
Ce mi te-a dat Dumnezeu,
Totdeauna fii cu mine
Şi mă-nvaţă să fac bine.

Le cumpărase chiar un tablou cu un înger păzitor. Era un tablou destul de comun, şi văzuse el însuşi un exemplar pe când învăţa în şcoala primară. Îl înrămase cu ce găsise la magazin şi îl atârnase în încăperea împărţită de toţi trei, el şi Jacob într-un pat etajat, iar Emily lângă peretele îndepărtat, într-un pătuţ care putea fi strâns dimineaţa.

Alesese pentru reproducere o ramă aurie ornamentată şi îi plăcea lacul de pe ea, colţurile împodobite cu frunze şi marginea lată care despărţea imaginea de tapetul decolorat al cămăruţei.

Îngerul păzitor era uriaş şi feminin, cu plete aurii şi cu aripi albe mari mărginite cu albastru, şi purta o mantie peste tunica încreţită şi albă; veghea asupra a doi copii, un băieţel şi o fetiţă, care îşi croiau drum împreună peste un pod periculos, plin de spărturi.

Oare câte milioane de copii au văzut această pictură?

— Uite, le spunea Toby lui Emily şi lui Jacob, atunci când îngenuncheau pentru rugăciunile de noapte. Puteţi vorbi oricând cu îngerul vostru păzitor.

Le povestea cum vorbise el cu propriul înger, mai ales în nopţile petrecute în centru, când bacşişurile nu prea mergeau:

— I-am spus: Adu-mi mai multă lume şi el, desigur, mi-a adus.

Insista cu povestea, deşi Jacob şi Emily râdeau amândoi.

Dar Emily l-a întrebat dacă nu s-ar putea ruga şi îngerului păzitor al mamei lor, ca să o oprească să se mai îmbete atât de tare şi atât de des.

Asta l-a şocat pe Toby, pentru că el nu rostise niciodată cuvântul „îmbătat" sub acel acoperiş. Nu-l rostise niciodată nicăieri, nici măcar în faţa confesorului său. Şi se minuna că Emily, în vârstă de numai şapte ani la momentul acela, ştia totul. Cuvântul i-a transmis un fior întunecat şi le-a spus frăţiorului şi surioarei lui că viaţa

nu va fi mereu aşa, că va avea el grijă ca lucrurile să meargă tot mai bine.

Intenţiona să se ţină de cuvânt.

La liceul iezuit, Toby a ajuns repede în fruntea clasei. Cânta cincisprezece ore în şir, sâmbăta şi duminica, numai ca să câştige destul cât să nu fie nevoit să cânte şi în zilele de şcoală şi să-şi poată urma educaţia muzicală.

La şaisprezece ani, s-a angajat la un restaurant, lucrând în serile de sâmbătă şi duminică şi, deşi câştiga ceva mai puţin, ştia că poate conta pe banii aceia.

Când era nevoie, servea la mese şi primea bacşişuri bune. Dar lumea voia mai ales să-i audă muzica neobişnuită, lucru care îl bucura.

De-a lungul anilor, a ascuns banii în diferite locuri din apartament — în mănuşile din sertar, sub o scândură desprinsă din duşumea, sub salteaua lui Emily, sub piciorul plitei de gătit, chiar şi în frigider, înveliţi în folie.

Într-un weekend bun câştiga sute de dolari, iar după ce a împlinit şaptesprezece ani, Conservatorul i-a oferit o bursă completă, ca să studieze muzica serios. Izbândise.

Era cea mai fericită zi din viaţa lui şi s-a întors acasă plin de noutăţi.

— Mamă, am reuşit, am reuşit, a spus el. Totul va fi mai bine, te asigur.

Cum nu-i lăsase mamei bani pentru băutură, ea îi luase lăuta şi o făcuse ţăndări de colţul mesei.

A rămas fără aer. A simţit că va muri. S-a întrebat dacă nu s-ar putea să moară chiar atunci, refuzând să mai

respire. I s-a făcut rău şi s-a aşezat pe scaun, cu capul plecat şi cu mâinile între genunchi; a ascultat-o pe mama lui bântuind prin apartament, oftând, murmurând şi blestemând urât pe toţi cei pe care îi considera vinovaţi pentru ceea ce devenise, certându-se cu mama ei, apoi bolborosind „Dan, Dan, Dan", iar şi iar şi iar.

— Ştii ce mi-a dat taică-tu? ţipa ea. Ştii ce mi-a adus de la muierile alea din centru? Ştii cu ce m-a lăsat?

Cuvintele l-au îngrozit pe Toby.

Apartamentul puţea a băutură. Toby îşi dorea să moară. Dar Emily şi Jacob trebuiau să se întoarcă în orice clipă. A dat fuga la magazinul din colţ şi a cumpărat o sticlă de bourbon, deşi era încă minor, a adus-o acasă şi a obligat-o să bea, înghiţitură cu înghiţitură, până a înţepenit pe saltea.

Dar după aceea, blestemele şi înjurăturile s-au înteţit. În timp ce copiii se dezbrăcau de hainele de şcoală, le striga cele mai groaznice cuvinte cu putinţă. Ca şi cum ar fi bântuit-o un diavol. Dar nu era un diavol. Băutura îi măcina creierul, iar el ştia.

Profesoara de demult i-a dăruit o lăută nouă, una preţioasă, mult mai scumpă decât cea spartă.

— Te iubesc pentru asta, i-a spus el şi a sărutat-o pe obrazul pudrat, iar ea l-a asigurat din nou că într-o zi îşi va face un nume cu lăuta aceea, că va avea propriile lui înregistrări.

— Iartă-mă, doamne, s-a rugat el, îngenunchind în Biserica Sfântului Nume, uitându-se la altarul înalt şi

întunecat. Aş vrea ca mama să moară. Dar nu pot să-mi doresc aşa ceva.

La sfârşitul săptămânii, cei trei copii au curăţat apartamentul de sus şi până jos, ca de obicei. În acest timp, mama lor zăcea beată, ca o prinţesă înlănţuită de o vrajă, cu gura căscată, cu faţa destinsă şi tânără, cu respiraţia îmbibată de alcool aproape dulce, ca de sherry.

Încet, Jacob a şoptit:

— Săraca mama cea beată.

Vorbele l-au şocat pe Toby, la fel cum îl şocase Emily când spusese ceva asemănător.

La jumătatea ultimului an de liceu, Toby s-a îndrăgostit de o fată evreică de la Newman School, un liceu la fel de bun ca şi cel iezuit. O chema Liona şi venise la iezuiţi, o şcoală exclusiv de băieţi, ca să cânte într-un muzical pentru care îşi făcuse timp şi Toby. Când a rugat-o să-l însoţească la balul de absolvire, a spus da imediat. A rămas copleşit. Era o frumuseţe brunetă, cu o minunată voce de soprană, care îl cucerise complet.

În orele de după bal, au stat în curtea frumoasei ei case din centru, de pe Nashville Avenue. În grădina caldă şi parfumată, el a răbufnit şi i-a povestit despre mama lui. Ea a manifestat doar compasiune şi înţelegere. Înainte de zori, s-au strecurat în casa de oaspeţi a familiei şi s-au iubit. N-a vrut ca ea să ştie că era prima dată, dar când ea i-a mărturisit, a recunoscut şi el.

I-a spus că o iubea. Ea a început să plângă şi i-a mărturisit că nu cunoştea pe nimeni ca el.

Cu părul lung şi negru, cu ochii întunecaţi, cu vocea ei mângâietoare şi cu puterea de a-l înţelege imediat, ea părea tot ce şi-ar fi putut dori. Avea o forţă pe care el o admira enorm şi ceva ce semăna cu o inteligenţă efervescentă. Se temea îngrozitor că ar putea-o pierde.

În căldura primăverii, Liona venea cu el atunci când cânta pe Bourbon Street; îi aducea sticle reci de Coca-cola şi stătea la numai câţiva paşi distanţă, ascultându-l. Doar studiul o ţinea deoparte. Era deşteaptă şi avea un minunat simţ al umorului. Îi plăcea sunetul lăutei şi îl înţelegea de ce preţuia atât instrumentul, pentru tonul unic şi forma minunată. Lui îi plăcea vocea ei (mult mai bună decât a lui) şi curând au încercat duete. Ea ştia mai ales cântece de pe Broadway şi asta i-a îmbogăţit lui repertoriul semnificativ, iar atunci când aveau timp, cântau împreună.

Într-o după-amiază — după ce mama lui fusese bine pentru o oarecare vreme — a adus-o pe Liona acasă, iar ea n-a reuşit, oricât s-a străduit, să îşi ascundă şocul inspirat de apartamentul supraaglomerat şi de obiceiurile de beţivă ale mamei, care fuma şi juca solitaire pe masa din bucătărie. El şi-a dat seama că lui Emily şi lui Jacob le era ruşine. Jacob l-a întrebat, după aceea:

— Toby, de ce ai adus-o aici, când mama este aşa? Cum ai putut face asta?

Amândoi, şi fratele, şi sora lui, l-au privit ca şi cum ar fi fost un trădător.

În seara aceea, după ce Toby a terminat de cântat pe Royal Street, Liona a venit să-l întâlnească şi au stat iar de vorbă ore-n şir, după care s-au strecurat din nou în casa întunecată de oaspeţi.

Dar Toby se simţea din ce în ce mai ruşinat că îşi încredinţase tainele cuiva. Şi, în adâncul sufletului, simţea că nu era demn de Liona. Tandreţea şi căldura ei îl zăpăceau. Credea, de asemenea, că-i un păcat să facă dragoste cu ea, atâta timp cât nu exista nicio şansă să se poată căsători vreodată. Nutrea atâtea îngrijorări, încât pur şi simplu nu-i venea să o curteze. Se temea foarte tare că Lionei îi era milă de el.

A venit apoi perioada examenelor şi niciunul dintre ei nu a mai avut timp să-l caute pe celălalt.

În seara înmânării diplomelor, mama lui Toby a început să bea de la ora patru, aşa că în cele din urmă el i-a cerut să rămână acasă. Nu putea suporta gândul să o vadă la şcoală, cu lenjeria ivindu-i-se de sub poale, cu rujul mânjit şi obrajii prea roşii, cu părul ca o încâlceală de gâţe. A încercat o vreme să-i pieptene părul, dar ea l-a lovit cu palma în mod repetat până când el, scrâşnind din dinţi, a apucat-o de încheieturi şi i-a strigat:

— Încetează, mamă!

Ea a început să plângă cu suspine, ca un copil. Jacob şi Emily erau îngroziţi.

Mama a continuat să plângă, cu capul înfundat în braţe, pe masa din bucătărie, în timp ce el s-a

dezbrăcat de hainele bune. Nu s-a dus nici el la ceremonia de absolvire. Iezuiţii puteau să-i trimită diploma prin poştă.

Dar era furios, mai furios decât fusese vreodată, şi pentru prima dată în viaţa lui i-a spus beţivă şi târfă. Urla şi tremura de mânie.

Emily şi Jacob hohoteau în camera lor.

Mama a început să zbiere. Striga că vrea să se omoare. S-au bătut ca să nu apuce un cuţit de bucătărie.

— Opreşte-te, opreşte-te, i-a spus el, cu dinţii încleştaţi. Bine, am să-ţi aduc blestemata de băutură.

Şi a ieşit după o duzină de beri, o sticlă de vin şi una de bourbon. Acum ea avea provizia îndestulată pe care atâta şi-o dorea.

După ce a băut o bere, mama l-a rugat să se întindă lângă ea în pat. Bea vinul cu înghiţituri mari. Ţipa şi îi zicea să se roage cu ea.

— Este o sete în sânge, a spus ea.

El n-a răspuns nimic. O dusese de mai multe ori la întâlnirile Alcoolicilor Anonimi. Nu stătuse niciodată nici măcar un sfert de oră.

În cele din urmă, s-a aşezat alături de ea. Şi au spus împreună rugăciuni. Cu voce joasă, fără să dramatizeze şi fără să se plângă, i-a povestit că tatăl ei, un bărbat pe care nu îl cunoscuse, murise din cauza băuturii, la fel ca tatăl lui, mai înainte. I-a povestit despre toţi acei unchi dispăruţi pentru că erau beţivi.

— Este o sete în sânge, a spus ea din nou. O sete în sânge, de nepotolit. Trebuie să stai cu mine, Toby. Trebuie să spui din nou rugăciunile cu mine. Doamne, Dumnezeule, ajută-mă, ajută-mă, ajută-mă.

— Ascultă, mamă, i-a spus el. Voi câştiga din ce în ce mai mult din muzică. Vara asta voi cânta la un restaurant cu normă întreagă. Toată vara voi câştiga bani în fiecare seară, şapte zile pe săptămână. Îţi dai seama ce înseamnă asta? Voi câştiga mai mult ca niciodată.

A continuat, pe măsură ce ochii ei se stingeau şi vinul o ameţea.

— Mamă, voi absolvi Conservatorul. Voi fi în stare să predau muzică. Poate că voi fi în stare chiar să înregistrez un disc, cândva, cine ştie. Mă voi pricepe să-i învăţ pe alţii. Trebuie numai să ai răbdare, mamă. Să crezi în mine.

Ea se uita la el cu ochi ca de sticlă.

— Uite, peste o săptămână voi avea suficienţi bani cât să chem o femeie, să spele şi să-i ajute pe Jacob şi Emily la teme. Voi munci tot timpul. Voi cânta afară, înainte să se deschidă restaurantul. I-a pus o mână pe umăr, iar ea a schiţat un zâmbet strâmb. Sunt bărbat acum, mamă, a spus. Am să reuşesc!

Pe ea o cuprindea încet somnul. Trecuse de ora nouă.

Oare îngerii chiar nu cunosc tainele inimii? Am plâns, în timp ce-l ascultam şi îl priveam.

El a continuat să vorbească în timp ce ea dormita, despre cum se vor muta din apartamentul acela înghesuit.

Emily şi Jacob se vor duce în continuare la aceeaşi şcoală, îi va duce el cu maşina pe care o va cumpăra. Deja pusese ochii pe una.

— Mamă, când voi cânta prima dată la Conservator, vreau să vii acolo. Vreau ca tu şi Emily şi Jacob să fiţi în lojă. Nu va dura mult, până atunci. Mă ajută şi profesoara mea. Am să cumpăr bilete pentru noi toţi. Mamă, am de gând să fac lucrurile cum trebuie, înţelegi? Mamă, am să-ţi aduc un doctor, un doctor care ştie ce să facă.

În somnul ei de beţiv, ea murmura:

— Da, dragă, da, dragă, da, dragă.

Pe la ora unsprezece, i-a mai dat o bere şi ea a adormit lemn. I-a lăsat vinul alături. A verificat ca Emily şi Jacob să fie în pijama şi i-a învelit, apoi şi-a pus smochingul negru şi cămaşa pe care le cumpărase pentru absolvire. Erau, bineînţeles, hainele lui cele mai bune. Le cumpărase fără să stea pe gânduri, conştient ce impresie putea face pe stradă, sau chiar în cel mai bun restaurant.

S-a dus apoi în centru, ca să cânte pe bani.

Peste tot în oraş se dădeau petreceri pentru absolvenţii de la iezuiţi. Nu şi pentru Toby.

S-a aşezat foarte aproape de cele mai faimoase baruri de pe Bourbon Street, a deschis cutia lăutei, a început să cânte. Şi-a scufundat sufletul în cea mai tristă litanie despre nenoroc scrisă vreodată de Roy Orbison. Curând a început să plouă peste el cu bancnote de douăzeci de dolari.

Ce spectacol reprezenta, deja înalt ca acum şi atât de bine îmbrăcat faţă de muzicienii zdrenţăroşi ai străzii

aşezaţi ici şi colo, sau cerşetorii care mormăiau pur şi simplu pentru mărunţiş, sau faţă de rufosul, dar talentatul dansator de step.

A cântat „Danny Boy"[1] de cel puţin şase ori pentru o singură pereche, iar ei i-au dat o bancnotă de o sută de dolari, pe care el a strecurat-o în portofel. A cântat toate piesele pe gustul mulţimii pe care le ştia, şi când aplaudau în altă parte, începea el, băiatul cu lăuta, şi se adunau toţi în jurul lui. Şi-a scos orice altceva din minte, cu excepţia muzicii.

Când s-au ivit zorii, s-a dus în catedrala Sfântul Louis. S-a rugat cu psalmul atât de iubit din Biblia bunicii:

> „Mânuieşte-mă, Dumnezeule, că pân'la suflet m-au năpădit apele. În adâncul noroiului m-am afundat, şi nimic de care să mă ţin, intrat-am în adâncurile mării şi furtuna m-a copleşit. Ostenit-am strigând, gâtlejul mi-a amorţit, de la nădejdea mea spre Dumnezeul meu, ochii mei au ajuns să slăbească."[2]

În cele din urmă, a şoptit:

— Doamne sfinte, pune capăt acestei dureri!

Avea acum peste şase sute de dolari pentru facturi. Era mai mult decât de ajuns. Dar ce conta, dacă n-o putea salva pe ea?

---

[1] Baladă de Frederic Weatherly, asociată în special comunităţii irlandeze.

[2] Biblia, Psalmul 68, versiunea Bartolomeu Valeriu Anania.

— Doamne, Dumnezeule, s-a rugat. Nu vreau să moară. Îmi pare rău că m-am rugat să moară mama. Sfinte Stăpâne, salveaz-o.

O cerşetoare s-a apropiat de el pe când ieşea din catedrală. Era îmbrăcată sărăcăcios şi mormăia că are nevoie de medicamente ca să salveze un copil bolnav. Ştia că minte. O văzuse de multe ori şi o auzise îngăimând aceeaşi poveste. A privit-o lung, apoi i-a făcut semn să tacă, fluturând din mână şi zâmbind, şi i-a dat douăzeci de dolari.

Deşi mort de oboseală, a pornit pe jos prin Cartierul Francez, ca să nu cheltuiască niciun ban pe taxi, apoi s-a dus cu tramvaiul Sfântul Charles spre casă, privind în gol pe geam.

Voia cu disperare să o întâlnească pe Liona. Ştia că se dusese de cu seară să-l vadă la absolvire — împreună cu părinţii, de fapt — şi ar fi vrut să-i explice de ce nu fusese acolo.

Şi-a adus aminte că îşi făcuseră planuri pentru după-aceea, dar acum totul părea îndepărtat şi era prea obosit ca să se gândească ce-i va spune când va vorbi, în cele din urmă, cu ea. Se gândea la ochii ei mari, la spiritul viu şi la inteligenţa ascuţită pe care nu le ascundea, la râsul ei sonor. Se gândea la toate trăsăturile ei minunate, conştient că, odată liceul terminat, urma să o piardă cu siguranţă. Avea şi ea bursă tot la Conservator, dar cum ar fi reuşit să ţină piept tuturor tinerilor care urmau, inevitabil, să o înconjoare?

Avea o voce superbă, iar în spectacolul de la iezuiţi păruse o stea înnăscută, îndrăgostită de scenă, acceptând graţioasă, dar încrezătoare în sine, aplauzele, florile şi complimentele.

Nu înţelegea nici măcar de ce-şi bătuse capul cu el. Şi simţea că ar fi trebuit să se retragă, să o lase liberă, deşi aproape că-i venea să plângă când se gândea la ea.

În timp ce tramvaiul scârţâia şi zăngănea urcând dealul, şi-a îmbrăţişat lăuta şi chiar a aţipit o clipă, sprijinit de ea. Dar s-a trezit tresărind la staţia lui şi s-a dat jos, împleticindu-şi picioarele pe caldarâm.

Imediat ce a intrat în apartament, şi-a dat seama că ceva nu era în regulă.

I-a găsit pe Jacob şi pe Emily înecaţi în cadă. Iar ea, cu venele de la încheieturi tăiate, zăcea moartă în pat, cu sângele împrăştiat pe cearşaf şi pe jumătate din pernă.

S-a uitat lungă vreme la trupurile fratelui şi surorii lui. Apa din cadă se mai scursese, dar pijamalele rămăseseră îmbibate de apă. Jacob era plin de vânătăi. Probabil că se împotrivise din răsputeri. Dar faţa lui Emily, la celălalt capăt al căzii, era netedă şi perfectă, cu ochii închişi. Poate că nici nu se trezise, atunci când mama ei o îneca. În apă era sânge. Şi era sânge şi pe scurgere, de care probabil că Jacob îşi spărsese capul atunci când ea îl împinsese în jos.

Cuţitul de bucătărie zăcea lângă mama. Îşi ciopârţise de-a dreptul mâna stângă, atât de adânci făcuse rănile, dar sângerase până la moarte din amândouă încheieturile.

Toate acestea se întâmplaseră cu ore în urmă, era convins.

Sângele se uscase sau era încă lipicios.

Cu toate acestea, l-a ridicat pe fratele lui din cadă şi a încercat să îi insufle viaţă. Fratele lui avea trupul rece ca gheaţa, sau aşa părea. Şi era ud.

N-a îndrăznit să îşi atingă mama sau sora. Mama zăcea cu pleoapele pe jumătate închise, cu gura deschisă. Părea deja golită de sânge, ca o coajă. O coajă, şi-a spus, exact aşa. S-a uitat la rozariul din balta de sânge. Era sânge peste tot pe duşumeaua vopsită.

Peste această viziune lamentabilă domnea mirosul de vin. Mirosul de malţ din bere. Afară se auzeau trecând maşini. Pe strada următoare se auzea huruitul tramvaiului.

Toby s-a dus în camera de zi şi a rămas multă vreme cu lăuta în poală. Cum de nu se gândise că se putea întâmpla aşa ceva? De ce-i lăsase pe Jacob şi pe Emily singuri cu ea? Doamne sfinte, cum de nu-şi dăduse seama că urma să se întâmple una ca asta? Jacob nu avea decât zece ani. Cum, în numele cerului, îl lăsase Toby să păţească asemenea nenorocire?

Nu era decât vina lui. Nu avea nicio îndoială. Da, se gândise că ea şi-ar fi putut face rău singură şi, Dumnezeu să-l ierte, poate chiar se rugase pentru asta în catedrală. Dar aşa ceva? Să moară fratele şi sora lui? I s-a tăiat din nou respiraţia. S-a gândit o clipă că poate nu va mai respira niciodată. S-a ridicat în picioare şi abia atunci a reuşit să tragă din nou aer în piept, cu un oftat mut.

S-a uitat cu indiferenţă la apartamentul meschin, cu mobila desperecheată şi urâtă, cu masa veche de stejar şi scaunele ieftine tapiţate cu pânză cu flori, şi toată lumea lui i s-a părut murdară, cenuşie; a simţit că îl cuprinde frica, apoi o groază crescândă.

Inima îi bubuia. S-a uitat la reproducerile ieftine cu flori şi rame urâte — nişte prostii cumpărate chiar de el — înşirate pe tapetul de pe pereţii apartamentului. S-a uitat la perdelele subţiri, cumpărate tot de el, şi la jaluzelele albe, ieftine, de la ferestre.

Nu a vrut să intre în dormitor şi să vadă tabloul cu îngerul păzitor. Simţea că, dacă l-ar fi văzut, l-ar fi sfâşiat în bucăţi. Ştia că nu se va mai uita niciodată în viaţa lui la aşa ceva.

Tristeţea i-a urmat durerii. Tristeţea a venit când nu a mai putut suporta durerea. A acoperit fiecare obiect pe care îl privea, iar noţiuni precum căldură şi dragoste i se păreau acum ireale sau imposibil de atins vreodată, aşa cum stătea atunci în mijlocul urâţeniei şi al dezastrului.

Într-un moment sau altul din orele următoare a auzit robotul telefonului. Îl căuta Liona. El ştia că n-ar putea răspunde. Ştia că n-ar putea să o mai vadă vreodată, sau să mai stea de vorbă cu ea, sau să-i povestească ce s-a întâmplat.

Nu s-a rugat. Nici nu i-a trecut prin minte. Nici nu i-a trecut prin minte să vorbească cu îngerul lui, sau cu Dumnezeu, căruia i se rugase cu o oră şi jumătate în urmă.

Nu avea să-i mai vadă niciodată în viaţă pe fratele şi pe sora lui, sau pe mama, sau pe tata, sau pe altcineva cunoscut. La asta se gândea. Erau morţi, morţi în mod irevocabil. Nu credea în nimic. Dacă ar fi venit cineva la el în acel moment, aşa cum încerca îngerul lui să facă, şi i-ar fi spus: *Îi vei vedea din nou*, l-ar fi scuipat cu furie.

A rămas toată ziua în apartament cu familia moartă înşirată în jur. A lăsat deschise uşile de la baie şi de la dormitor, pentru că nu voia ca trupurile celor morţi să fie singure. I se părea lipsit de respect.

Liona l-a mai sunat încă de două ori, iar ultima oară el era pe jumătate aţipit şi n-a fost sigur dacă a auzit-o cu adevărat sau nu.

În cele din urmă a adormit pe canapea, iar când a deschis prima oară ochii, uitase ce se întâmplase şi s-a gândit că toţi sunt vii şi lucrurile decurg ca de obicei. Apoi adevărul l-a izbit cu forţa unui baros.

Şi-a pus sacoul şi pantalonii de stofă kaki şi a împachetat toate hainele bune. Le-a strâns în valiza pe care o lua mama lui la spital cu ani în urmă, atunci când năştea. A adunat toţi banii din ascunzători.

Şi-a sărutat frăţiorul. S-a aplecat, suflecându-şi mânecile, peste cadă şi a depus o sărutare, cu vârful degetului, pe obrazul surioarei sale. Apoi şi-a sărutat mama pe umăr. A văzut din nou rozariul. Nu se ruga când a murit. Pur şi simplu rămăsese acolo, prins în cutele cearşafului, uitat.

L-a luat, s-a dus în baie şi a lăsat apa de la chiuvetă să curgă peste el până când s-a curăţat. L-a uscat cu un prosop şi l-a băgat în buzunar.

Toţi păreau cu adevărat morţi acum, goliţi de orice. Nu miroseau încă, dar erau morţi. I-a atras atenţia rigiditatea feţei mamei sale. Trupul lui Jacob, pe podea, era uscat şi încreţit.

A dat să plece, dar s-a întors până la birou. Voia să ia cu el două cărţi. A luat cartea de rugăciuni, apoi a luat cartea numită *Îngerii,* de Fr. Pascal Parente.

Am remarcat acest lucru. L-am remarcat cu cel mai mare interes.

Am observat felul în care a aranjat aceste cărţi valoroase pentru el în valiza umflată. S-a gândit şi la alte cărţi religioase îndrăgite, inclusiv la *Vieţile sfinţilor*, dar nu mai avea loc pentru ele.

A mers cu un tramvai până în centru şi, din faţa primului hotel, a luat un taxi spre aeroport.

Doar o singură dată i-a trecut prin minte să cheme poliţia şi să anunţe ce se întâmplase. Dar s-a simţit apoi atât de furios, încât a alungat ideea din minte.

A plecat la New York. Nimeni nu te poate găsi în New York, credea el.

În avion îşi îmbrăţişa lăuta de parcă ar fi putut să i se întâmple ceva. Se uita pe fereastră şi durerea lui era atât de profundă, încât nu părea posibil ca în viaţă să mai existe vreodată măcar un strop de bucurie.

Nu mai însemna nimic pentru el nici măcar să murmure melodiile pe care îi plăcea cel mai mult să le cânte. În urechi auzea un vuiet, de parcă dracii din iad ar fi urlat o muzică oribilă special ca să-l scoată din minţi. Vorbea singur, în şoaptă, ca să-i facă să tacă. Şi-a strecurat mâna în buzunar, a găsit rozariul şi a rostit cuvintele rugăciunii, dar fără să mediteze la misterul ei. „Bucură-te, Marie", şoptea el, „... acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin." *Acestea sunt doar cuvinte*, s-a gândit. Nu îşi putea imagina eternitatea.

Când stewardesa l-a întrebat dacă vrea ceva răcoritor de băut, el a răspuns: „O să-i îngroape cineva." Ea i-a adus o cola cu gheaţă.

N-a dormit deloc. Zborul până la New York dura doar două ore şi jumătate, dar avionul s-a mai învârtit mult până să aterizeze.

S-a gândit la mama lui. Ce-ar fi putut să facă? Unde ar fi putut s-o ducă? Căutase locuri, doctori, o soluţie, ceva, un mod de a câştiga timp până când urma să fie în stare să îi salveze pe toţi. Poate că nu se mişcase destul de repede, nu fusese destul de deştept. Poate că ar fi trebuit să vorbească şi cu profesorii de la şcoală.

Nu mai conta acum, şi-a spus.

Se făcuse seară. Clădirile uriaşe şi întunecate din partea de est a Manhattanului păreau infernale. Zgomotul permanent al oraşului îl buimăcea. Îl urmărea în taxiul rapid, îl izbea la semafoare. În spatele geamului despărţitor de plastic, şoferul i se părea o stafie.

În cele din urmă, ciocănind în geam, i-a spus bărbatului că are nevoie de un hotel ieftin. Se temea că şoferul l-ar putea crede un copil şi l-ar putea preda vreunui poliţist. Nu-şi dădea seama că, înalt de un metru nouăzeci şi trei şi cu expresia încruntată de pe chip, nu arăta deloc a copil. Hotelul nu s-a dovedit atât de prost pe cât se aştepta.

Hoinărind pe străzi ca să-şi caute o slujbă, se gândea la lucruri rele. Purta lăuta cu el.

Se gândea la după-amiezile când, mic fiind, se întorcea acasă şi îşi găsea amândoi părinţii beţi. Tatăl lui era un poliţist rău şi toată lumea o ştia. Nimeni din familia mamei nu-i putea ţine piept. Doar propria lui mamă se certa mereu cu el, cerându-i să se poarte mai bine cu nevasta şi cu copiii.

Chiar mic fiind, Toby ştia că tatăl său le brutaliza pe femeile pierdute din Cartierul Francez, silindu-le să-i acorde favorurile lor înainte de a le „elibera". Îl auzise lăudându-se altor poliţişti, veniţi la poker şi la bere. Îşi povesteau unii altora astfel de întâmplări. Când ceilalţi îi spuseseră că ar trebui să fie mândru că are un băiat ca Toby, tata răspunsese:

— Cine, zâna-zânelor de colo? Fetiţa mea?

Din când în când, foarte beat, tatăl îl lua peste picior, cerându-i să arate ce are între picioare. Uneori, Toby îi aducea o sticlă sau două de bere din răcitor, atunci când tata băuse prea mult şi dormita cu braţele încrucişate pe masă.

Toby se simţise bucuros când tatăl lui a intrat la închisoare. Fusese întotdeauna grosolan şi rece şi avea o faţă roşie, fără formă. Era rău şi urât şi arăta rău şi urât. Tânărul chipeş din fotografii se transformase într-un beţiv obez, cu obrajii roşii şi vocea răguşită. Toby se simţise bucuros când îl înjunghiaseră. Şi nu-şi aducea aminte nicio înmormântare.

Mama lui Toby fusese întotdeauna drăguţă. Iar în zilele acelea, fusese şi bună. Vorbele ei favorite erau „băiatul meu scump".

Toby îi semăna la chip şi purtări şi nu încetase niciodată să se mândrească cu asta, indiferent ce se întâmplase. Se mândrea mereu cu înălţimea lui şi cu felul în care se îmbrăca şi storcea bani de la turişti.

Acum, mergând pe străzile New Yorkului, încercând să ignore vuietul care-l însoţea la fiecare mişcare, încercând să se strecoare printre oameni fără să se izbească de ei, se gândea iar şi iar: *Nu i-am ajuns niciodată, niciodată. Nimic din ce-am făcut nu i-a ajuns. Nimic.* Nimic din ce făcuse vreodată nu fusese de ajuns pentru nimeni, poate cu excepţia profesoarei de muzică. Se gândea acum la ea şi ar fi vrut să o poată suna ca să-i spună cât de mult o iubeşte. Dar ştia că n-o va face.

Ziua lungă şi posomorâtă din New York s-a transformat brusc în seară. Lumini vesele s-au aprins peste tot. Firmele magazinelor s-au umplut şi ele de lumini. Zeci de perechi se mişcau repede spre cinematografe sau săli de

spectacol. Nu i-a fost greu să-şi dea seama că se afla în Theater District şi îi plăcea să se uite în vitrinele restaurantelor. Dar nu-i era foame. Simplul gând la mâncare îl întorcea pe dos.

Când uşile teatrelor s-au închis, Toby şi-a scos lăuta, a aşezat în faţa lui cutia căptuşită cu pluş verde şi a început să cânte. Ţinea ochii închişi şi gura pe jumătate deschisă. Cânta cea mai complicată şi mai sumbră muzică de Bach pe care o ştia şi, din când în când, zărea scurt cum se adunau bancnotele în cutie şi auzea aplauzele celor opriţi să îl asculte.

Acum avea şi mai mulţi bani.

S-a întors în camera lui şi a hotărât că îi place. Nu-i păsa că pe geam se vedeau doar acoperişuri şi o alee umedă jos. Îi plăceau tâmplăria patului şi măsuţa mică, îi plăcea televizorul mare, un progres evident faţă de cel la care se uitase în toţi aceşti ani în apartamentul lor. Iar în baie găsea prosoape albe, curate.

În seara următoare, la recomandarea unui taximetrist, s-a dus în Little Italy. A cântat pe stradă între două restaurante aglomerate de acolo. De data aceasta, a interpretat melodiile de operă pe care le ştia. A cântat emoţionant ariile Madamei Butterfly şi ale altor eroine ale lui Puccini. A încercat şi un potpuriu de Verdi.

Un chelner a ieşit dintr-un restaurant şi i-a cerut să plece. Dar cineva l-a întrerupt pe chelner. Un tip voinic, cu şorţ alb.

— Cântă din nou, i-a spus bărbatul. Avea păr negru bogat, doar puţin încărunţit la tâmple. S-a legănat în faţă şi în spate cât timp Toby a cântat *Boema*, alegând cele mai sfâşietoare arii.

A trecut apoi la cântecele mai vesele din *Carmen*. Bărbatul l-a aplaudat, şi-a şters mâinile de şorţ şi l-a aplaudat din nou.

Iar Toby a cântat toate cântecele emoţionante pe care le ştia.

Mulţimea se aduna, plătea, se îndepărta din nou. Bărbatul durduliu a rămas să-l asculte tot timpul.

Îi aducea aminte iar şi iar să strângă banii din cutie şi să îi ascundă. Iar banii se tot adunau.

Când s-a simţit prea obosit ca să mai cânte, Toby a început să strângă.

— Stai o clipă, băiete, i-a spus durduliul. Şi i-a cerut să interpreteze cântece napolitane, pe care Toby nu le mai cântase, dar pe care le ştia după ureche, aşa că nu i-a fost greu.

— Ce faci aici, fiule? l-a întrebat bărbatul.

— Caut o slujbă, a spus Toby, orice fel de slujbă, spălător de vase, chelner, orice, nu-mi pasă, doar să fie de lucru.

S-a uitat la bărbat. Purta pantaloni buni şi o cămaşă albă, desfăcută la gât şi cu mânecile suflecate deasupra coatelor. Avea o faţă cărnoasă şi moale, pe care se vedea bunătatea.

— Îţi dau eu o slujbă, a spus bărbatul. Hai înăuntru. Îţi aranjez ceva să mănânci. Ai cântat toată seara.

Până la sfârşitul săptămânii avea un mic apartament la etajul doi al unui hotel din centru şi un set de acte false unde scria că are douăzeci şi unu de ani (adică poate să servească vin) şi se numeşte Vincenzo Valenti, pentru că aşa sugerase bunul italian care îl angajase.

Bărbatul se numea Alonso. Restaurantul arăta minunat. Avea ferestre uriaşe spre stradă, lumini strălucitoare, iar printre mese, chelnerii, cu toţii studenţi, cântau operă. Toby era cântăreţul la lăută de lângă pian.

Era bine, foarte bine pentru Toby, care nici nu voia să-şi aducă aminte că fusese vreodată Toby.

Nu mai auzise niciodată voci atât de bune.

În multe seri, când restaurantul se umplea de petreceri prieteneşti, când opera curgea dulce, când putea cânta straşnic la lăută, se simţea aproape bine şi nu voia ca uşile să se închidă şi să iasă pe pavajul ud.

Alonso avea inimă bună, zâmbea, şi îl plăcea în mod special pe Toby — pentru el, Vincenzo.

— Ce n-aş da, îi spunea lui Toby, să-mi pot vedea măcar unul dintre nepoţi.

Alonso i-a dat lui Toby un pistol mic cu mâner de sidef şi l-a învăţat cum să tragă cu el. Trăgaciul se declanşa uşor. Era doar pentru protecţie. I-a arătat şi unde ţinea gloanţele în bucătărie. Toby era fascinat de aceste pistoale, iar când Alonso l-a dus pe aleea din spatele restaurantului şi l-a lăsat să tragă, i-au plăcut sentimentul şi sunetul asurzitor reverberat de zidurile de pe amândouă părţile.

Alonso i-a dat de lucru lui Toby la nunţi şi la petreceri de logodnă, l-a plătit bine, i-a cumpărat un costum italienesc bun, iar de câteva ori l-a trimis la mese private, la doar câteva străzi distanţă de restaurant. Oamenii considerau lăuta elegantă.

Casa de întâlniri unde cânta era un loc frumos, dar îl făcea pe Toby să nu se simtă în largul lui. Deşi multe dintre femeile de acolo erau bătrâne şi de treabă, existau şi câteva tinere, la care veneau bărbaţi. Stăpâna locului se numea Violet, avea vocea gravă şi răguşită, se machia tare şi le trata pe celelalte ca pe copiii ei sau ca pe nişte surori mai mici. Lui Alonso îi plăcea să stea acolo cu orele şi să vorbească cu Violet. Vorbeau de obicei italieneşte, uneori şi engleză, şi păreau adânc legaţi de vremuri de demult, în care existau motive să crezi că fuseseră iubiţi.

Acolo se jucau şi cărţi, iar uneori se sărbătoreau zile de naştere, mai ales ale bărbaţilor şi femeilor mai în vârstă, dar cele tinere îi zâmbeau lui Toby cu înţeles.

Odată, ascuns după un paravan pictat, a cântat la lăută pentru un bărbat care făcea dragoste cu o femeie, iar bărbatul i-a provocat durere. Ea l-a lovit, iar el a pălmuit-o.

Alonso a fluturat din mână când i-a spus.

— Ea face mereu aşa, i-a explicat el, de parcă n-ar fi fost implicat şi comportamentul bărbatului. Alonso o numea pe fată Elsbeth.

— Ce fel de nume-i ăsta? a întrebat Toby.

Alonso a ridicat din umeri.

— Rusesc? Bosniac? De unde să ştiu eu? a zâmbit el. Toate au păr blond. Bărbaţii le iubesc. A fugit din Rusia, asta pot să-ţi spun sigur. Aş fi norocos dacă nu l-aş vedea pe ticălos că vine iarăşi la ea.

Toby a început să o placă pe Elsbeth. Vorbea cu un accent care putea fi rusesc, iar odată i-a spus că-şi inventase singură numele şi, cum Toby îşi spunea acum Vincenzo, a simţit o oarecare simpatie. Elsbeth era foarte tânără. Toby n-ar fi băgat mâna-n foc că trecuse de şaisprezece ani. Machiajul o făcea să arate mai bătrână şi mai lipsită de prospeţime. Dar duminica dimineaţa, doar cu puţin ruj, era frumoasă. Fuma nişte ţigări negre pe scara de incendiu şi stăteau de vorbă.

Alonso îl lua uneori pe Toby acasă, să mănânce o farfurie de spaghete cu el şi cu mama lui. Locuiau în Brooklyn. La restaurant, Alonso servea mâncare din nordul Italiei, pentru că asta dorea lumea, dar în ce-l privea, lui îi plăceau chiftelele şi sosul roşu. Fii lui trăiau în California. Fiica lui murise la paisprezece ani din cauza drogurilor. I-a arătat odată o fotografie a ei şi atât.

Rânjea şi flutura din mână când venea vorba despre băieţi.

Mama lui Alonso nu vorbea englezeşte şi nu s-ar fi aşezat niciodată la masă. Turna vinul, strângea farfuriile şi stătea lângă plită, cu braţele încrucişate, privindu-i pe bărbaţi cum mănâncă. O făcea pe Toby să se gândească la bunicile lui. Fuseseră femei asemănătoare, care stăteau deoparte când mâncau bărbaţii. Ce amintire vagă...

Alonso şi Toby s-au dus de câteva ori la Metropolitan Opera, dar Toby n-a lăsat să se vadă ce revelaţie a reprezentat pentru el să asculte una dintre cele mai mari trupe de pe glob, să stea pe un loc bun lângă un bărbat care ştia povestea şi muzica pe de rost. Toby simţea în acele ore ceva ce semăna perfect cu fericirea.

Toby mai fusese la operă în New Orleans, cu profesoara lui de la Conservator. Îi ascultase pe elevii de la Loyola cântând operă şi fusese mişcat de dramatismul lor. Dar Metropolitan Opera era infinit mai impresionantă.

S-au dus şi la Carnegie Hall şi au ascultat muzică simfonică.

Fericirea aceea era o emoţie subtilă, întinsă ca un voal transparent peste lucrurile pe care şi le amintea. Voia să se bucure când se uita peste sala cea mare şi asculta muzica uimitoare, dar nu îndrăznea să se încreadă în altceva.

La un moment dat, i-a spus lui Alonso că are nevoie de un colier frumos ca să i-l trimită unei femei.

Alonso a râs şi a clătinat din cap.

— Nu, este vorba despre profesoara mea de muzică, a spus Toby. M-a învăţat pe gratis. Iar acum am strâns două mii de dolari.

— Lasă treaba în seama mea, a spus Alonso.

Colierul arăta trăsnet. Alonso l-a plătit. N-a vrut să ia niciun sfanţ de la Toby.

Toby i l-a expediat femeii pe adresa de la Conservator, pentru că era singura pe care o avea. Nu a trecut adresa expeditorului pe pachet.

Într-o după-amiază, s-a dus la catedrala Sfântul Patrick şi a stat acolo o oră, uitându-se la altarul principal. Nu credea în nimic. Nu simţea nimic. Cuvintele psalmilor atât de iubiţi nu-i mai veneau în minte.

În timp ce pleca, în timp ce zăbovea în hol uitându-se înapoi ca spre o lume căreia nu-i mai aparţinea, un poliţist dur a silit o pereche să plece pentru că se îmbrăţişa. Toby s-a uitat la el, iar poliţistul i-a făcut semn şi lui să plece. Dar Toby a scos rozariul din buzunar, iar poliţistul a încuviinţat din cap şi s-a îndepărtat.

În mintea lui, se considera un ratat. Lumea lui din New York nu era reală. Nu reuşise să-i păstreze în viaţă pe fratele, pe sora, pe mama lui şi îşi dezamăgise tatăl. *Zâna-zânelor.*

Cu vremea, în Toby a început să fiarbă mânia, dar nu o îndrepta împotriva nimănui.

Îngerii au probleme să înţeleagă această mânie, întrucât ceea ce subliniase Toby mai demult în cartea lui Pascal Parente era adevărat.

Noi, îngerii, nu simţim ce simte inima. Dar eu mi-am dat seama cu mintea ce simţea Toby; mi-am dat seama de pe chipul şi de pe mâinile lui, chiar şi din felul cum cânta la lăută, mai întunecat, cu o veselie forţată. Lăuta, cu tonurile ei adânci, a căpătat un sunet mai melancolic. Se amestecau în ea amărăciune şi veselie, dar durerea nu şi-o putea descărca aici.

Într-o seară, şeful lui, Alonso, a venit la micul apartament de hotel al lui Toby. Avea pe umăr un rucsac mare din piele.

Locul i-l subînchiriase chiar Alonso lui Toby şi se afla la marginea Micii Italii. În ce-l privea pe Toby, locul îi plăcea, chiar dacă ferestrele dădeau spre nişte ziduri, mobila era de calitate, chiar destul de elegantă.

Toby a fost surprins să deschidă uşa şi să dea cu ochii de Alonso. Alonso nu venea aici niciodată. Alonso poate că-l aducea acasă cu taxiul după ce mergeau la operă, dar nu urca niciodată cu el.

Alonso s-a aşezat şi a cerut vin.

Toby a trebuit să iasă şi să cumpere. Nu ţinea niciodată băutură în apartament.

Alonso a început să bea. A scos din haină un pistol mare şi l-a lăsat pe masa din bucătărie.

Alonso i-a spus lui Toby că trebuia să înfrunte o forţă care nu-l mai ameninţase vreodată înainte: mafioţii ruşi îi voiau restaurantul şi afacerea de catering şi deja îi luaseră casa de întâlniri.

— Ar vrea şi hotelul ăsta, a spus el, dar încă nu ştiu că este al meu.

Un grup mic de ruşi se dusese în casa unde Toby cântase pentru jucătorii de cărţi şi pentru doamne. Îi împuşcaseră pe bărbaţi plus încă patru fete şi femei, iar pe restul le alungaseră, aducând în loc propriile lor fete.

— N-am văzut niciodată atâta răutate, a spus Alonso. Prietenii mei nu mă susţin. Ce prieteni am şi eu? Cred că prietenii mei sunt în tabăra lor. Cred că prietenii mei m-au vândut. Altfel cum ar permite să mi se întâmple

una ca asta? Nu ştiu ce să fac. Şi prietenii mei mă învinuiesc pe mine.

Toby s-a uitat la pistol. Alonso i-a ridicat piedica şi l-a împins înapoi pe masă.

— Ştii ce-i ăsta? Trage mai multe gloanţe decât poţi să-ţi imaginezi.

— Au omorât-o pe Elsbeth? a întrebat Toby.

— Au împuşcat-o în cap, a răspuns Alonso. Au împuşcat-o în cap! a început să strige Alonso. Elsbeth era motivul pentru care veniseră bărbaţii, iar prietenii îl avertizaseră pe Alonso ce nebunie făceau, el şi Violet, oferindu-i fetei adăpost.

— Au împuşcat-o pe Violet? a întrebat Toby.

Alonso a început să suspine.

— Da, au împuşcat-o şi pe Violet. Plângea fără să se mai poată controla. Au împuşcat-o mai întâi pe Violet, o femeie bătrână ca ea. De ce să facă una ca asta?

Toby a stat să se gândească. Nu se gândea la filmele cu crime văzute odinioară la televizor, sau la cărţile despre crime adevărate pe care le citise. Se gândea cu propriile gânduri la cei care triumfau în această lume şi la cei care nu, la cei puternici şi descurcăreţi şi la cei slabi.

Îl vedea pe Alonso cum se îmbată. Detesta asta.

Toby s-a gândit îndelung, apoi a spus:

— Trebuie să le faci tu lor ceea ce încearcă ei să-ţi facă ţie.

Alonso l-a privit şi a izbucnit în râs.

— Sunt un om bătrân, a spus. Iar tipii ăştia mă vor omorî. Nu mă pot pune cu ei! N-am tras în viaţa mea cu un pistol ca ăsta.

A continuat să vorbească mereu în timp ce bea vin, devenind tot mai beat şi mai furios, explicându-i că avusese mereu grijă de „lucrurile de bază": un restaurant bun, o casă sau două unde bărbaţii să se poată relaxa, să poată juca jocuri de cărţi, să găsească o companie plăcută.

— Proprietatea imobiliară îi interesează, a oftat Alonso. Dacă vrei să ştii. Asta urmăresc. Ar fi trebuit să plec naibii din Manhattan. Dar acum este prea târziu. Sunt terminat.

Toby îl asculta atent.

Gangsterii ruşi se mutaseră în „casă" şi veniseră cu actele ei de proprietate la restaurant. Aveau cu ei şi actele de proprietate ale restaurantului. Alonso, profitând de aglomeraţia de la cină şi fiind în siguranţă înconjurat de mulţime, refuzase să le semneze.

Ei se lăudaseră cu avocaţii care le întocmiseră actele şi cu oamenii de la bănci care lucrau pentru ei.

Alonso trebuia să semneze că le transferă afacerea. Îi promiteau în schimb că, dacă semnează actele, îi vor da o parte din profit şi nu-i vor face niciun rău.

— Să-mi dea o parte din propria mea casă? a bolborosit Alonso. Şi casa nu-i destul pentru ei. Vor şi restaurantul deschis de bunicul meu. Asta vor cu adevărat. Vor veni şi după acest hotel imediat ce vor afla de el. Mi-au spus că, dacă nu semnez, se va ocupa avocatul lor de acte,

iar mie nu-mi va găsi nimeni trupul, niciodată. Au spus că pot face la restaurant ce au făcut şi în casă. Pentru poliţişti puteau aranja să pară un jaf. Mi-au spus: „Îţi condamni oamenii la moarte, dacă nu semnezi!" Ruşii ăştia sunt nişte monştri.

Toby chibzui ce s-ar fi întâmplat dacă gangsterii ar fi apărut noaptea la restaurant, ar fi tras obloanele şi ar fi ucis toţi angajaţii. S-a înfiorat simţind moartea apropiindu-se foarte tare de el.

Fără să spună o vorbă, şi-a imaginat trupurile lui Jacob şi Emily. Emily cu ochii deschişi sub apă.

Alonso a mai băut încă un pahar de vin. Slavă Domnului, s-a gândit Toby, cumpărase zece sticle din cel mai bun cabernet.

— După ce mor, a spus Alonso, dacă o găsesc pe mama?

O tăcere posomorâtă a coborât asupra lui.

Puteam să-i văd alături îngerul păzitor, aparent impasibil, dar străduindu-se să-l liniştească. Puteam vedea şi alţi îngeri în cameră. Puteam să-i văd şi pe cei de partea întunericului.

Alonso s-a posomorât. La fel şi Toby.

— Imediat ce voi semna actele, a spus Alonso, imediat ce vor intra legal în proprietatea restaurantului, mă vor omorî. S-a întins după haină şi a mai scos un pistol la fel de mare. I-a explicat că era o armă automată şi că putea trage încă mai multe gloanţe decât prima. Îi voi lua cu mine, jur! a adăugat.

Toby nu l-a întrebat de ce nu se duce la poliţie. Ştia deja răspunsul la întrebare: nici în New Orleans oamenii nu aveau încredere în poliţie, când se iveau asemenea probleme. La urma urmei, chiar tatăl lui Toby fusese un poliţist beţiv şi corupt. Nu avea de ce să-l întrebe.

— Fetele pe care le-au adus, a spus Alonso. Sunt nişte copile, sunt sclave, doar nişte copii. Nu mă va ajuta nimeni, a continuat. Mama va rămâne singură. Nu mă poate ajuta nimeni.

Alonso a verificat încărcătorul celui de-al doilea pistol. A spus că va omorî câţi va putea, dar Toby nu credea că va fi în stare. Se îmbătase deja foarte tare.

— Nu, n-am să pot s-o fac, a spus Alonso. Trebuie să scap cumva, dar nu există cale de scăpare. Vor actele, vor să aibă proprietatea legal. Au oamenii lor la bancă, probabil au oamenii lor şi la biroul care eliberează autorizaţii de funcţionare.

S-a întins spre rucsac, a scos toate actele şi le-a întins pe masă. A scos şi cele două cărţi de vizită pe care i le lăsaseră ruşii. Actele erau cele încă nesemnate de Alonso. Reprezentau garanţia că va muri.

Alonso s-a ridicat, s-a dus împleticindu-se în dormitor — singura încăpere care mai exista în apartament — şi a căzut ca secerat. A început să sforăie.

Toby a studiat tot ce înşirase el pe masă. Cunoştea foarte bine casa — uşa din spate, ieşirea de incendiu. Cunoştea adresa de pe cartea de vizită a avocatului, sau mai degrabă

ştia cum să ajungă la clădire; ştia unde se află banca, deşi numele oamenilor de acolo nu-i spuneau nimic, desigur.

O viziune glorioasă l-a cuprins pe Toby, sau poate ar trebui să îl numesc Vincenzo. Sau să-i spun deja Lucky? Avusese întotdeauna imaginaţie bogată şi capacitatea de a vizualiza, iar acum intuia un plan şi un mare salt înainte din viaţa pe care o ducea. Dar însemna un salt înspre întuneric.

S-a dus în dormitor. L-a scuturat de umăr pe bătrân.

— Au ucis-o pe Elsbeth?

— Da, au ucis-o, a oftat bărbatul. Celelalte fete s-au ascuns sub pat. Două au scăpat. I-au văzut pe bărbaţi omorând-o pe Elsbeth. Făcu din palmă un pistol şi imită zgomotul glontelui din buze. Sunt un om mort.

— Chiar crezi?

— O ştiu. Vreau să ai tu grijă de mama. Dacă apar băieţii mei pe-aici, să nu vorbeşti cu ei. Mama va primi toţi banii mei. Să nu vorbeşti cu ei.

— Aşa am să fac, a spus Toby. Dar nu era un răspuns la solicitarea lui Alonso. Era o simplă confirmare a gândului său.

Toby s-a dus în camera cealaltă, a luat cele două pistoale şi a ieşit pe uşa din dos a clădirii. Aleea era îngustă şi o mărgineau zidurile unor clădiri de cinci etaje. Pe cât putea să-şi dea seama, ferestrele erau acoperite. A studiat fiecare pistol. Le-a încercat. Gloanţele au zburat cu asemenea forţă, încât l-au zgâlţâit şi l-au şocat.

Cineva a deschis o fereastră şi i-a strigat să facă linişte.

A urcat înapoi în apartament şi a pus pistoalele în rucsac.

Bătrânul pregătea ceva de mâncare. I-a pus lui Toby în faţă o farfurie cu ouă. Apoi s-a aşezat şi el la masă şi a început să înmoaie pâine prăjită în ou.

— Pot s-o fac, a spus Toby. Pot să-i omor.

Şeful s-a uitat la el. Avea ochii morţi, la fel cum erau pe vremuri ochii mamei. Bătrânul a băut jumătate de pahar de vin şi s-a întors în dormitor. Toby s-a dus şi s-a uitat la el. Mirosul îi aducea aminte de mama şi de tata. Privirea lucioasă şi moartă a bărbatului îl făcea pe Toby să se gândească la mama lui.

— Aici sunt în siguranţă, a spus bătrânul. Nimeni nu ştie această adresă. Şi nu-i notată nicăieri în restaurant.

— Bun, a spus Toby. Era uşurat s-o afle, mai ales că nu îndrăznise să întrebe.

În orele mici ale nopţii, pe când ceasul cel nou ticăia pe poliţa lui din bucătărioară, Toby a studiat actele, apoi a vârât cărţile de vizită în buzunar.

L-a trezit din nou pe Alonso şi a insistat să-i descrie pe oamenii întâlniţi, iar Alonso a încercat, dar în cele din urmă, Toby şi-a dat seama că era prea beat.

Alonso a mai băut vin, A mâncat coaja uscată a unei bucăţi de pâine prăjită. A mai cerut pâine, unt şi vin, iar Toby i-a dat din toate.

— Stai aici şi nu te gândi la nimic până când mă întorc, i-a spus Toby.

— Eşti doar un copil, a spus Alonso. Nu poţi să faci nimic. Dă-i de ştire mamei. Atât îţi cer. Spune-i să nu le telefoneze băieţilor de pe coasta de vest. Spune-i că n-are decât să-i ia naiba.

— Rămâi aici şi fă cum ţi-am spus, a zis Toby. Toby era deosebit de însufleţit. Făcea planuri. Avea anumite visuri. Se simţea superior tuturor forţelor adunate în jurul lui şi al lui Alonso.

Dar Toby era şi furios. Furios că toată lumea îl considera un copil incapabil să facă ceva. S-a gândit la Elsbeth. S-a gândit la Violet, cu ţigara între buze, împărţind cărţi la masa verde din casă. S-a gândit la fetele care şuşoteau pe sofa. S-a gândit iar şi iar la Elsbeth.

Alonso s-a uitat la el.

— Sunt prea bătrân ca să fiu înfrânt în felul ăsta, a spus.

— La fel şi eu, a spus Toby.

— Tu ai optsprezece ani, a spus Alonso.

— Nu, a spus Toby. A clătinat din cap. Nu este adevărat.

Îngerul păzitor al lui Alonso stătea alături de el şi-l privea cu amărăciune. Ajunsese la limita puterilor sale. Îngerul lui Toby era înspăimântat.

Niciunul dintre îngeri nu putea face nimic. Dar nu renunţau să încerce. Le-au sugerat lui Toby şi lui Alonso că ar putea fugi, că ar putea-o lua pe mamă din Brooklyn şi să se urce într-un avion spre Miami. Să-i lase pe mafioţi să aibă ce-şi doresc.

— Ai dreptate că te vor ucide imediat după ce semnezi actele, a spus Toby.

— N-am unde să mă duc. Cum să-i spun mamei? a întrebat bătrânul. Aş putea s-o împuşc pe mama, ca să nu sufere. Aş putea să o împuşc, pe urmă să mă împuşc şi pe mine şi ăsta ar fi sfârşitul.

— Nu! a spus Toby. Stai aici aşa cum ţi-am spus.

Toby a dat drumul unei înregistrări cu *Tosca*, Alonso a început să cânte odată cu ea şi curând s-a pus pe sforăit.

Toby s-a dus la multe străzi distanţă, a intrat într-o farmacie şi a cumpărat vopsea neagră de păr, nişte ochelari întunecaţi cu rame negre, nu foarte frumoşi, dar la modă şi, de la o tarabă de pe West Fifty-sixth Street, o servietă care părea scumpă, iar de la alt vânzător, un ceas Rolex fals.

S-a dus apoi în altă drogherie şi a mai cumpărat o serie de articole, mărunţişuri nebăgate în seamă de nimeni: proteze din acelea de plastic pe care oamenii şi le pun între dinţi când dorm şi o mulţime de branţuri din cauciuc şi plastic. A mai cumpărat o pereche de foarfeci, o sticlă de lac de unghii transparent, o pilă de unghii. S-a oprit iarăşi la altă tarabă, pe Fifth Avenue, şi a cumpărat câteva perechi de mănuşi din piele fină. Mănuşi frumoase. A mai cumpărat un fular galben din caşmir. Era frig şi se simţea bine cu el în jurul gâtului.

Se simţea puternic, mergând pe stradă, se simţea invincibil.

Când s-a întors în apartament, Alonso îl aştepta îngrijorat, iar acum Callas cânta *Carmen*.

— Să ştii că mi-e frică să plec, a spus Alonso.

— Aşa şi trebuie, a spus Toby. A început să-şi pilească unghiile şi să le dea cu lac.

— Ce naiba faci? l-a întrebat Alonso.

— Încă nu sunt sigur, a spus Toby, dar am băgat de seamă în restaurant că bărbaţii cu unghiile făcute sunt remarcaţi, în special de femei.

Alonso a ridicat din umeri.

Toby a ieşit din nou să aducă ceva de mâncare şi câteva sticle dintr-un vin excelent, ca să mai reziste încă o zi.

— S-ar putea să fi început deja să omoare lumea de la restaurant, a spus Alonso. Ar fi trebuit să-i previn pe toţi să plece de-acolo. A oftat şi şi-a lăsat capul greu în palme. N-am încuiat restaurantul. Dacă se duc acolo şi-i împuşcă pe toţi?

Toby doar a dat din cap.

Apoi a ieşit, a mers vreo două străzi şi a telefonat la restaurant. N-a răspuns nimeni. Era un semn teribil. Restaurantul ar fi trebuit să fie aglomerat pentru cină, iar personalul să se grăbească acum să răspundă la telefon ca să preia rezervările.

Toby s-a gândit ce înţelept fusese că-şi păstrase apartamentul secret, că nu se împrietenise decât cu Alonso, că nu avusese încredere în nimeni, aşa cum nu avusese nici când era mai mic.

S-au ivit din nou zorii. Toby a făcut duş şi şi-a vopsit părul în negru.

Şeful dormea îmbrăcat, în vârful patului.

Toby a îmbrăcat costumul italienesc bun cumpărat de Alonso, apoi a adăugat accesoriile, astfel încât nu mai semăna deloc cu el.

Proteza de plastic îi schimba complet forma gurii. Ochelarii negri cu rame groase dădeau chipului său o expresie străină. Mănuşile erau frumoase, gri ca penele de porumbel. Şi-a înfăşurat fularul galben în jurul gâtului. Apoi a îmbrăcat deasupra pardesiul negru din caşmir.

Şi-a înfundat mai multe branţuri în pantofi ca să pară mai înalt decât era, dar nu cu mult. A pus cele două arme automate în servietă şi pistoletul lui în buzunar.

S-a uitat la rucsacul şefului. Era din piele neagră, foarte fin. Aşa că l-a aruncat pe umăr.

S-a dus la fosta casă a lui Alonso înainte să răsară soarele. I-a deschis o femeie pe care nu o mai văzuse niciodată. I-a zâmbit şi l-a invitat înăuntru. Nu se mai vedea nimeni altcineva.

A scos arma automată din servietă şi a împuşcat-o, apoi l-a împuşcat pe bărbatul apărut în fugă pe hol. I-a împuşcat pe oamenii care s-au năpustit în jos pe scări. I-a împuşcat pe toţi cei iviţi în bătaia focului ca şi cum nu le-ar fi venit să creadă ce se întâmpla.

A auzit ţipete la etaj şi a urcat, păşind peste cadavre, şi a împuşcat prin uşi, spărgând găuri mari în ele, până când s-a lăsat liniştea.

A rămas la capătul culoarului şi a aşteptat. Un bărbat a ieşit cu grijă, scoţând mai întâi o armă, apoi umărul. Toby l-a împuşcat imediat.

Au trecut douăzeci de minute. Poate mai mult. Nu mai mişca nimic în casă. A trecut încet prin fiecare cameră. Erau toţi morţi.

A adunat toate telefoanele mobile pe care le-a găsit şi le-a pus în rucsacul negru. A luat şi laptopul care era acolo, deşi era ceva mai greu decât şi-ar fi dorit. A tăiat firele computerului principal şi ale liniei telefonice terestre.

În timp ce pleca, a auzit pe cineva plângând şi vorbind cu vocea joasă, plină de jale. A izbit uşa cu piciorul şi a descoperit o fată foarte tânără, blondă, cu ruj roşu, căzută în genunchi şi cu un telefon mobil la ureche. Când l-a văzut, a scăpat îngrozită telefonul. A clătinat din cap şi l-a implorat într-o limbă necunoscută lui.

A omorât-o. A căzut instantaneu şi a rămas întinsă acolo, aşa cum rămăsese maică-sa întinsă pe salteaua însângerată. Moartă.

A ridicat telefonul. O voce răguşită întreba:

— Ce se-ntâmplă acolo?

— Nimic, a şoptit el. Fata a înnebunit. A închis cu zgomot clapeta telefonului. Sângele îi curgea fierbinte prin vene. Toby se simţea puternic.

A trecut din nou foarte repede prin toate camerele. A găsit un bărbat rănit care gemea şi l-a împuşcat. A găsit o femeie sângerând de moarte şi a împuşcat-o şi pe ea. A strâns şi mai multe telefoane. Rucsacul se umflase.

Pe urmă a ieşit, a mers pe jos câteva străzi şi apoi a luat un taxi.

L-a dus în partea de nord a oraşului, la biroul avocatului care aranjase transferul proprietăţii.

Prefăcându-se că şchioapătă şi oftând ca şi cum servieta ar fi cântărit prea mult, iar sacul de pe umăr l-ar fi băgat în pământ, a intrat în birou.

Femeia de la recepţie abia descuiase uşa şi, zâmbind, i-a explicat că şeful ei încă nu venise, dar trebuia să pice dintr-o clipă într-alta. I-a spus că fularul galben arăta minunat.

El s-a lăsat să cadă pe canapeaua de piele şi, scoţându-şi cu grijă mănuşile, şi-a masat fruntea, ca şi cum l-ar fi supărat o durere teribilă de cap. Ea l-a privit cu afecţiune.

— Ce mâini frumoase, a spus, ca nişte mâini de muzician.

El a râs în barbă. A spus, şoptind:

— Tot ce vreau este să mă întorc în Elveţia.

Era foarte surescitat. Ştia că sâsâie când vorbeşte, din cauza protezei de plastic. Sâsâitul îl făcea să râdă, dar doar în sinea lui. Nu fusese niciodată atât de exuberant în toată viaţa lui. Într-o fracţiune de secundă, i s-a părut că a înţeles vechea vorbă „seducţia răului".

Femeia i-a oferit cafea. El şi-a tras mănuşile la loc.

— Nu, a răspuns, altfel n-am să mai dorm în avion. Vreau să dorm cât trec Atlanticul.

— Nu reuşesc să vă recunosc accentul. De unde este?

— Elveţian, a şoptit el, sâsâind fără efort datorită bucăţii de plastic din gură. Abia aştept să mă întorc acasă. Detest acest oraş.

Un zgomot brusc din stradă l-a făcut să tresară. Era un motostivuitor care începea treaba pe un şantier de construcţii. Zgomotul se repeta şi făcea biroul să tremure.

El a tresărit de durere, iar ea i-a spus cât de rău îi părea că trebuia să îndure aşa ceva.

A sosit avocatul.

Toby s-a ridicat, impresionant de înalt, şi a şoptit în acelaşi fel sâsâit:

— Am venit să vă văd într-o chestiune importantă.

Avocatul s-a speriat imediat şi l-a lăsat pe Toby la el în birou.

— Uitaţi, mă mişc cât pot de repede, a spus el, dar bătrânul italian este nebun. Şi încăpăţânat. Şeful dumneavoastră vrea să fac minuni. A început să caute printre hârtiile de pe birou. Iată ce am găsit. Are o proprietate la numai câteva străzi de restaurant, iar locul valorează milioane.

Toby aproape că a izbucnit din nou în râs, dar s-a abţinut. A luat actele din mâna avocatului, s-a uitat la adresă, care era cea a hotelului lui, apoi le-a vârât în servietă.

Avocatul împietrise.

De afară se auzeau bubuituri şi lovituri, ca şi cum ar fi fost aruncate în stradă nişte materiale grele. Toby s-a uitat pe fereastră şi a văzut o macara mare, albă.

— Sună la bancă, a şoptit Toby, luptându-se cu sâsâitul. Şi vei afla despre ce vorbesc.

Din nou a râs în sinea lui. Iar avocatului i s-a părut că zăreşte un zâmbet, aşa că a format imediat un număr la telefonul mobil. Pe urmă a înjurat.

— Voi chiar credeţi că-s vreun fel de Einstein.

Apoi faţa i s-a schimbat. Persoana de la bancă răspunsese.

Toby a luat mobilul din mâna avocatului.

— Vreau să ne vedem, a rostit în telefon. Vreau să ne vedem, dar nu la bancă. Vreau să mă aştepţi.

La celălalt capăt, bărbatul a consimţit imediat. Numărul de pe cadran era identic cu cel de pe una dintre cărţile de vizită din buzunarul lui Toby. Toby a închis telefonul şi l-a strecurat în servietă.

— Ce faci? a întrebat avocatul.

Toby simţea că-l controlează total. Se simţea invincibil. Un impuls romantic trecător l-a făcut să-i spună:

— Eşti un mincinos şi un hoţ.

A scos pistoletul din buzunar şi l-a împuşcat. Zgomotul a fost înghiţit de bubuielile şi zornăielile din stradă.

S-a uitat la laptopul de pe birou. Nu-l putea lăsa acolo. L-a îndesat cu chiu cu vai în rucsac, alături de celelalte obiecte.

Acum era foarte încărcat, dar era puternic şi avea umeri largi şi zdraveni.

S-a uitat la bărbatul mort şi şi-a dat seama că râdea iar. Se simţea minunat. Se simţea formidabil. Se simţea

aşa cum se simţise când se imaginase cântând la lăută pe o scenă faimoasă. Numai că acum era mai bine.

Era delicios de ameţit, la fel de ameţit ca atunci când se gândise prima oară la astfel de lucruri, la fragmente şi bucăţi de lucruri urmărite la televizor în filme cu crime, sau găsite ocazional în cărţi, şi a trebuit să-şi dea silinţa ca să nu râdă şi să se mişte repede.

A luat toţi banii din portofelul bărbatului, vreo mie cinci sute de dolari.

În anticameră i-a zâmbit afectuos femeii tinere.

— Ascultă, a spus, aplecându-se peste biroul ei. Vreau să pleci chiar acum. Aşteaptă, ştii, nişte persoane.

— Ah, da, ştiu, a spus ea, încercând să pară atotcunoscătoare, foarte ascultătoare şi foarte liniştită. Cât timp trebuie să dispar?

— Toată ziua, ia-ţi liber toată ziua, a spus Toby. Nu, crede-mă, aşa vrea el. I-a dat câteva bancnote de douăzeci de dolari din banii avocatului. Ia un taxi până acasă. Relaxează-te. Şi sună mâine-dimineaţă, ai înţeles? Nu veni până nu telefonezi.

Femeia era fermecată de el.

A ieşit împreună cu el până la lift, extaziată să fie împreună cu un tânăr atât de înalt, un tânăr atât de misterios şi de arătos, el ştia asta, iar ea i-a spus din nou că fularul galben arăta senzaţional. A văzut că şchioapătă, dar s-a prefăcut că nu observă.

Înainte ca uşile liftului să se închidă, el a privit-o prin lentilele întunecate, zâmbindu-i la fel de strălucitor cum îi zâmbea ea, apoi i-a spus:

— Gândeşte-te la mine ca la Lordul Byron.

Toby a mers pe jos cele câteva străzi până la bancă, dar s-a oprit la câţiva metri de intrare. Mulţimea tot mai numeroasă aproape că-l împingea într-o parte. S-a apropiat de perete şi a format numărul bancherului la telefonul furat de la avocat.

— Vino afară acum, a spus, sâsâind deja cu pricepere, în timp ce se uita peste mulţime la intrarea băncii.

— Sunt deja afară, a spus bărbatul, răguşit şi furios. Unde naiba eşti tu?

Toby l-a remarcat uşor când l-a văzut vârându-şi telefonul în buzunar.

A rămas acolo, uitându-se uimit la viteza cu care se mişca lumea în ambele direcţii. Vuietul traficului era asurzitor. Bicicletele treceau în trombă prin şirul leneş de camioane şi taxiuri. Zgomotul se rostogolea în sus pe pereţi de parcă ar fi vrut să urce la cer. Claxoanele urlau şi aerul era plin de fum cenuşiu.

S-a uitat în sus la felia de cer fără pic de strălucire, zărită printr-o spărtură în zidurile marelui oraş, şi s-a gândit la el însuşi, s-a gândit că nu fusese niciodată atât de viu. Nu simţise o asemenea vigoare nici în braţele Lionei.

A format numărul din nou, de data aceasta urmărind soneria şi uitându-se după celălalt bărbat, aproape pierdut în masa mereu mişcătoare de oameni, aşteptându-l să răspundă.

Da, acesta era omul, solid, cu păr cărunt, cu faţa roşie de furie. Victima a păşit pe trotuar.

— Cât vrei să mai stau aici? a lătrat celălalt în telefon. S-a întors şi s-a apropiat de peretele de granit al băncii, a rămas în stânga uşii rotative şi a început să se uite în jur cu răceală.

Bărbatul se uita la toţi cei care treceau pe lângă el, cu excepţia tânărului subţire aplecat în faţă, care şchiopăta ca şi cum rucsacul de pe umăr şi servieta ar fi fost prea grele.

Pe acest tânăr nici nu l-a băgat în seamă.

Imediat ce Toby a ajuns în spatele lui, l-a împuşcat pe bărbat în ceafă. A strecurat repede pistolul înapoi în haină şi cu mâna dreaptă l-a ajutat să alunece lângă perete până pe pavaj, cu picioarele întinse în faţă. Toby a îngenuncheat alături plin de solicitudine.

I-a scos batista de in din buzunar şi i-a şters faţa. Bărbatul murise, era evident. Apoi, fără să se ferească de mulţimea oarbă, i-a luat telefonul, portofelul şi un carneţel din buzunarul de la piept.

Niciunul dintre trecători nu s-a oprit, nici măcar cei nevoiţi să păşească peste picioarele întinse ale bancherului.

O amintire l-a străfulgerat pe Toby. Şi-a văzut fratele şi sora, uzi şi morţi în cadă.

A alungat hotărât această amintire. Şi-a spus că nu avea niciun sens. A împăturit batista cât de bine a putut cu o singură mână înmănuşată şi a întins-o peste fruntea umedă a bărbatului.

A mers pe jos trei străzi înainte să ia un taxi, şi l-a oprit la alte trei străzi de apartamentul lui.

Toby a urcat, cu degetele tremurându-i pe pistolul din buzunar. A ciocănit la uşă şi a auzit vocea lui Alonso:

— Vincenzo?

— Eşti singur? a întrebat el.

Alonso a deschis uşa şi l-a tras înăuntru.

— Unde ai fost, ce-ai păţit?

Se uita la părul negru, la ochelarii fumurii.

Toby a cercetat apartamentul, apoi s-a întors spre Alonso şi i-a spus:

— Sunt morţi cu toţii, cei care te supărau. Dar nu s-a terminat. N-am avut timp să ajung la restaurant şi nu ştiu ce s-a întâmplat acolo.

— Am fost eu, a spus Alonso. Mi-au împuşcat toţi oamenii şi au închis locul. Dar ce naiba vrei să zici?

— Ah, a spus Toby, atunci nu-i rău.

— Ce naiba înseamnă că sunt morţi cu toţii? a întrebat Alonso.

Toby i-a povestit tot ce s-a întâmplat.

— Trebuie să mă duci la nişte oameni în stare să pună capăt lucrurilor, a spus apoi. Trebuie să mă duci la prietenii care nu te-ar fi ajutat. Acum te vor ajuta. Vor dori aceste calculatoare. Vor dori aceste telefoane mobile. Vor dori carneţelul ăsta. Sunt informaţii aici, tone de informaţii despre criminali, despre ce urmăresc şi despre cum procedează.

Alonso l-a privit multă vreme fără să vorbească, apoi s-a lăsat să cadă în singurul fotoliu din încăpere şi şi-a trecut degetele prin păr.

Toby a zăvorât uşa băii. Păstrase pistolul la el. A pus în dreptul uşii capacul greu de porţelan al rezervorului de la closet şi a făcut un duş fără să tragă perdeaua, spălându-se până când toată vopseaua neagră din păr a dispărut. A sfărâmat în bucăţi ochelarii. A adunat laolaltă mănuşile, bucăţile de ochelari şi fularul galben şi le-a înfăşurat într-un prosop.

Când a ieşit, Alonso vorbea la telefon. Era adânc scufundat în conversaţie. Vorbea în italiană sau în dialect sicilian, Toby nu ştia sigur. Învăţase câteva cuvinte la restaurant, dar şuvoiul vorbelor de acum era prea rapid.

Bărbatul a închis telefonul.

— I-ai terminat, a zis. I-ai lichidat pe toţi.

— Asta ţi-am spus şi eu, a zis Toby. Dar vor veni alţii. Nu-i decât începutul. Informaţia din computerul avocatului este inestimabilă.

Alonso l-a privit mut şi uluit. Îngerul lui păzitor stătea cu braţele încrucişate şi urmărea totul cu tristeţe — sau aşa s-ar putea descrie atitudinea lui în termeni omeneşti. Îngerul lui Toby plângea.

— Ştii pe cineva care m-ar putea învăţa să folosesc aceste computere? a întrebat Toby. În casă şi la birou erau şi desktopuri. N-am ştiut cum să le scot hard diskurile. Data viitoare ar trebui să ştiu cum să iau un hard. Toate calculatoarele astea trebuie să fie doldora de informaţii. Sunt şi numere de telefon, cel mai probabil cu sutele.

Alonso a încuviinţat din cap. Era uluit.

— Un sfert de oră, a spus el.

— Un sfert de oră, ce? a întrebat Toby.

— Într-un sfert de oră vor fi aici şi vor fi cât se poate de bucuroşi să te cunoască şi să te înveţe tot ce pot.

— Eşti sigur? a întrebat. Dacă mai înainte nu te-ar fi ajutat, de ce să nu ne omoare pur şi simplu pe amândoi?

— Vincenzo, a spus Alonso. Eşti exact ceea ce ei nu au în acest moment. Eşti exact ceea ce le trebuie. Pe obrajii bătrânului au început să curgă lacrimi. Fiule, crezi că te-aş putea trăda? a spus. Îţi sunt dator pentru vecie. Există undeva copii ale acestor acte, dar i-ai omorât pe oamenii care se ocupau de ele.

Apoi au coborât în stradă. Îi aştepta o limuzină neagră.

Înainte să se urce în maşină, Toby a aruncat prosopul cu resturile ochelarilor, fularul şi mănuşile gri într-o ladă de gunoi, împingându-le adânc sub amestecul foşnitor de pahare de hârtie şi saci de plastic. Nu i-a plăcut mirosul rămas pe mâna stângă. Avea cu el valiza şi lăuta, precum şi servieta şi rucsacul de piele cu calculatoare şi telefoane mobile.

Nu-i plăcea cum arăta maşina şi n-ar fi vrut să urce în ea, deşi văzuse multe asemenea maşini înaintând bară la bară seara pe Fifth Avenue şi târându-se prin faţă la Carnegie Hall şi Metropolitan Opera.

Dar în cele din urmă s-a strecurat înăuntru, după Alonso, şi s-a aşezat faţă în faţă cu doi bărbaţi tineri, aşezaţi pe cealaltă banchetă de piele neagră.

Amândoi erau aprig de curioşi. Erau palizi, blonzi, aproape sigur ruşi.

Toby aproape că s-a oprit din respirat, la fel ca atunci când mama lui îi sfărâmase lăuta. Ţinea mâna pe pistolul din haină. Nimeni dintre ceilalţi nu avea mâna în buzunar. Toate mâinile erau la vedere, cu excepţia mâinii lui Toby.

S-a întors şi s-a uitat la Alonso. *M-ai trădat.*

— Nu, nu, a spus unul dintre bărbaţii din faţă, cel mai vârstnic dintre ei, iar Alonso a zâmbit de parcă tocmai auzise o arie muzicală perfectă. Bărbatul vorbea ca un american, nu ca un rus.

— Cum ai reuşit s-o faci? l-a întrebat tânărul blond. Şi el era american. Nu-i nici măcar ora unsprezece.

— Mi-e foame, a spus Toby. Ţinea liniştit pistolul în buzunar. Întotdeauna mi-am dorit să mănânc la Russian Tea Room.

Indiferent dacă urma să moară sau nu, răspunsul l-a făcut pe Toby să se simtă deosebit de deştept. Şi era adevărat. Dacă urma să aibă parte de ultima lui masă, voia să fie la Russian Tea Room.

Cel mai vârstnic dintre bărbaţi a râs.

— Ai grijă să nu ne omori, băiete, a spus, arătând către buzunarul lui Toby. Ar fi o prostie, pentru că intenţionăm să te plătim cu mai mulţi bani decât ai văzut în viaţa ta. A râs. Te vom plăti cu mai mulţi bani decât am văzut *noi* în viaţa *noastră*. Şi, desigur, te vom duce la Russian Tea Room.

Au oprit maşina. Alonso a coborât.

— De ce pleci? l-a întrebat Toby. Simţea din nou frica aceea fără aer şi a încleştat mâna pe pistolet, aproape sfâşiind buzunarul.

Alonso s-a aplecat şi l-a sărutat. I-a apucat capul în palme, l-a sărutat pe ochi şi pe buze, apoi i-a dat drumul.

— Nu mă vor pe mine, a spus. Te vor pe tine. Te-am vândut lor, dar pentru binele tău. Înţelegi? Eu nu pot să fac ceea ce poţi face tu. Nu putem continua la fel, tu şi cu mine. Te-am vândut lor pentru propria ta protecţie. Eşti băiatul meu. Vei fi mereu băiatul meu. Dar acum du-te cu ei. Pe tine te vor, nu pe mine. Du-te. Eu o iau pe mama şi plecăm la Miami.

— Dar acum nu mai este nevoie, a protestat Toby. Poţi să-ţi recapeţi casa. Poţi să-ţi recapeţi restaurantul. Am avut eu grijă.

Alonso a clătinat din cap, iar Toby s-a simţit imediat un prost.

— Fiule, cu ce mi-au plătit, acum sunt bucuros să plec, a spus Alonso. Mama va vedea ce frumos este la Miami şi va fi mulţumită. I-a luat din nou faţa în palme şi l-a sărutat. Mi-ai adus noroc. De fiecare dată când vei mai cânta cântecele acelea vechi napolitane, să te gândeşti la mine.

Maşina s-a pus în mişcare.

Au luat prânzul la Russian Tea Room, iar în timp ce Toby mânca pui Kiev aproape cu lăcomie, bărbatul mai vârstnic i-a spus:

— Îi vezi pe oamenii de acolo? Sunt poliţişti din New York. Iar cel care stă cu ei este de la FBI.

Toby nu s-a uitat. Îl privea doar pe tipul care vorbea. Încă avea pistolul la îndemână, deşi nu-i plăcea greutatea lui.

Ştia că ar fi putut, dacă voia, să-i împuşte pe amândoi bărbaţii de lângă el şi probabil pe încă unul dintre ceilalţi, înainte să pună mâna pe el. Dar nu intenţiona să încerce aşa ceva, deocamdată. Urma să se ivească alt moment, mai bun.

— Lucrează pentru noi, a adăugat mai vârstnicul. Ne-au urmărit de când am plecat de la tine. Şi ne vor urmări ieşind din oraş, până la destinaţie. Aşa că relaxează-te. Suntem foarte bine protejaţi, te asigur.

Şi astfel a devenit Toby ucigaş plătit. Astfel a devenit Toby Lucky Vulpoiul. Dar mai este puţin până la transformare.

În noaptea aceea, întins în pat într-o casă mare de ţară, la multe mile depărtare de oraş, s-a gândit la fata care se lăsase în genunchi şi ridicase palmele împreunate. S-a gândit cum îl implorase în vorbe care nu aveau nevoie de traducere. Avea faţa pătată de lacrimi. S-a gândit cum s-a îndoit, a clătinat din cap şi a ridicat mâinile spre el.

S-a gândit cum arăta după ce a împuşcat-o, cum zăcea acolo nemişcată, la fel ca fratele şi sora lui în cadă.

S-a sculat, s-a îmbrăcat şi şi-a luat pardesiul, păstrând pistolul în buzunar, şi a coborât scările spre camera de zi

a casei mari, unde cei doi bărbaţi jucau cărţi. Încăperea arăta ca o peşteră mare. Peste tot existau grupuri de piese de mobilier aurite. Şi o mulţime din piele neagră. Arăta ca unul dintre acele cluburi private vechi şi elegante din filmele alb-negru. Dar nu existau decât cei doi jucători de cărţi luminaţi de un lampadar, deşi în cămin ardea un foc, înveselind pereţii cu sclipiri vesele.

Unul dintre bărbaţi s-a ridicat.

— Vrei ceva? O băutură, poate?

— Vreau să mă plimb, a spus Toby.

Nu l-a oprit nimeni.

A ieşit şi s-a plimbat în jurul casei.

S-a uitat la frunzele din apropierea felinarelor. A remarcat că ramurile golaşe ale copacilor erau acoperite cu gheaţă lucioasă. A studiat acoperişul înalt de ardezie al casei. S-a uitat la strălucirea luminii în ferestrele cu geamuri în formă de romburi. O casă din nord, construită să înfrunte zăpezi mari şi o iarnă grea, o casă cum ştia doar din fotografii, poate, dacă le remarcase vreodată.

A ascultat scârţâitul ierbii îngheţate sub paşii lui, a ajuns la o fântână care funcţiona, în ciuda frigului, şi s-a uitat la jetul de apă înalt care se împrăştia în mulţi stropi şi cădea în bazinul îngheţat, arătând în lumina slabă ca şi cum ar fi fiert.

Lumina venea de la o lampă din portic. Limuzina neagră se oprise acolo şi strălucea sub bec. Lumina venea şi de la lămpile care flancau numeroasele uşi ale casei.

Lumina mai venea şi de la beculeţele care străjuiau numeroasele alei din grădină. Aerul mirosea a ace de pin şi a lemn ars. Avea o prospeţime şi o puritate pe care nu le simţise niciodată în oraş. Totul era de o frumuseţe deliberată.

Îl făcea să se gândească la o vară când mersese în vacanţă la Lake Pontchartrain[1] împreună cu doi colegi bogaţi de la iezuiţi. Erau băieţi de treabă, gemeni, şi ţineau la el. Le plăcea să joace şah şi le plăcea muzica clasică. Străluceau în spectacolele de la şcoală, unele atât de bine făcute, încât venea să le vadă toată lumea din oraş. Toby s-ar fi împrietenit cu băieţii aceia, dar trebuia să păstreze secretul vieţii de la el de acasă. Aşa că nu deveniseră niciodată prieteni cu adevărat. În ultimul an de liceu, abia dacă mai stăteau de vorbă.

Însă nu uitase niciodată casa lor minunată de lângă Mandeville şi cât de frumos era mobilată, că mama lor vorbea o engleză perfectă şi că tatăl lor avea câteva înregistrări cu nişte mari interpreţi la lăută, pe care îl lăsase să le asculte într-o încăpere căreia îi spunea birou şi care era literalmente tapetată cu cărţi.

Această casă de ţară semăna cu casa aceea din Mandeville.

L-am urmărit. I-am urmărit faţa şi ochii şi am văzut acele imagini din amintirea şi din inima lui.

---

[1] Lake Pontchartrain este un lac cu apă sărată din sud-estul Louisianei, format prin închiderea unui estuar.

Nu, îngerii nu înţeleg cu adevărat inimile oamenilor. Este adevărat. Plângem la vederea păcatului, a suferinţei, însă nu avem inimi ca oamenii. Dar teologii care scriu aceste observaţii nu iau în considerare marea noastră inteligenţă. Putem observa şi pune laolaltă un număr infinit de gesturi, expresii, schimbări de respiraţie, mişcări, pentru ca apoi să tragem din toate concluzii profund mişcătoare. Putem cunoaşte amărăciunea, dacă nu o putem simţi.

Mi-am format propria mea concepţie despre Toby, urmărindu-l, şi am auzit muzica ascultată de el cu multă vreme în urmă în casa din Mandeville, o înregistrare veche a unui cântăreţ evreu la lăută interpretând teme de Paganini. Şi l-am văzut rămânând sub pini până când aproape că a îngheţat de frig.

S-a întors apoi încet spre casă. Nu putea dormi. Noaptea nu însemna nimic pentru el.

Pe măsură ce se apropia de pereţii de piatră acoperiţi cu iederă, s-a întâmplat un lucru straniu. A auzit venind din casă o muzică subtilă şi pasionantă. Cu siguranţă era deschisă o fereastră, altfel n-ar fi reuşit să audă ceva atât de blând, de o frumuseţe atât de eterică. Era vorba despre un fagot sau un clarinet, dar nu ştia sigur care anume dintre ele. Dar fereastra se afla chiar deasupra lui, înaltă şi de cristal, deschisă către frig. De acolo venea muzica: o notă lungă şi pătrunzătoare, apoi o melodie discretă.

S-a tras mai aproape.

Semăna cu sunetul a ceva ce s-ar fi trezit la viaţă, dar pe urmă, melodiei solitarului instrument de suflat i s-au adăugat alte instrumente, neprelucrate, ca şi cum o orchestră s-ar fi acordat, dar păstrând o oarecare disciplină. Apoi muzica a rămas din nou doar a suflătorilor, înainte să se precipite din nou, să intervină întreaga orchestră, iar instrumentele de suflat să se însufleţească, să devină mai pătrunzătoare.

Toby a rămas în faţa ferestrei.

Muzica a devenit brusc nebună. Viorile strigau şi tobele bubuiau de parcă o locomotivă ar fi urlat printr-o noapte făcută doar din sunete. Aproape că şi-a dus mâinile la urechi, atât era de furtunos. Instrumentele ţipau. Se tânguiau. Trompetele urlau, coardele se văitau ameţitor, timpanele bubuiau, totul părea o nebunie.

Nu reuşea să-şi dea seama ce anume asculta. În cele din urmă, tunetul s-a oprit. A început o melodie mai domoală, mai blândă, transcrierea muzicală a singurătăţii şi a deşteptării.

Stătea acum chiar lângă pervaz, cu capul plecat, cu degetele la tâmple, ca şi cum ar fi vrut să oprească pe oricine s-ar fi interpus între el şi muzică.

Deşi melodiile blânde şi haotice păreau că se întreţes, o nelinişte neagră se simţea dedesubt. Muzica s-a înteţit din nou. Alămurile urcau insuportabil. Forma întregului era ameninţătoare.

Brusc, întreaga compoziţie a părut plină de ameninţări, preludiul şi recunoaşterea vieţii trăite de el. Tot n-ar

fi putut să spună ce ascultă. Dar nu puteai avea încredere în perioadele calme, în perioadele blânde şi liniştite, pentru că violenţa stătea gata să răbufnească la fel ca tobele şi ca ţipetele viorilor.

Muzica a continuat la fel, coborând spre melodie şi aproape linişte, ca să izbucnească apoi într-o violenţă de zgomote aproape industriale, atât de furioasă şi de întunecată, încât aproape că îl paraliza.

Apoi s-a petrecut cea mai ciudată transformare. Muzica a încetat să mai fie un act de violenţă. A *devenit* însăşi orchestrarea vieţii lui, a suferinţei lui, a propriei lui vinovăţii şi frici.

Ca şi cum cineva ar fi aruncat o plasă acoperitoare peste tot ceea ce devenise el şi peste felul în care distrusese lucrurile pe care le-ar fi vrut sfinte.

Şi-a lipit fruntea de marginea rece ca gheaţa a ferestrei.

Cacofonia dirijată a devenit insuportabilă, iar când a crezut că nu mai poate îndura, când aproape că şi-a acoperit urechile, s-a oprit de tot.

A deschis ochii. Într-o încăpere întunecoasă, luminată doar de flăcările din şemineu, un bărbat stătea pe un scaun de piele cu spătar înalt şi îl privea. Focul se reflecta în rama argintie a ochelarilor bărbatului, în părul lui alb şi scurt, pe buzele zâmbitoare.

Cu mâna dreaptă i-a făcut apatic semn lui Toby să se ducă spre intrare, iar cu stânga i-a indicat *vino la mine*.

Bărbatul de la uşa din faţă i-a spus:

— Şeful vrea să te vadă.

Toby a trecut printr-un şir de încăperi mobilate cu auriu şi catifea, cu draperii grele. Draperiile erau legate cu şnururi groase cu canafi aurii. Ardeau două focuri, unul în ceea ce părea o bibliotecă mare, iar celălalt în încăperea următoare, o cameră de sticlă albă în mijlocul căreia aburea un mic bazin cu apă albastră.

În bibliotecă — nu putea fi altceva, pentru că avea pe pereţi rafturi din podea până în tavan — „Şeful" stătea aşa cum îl văzuse Toby pe fereastră, pe un scaun din piele de viţel cu spătar înalt.

În încăpere totul era elegant. Biroul era negru şi bogat sculptat. În stânga bărbatului exista un dulap-bibliotecă special, cu siluete sculptate de ambele părţi ale uşilor. Sculpturile îl intrigau pe Toby.

Totul părea german, ca şi cum piesele ar fi fost alese din mobilele Renaşterii germane.

Covorul acoperea toată încăperea, o mare imensă de flori întunecate, străjuită cu auriu lângă rama lucioasă a pardoselii. Toby nu mai văzuse niciodată un covor făcut pe măsura unei camere, croit să înconjoare semicoloanele care străjuiau uşile duble şi sofaua din dreptul ferestrei.

— Ia loc şi vorbeşte cu mine, fiule, a spus bărbatul.

Toby s-a aşezat pe scaunul din faţa lui. Dar n-a spus nimic. Nu i-a venit nimic pe buze. Muzica încă îi reverbera în urechi.

— Am să-ţi descriu exact ce doresc eu să faci, a zis bărbatul, apoi a început să-i spună.

Complicat, da, aproape imposibil şi provocator de elegant.

— Arme de foc? Armele sunt vulgare, a spus bărbatul. Aşa este mai simplu, dar nu ai decât o singură şansă. A oftat. Înfigi acul în spatele gâtului, ori în mână, şi continui să mergi. Ştii cum să continui să mergi, cu ochii aţintiţi înainte ca şi cum nici măcar nu te-ai fi atins de cineva. Oamenii ăştia vor bea, vor mânca, fără nicio grijă. Vor crede că gărzile lor de afară îi apără de pistolarii de care trebuie să se teamă. Dar dacă ai ezitat, gata, ai pierdut ocazia, iar dacă te prind cu seringa...

— Nu mă vor prinde, a spus Toby. Nu par periculos.

— Este adevărat, a spus bărbatul. A deschis braţele ca şi cum ar fi fost surprins. Eşti un băiat frumos. Nu-ţi recunosc accentul. M-am gândit la Boston, dar nu. M-am gândit la New York, dar nu. De unde provii?

Toby nu era surprins. Multe persoane cu strămoşi irlandezi şi germani care locuiau în New Orleans aveau un accent greu de recunoscut. Iar Toby îşi cultivase vorbirea celor bogaţi, aşa că totul devenise şi mai confuz.

— Pari englez, german, elveţian, american, a spus bărbatul. Eşti înalt. Eşti tânăr şi ai cei mai reci ochi pe care i-am văzut vreodată.

— Adică arăt ca tine, a spus Toby.

Bărbatul a tresărit din nou, dar a zâmbit.

— Presupun că da. Dar eu am şaizeci şi şapte de ani şi tu nu ai nici măcar douăzeci şi unu.

Toby a încuviinţat din cap.

— De ce nu dai drumul pistolului din buzunar şi nu stai pur şi simplu de vorbă cu mine?

— Pot să fac tot ce mi-ai cerut, a spus Toby. Şi sunt dornic s-o fac.

— Ai înţeles, ai o singură şansă.

Toby a încuviinţat.

— Dacă o faci cum trebuie, nici nu-şi va da seama. Nu va muri decât după cel puţin douăzeci de minute. Până atunci, tu vei pleca din restaurant cu pas normal, vei merge ca şi cum nimic nu s-a întâmplat, iar noi te vom culege de pe drum.

Toby se simţea din nou deosebit de surescitat. Dar n-a lăsat să se vadă. Muzica din capul lui nu înceta. Auzea din nou prima mişcare majoră a coardelor şi a timpanelor.

Eu l-am urmărit şi mi-am dat seama ce însufleţit era. Se vedea în felul cum respiră şi în febrilitatea din ochi, dar bărbatul probabil că n-a băgat de seamă. Pentru o clipă, Toby a arătat ca Toby, inocent, plin de planuri.

— Ce mai vrei pentru această misiune, în afară de bani? a întrebat bărbatul.

A fost rândul lui Toby să tresară. Iar chipul i s-a schimbat dramatic. Bărbatul şi-a dat seama, a observat roşeaţa din obrajii lui şi lucirea din ochi.

— Vreau mai mult de lucru, a spus Toby. Multe misiuni. Şi cea mai bună lăută pe care o poţi găsi.

— Cum ai ajuns aici? l-a întrebat bărbatul, făcând din nou un gest cu palmele deschise. Cum ai ajuns să faci ce ai făcut?

Eu ştiam răspunsul. Ştiam toate răspunsurile. Ştiam câtă exuberanţă îl cuprinsese pe Toby; ştiam ce mare era lipsa de încredere faţă de bărbatul din faţa lui, cât de mult îi plăcea provocarea primită şi să ducă la îndeplinire ceea ce voia acesta, încercând apoi să rămână în viaţă. La urma urmei, de ce nu l-ar fi omorât Şeful după ce îndeplinea misiunea? Chiar aşa, de ce nu?

Un gând rătăcitor i-a stăruit în minte. Nu era prima dată când Toby îşi surprindea dorinţa de a muri. Aşadar, ce mai conta dacă acest bărbat l-ar fi ucis? Tipul n-ar fi fost crud. S-ar fi petrecut rapid şi gata, viaţa lui Toby O'Dare n-ar mai fi existat, şi-a imaginat el. A încercat să-şi imagineze, la fel ca nenumăraţi alţi oameni, ce înseamnă să nu mai existi. La cuprins disperarea, ca şi cum ar fi atins cea mai profundă coardă a lăutei, iar vibraţiile acesteia ar fi continuat la nesfârşit.

Dar entuziasmul sălbatic pentru misiune contrabalansa disperarea, iar vibraţia ei constantă i-a dat curaj.

Bărbatul părea prietenos. Însă Toby nu avea cu adevărat încredere în nimeni. În orice caz, merita să încerce. Bărbatul era educat, încrezător, cizelat şi, în felul lui, foarte seducător. Calmul său era seducător. Alonso nu

fusese niciodată calm. Toby se prefăcea că este calm. Dar nu cunoştea cu adevărat înţelesul cuvântului.

— Dacă nu mă vei trăda, a spus Toby, voi face orice pentru tine, absolut orice. Lucruri pe care alţii nu le pot face. S-a gândit la fata aceea care hohotea, se ruga, s-a gândit la braţele ei întinse, la palmele care voiau să-l împingă. Vreau să ştii că voi face absolut orice. Dar va veni o vreme când nu mă vei mai dori prin preajmă.

— Nu, a spus bărbatul. Îmi vei supravieţui. Este imperios necesar să ai încredere în mine. Ştii ce înseamnă „imperios"?

Toby a încuviinţat.

— Sigur că da, a răspuns. Iar pentru moment, nu cred că am prea multe opţiuni, aşa că da, am încredere în tine.

Bărbatul a rămas pe gânduri.

— Ai putea să te duci la New York, să duci treaba la îndeplinire şi apoi să nu te mai întorci.

— Şi cum aş fi plătit? a întrebat Toby.

— Ai putea lua avansul şi apoi să dispari.

— Aşa vrei să fac?

— Nu, a spus bărbatul. A reflectat. Aş putea să te iubesc, a spus apoi în şoaptă. Vorbesc serios. O, nu să te fac amantul meu, nu asta vreau să zic. Nimic de genul ăsta. La vârsta mea, ştii, nu mai contează dacă sunt băieţi sau fete. Nu când sunt tineri, suavi, tandri şi frumoşi. Dar nu la asta mă refer. Aş putea chiar să te iubesc. Pentru că există ceva frumos la tine, la felul în care te uiţi şi vorbeşti, la felul în care te mişti printr-o încăpere.

Exact! Exact aşa gândeam şi eu. Şi înţelegeam acum, înţelegeam ceea ce se spune că îngerii nu înţeleg, şi anume cum e cu cele două inimi.

Mă gândeam la tatăl lui Toby şi cum obişnuia el să-i spună „zâna-zânelor" ca să-l tachineze. Mă gândeam la spaima lui şi la neputinţa absolută de a iubi. Mă gândeam că frumuseţea supravieţuieşte pe pământ deşi spinii şi nefericirea încearcă mereu să o înghită. Dar gândurile mele rămâneau în fundal. Contează ce se întâmpla cu ei.

— Vreau să văd că ruşii se retrag, a spus bărbatul. S-a uitat afară, chibzuind, cu degetele adunate o clipă sub buza de jos. Nu i-am luat niciodată în calcul pe aceşti ruşi. Nimeni nu i-a luat. Nici măcar n-am visat că există aşa ceva. Vreau să zic că nu mi i-am imaginat niciodată operând la atâtea niveluri. Nu-ţi poţi imagina ce lucruri fac, ce ticăloşii, ce tâlhării. Influenţează sistemul şi profită de el în toate felurile posibile. Aşa au făcut şi în Uniunea Sovietică. Aşa trăiesc. Nu cunosc conceptul de lucru greşit. Pe urmă apar nişte puşti necopţi, veri îndepărtaţi ai cuiva, care vor să pună mâna pe casa şi pe restaurantul lui Alonso. A scos un zgomot dezgustat şi a clătinat din cap. Stupid, a adăugat.

A oftat. S-a uitat la laptopul micuţ de pe măsuţa din dreapta lui. Toby nu-l observase înainte. Era laptopul pe care îl luase el de la avocat.

— Ţine-i mereu departe de mine, a spus bărbatul, şi te voi iubi chiar mai mult decât te iubesc acum. Nu te

voi trăda niciodată. În câteva zile vei înţelege că eu pur şi simplu nu trădez pe nimeni şi de aceea sunt... în fine, cine sunt.

Toby a încuviinţat.

— Cred că deja am înţeles, a spus. Cum rămâne cu lăuta?

Bărbatul a dat din cap.

— Cunosc lume, da, sigur. Mă voi interesa ce există pe piaţă. Am să cumpăr una pentru tine. Dar nu poate fi cea mai bună. Cea mai bună dintre lăute ar fi prea ostentativă. Ar atrage vorbe. Ar lăsa urme.

— Înţeleg ideea, a spus Toby.

— Lăutele speciale le sunt doar împrumutate tinerilor solişti, ne le sunt date niciodată de tot, aşa cred. Şi sunt doar câteva în întreaga lume.

— Înţeleg, a spus Toby. Nu sunt chiar atât de priceput. Vreau pur şi simplu să cânt la una bună.

— Ţi-o voi da pe cea mai bună care poate fi cumpărată fără probleme, a spus bărbatul. Dar trebuie să-mi promiţi un lucru.

Toby a zâmbit.

— Sigur. Voi cânta pentru tine. Oricând doreşti.

Bărbatul a râs.

— Spune-mi de unde vii, a întrebat din nou. Serios. Vreau să ştiu. De obicei recunosc de unde se trag oamenii uite-aşa, a pocnit el din degete, după felul cum vorbesc, indiferent câtă pregătire au, indiferent cât au muncit să-şi modifice accentul. Dar la tine nu-mi dau seama deloc. Spune-mi.

— N-am să-ţi spun niciodată, a răspuns Toby.

— Nici dacă am să-ţi spun că acum lucrezi de partea băieţilor buni, fiule?

— Nu contează, a spus Toby. Crima este crimă. Aproape că a zâmbit. Poţi să te gândeşti la mine că vin de nicăieri. Că sunt doar cineva apărut la momentul potrivit.

Am fost uluit. Exact aşa gândeam şi eu. Că era cineva apărut la momentul potrivit.

— Şi încă ceva, i-a spus Toby bărbatului.

Bărbatul a zâmbit şi a desfăcut braţele.

— Întreabă-mă.

— Numele piesei muzicale pe care tocmai ai ascultat-o. Vreau să-mi cumpăr şi eu un disc.

Bărbatul a râs.

— E destul de uşor, a spus el. *Ritualul primăverii*, de Igor Stravinsky.

Bărbatul îi zâmbea lui Toby de parcă ar fi descoperit ceva nepreţuit. La fel făceam şi eu.

La ora prânzului, Toby dormea profund şi îşi visa mama. Visa că se plimbau amândoi printr-o casă mare şi frumoasă, cu tavane casetate. Iar el îi spunea ce grandios urma să fie totul, că surioara lui se va duce la şcoala Surorilor Sfintei Inimi, iar Jacob la iezuiţi.

Numai că era ceva în neregulă în casa aceea spectaculoasă. Devenea labirintică, imposibil de înţeles şi de locuit. Pereţii se înălţau ca nişte stânci, pardoselile se înclinau. În camera de zi exista un ceas uriaş de la bunicul, iar

în faţa lui, silueta papei, ca şi cum ar fi atârnat într-o spânzurătoare.

Toby s-a trezit, singur, o clipă speriat şi nesigur de locul în care se afla. A început să plângă. A încercat să se abţină, dar s-a dovedit cu neputinţă. S-a răsucit şi şi-a îngropat faţa în pernă.

A văzut-o din nou pe fata aceea. A văzut-o zăcând moartă, îmbrăcată cu fusta scurtă de mătase şi cu tocuri ridicol de înalte, ca un copil care se îmbracă în hainele mamei. În părul blond şi lung avea panglici.

Îngerul păzitor şi-a lăsat mâna pe capul lui Toby. Îngerul lui păzitor l-a lăsat să vadă ceva. L-a lăsat să vadă sufletul fetei ridicându-se la ceruri, păstrând forma trupului din obicei şi din neştiinţa faptului că acum nu-l mai îngrădeau asemenea legături.

Toby a deschis ochii. Plânsul lui a devenit şi mai violent, iar coarda disperării a răsunat mai tare ca oricând.

S-a ridicat şi a început să meargă. S-a uitat în valiza lui deschisă. S-a uitat la cele două cărţi despre îngeri.

S-a întins din nou pe pat şi a plâns până a adormit, aşa cum fac copiii. Plângea şi spunea o rugăciune: „Înger, îngeraşul meu, lasă-i pe *băieţii buni* să mă omoare mai devreme sau mai târziu."

Îngerul lui păzitor, auzind disperarea din această rugăciune, auzind durerea şi suferinţa adâncă, s-a întors cu spatele şi şi-a acoperit faţa.

Nu eu. Nu Malchiah.

El este acela, m-am gândit eu.

Derulează repede zece ani până în momentul de unde am început. El este Toby O'Dare pentru mine, nu Lucky Vulpoiul. Şi am venit pentru el.

CAPITOLUL CINCI

Cântecele serafimului

DACĂ AM FOST VREODATĂ ULUIT ÎN VIAŢA MEA, nici nu s-a comparat cu ce simţeam acum. Formele şi culorile din camera mea de zi au început din nou să se distingă din ceaţa în care mă scufundasem imediat ce Malchiah şi-a încetat relatarea.

Mi-am revenit în simţiri, m-am aşezat pe canapea şi m-au uitat în faţă. Şi l-am văzut, cu o limpezime absolută: stătea rezemat de peretele plin cu cărţi.

Eram distrus, zdrobit, incapabil să vorbesc.

Tot ce-mi arătase era atât de viu, de concret, încât încă mă împiedicam în încercarea de a mă descoperi pe mine cel din momentul prezent, sau de a mă ancora solid în orice moment.

Amărăciunea şi o remuşcare teribilă m-au făcut să-mi întorc privirea de la el şi mi-am lăsat încet faţa în palme.

O fărâmă de speranţă în salvare mă încuraja. În fundul sufletului meu, am murmurat:

— Iartă-mă, Doamne, că m-am despărţit de tine.

Dar în acelaşi moment în care formulam aceste cuvinte, am simţit: *Nu crezi asta. Nu o crezi, deşi el te-a dezvăluit* ţie *mai profund decât ai îndrăznit vreodată să o faci tu însuţi. Dar nu crezi. Ţi-e frică să crezi.*

L-am auzit îndreptându-se spre mine, apoi m-am trezit din nou cu el alături.

— Roagă-te pentru credinţă, mi-a şoptit în ureche.

Aşa am făcut.

Mi-a revenit în minte un vechi ritual.

În după-amiezile urâte de iarnă, când îmi era silă să mă întorc acasă de la şcoală, îi adăposteam pe Emily şi pe Jacob în biserica Sfântului Nume al lui Iisus şi mă rugam: *Doamne, păstrează-mi inima aprinsă de credinţă, pentru că-mi pierd credinţa. Doamne, atinge-mi inima şi înflăcăreaz-o.*

Mi-au revenit în minte imaginile de atunci, la fel de proaspete de parcă le-aş fi rostit ieri. Mi-am văzut conturul slab al inimii şi izbucnirea flăcărilor galbene. Amintirii mele îi lipseau însă inevitabila culoare şi fiorul pe care mi le relevase Malchiah. Dar m-am rugat cu toată fiinţa. Imaginile vechi s-au stins, cu încetul, şi îmi amintesc numai cuvintele rugăciunii.

Nu eram singur, în sensul obişnuit al cuvântului. Stăteam în faţa lui Dumnezeu fără să mă mişc. Am avut câteva viziuni scurte cu mine urcând o colină cu iarbă fragedă, apoi văzând în faţa mea o figură înveşmântată în

mantie, şi mi-a venit în minte vechiul gând: *Aceasta este splendoarea lucrurilor; au trecut mii de ani, şi totuşi Îl poţi urma atât de îndeaproape.*

— O, Doamne, îmi pare atât de rău, am şoptit. *Îmi pare rău de toate păcatele pentru care voi arde în iad, dar mai mult decât orice, mai mult decât orice, îmi pare rău că m-am despărţit de tine.*

M-am lăsat pe spate pe canapea şi m-am simţit alunecând, periculos de aproape de a-mi pierde conştiinţa, ca şi cum tot ce văzusem m-ar fi lovit fizic, pe bună dreptate, iar trupul meu nu era în stare să suporte loviturile. Cum de puteam să-l iubesc atât de mult pe Dumnezeu, să-mi pară enorm de rău pentru că devenisem ceea ce devenisem, şi totuşi să nu fiu în stare de credinţă?

Am închis ochii.

— Dragă Toby, a şoptit Malchiah. Poţi cunoaşte măsura lucrurilor făptuite de tine, dar nu poţi înţelege măsura cunoaşterii Lui.

Am simţit braţul lui Malchiah înconjurându-mi umerii. I-am simţit strânsoarea degetelor. Apoi mi-am dat seama că se ridicase şi i-am auzit paşii moi în timp ce traversa încăperea.

M-am uitat şi l-am văzut stând în faţa mea de cealaltă parte a camerei, şi din nou i-am remarcat culoarea vie, forma distinctă şi atrăgătoare. Emana o lumină subtilă, dar certă. Nu eram sigur, dar mi se părea că îi văzusem lumina incandescentă atunci când îmi apăruse prima

oară în faţă, la Mission Inn. Nu reuşisem să mi-o explic, aşa că o respinsesem pur şi simplu.

Acum n-am mai respins-o. M-am minunat. Avea faţa cuprinsă de fericire. Părea aproape vesel. Şi mi-am adus aminte ceva din psalmi, despre bucuria din cer atunci când sufletele noastre vinovate se căiesc.

— Hai să trecem repede în revistă restul evenimentelor, a spus nerăbdător. Şi de data aceasta niciun fel de imagini izbitoare nu i-au însoţit cuvintele.

— Ştii prea bine cum au decurs lucrurile mai departe, a spus. Nu i-ai dezvăluit niciodată Justiţiarului numele tău adevărat, indiferent cât a insistat, iar cu timpul, după ce agenţiile de investigaţii te-au numit Lucky, Justiţiarul ţi-a dat acelaşi nume. L-ai preluat şi tu, cu amară ironie, ducând la îndeplinire misiune după misiune, fără să stai vreodată degeaba, când ai înţeles ce înseamnă asta.

N-am spus nimic. Mi-am dat seama că mă uitam la el printr-un văl subţire de lacrimi. Cum îmi mai savurasem disperarea! Fusesem un tânăr care se îneca şi care se lupta degeaba cu monstrul mărilor în timp ce valurile i se închideau deasupra capului.

— În primii ani, ai lucrat des în Europa. Indiferent de deghizări, înălţimea şi părul blond ţi-au folosit din plin. Ai pătruns în bănci şi restaurante fine, în spitale şi în hoteluri de lux. Nu ai mai folosit niciodată vreun pistol, pentru că nu mai aveai nevoie. „Ţintaşul cu seringa", aşa

te numeau rapoartele care-ţi detaliau triumfurile, întotdeauna la destulă vreme după fapte. Degeaba parcurgeau imaginile neclare cu tine.

Singur, te-ai dus la Roma şi ai hoinărit prin bazilica San Pietro. Ai luat-o spre nord, ai trecut prin Assisi, Siena şi Perugia, ai continuat cu Milano, Praga şi Viena.

Ai călătorit odată în Anglia numai ca să vizitezi peisajul sterp unde trăiseră şi îşi scriseseră marile cărţi surorile Brontë; te-ai dus singur la spectacole după piesele lui Shakespeare. Te-ai învârtit prin Turnul Londrei, anonim şi pierdut printre ceilalţi turişti. Ai trăit o viaţă fără martori. Ai trăit de unul singur o viaţă perfectă neimaginată de nimeni, poate cu excepţia Justiţiarului.

Curând ai încetat să-l mai vizitezi şi pe el. Nu-ţi păsa de râsul lui uşor şi de remarcile agreabile, sau de felul firesc în care discuta despre ceea ce dorea să faci. La telefon, îl puteai tolera; la masă, ţi se părea insuportabil.

Te-ai îndepărtat astfel şi de ultimul martor al existenţei tale şi l-ai transformat într-o fantomă de la capătul unei linii telefonice, eliberându-l din statutul de prieten prefăcut.

S-a oprit. S-a întors şi a trecut cu degetele peste cărţile de pe raftul din spatele lui. Părea atât de concret, atât de perfect, atât de inimaginabil.

Cred că m-am auzit icnind, sau poate că era un fel de înăbuşire care însemna plâns.

— Aceste cărţi şi călătoriile prin ţară au devenit viaţa ta, a spus cu aceeaşi voce joasă, fără grabă, pentru că a devenit prea periculos pentru tine să mai rişti să treci vreo graniţă, şi te-ai stabilit aici, cu mai puţin de nouă luni în urmă, bucurându-te de lumina Californiei ca şi cum mai înainte ai fi trăit doar în încăperi întunecoase.

S-a întors.

— Te vreau acum, a spus. Dar mântuirea ta este în mâinile Creatorului, în credinţa ta în El. Credinţa se frământă în tine. O ştii, nu-i aşa? Ai cerut mereu iertarea. Ai recunoscut întotdeauna acele fapte pe care ţi le-am revelat, le-ai admis de şaptezeci de ori mai mult. Ştii că Dumnezeu te-a iertat?

N-am fost în stare să răspund nimic. Cum ar fi putut ierta cineva lucrurile pe care le făcusem?

— Vorbim aici despre Dumnezeu cel Atotputernic, a şoptit el.

— Am dorit iertarea, am şoptit. Ce pot să fac? am întrebat. Ce aş putea să fac eu ca să răscumpăr măcar ceva din toate acestea?

— Să devii ajutorul meu, a spus. Se devii instrumentul meu uman şi să mă ajuţi să îndeplinesc ce am de îndeplinit pe pământ.

S-a rezemat de bibliotecă şi a apropiat palmele, aşa cum ar fi făcut-o orice om, într-un fel de turlă sprijinită sub buza de jos.

— Renunţă la această viaţă goală pe care ţi-ai clădit-o, a spus, şi încredinţează-mi mie inteligenţa ta, curajul, abilitatea şi eleganţa ta fizică. Eşti remarcabil de îndrăzneţ acolo unde alţii ar fi timizi. Eşti deştept când alţii ar fi proşti. Iar eu pot folosi tot ceea ce eşti.

Am zâmbit, căci înţelegeam ce vrea să zică. De fapt, înţelegeam tot ce spunea.

— Asculţi vorbirea altor oameni cu urechea unui muzician, a continuat el. Şi îndrăgeşti tot ce este armonios şi frumos. Cu toate păcatele ei, inima ta este una educată. Eu pot să folosesc toate aceste calităţi ca să răspund rugăciunilor pe care Creatorul m-a pus să le ascult. Am cerut un instrument uman ca să pot împlini lucrarea lui. Tu eşti acel instrument. Încrede-te în El şi în mine.

Am simţit primul fior de fericire adevărată, după ani şi ani de zile.

— Vreau să te cred, am şoptit. Vreau să fiu acest instrument. Dar cred că, pentru prima dată în viaţa mea, îmi este sincer frică.

— Nu, nu ţi-e frică. Nu ai acceptat încă iertarea Lui. Trebuie să *crezi* că El poate ierta un om ca tine. Şi a făcut-o.

Nu a aşteptat niciun răspuns.

— Nu-ţi poţi imagina universul care te înconjoară. Nu-l poţi vedea aşa cum îl vedem noi, din ceruri. Nu poţi auzi rugăciunile care se ridică de peste tot, în toate secolele, de pe toate continentele, din toate inimile. Este nevoie de noi, de mine şi de tine, în ceea ce pentru tine

va fi o nouă eră, dar nu şi pentru mine, căci eu pot vedea anii care vor urma la fel de limpede ca pe cei de acum. Pentru că tu trăieşti într-un timp al naturii. Dar eu exist în timpul îngerilor, iar tu vei călători prin acest timp alături de mine.

— Timpul îngerilor, am şoptit. La ce să mă aştept?

— Privirea creatorului acoperă toate timpurile, a vorbit el din nou. El ştie tot ce este, a fost sau va fi. El ştie tot ce ar putea exista. Iar el este Învăţătorul nostru, în măsura în care noi putem pricepe.

Ceva se schimba complet în mine. Mintea mea se străduia să priceapă toate lucrurile pe care mi le dezvăluise şi, din câtă teologie şi filozofie ştiam, nu puteam reuşi decât fără cuvinte.

Mi-au revenit în minte câteva fraze ale Sfântului Augustin, citate de Toma D'Aquino, şi le-am murmurat încet:

— Deşi noi nu putem număra infinitul, El îl poate înţelege, deoarece cunoaşterea lui nu are limite.

El zâmbea. Reflecta.

În mine se petrecea acum o mare schimbare.

Am rămas tăcut.

El a continuat:

— Nu pot mişca sensibilitatea celor care au nevoie de mine aşa cum am mişcat-o pe a ta. Am nevoie de tine ca să pătrunzi în lumea lor concretă, ghidat de mine, un om la fel de uman ca ei, un bărbat la fel ca alţi bărbaţi. Am

nevoie să intervii, şi nu ca să aduci moartea, ci spre binele vieţii. Dacă-mi spui că accepţi, viaţa ta va întoarce spatele răului şi se va scufunda în pericolul şi emoţia de a încerca să facă doar ceea ce este indiscutabil bine.

Pericol şi emoţie.

— Accept, am spus. Am vrut să repet, dar cuvântul părea să atârne în aer între noi. Am să fac orice — numai să-mi arăţi ce vrei de la mine, să-mi arăţi cum să-ţi împlinesc voia. Arată-mi! Nu-mi pasă de pericol. Nu-mi pasă de emoţii. Spune-mi ce este bine să fac şi o voi face. *Doamne, Dumnezeule, cred că m-ai iertat!* Şi dă-mi această şansă! Sunt al tău.

Am simţit o bruscă şi neaşteptată fericire, o uşurare, apoi o veselie.

Imediat, aerul din jurul meu s-a schimbat.

Culorile din jurul meu s-au estompat şi au devenit strălucitoare. Mi se părea că sunt scos din rama unui tablou, în timp ce tabloul devenea tot mai mare şi mai difuz, sfârşind prin a se dizolva în jurul meu într-o ceaţă subţire, fără greutate şi fără contur.

— Malchiah! am strigat.

— Sunt lângă tine, s-a auzit vocea lui.

Călătoream în sus. Ziua se topise într-o întunecime moale şi purpurie, dar întunecimea părea plină de o lumină mângâietoare. S-a spart apoi într-un milion de puncte de foc.

M-a acoperit un sunet inexprimabil de frumos. Părea să mă susţină la fel de sigur precum curenţii de aer care mă

ridicau, la fel de sigur ca prezenţa caldă a lui Malchiah care mă ghida, deşi nu vedeam nimic decât cerul înstelat, iar sunetul a devenit o notă profundă, minunată, aidoma ecoului unui clopot mare de bronz.

S-a stârnit un vânt iute, dar tonul de ecou l-a acoperit şi apoi s-au auzit alte note, topite, vibrante, ca ieşite din multe clopote fără greutate. Încet, muzica a topit complet în ea însăşi vuietul vântului, ca şi cum l-ar fi înghiţit, şi am simţit că aud un cântec mai fluid şi mai bogat decât orice auzisem vreodată. Întrecea imnurile pământului atât de evident şi de indescriptibil, încât m-a părăsit orice simţ al timpului. Nu puteam decât să mă imaginez ascultând perpetuu aceste cântece şi nu mai aveam deloc conştiinţă de sine.

Doamne, Dumnezeul meu, dacă te-am părăsit vreodată, dacă mi-am întors spatele de la tine... acum sunt al tău.

Stelele se înmulţiseră atât de tare, încât acum păreau nisipul mării. De fapt, nu mai exista întuneric, doar strălucire, şi fiecare stea pulsa o lumină perfect irizată. Iar peste tot în jurul meu, deasupra, dedesubt, alături, am văzut ceea ce păreau a fi stele căzătoare, trecând iute pe lângă mine fără niciun zgomot.

Mă simţeam fără trup, în chiar mijlocul acestor lucruri, şi nu aş fi vrut să le mai părăsesc niciodată. Apoi, brusc, ca şi cum mi-ar fi spus-o cineva, mi-am dat seama că acele stele căzătoare erau îngeri. Am ştiut-o pur şi simplu. Am ştiut că sunt îngeri călătorind în sus şi în jos, la

stânga şi la dreapta, călătoriile lor iuţi şi inevitabile făcând parte din ţesătura şi din urzeala acestui tărâm universal.

În ce mă priveşte, eu nu călătoream cu aceeaşi viteză. Eu hoinăream. Dar chiar şi acest cuvânt avea prea multă greutate pentru starea în care mă aflam, complet fără trup.

Încet, foarte încet, muzica minunată a condus spre alt sunet. S-a insinuat iute, şi încă mai presant, un cor de şoapte urcând de jos. Atâtea voci încete şi tăinuite se adunau în acest cor de şoapte, în timp ce se amesteca şi el cu muzica, încât părea că toată lumea de dedesubt sau din jurul nostru se adunase să şoptească, iar eu auzeam o multitudine de silabe, deşi se părea că toate vocile transmiteau aceeaşi implorare.

M-am uitat în jos, uimit că aveam simţul direcţiei. Muzica a continuat să se diminueze şi mi s-a arătat vederii o planetă concretă, mare. Mă durea dispariţia muzicii. Simţeam că n-aş putea trăi fără ea. Dar coboram către această planetă, şi am ştiut că ceea ce făceam era corect şi bine, aşa că nu m-am mai împotrivit în niciun fel.

Stelele mişcătoare încă săgetau încolo şi încoace, iar acum în mintea mea nu mai exista nicio îndoială că acestea erau îngeri ascultând rugăciuni. Erau mesagerii activi ai lui Dumnezeu, şi m-am simţit nemăsurat de privilegiat să fiu martor la goana lor, chiar dacă cea mai eterică muzică pe care o ascultasem vreodată aproape că se făcuse dispărută.

Corul şoaptelor era vast şi reprezenta, în sine, un sunet perfect, deşi întunecat. *Acestea sunt cântecele pământului*, m-am gândit destul de conştient, *şi sunt pline de tristeţe, de nevoie, de consideraţie, de respect şi de veneraţie.*

Am văzut apărând mase întunecate de teren, pistruiate de miliarde de lumini, şi strălucirea de satin a mărilor. Oraşele se vedeau ca mari pânze de lumină, apărând şi dispărând sub strat după strat de nori cenuşii. Şi pe măsură ce coboram, am început să întrezăresc configuraţii şi mai mici.

Muzica dispăruse de tot, de-acum, şi numai corul de rugăciuni îmi umplea urechile.

Pentru o fracţiune de secundă, mi-au trecut prin minte o mulţime de întrebări, dar toate mi s-au limpezit dintr-odată. Ne apropiam de Pământ, *dar într-un timp diferit.*

— Nu uita, mi-a şoptit încet la ureche Malchiah, Creatorul cunoaşte toate lucrurile, din trecut şi din prezent, ce s-a întâmplat şi ce se va întâmpla, şi la fel de bine ce s-ar putea întâmpla.

Eram absolut convins de adevărul spuselor sale, îmbibat de acest adevăr, şi iarăşi m-a copleşit o uriaşă recunoştinţă, o recunoştinţă atât de mare, încât făceau să pară neînsemnate toate emoţiile pe care le încercasem conştient până atunci. Călătorisem cu Malchiah prin timpul îngerilor şi acum ne întorceam în timpul natural, şi mă aflam în siguranţă pentru că el mă sprijinea.

Miliardele de puncte de lumină care se mişcau cu viteză uluitoare se răreau acum, sau nu mi se mai arătau

privirii în mod deliberat. Chiar sub noi, într-un izvor de rugăciuni şoptite şi frenetice, am văzut un grup mare de acoperişuri pline de zăpadă, ale căror coşuri trimiteau în noapte fumul lor roşiatic.

Mirosul delicios de foc arzând mi-a ajuns la nări. Rugăciunile aveau acum cuvinte şi variau în intensitate, dar tot nu reuşeam să-mi dau seama ce spuneau.

Mi-am simţit întregul trup căpătând din nou formă, chiar dacă şoaptele continuau să mă învăluie, şi mi-am dat seama că hainele mele de mai înainte dispăruseră. Acum purtam ceva ce semăna cu o lână groasă.

Dar nu-mi păsa de mine şi de cum eram îmbrăcat. Eram prea captivat de ceea ce vedeam dedesubt.

Mi s-a părut că zăresc un râu printre case, o panglică argintie în întuneric, şi urma vagă a ceva ce trebuia să fi fost o catedrală foarte mare, cu inevitabila ei formă de cruce. Undeva pe o înălţime se afla ceva ce părea un castel. Iar în rest, vedeam acoperişurile înghesuite laolaltă, unele foarte albe, iar altele atât de înclinate, încât zăpada alunecase de pe ele.

Ningea şi acum, zăpada cădea cu o moliciune delicioasă, pe care eu puteam să o aud.

Corul şoaptelor suprapuse a devenit din ce în ce mai sonor.

— Se roagă şi le este frică, am spus eu cu voce tare, şi imediat ce mi-am auzit vocea m-am închis în mine, ca şi cum n-aş fi existat în deschiderea aceea vastă de cer. M-a cuprins o răceală. M-a învăluit aerul. Am simţit zăpada

pe faţă şi pe mâini. Voiam cu disperare să aud pentru ultima oară muzica pierdută, şi, spre uimirea mea, am auzit un ecou puternic al ei, apoi a dispărut.

Eram gata să plâng de recunoştinţă, dar trebuia să aflu ce aveam de făcut. Nu meritam să ascult muzica aceea. În timp ce mă luptam cu lacrimile, m-a copleşit ideea că puteam face ceva bun pentru această lume.

— Se roagă pentru Meir şi Fluria, a spus Malchiah. Se roagă pentru toţi evreii din oraş. Tu va trebui să devii răspunsul la rugăciunile lor.

— Dar cum, ce trebuie să fac? m-am străduit eu să articulez cuvintele, dar ajunsesem deja foarte aproape de acoperişuri, iar acum deja vedeam străzile şi potecile locului, zăpada care acoperea turnurile castelului, plus acoperişul catedralei, la fel de strălucitor de parcă s-ar fi zărit stelele prin ninsoare, făcând tot orăşelul să pară foarte simplu.

— Este seara devreme în oraşul Norwich, a spus Malchiah, cu vocea profundă şi perfectă, netulburată de coborârea noastră şi de rugăciunile care-mi creşteau în urechi. Sărbătoarea Crăciunului tocmai s-a terminat şi au început necazurile pentru evreime.

Nu trebuia să-l rog să continue. Cunoşteam cuvântul, „evreime" se referea la populaţia semită din Norwich şi din zona micuţă dimprejurul oraşului, unde locuiau cu toţii.

Coborârea noastră a devenit mai rapidă. Am văzut într-adevăr un râu, iar pentru o clipă mi s-a părut că văd

chiar rugăciunile ridicându-se, numai că cerul se îngroşa, acoperişurile păreau nişte stafii dedesubtul meu şi am simţit din nou atingerea udă a ninsorii.

Am ajuns în cele din urmă să trecem chiar prin oraş şi am descoperit curând că pot sta bine pe picioare. Eram înconjuraţi de case din buşteni, care păreau să se aplece periculos în faţă, ca şi cum s-ar fi pregătit să cadă peste noi în orice clipă. Prin ferestrele înguste şi groase, lumina părea slabă.

Doar nişte fulgi mici se mai rostogoleau prin aerul rece.

M-am privit în semiîntuneric şi am descoperit că eram îmbrăcat ca un călugăr. Am recunoscut imediat veşmintele. Purtam tunică albă şi un scapular lung la fel de alb, plus mantia neagră cu glugă a unui dominican. În jurul taliei aveam înnodat familiarul şnur împletit, dar scapularul lung îl acoperea. Peste umărul stâng îmi atârna o traistă de piele. Am fost uluit.

Mi-am ridicat îngrijorat mâinile şi am descoperit că aveam tonsură, eram chel în creştet, cu un inel de păr tuns în jur, aşa cum purtau călugării în vremurile acelea.

— M-ai transformat în ceea ce mi-am dorit să fiu întotdeauna, am zis. Un călugăr dominican. Mă simţeam mai emoţionat decât aş fi putut spune. Voiam să ştiu de ce purtam traista de piele pe umăr.

— Ascultă, a spus el, şi, deşi nu îl puteam vedea, vocea i s-a reverberat cu ecou de ziduri. Păream pierduţi în întuneric. De fapt, el nu se zărea deloc. Eram singur.

Puteam auzi din întuneric voci furioase, nu foarte departe. Iar corul de rugăciuni se stinsese.

— Sunt chiar lângă tine, a spus el.

M-am simţit înspăimântat pentru o clipă, dar apoi i-am simţit strânsoarea mâinii.

— Ascultă-mă, a zis. Ceea ce auzi de pe strada cealaltă este o mulţime de oameni gălăgioşi, iar timpul este scurt. Pe tronul Angliei stă regele Henry de Winchester, mi-a explicat. Poţi să-ţi dai seama astfel că suntem în anul 1257, dar niciuna dintre aceste frânturi de informaţii nu-ţi va fi de niciun folos aici. Cunoşti aceste vremuri probabil la fel de bine ca orice persoană din secolul tău, le cunoşti aşa cum ele nu se pot cunoaşte. Trebuie să ai grijă de Meir şi de Fluria, şi toată evreimea se roagă pentru că Meir şi Fluria sunt în pericol şi, aşa cum bine înţelegi, pericolul se poate întinde asupra întregii populaţii evreieşti din acest oraş. Pericolul poate ajunge până la Londra.

Eram absolut fascinat şi deosebit de însufleţit, mai mult decât fusesem vreodată în viaţa mea comună. Cunoşteam aceste vremuri şi pericolul care îi înconjura peste tot pe evreii din Anglia.

Îmi era şi foarte frig.

M-am uitat în jos şi am văzut că purtam pantofi cu catarame. Simţeam că am ciorapi de lână. Slavă Domnului că nu eram franciscan, obligat să merg desculţ sau numai în sandale, m-am gândit, apoi m-a cuprins un fel de ameţeală. Trebuia să termin cu prostiile şi să mă gândesc la ceea ce aveam de făcut.

— Exact, s-a auzit vocea familiară a lui Malchiah. Dar o să-ţi placă ceea ce ai de făcut? Da, o să-ţi placă. Nu există înger al Domnului care să nu se bucure atunci când îi ajută pe muritori. Acum lucrezi cu noi. Eşti copilul nostru.

— Oamenii aceştia mă pot vedea?

— Categoric. Te văd şi te aud, tu îi vei înţelege, iar ei te vor înţelege pe tine. Vei şti când să vorbeşti în franţuzeşte, englezeşte sau ebraică şi vei înţelege când ţi se va vorbi în aceste limbi. Noi facem cu destulă uşurinţă astfel de lucruri.

— Şi tu?

— Voi fi mereu cu tine, aşa cum ţi-am spus. Dar numai tu mă vei putea vedea şi auzi. Nu încerca să vorbeşti cu mine folosindu-ţi buzele. Şi nu mă chema decât dacă vei fi nevoit s-o faci. Acum du-te spre mulţime şi intră în mijlocul ei, pentru că se transformă în ceva de nedorit. Eşti un învăţat călător, vii în Anglia din Italia, prin Franţa, şi te cheamă fratele Toby, ceea ce este destul de simplu de ţinut minte.

Eram deosebit de dornic să-mi duc treaba la îndeplinire.

— Ce trebuie să mai ştiu în plus?

— Încrede-te în calităţile tale, a spus el. În calităţile pentru care te-am ales. Eşti un bun vorbitor, chiar elocvent, şi eşti foarte convingător atunci când trebuie să joci un anumit rol. Ai încredere în Creator şi ai încredere în mine.

Auzeam cum vocile de pe strada cealaltă cresc din ce în ce mai mult. Bătea un clopot.

— Trebuie să fie ora stingerii, am spus repede. Mintea mea alerga. Nu ştiam mare lucru despre acest secol şi m-am simţit din nou îngrijorat, dacă nu chiar înspăimântat.

— Este într-adevăr ora stingerii, a spus Malchiah. Şi îi va aţâţa pe scandalagii, pentru că sunt dornici să termine ce au început. Haide, du-te.

CAPITOLUL ŞASE

Misterul Leei

MULŢIMEA ERA FURIOASĂ ŞI PĂREA înspăimântătoare, pentru că nu era câtuşi de puţin doar o adunătură de scandalagii. Mulţi aveau felinare, unii purtau făclii şi câţiva ţineau în mâini lumânări, iar majoritatea erau bogat înveşmântaţi în catifea şi blănuri.

Casele de pe fiecare parte a străzii erau de piatră şi mi-am adus aminte că primele case de piatră din Anglia fuseseră ridicate de evrei, dintr-un motiv întemeiat.

Pe măsură ce mă apropiam, puteam auzi vocea secretă a lui Malchiah.

— Preoţii în alb sunt de la mănăstirea catedralei, a spus, iar eu m-am uitat la cei trei bărbaţi în veşminte grele de lângă intrarea în casă. Dominicanii sunt strânşi acolo în jurul lui Lady Margaret, care este nepoata şerifului şi verişoara arhiepiscopului. Lângă ea, fiica sa Nell, o fată de treisprezece ani. Ei îi acuză pe Meir şi pe Fluria

că şi-au otrăvit fetiţa şi au îngropat-o în taină. Nu uita, responsabilitatea ta o reprezintă Meir şi Fluria, te afli aici ca să-i ajuţi pe ei.

Aş fi vrut să-i pun vreo mie de întrebări. Îmi rămăsese în minte afirmaţia că un copil ar fi fost omorât. Şi doar ca prin ceaţă am făcut legătura: aceşti oameni erau acuzaţi exact de faptele pe care le comiteam eu de obicei.

M-am strecurat în mijlocul mulţimii; Malchiah dispăruse, o ştiam. Rămăsesem singur.

În timp ce mă apropiam, Lady Margaret bătea la uşă. Era îmbrăcată impresionant, într-o robă strâmtă cu frunze decorative aplicate, tivită peste tot cu blană, iar deasupra avea o mantie de blană, cu glugă. Avea faţa pătată de lacrimi şi vocea sfâşiată.

— Ieşiţi afară şi răspundeţi! cerea ea. Părea absolut sinceră şi profund îndurerată. Meir şi Fluria, vă cer să ne-o arătaţi chiar acum pe Lea, sau să răspundeţi de ce nu-i aici. Nu vom mai îngădui minciunile voastre, vă jur!

S-a întors şi a lăsat vocea să-i răsune deasupra mulţimii.

— Nu ne mai îndrugaţi minciuni deşarte, cum că fetiţa a fost dusă la Paris.

Mulţimea a răspuns cu un cor aprobator.

I-am salutat pe dominicanii care înaintau spre mine şi le-am spus că eram fratele Toby, un pelerin, călător prin multe ţinuturi.

— Ai sosit la timp, mi-a spus cel mai înalt şi mai impresionant dintre călugări. Sunt fratele Antoine, stareţul,

cum probabil ai aflat, dacă ai trecut prin Paris, iar aceşti evrei şi-au otrăvit propria fiică pentru că a îndrăznit să intre în catedrală în seara de Crăciun.

Deşi încercase să vorbească în şoaptă, Lady Margaret l-a auzit şi a oftat, la fel ca şi Nell. Iar cei din jur au scos strigăte aprobatoare.

Tânăra Nell era la fel de elegant îmbrăcată ca şi mama ei, dar infinit mai îndurerată. Clătina din cap şi suspina.

— Este vina mea, numai vina mea. Eu am dus-o la biserică.

Dintr-odată, preoţii în robe albe de la mănăstire au început să-l certe pe fratele care vorbise cu mine.

— El este fratele Jerome, mi-a şoptit Malchiah, şi vei vedea că se opune acestei campanii menite să facă iar dintr-un evreu un martir şi un sfânt.

Am fost uşurat să-i aud vocea, dar cum puteam să-i cer şi alte informaţii?

L-am simţit împingându-mă în faţă şi m-am trezit brusc cu spatele lipit de uşa casei mari de piatră unde locuiau Meir şi Fluria.

— Iertaţi-mă, sunt străin de aceste locuri, am spus, şi vocea mi-a sunat în urechi cât se poate de natural, dar cum de sunteţi atât de siguri că a avut loc o crimă?

— Fata nu-i de găsit nicăieri, asta ştim, a răspuns Lady Margaret. Era, în mod cert, una dintre cele mai atrăgătoare femei pe care le-am văzut în viaţa mea, chiar şi aşa, cu ochii înroşiţi şi plini de lacrimi. Am luat-o pe Lea cu noi pentru că voia să-l vadă pe pruncul Iisus, mi-a

spus îndurerată, cu buza tremurând. Nu ne-am imaginat niciodată că proprii săi părinţi ar putea-o otrăvi şi i-ar putea veghea moartea, cu inimi de piatră. Faceţi-i să iasă. Faceţi-i să răspundă.

Întreaga mulţime a început să strige aceleaşi cuvinte, iar preotul înveşmântat în alb, fratele Jerome, a cerut să se facă linişte.

S-a uitat la mine.

— Avem deja destui dominicani în acest oraş, a spus el. Şi avem deja un martir perfect în catedrală, Sfântul William. Evreii răi care l-au ucis sunt morţi de mult şi nu au scăpat nepedepsiţi. Aceşti dominicani vor propriul lor sfânt, ca şi cum sfinţii noştri nu ar fi destul de buni.

— Pe Sfânta Lea vrem să o sărbătorim acum, a spus Lady Margaret, cu vocea ei răguşită şi tragică. Nell şi cu mine suntem motivul prăbuşirii ei. A oftat, şi-a tras sufletul. Toţi ştim de Sfântul Hugh din Lincoln, şi de grozăviile care...

— Lady Margaret, aici nu suntem în Lincoln, a insistat fratele Jerome. Şi nu avem dovezi precum cele descoperite la Lincoln, ca să credem că a avut loc o crimă. S-a întors către mine. Dacă ai venit să te rogi la mormântul Sfântului William, eşti bine-venit, a spus. Văd că eşti un frate educat, nu un cerşetor oarecare. I-a cuprins cu privirea pe ceilalţi dominicani. Şi pot să vă spun tuturor că Sfântul William este un sfânt adevărat, faimos în toată Anglia, în timp ce oamenii aceştia nu au dovezi nici măcar că fiica Fluriei, Lea, a fost vreodată botezată.

— A îndurat botezul sângelui, a insistat fratele dominican Antoine. Vorbea cu siguranţa unui predicator. Oare suferinţa Sfântului Hugh nu ne arată de ce anume sunt în stare evreii, dacă nu-i împiedicăm? Fetiţa aceasta a murit pentru credinţă, a murit pentru că a păşit în biserică în ajunul Crăciunului. Iar acest bărbat şi această femeie trebuie să răspundă, nu numai pentru păcatul împotriva naturii de a-şi fi ucis sânge din sângele lor şi carne din carnea lor, dar şi pentru că au omorât un creştin, căci creştină a devenit Lea.

Mulţimea i-a răspuns cu un vuiet aprobator, dar mi-am dat seama că mulţi dintre participanţi nu credeau ceea ce spunea.

Ce anume ar fi trebuit să fac, şi cum? M-am întors, am ciocănit la uşă şi am spus încet:

— Meir şi Fluria, sunt aici ca să vă apăr pe voi. Vă rog să-mi răspundeţi.

Nu ştiam dacă mă puteau auzi sau nu.

Părea că între timp jumătate de oraş se alăturase mulţimii, şi brusc s-a auzit, din clopotniţa de alături, bătaia unui clopot de alarmă. Tot mai multă lume se aduna pe strada cu case de piatră.

Dar mulţimea a fost curând tulburată de apariţia soldaţilor. Am văzut un bărbat bine îmbrăcat călare, cu părul alb fluturat de vânt, cu o sabie la şold. A intrat cu calul printre oameni şi s-a oprit la numai câţiva metri de uşa casei, aducând cu el încă cel puţin cinci sau şase călăreţi.

Unii au luat-o imediat la fugă. Alţii au început să strige:

— Arestaţi-i. Arestaţi-i pe evrei. Arestaţi-i!

Alţii s-au strâns mai aproape, în timp ce bărbatul a descălecat şi s-a apropiat de lumea adunată în faţa uşii, trecând cu privirea peste mine fără ca expresia să i se schimbe.

Lady Margaret a vorbit înainte ca bărbatul să fi apucat să deschidă gura.

— Domnule şerif, ştii că evreii sunt vinovaţi, a spus ea. Ştii că au fost văzuţi în pădure cărând o povară grea, fără îndoială ca să-şi îngroape copila lângă stejarul cel mare.

Şeriful, un bărbat voinic cu barba la fel de albă ca şi părul, s-a uitat dezgustat în jur.

— Opreşte imediat clopotul de alarmă, i-a strigat unuia dintre oamenii lui.

M-a măsurat din nou din priviri, iar eu nu m-am ferit.

S-a întors apoi şi s-a adresat mulţimii.

— Oameni buni, daţi-mi voie să vă aduc aminte că aceşti evrei sunt proprietatea Înălţimii sale Regele Henry şi, dacă le provocaţi vreun rău lor, casei lor sau proprietăţii lor, vă voi aresta şi vă voi considera pe deplin vinovaţi. Sunt evreii regelui. Sunt vasali ai Coroanei. Acum plecaţi de-aici. Ce doriţi, să avem un martir evreu în fiecare localitate de pe domeniu?

Vorbele lui au stârnit un val de proteste şi de controverse.

Lady Margaret l-a apucat imediat de braţ.

— Unchiule, l-a implorat ea. Aici s-a petrecut un rău îngrozitor. Nu, nu-i vorba despre crimele laşe comise împotriva sfinţilor William sau Hugh. Dar răul este la fel de mare. Pentru că am luat-o pe copilă cu noi la biserică în ziua de Ajun...

— De câte ori trebuie să mai aud această poveste? i-a răspuns bărbatul. Am fost prieteni zi de zi cu aceşti evrei, iar acum ne întoarcem împotriva lor, pentru că o fetiţă a plecat fără să-şi ia rămas-bun de la dragii ei prieteni?

Clopotul se oprise, dar strada era înţesată de lume, iar mie mi se părea că unii se căţăraseră chiar şi pe acoperişuri.

— Duceţi-vă la casele voastre, a spus şeriful. S-a sunat ora stingerii. Este ilegal să rămâneţi pe stradă!

Soldaţii lui încercau să-şi tragă caii mai aproape, dar nu era uşor.

Lady Margaret le-a făcut furioasă semn cu mâna unor oameni anume să vină mai în faţă şi au apărut dintr-odată doi inşi zdrenţăroşi, amândoi duhnind a băutură. Purtau tunica simplă şi pantalonii de lână a celor mai mulţi dintre cei adunaţi în stradă, numai că aveau braţele înfăşurate în cârpe şi păreau amândoi ameţiţi de lumina torţelor şi de mulţimea care se împingea şi se înghiontea ca să-i vadă.

— Aceşti martori i-au văzut pe Meir şi pe Fluria mergând în pădure cu un sac, a strigat Lady Margaret. I-au văzut lângă stejarul cel mare. Domnule şerif şi iubite

unchi, dacă pământul n-ar fi înghețat, am fi avut deja trupul copilei, scos de acolo unde l-au îngropat.

— Dar nu sunt decât niște beţivi, am spus eu, fără să mă gândesc. Şi dacă nu aveţi cadavrul, cum puteţi dovedi că a avut loc o crimă?

— Exact despre acest lucru este vorba, a spus şeriful. Iată un dominican care nu este atât de nebun încât să transforme în sfântă o fetiţă aflată acum la căldură în Paris. S-a întors spre mine. Fraţii tăi sunt cei care au stârnit această tulburare. Fă-i să-şi vină în simţiri.

Dominicanii s-au înfuriat rău auzindu-l, dar m-a izbit altceva în comportamentul lor. Erau sinceri. Se vedea clar că ei credeau că au dreptate.

Lady Margaret a devenit agitată.

— Unchiule, nu înţelegi oare că eu sunt de vină? Nu mă pot da deoparte. Eu am fost aceea, împreună cu Nell, aici de faţă, care a dus copila la slujbă, ca să vadă procesiunile de Crăciun. Noi i-am explicat rugăciunile şi i-am răspuns nevinovatelor întrebări...

— Pentru care părinţii au iertat-o! a strigat şeriful. Există cineva în evreime mai bine crescut decât Meir cel învăţat? Tu, frate Antoine, ai învăţat ebraica de la el. Cum poţi să îi aduci astfel de acuzaţii?

— Da, am învăţat de la el, a spus fratele Antoine, dar îl cunosc şi ştiu că este slab, supus regulilor nevestei lui. Iar ea a fost mama renegatei...

Mulţimea a aprobat cu căldură vorbele lui.

— Renegată! a strigat şeriful. Nu ai de unde să ştii că şi-a renegat fiica! Pur şi simplu nu se ştie!

Dar mulţimea scăpase de sub control, iar el îşi dădea seama.

— Dar de ce eşti atât de sigur că fetiţa-i moartă? l-am întrebat pe fratele Antoine.

— I s-a făcut rău în dimineaţa de Crăciun, a răspuns el. De aceea. Fratele Jerome, aici de faţă, ştie. Nu este numai preot, este şi doctor. El a îngrijit-o. Au început s-o otrăvească chiar de atunci. A zăcut la pat în agonie din ce în ce mai grea, pe măsură ce otrava îi rodea stomacul, iar acum a dispărut fără urmă şi evreii au tupeul să spună că un văr de-al ei a luat-o la Paris. Pe o vreme ca asta! Tu ai porni într-o asemenea călătorie?

Se părea că toţi cei care îl ascultaseră aveau ceva de comentat în legătură cu o asemenea ofensă, dar am ridicat vocea şi am vorbit.

— Eu am ajuns aici pe vremea aceasta, nu-i aşa? i-am întrebat. Nu poţi susţine că a fost o crimă, dacă nu ai dovezi. Faptele contează. Nu a existat un cadavru când a fost vorba despre Sfântul William? În cazul Sfântului Hugh, nu a existat o victimă?

Lady Margaret le-a reamintit din nou tuturor că pământul din jurul stejarului era îngheţat.

Fetiţa ei plângea straşnic.

— Nu am vrut să-i fac niciun rău. N-a dorit decât să asculte muzica. Îi plăcea muzica. Îi plăcea procesiunea. A vrut să-l vadă pe prunc în iesle.

Vorbele ei au provocat suspine noi în rândul mulţimii.

— Cum de nu i-am văzut pe verii veniţi să o ia în această călătorie? ne-a întrebat fratele Antoine, pe mine şi pe şerif.

Şeriful s-a uitat în jur, îngrijorat. A ridicat mâna dreaptă şi le-a transmis oamenilor săi un semnal, iar unul dintre aceştia s-a îndepărtat. Mi-a spus în şoaptă:

— Am trimis patru oameni să apere toată evreimea.

— Cer cu tărie, l-a întrerupt Lady Margaret, ca Meir şi Fluria să răspundă. De ce stau toţi aceşti evrei păcătoşi ferecaţi în casele lor? Pentru că ştiu că noi avem dreptate.

Imediat a luat cuvântul fratele Jerome.

— Evrei păcătoşi? Meir, Fluria şi bătrânul doctor Isaac? Aceşti oameni pe care i-am considerat prieteni? Acum au devenit cu toţii păcătoşi?

I-a răspuns imediat fratele Antoine, dominicanul:

— Le datorăm foarte mult pentru veşminte, pentru potire, pentru mănăstire, a spus el. Dar nu ne sunt prieteni. Sunt doar cei care ne împrumută bani.

Mulţimea a început din nou să strige, dar s-a despărţit în două şi în lumina torţelor a păşit un bătrân cu păr cărunt şi cu spatele încovoiat. Tunica şi hainele lui măturau zăpada. Avea la pantofi catarame fine din aur.

Am văzut peticul galben din tafta prins de pieptul lui şi mi-am dat seama că era evreu. Era tăiat în forma a două dintre semnele care anunţau cele zece porunci, iar eu m-am întrebat cum Dumnezeu a putut cineva vreodată să-şi imagineze că acesta era „semnul ruşinii"? Dar

aşa îl considerau, şi evreii din Europa fuseseră siliţi să-l poarte ani în şir. Am văzut şi am înţeles.

Fratele Jerome le-a cerut tuturor cu asprime să-i facă loc lui Isaac, fiul lui Solomon, iar bătrânul a ajuns aproape fără frică lângă Lady Margaret şi lângă uşă.

— Câţi dintre noi, a întrebat fratele Jerome, n-au venit la Isaac pentru poţiuni sau pentru vomitive? Câţi dintre noi n-au fost vindecaţi de ierburile şi de priceperea lui? I-am cunoscut ştiinţa şi judecata. Ştiu bine că este un doctor priceput. Cum îndrăzniţi să nu ascultaţi ce are de spus?

Bătrânul a rămas hotărât şi nu a mai zis nimic până când s-au potolit toate strigătele. Preoţii în alb de la catedrală s-au apropiat şi mai mult de el, să-l păzească. În cele din urmă, bătrânul a vorbit, cu voce profundă şi cumva aspră.

— Eu am îngrijit-o pe copilă, a spus el. Este adevărat, a intrat în biserică chiar în seara de Crăciun. Este adevărat, a vrut să vadă frumoasele procesiuni. A vrut să asculte muzica. Da, a vrut toate acestea, dar s-a întors acasă la părinţi ca o copilă la fel de evreică precum plecase. Era doar o fetiţă, uşor de iertat! S-a îmbolnăvit aşa cum se poate îmbolnăvi orice copil pe această vreme nemiloasă, şi curând temperatura a făcut-o să delireze.

Ştiu de ce a suferit. A avut febră iliacă*. O durea tare aici, într-o parte. Ardea. Dar până la urmă, febra s-a

* Ocluzie intestinală. (N.r.)

potolit şi, înainte să părăsească aceste ţinuturi ca să plece în Franţa, era din nou cea dinainte, iar eu am vorbit cu ea, la fel cum a vorbit şi fratele Jerome aici de faţă, doctorul vostru, deşi greu aţi putea spune că n-am fost şi eu doctorul celor mai mulţi dintre voi.

Fratele Jerome a încuviinţat energic.

— Aşa este, v-am spus şi mai înainte. Am văzut-o înainte de a pleca în călătorie. Se vindecase.

Începeam să-mi dau seama ce se întâmplase. Probabil că fetiţa suferise de apendicită, iar când apendicele se sparge, durerea scade de la sine. Dar începeam şi să bănuiesc că plecarea la Paris era o invenţie disperată.

Bătrânul nu terminase de vorbit.

— Tu, domniţă Eleanor, i s-a adresat el fiicei lui Lady Margaret. Nu i-ai adus tu flori? Nu ai văzut-o liniştită, bună de călătorie?

— Dar n-am mai văzut-o de atunci, a strigat fata, şi nu mi-a spus niciodată că se pregăteşte de călătorie.

— Tot oraşul era ocupat cu procesiunile neîntrerupte, era ocupat cu reprezentaţiile din pieţe! a spus bătrânul doctor. Ştiţi bine că asta vă interesa, o ştiţi cu toţii. Dar noi nu am participat la aceste lucruri. Ele nu fac parte din viaţa noastră. Şi atunci au venit verii ei care au luat-o, iar voi nu aţi observat nimic.

Ştiam de-acum că bătrânul nu relata adevărul, dar era hotărât să spună ceea ce trebuia ca să-i protejeze nu doar pe Meir şi pe Fluria, ci întreaga lui comunitate.

Câţiva tineri care şedeau în spatele dominicanilor şi-au croit drum în faţă, iar unul dintre ei l-a ameninţat pe bătrân şi l-a numit „evreu împuţit". Ceilalţi au început apoi să-l împingă pe doctor într-o parte, apoi în cealaltă.

— Încetaţi, a strigat şeriful, şi le-a dat un semnal călăreţilor. Tinerii au fugit. Mulţimea s-a ferit din calea cailor.

— Voi aresta pe oricine ridică mâna împotriva acestor evrei, a spus şeriful. Ştim cu toţii ce s-a întâmplat în Lincoln, atunci când lucrurile au scăpat de sub control! Evreii nu vă aparţin, ei sunt proprietatea coroanei.

Bătrânul tremura rău. Am întins mâna ca să-l liniştesc. S-a uitat la mine şi i-am remarcat din nou dispreţul, demnitatea lui trecută, dar şi o recunoştinţă vagă pentru că îl înţelegeam.

Vuietul mulţimii s-a înteţit, iar fata cea tânără a început să plângă jalnic.

— Dacă am putea avea măcar o rochie de-a Leei, s-a jelit ea. Asta ar confirma ce s-a întâmplat, pentru că la simpla ei atingere mulţi s-ar putea vindeca.

Ideea a fost primită uimitor de bine, iar Lady Margaret a insistat că ar putea, pesemne, găsi în casă toate hainele copilei, întrucât era moartă şi nu plecase nicăieri.

Fratele Antoine, conducătorul dominicanilor, a ridicat mâna şi a cerut răbdare.

— Înainte să continuaţi, vreau să vă spun o poveste, a zis el, şi te rog, domnule şerif, să o asculţi şi tu.

Am auzit în ureche vocea lui Malchiah:

— Aminteşte-ţi că şi tu eşti predicator. Nu-l lăsa să câştige confruntarea.

— Cu mulţi ani în urmă, a început fratele Antoine, un evreu păcătos din Bagdad a fost surprins să afle că fiul lui s-a creştinat şi l-a aruncat pe băiat în flăcări. Chiar când se părea că nevinovatul tânăr avea să fie transformat în cenuşă, din cer a apărut însăşi binecuvântata Fecioară. Ea l-a salvat şi l-a scos nevătămat din foc. Iar flăcările l-au mistuit exact pe evreul păcătos, care a încercat să-i facă un asemenea rău fiului său devenit creştin.

După această pildă, mulţimea părea gata să facă toată casa una cu pământul.

— Este o poveste veche, am strigat eu imediat, plin de mânie, şi se povesteşte peste tot în lume. Numai că de fiecare dată este vorba despre alt oraş şi despre alt evreu, iar câţi dintre voi au văzut asemenea lucru cu ochii lui? Oare de ce este lumea atât de dornică să-i dea crezare? am continuat eu, cât de tare am putut. Vă luptaţi cu un mister aici, dar printre voi nu a coborât Sfânta Fecioară, nu aveţi niciun fel de dovezi şi ar trebui să vă opriţi.

— Cine eşti tu, să vii şi să vorbeşti în ajutorul evreilor? a întrebat fratele Antoine. Cine eşti tu, să pui la îndoială cuvântul stareţului propriului tău ordin?

— Nu vreau să fiu lipsit de respect, am spus, dar această poveste nu dovedeşte nimic şi nu are nicio legătură cu vinovăţia sau nevinovăţia din cazul de faţă.

Mi-a venit o idee. Am ridicat vocea cât de mult am putut.

— Credeţi cu toţii în sfântul vostru copil, am strigat. Sfântul William, al cărui mormânt se află în catedrala voastră. Mergeţi la el acum şi cereţi-i să vă îndrume. Lăsaţi-l pe Sfântul William să vă călăuzească faptele. Rugaţi-vă lui să descoperiţi mormântul fetei, dacă tot credeţi într-atât că este moartă. Oare nu ar fi sfântul cel mai potrivit mijlocitor? Nici nu v-aţi putea dori ceva mai bun. Mergeţi la catedrală, cu toţii, acum.

— Da, da, a strigat fratele Jerome, aşa trebuie să facem.

Lady Margaret părea destul de descumpănită.

— Sfântul William este cel mai potrivit, a spus fratele Jerome, aruncându-mi o privire rapidă. Cu o sută de ani în urmă, a fost el însuşi omorât de evreii din Norwich. Da, să mergem în biserică, să mergem la mormântul lui.

— Mergeţi cu toţii la mormânt, a spus şeriful.

— Vă spun vouă, a vorbit fratele Antoine, că avem încă un sfânt aici, că avem dreptul să le cerem părinţilor straiele rămase de la copilă. Deja s-a săvârşit un miracol la stejarul cel mare. Toate hainele rămase vor deveni relicve sfinte. Vă spun: să spargem uşile, dacă este nevoie, şi să luăm aceste haine.

Mulţimea devenea sălbatică. Toţi călăreţii s-au tras mai aproape, încercând să o împrăştie sau să o facă să se retragă. Unii huiduiau, dar fratele Jerome a rămas ferm cu spatele la casă, cu braţele întinse, strigând:

— La catedrală, la Sfântul William, acolo trebuie să mergem.

Fratele Antoine a trecut printre mine şi şerif şi a început să bată în uşă.

Şeriful s-a înfuriat. S-a întors către uşă.

— Meir, Fluria, pregătiţi-vă. Am să vă iau la castel, ca să vă apăr. Dacă va fi nevoie, voi duce la castel toţi evreii din Norwich.

Mulţimea părea dezamăgită, dar de fiecare parte exista confuzie şi mulţi strigau numele Sfântului William.

— Dar, a spus bătrânul doctor evreu, dacă îi veţi lua pe Meir, pe Fluria şi pe noi toţi la castel, atunci aceşti oameni ne vor jefui casele şi ne vor arde cărţile sfinte. Te rog, te implor, ia-o pe Fluria, mama nefericitei fete, dar lasă-mă să vorbesc cu Meir, poate că putem face nişte donaţii, frate Antoine, pentru noua voastră mănăstire. Evreii au fost întotdeauna generoşi.

Cu alte cuvinte, îl mituia. Dar vorbele au făcut minuni şi i-au înmuiat pe toţi cei care le-au auzit.

— Da, ar trebui să plătească, a spus cineva. De ce nu? a adăugat altul. Iar vestea a străbătut întreaga adunare.

Fratele Jerome a strigat tare că va conduce o procesiune către catedrală şi că oricine se temea pentru soarta sufletului său nemuritor ar fi trebuit să îl urmeze.

— Toţi cei cu felinare şi lumânări, mergeţi în faţă ca să luminaţi drumul.

Cum destui se găseau în pericol să fie călcaţi în picioare de călăreţi, cum fratele Jerome traversa cu paşi mari mulţimea ca să se pună în fruntea ei, mulţi l-au urmat, iar alţii au început să se împrăştie.

Lady Margaret nu s-a clintit şi s-a apropiat de bătrânul doctor.

— Nu i-ai ajutat şi tu? l-a întrebat Lady Margaret, privindu-l fix în ochi. S-a întors, familiar, către şerif. N-a fost şi el, după cum singur a spus, părtaş la toate acestea? Crezi că Meir şi Fluria sunt destul de deştepţi cât să producă o otravă fără ajutorul lui? S-a răsucit din nou către bătrân. Crezi că dacă ai să-mi anulezi datoriile, mă vei cumpăra aşa, cu una, cu două?

— Dacă asta te va linişti şi te va face să te supui adevărului, a spus bătrânul, atunci, da, îţi voi anula datoriile, pentru tot necazul şi toată durerea pe care le-ai suferit.

Asta a făcut-o pe Lady Margaret să tacă, dar numai provizoriu. Avea mare grijă să nu piardă niciun avantaj.

Şeriful a făcut imediat semn spre doi călăreţi.

— Duceţi-l pe Isaac, fiul lui Solomon, acasă în siguranţă, a spus el. Iar voi, ceilalţi, duceţi-vă cu preoţii la catedrală şi rugaţi-vă.

— Să nu vă fie milă de niciunul dintre ei, a insistat Lady Margaret, deşi nu a mai ridicat vocea cât să o audă întârziaţii. Sunt vinovaţi cu toţii de numeroase păcate şi practică magia neagră cu cărţile lor, pe care le consideră mai presus decât sfânta Biblie. Oh, numai eu sunt de vină, pentru că mi-a fost milă de sărmana copilă. Şi mă doare să le fiu datoare oamenilor care au omorât-o.

Soldaţii l-au condus deoparte pe bătrân, iar caii lor i-au pus pe fugă pe ultimii privitori. Am putut vedea limpede că cei mai mulţi urmaseră felinarele procesiunii.

I-am întins mâna lui Lady Margaret.

— Doamnă, i-am spus, lăsaţi-mă pe mine să vorbesc cu ei. Nu sunt din acest loc. Nu fac parte din niciuna dintre taberele de aici. Lăsaţi-mă să văd dacă pot descoperi adevărul. Şi, vă asigur, totul poate fi rezolvat la lumina zilei.

S-a uitat la mine cu destulă blândeţe, apoi, obosită, a încuviinţat. S-a întors şi, împreună cu fiica sa, a urmat procesiunea care se îndrepta spre mormântul şi altarul Sfântului William. În timp ce se uita înapoi, cineva i-a întins o lumânare aprinsă, iar ea a luat-o, recunoscătoare, şi şi-a urmat drumul.

Soldaţii călări i-au însoţit pe ceilalţi. Au rămas numai dominicanii, privindu-mă ca şi cum aş fi fost un trădător. Sau, mai rău, un impostor.

— Iartă-mă, frate Antoine, am spus. Dacă voi găsi dovezi că aceşti oameni sunt vinovaţi, mă voi înfăţişa în faţa ta.

Călugărul nu ştia cum să interpreteze aceste vorbe.

— Voi, cei cu şcoală, credeţi că le ştiţi pe toate, a spus fratele Antoine. Am studiat şi eu, deşi nu la Bologna sau Paris, cum probabil ai făcut-o tu. Şi recunosc păcatul atunci când îl văd.

— Aşa este. Îţi promit, vei primi raportul meu, i-am răspuns.

În cele din urmă, dominicanii s-au întors şi s-au îndepărtat. I-a înghiţit întunericul.

Şeriful şi cu mine am rămas la uşa casei de piatră, care părea acum copleşită de călăreţii din jur.

Încă ningea, foarte încet, nu se oprise deloc în timpul înfruntării. Am văzut zăpada curată şi albă, în ciuda mulţimii care fusese acolo, şi mi-am dat seama brusc că îngheţasem.

Caii soldaţilor erau agitaţi în acest loc îngust. Dar tot mai soseau călăreţi, unii dintre ei cu felinare, şi puteam auzi ecoul copitelor lor pe străzile din apropiere. Nu ştiam cât de mult se întindea cartierul evreilor, dar ei ştiau, cu siguranţă. Abia acum mi-am dat seama că toate ferestrele din această parte a oraşului erau întunecate, cu excepţia ferestrelor de sus, unde locuiau Meir şi Fluria.

Şeriful a bătut la uşă.

— Meir, Fluria, ieşiţi afară, le-a cerut el. Pentru propria voastră siguranţă, vă iau cu mine. S-a întors şi mi-a vorbit în şoaptă. Dacă va fi nevoie, îi voi lua pe toţi şi îi voi ţine la castel până când toată nebunia va înceta, altfel oamenii vor incendia tot oraşul Norwich numai ca să le dea foc evreilor.

M-am sprijinit de uşa grea de lemn şi am spus cu voce caldă, dar puternică:

— Vrem să vă ajutăm. Sunt un călugăr care crede în nevinovăţia voastră. Vă rog, lăsaţi-ne să intrăm.

Şeriful stătea şi se uita la mine.

Dintr-odată, s-a auzit drugul greu ridicându-se şi uşa s-a deschis.

CAPITOLUL ŞAPTE

Meir și Fluria

O DUNGĂ SUBŢIRE DE LUMINĂ A SCOS LA IVEALĂ un bărbat înalt şi brunet, care se uita la noi cu ochii adânciţi în orbite pe o faţă foarte albă. Purta o robă de mătase maro, cu obişnuitul semn galben aplicat pe piept. Pomeţii lui înalţi păreau şlefuiţi, atât de întinsă le era pielea.

— Au plecat pentru moment, a spus încet şeriful. Lasă-ne să intrăm. Iar tu şi soţia ta pregătiţi-vă să veniţi cu mine.

Bărbatul a dispărut, iar şeriful şi cu mine ne-am strecurat cu uşurinţă în casă.

L-am urmat pe şerif pe nişte scări înguste, bine luminate şi acoperite cu covoare, până într-o cameră arătoasă, unde în faţa unui şemineu mare stătea o femeie graţioasă şi frumoasă.

Două servitoare se foiau în penumbră.

Covoare turceşti bogate acopereau pardoseala, iar toţi pereţii aveau tapet scump, deşi doar cu modele geometrice. Dar cel mai preţios ornament din încăpere era femeia.

Era mai tânără decât Lady Margaret. Boneta albă îi acoperea în întregime părul şi îi scotea în evidenţă pielea măslinie şi ochii căprui, adânci. Rochia pe care o purta era de un roz intens, cu mâneci bogate prinse în nasturi sub o tunică ce părea ţesută cu fir de aur. Purta pantofi groşi şi i-am văzut mantia pe spătarul scaunului. Era îmbrăcată şi pregătită se fie luată de acolo.

Lângă un perete se afla un dulap mare cu cărţi, plin de volume legate în piele, iar pe un birou simplu de lemn se îngrămădeau registre şi pagini de pergament scrise. Câteva volume cu legături negre fuseseră adunate într-o parte a biroului. Iar pe alt perete am văzut ceva ce semăna cu o hartă, deşi se afla prea departe de lumina focului ca să-mi dau seama cu certitudine.

Căminul însuşi era înalt şi focul luxuriant, iar scaunele din lemn bogat sculptat împrăştiate în jur erau acoperite cu perne. Existau şi câteva banchete în penumbră, aranjate pe un rând, ca şi cum uneori ar fi venit să stea acolo învăţăcei.

Femeia s-a ridicat în picioare şi a luat mantia cu glugă de pe spătarul scaunului. A vorbit încet şi liniştit.

— Pot să vă ofer nişte vin fiert înainte de a pleca, domnule şerif?

Bărbatul ei părea paralizat, se uita în jur ca şi cum nu ştia ce să facă şi părea să-i fie ruşine din această cauză.

Era un bărbat arătos după toate standardele, cu mâini subţiri şi frumoase şi cu o profunzime visătoare în priviri. Părea nenorocit. Aproape fără speranţă. Aş fi vrut cu disperare să-i inspir curaj.

— Ştiu ce trebuie făcut, a spus femeia. Mă veţi lua la castel ca să fiu în siguranţă.

Îmi amintea de cineva cunoscut, dar n-aş fi putut spune de cine sau de ce, şi nu aveam timp pentru astfel de gânduri. Ea a vorbit din nou:

— Am stat de vorbă cu bătrânii, cu rabinul sinagogii. Am vorbit cu Isaac şi cu fiii lui. Am fost cu toţii de acord. Meir le va scrie verilor noştri din Paris. Va obţine de la fiica noastră o scrisoare care să dovedească faptul că se află în viaţă...

— Nu va fi destul, a început şeriful. Este periculos ca Meir să rămână aici.

— De ce spui asta? întrebă ea. Toată lumea ştie că nu va pleca din Norwich fără mine.

— Este adevărat, a meditat el. Foarte bine.

— Şi va scrie şi după o mie de monede de aur pentru mănăstirea dominicană.

Şeriful a ridicat mâinile cu înţelegere şi a încuviinţat.

— Lasă-mă să rămân aici, a spus încet Meir. Trebuie să scriu scrisorile şi să mă sfătuiesc mai departe cu ceilalţi.

— Vei fi în pericol, a spus şeriful. Cu cât aduni mai repede nişte bani, fie şi de la evreii din oraş, cu atât va fi mai bine pentru tine. Dar uneori banii nu sunt de ajuns

pentru a opri asemenea lucruri. Trebuie să trimiţi după fiica ta şi să o aduci acasă.

Meir a clătinat din cap.

— Nu vreau să o pun din nou pe drumuri pe o astfel de vreme, a spus, dar avea vocea nesigură şi eu am ştiut că minţea şi că îi era ruşine. O mie de monede de aur şi anularea cât mai multor datorii către noi. Eu nu împărtăşesc priceperea neamului meu în a împrumuta bani, a continuat. Sunt un învăţat, aşa cum ştii tu şi aşa cum ştiu şi fii tăi, domnule şerif. Dar pot să stau de vorbă cu toată lumea de pe aici şi cu siguranţă vom ajunge la o sumă...

— Foarte probabil, a spus şeriful. Dar îţi mai cer ceva, înainte de a-ţi asigura protecţia. Cartea voastră sfântă care este?

Meir, cinstit cum era, a devenit palid. S-a apropiat încet de birou şi a ridicat un volum gros, legat în piele. Avea pe copertă litere ebraice gravate în aur.

— Tora, a şoptit el. S-a uitat nesigur la şerif.

— Pune mâna pe ea şi jură-mi că eşti nevinovat de tot ce te acuză lumea.

Bărbatul arăta ca şi cum ar fi urmat să-şi piardă cunoştinţa. Avea o expresie îndepărtată în privire, ca şi cum ar fi visat, iar visul se dovedea un coşmar.

Voiam cu disperare să intervin, dar ce puteam să fac? *Malchiah, ajută-l.*

În cele din urmă, ţinând cartea grea cu mâna stângă, Meir a pus-o deasupra pe cea dreaptă şi a vorbit, cu voce tremurândă:

— Jur că niciodată în viaţa mea nu am făcut rău vreunei fiinţe omeneşti şi că nu i-am făcut rău nici fiicei Fluriei, Lea. Jur că nu i-am făcut rău în niciun fel, că am avut grijă de ea cu dragostea şi cu atenţia care i se cer unui tată adoptiv şi că... este plecată dintre noi.

S-a uitat la şerif.

Şeriful ştia şi el acum că fata era moartă.

Dar a aşteptat doar o clipă, apoi a încuviinţat din cap.

— Haide, Fluria, a spus şeriful. S-a uitat la Meir. Voi avea grijă să fie în siguranţă şi să aibă parte de tot ce-i trebuie. Voi avea grijă ca soldaţii să împrăştie vorba prin oraş. Voi vorbi eu însumi cu dominicanii. La fel şi tu, a adăugat el, uitându-se la mine. Apoi i s-a adresat din nou lui Meir. Adună repede cât de mulţi bani poţi. Obţine anularea cât mai multor datorii. Asta va costa toată comunitatea, dar nu vă veţi ruina.

Servitoarele şi soţia au coborât scările, iar şeriful le-a urmat. Am auzit apoi pe cineva zăvorând uşa în spatele lor.

Bărbatul s-a uitat acum la mine.

— De ce vrei să mă ajuţi? m-a întrebat. Părea atât de descurajat şi de deprimat cât poate fi un om.

— Pentru că te-ai rugat pentru ajutor, am răspuns, şi, dacă voi putea fi răspunsul la rugăciunile tale, o voi face.

— Îţi baţi joc de mine, frate? m-a întrebat.

— Deloc, am răspuns. Dar fata, Lea. Este moartă, nu-i aşa?

O clipă lungă abia dacă m-a privit. Apoi a tras scaunul din spatele biroului şi s-a aşezat.

M-am aşezat şi eu pe scaunul cu spătar înalt din faţa lui. Ne uitam acum direct unul la celălalt.

— Nu ştiu de unde vii, a spus el în şoaptă. Nu ştiu de ce am încredere în tine. Ştii la fel de bine ca şi mine că fraţii tăi dominicani sunt cei care ne copleşesc cu învinuiri. Să se lupte să mai obţină un sfânt, aceasta este îndatorirea lor. De parcă Sfântul William n-ar bântui pentru totdeauna oraşul Norwich.

— Cunosc povestea Sfântului William, am spus. Am auzit-o deseori. Un copil crucificat de evrei în ziua de Paşte. Un pachet de minciuni. Şi un mormânt menit să atragă pelerinii la Norwich.

— Să nu spui aşa ceva în afara acestei case, a zis Meir, sau altfel îţi vor smulge membrele unul câte unul.

— Nu sunt aici că să mă cert cu ei. Sunt aici ca să te ajut să-ţi rezolvi problema. Spune-mi ce s-a întâmplat şi de ce nu aţi fugit.

— Să fugim? a întrebat. Dacă fugim, suntem consideraţi vinovaţi şi urmăriţi, iar nebunia s-ar întinde nu doar în Norwich, ci şi asupra evreilor care ne-ar oferi adăpost. Crede-mă, în această ţară, o scânteie din Oxford poate aprinde un foc la Londra.

— Da, sunt sigur că ai dreptate. Ce s-a întâmplat?

Ochii i s-au umplut de lacrimi.

— A murit, a şoptit el. De febră iliacă. La sfârşit, durerea a încetat, aşa cum se întâmplă deseori. Era liniştită.

Dar nu ardea numai pentru că o acopeream noi cu comprese reci. Iar atunci când şi-a primit prietenele, pe Lady Margaret şi pe Nell, doar părea vindecată de febră. Dimineaţa devreme a murit în braţele Fluriei, iar Fluria... Dar nu-ţi pot povesti totul.

— Este îngropată lângă stejarul cel mare?

— Sigur că nu, a spus el cu dispreţ, iar beţivii aceia nu ne-au văzut niciodată ducând-o acolo. Nu ne-a văzut nimeni. Am purtat-o în braţe, la piept, la fel de tandru ca pe o mireasă. Şi am mers prin pădure ore-n şir, până când am ajuns la malul moale al unui pârâu, iar acolo am încredinţat-o pământului într-un mormânt puţin adânc, înfăşurată doar într-un giulgiu, şi ne-am rugat împreună, acoperind-o cu pământ şi pietre. Asta a fost tot ce am putut să mai facem pentru ea.

— Există cineva la Paris în stare să scrie o scrisoare care să fie crezută aici? l-am întrebat.

S-a uitat în sus, ca înspre un vis, dar şi ca şi cum s-ar fi minunat de abilitatea mea de a coopera cu el în minciună.

— Cu siguranţă că există o comunitate evreiască acolo...

— Într-adevăr, a spus. Noi trei am venit încoace chiar din Paris, pentru că eu am moştenit această casă şi banii datoraţi unchiului meu de aici. Da, există o comunitate la Paris, şi există şi un dominican care s-ar putea să vrea să ne ajute, nu pentru că nu şi-ar face scrupule să mintă, scriind o scrisoare în care să pretindă că fata se află în

viaţă. Ar putea minţi pentru că este prietenul nostru, va rămâne prietenul nostru şi va pleda pentru noi.

— S-ar putea să fie tot ce ne trebuie. Acest dominican este un învăţat?

— Strălucit, care a studiat cu cei mai buni profesori de acolo. Doctor în drept şi absolvent de teologie. Şi foarte recunoscător nouă pentru că i-am făcut un serviciu foarte neobişnuit. S-a oprit. Dar dacă mă înşel? Dacă mă înşel complet şi se întoarce împotriva noastră? Există motive şi pentru asta, cerul mi-e martor.

— Poţi să-mi explici?

— Nu, nu pot.

— Cum ţi-ai putea da seama dacă va dori să vă ajute sau dacă se va întoarce împotriva voastră?

— Fluria îşi va da seama. Fluria va şti foarte bine ce să facă, şi doar Fluria îţi va putea explica şi ţie. Dacă Fluria va spune că trebuie să-i scriu acestui om...

S-a oprit din nou. Nu avea încredere în niciuna dintre deciziile lui.

— Dar nu pot să-i scriu. Sunt nebun să o cred. Dacă vine încoace şi ne acuză şi el?

— Ce fel de om este? am întrebat. Ce legătură există între el, tine şi Fluria?

— O, ai pus întrebarea-cheie, a răspuns.

— Dar dacă mă duc chiar eu să vorbesc cu el? Cât durează să ajung la Paris? Crezi că ai putea şterge destule datorii, ai putea aduna destul aur, promiţându-le că eu

mă voi întoarce cu încă şi mai mulţi bani? Vorbeşte-mi despre acest dominican. De ce crezi că v-ar putea ajuta?

Şi-a muşcat buza de jos. Arăta ca golit de sânge. S-a lăsat pe spate în scaun.

— Dar trebuie să mă gândesc la Fluria, a murmurat el. Nu trebuie să permit aşa ceva, chiar dacă asta ne-ar putea salva.

— Te referi la familia paternă a fetei? am întrebat. Un bunic, poate? Este el speranţa ta de a aduna monedele de aur? Parcă te-am auzit pomenind că i-ai fost tată adoptiv.

A fluturat din mână.

— Am o mulţime de prieteni. Banii nu reprezintă o problemă. Pot obţine banii. Îi pot procura de la Londra. Am pomenit Parisul numai ca să câştig timp şi pentru că am pretins că Lea s-a dus acolo, iar o scrisoare din Paris ar putea să o confirme. Minciuni. Minciuni! A plecat capul. Dar acest bărbat... S-a oprit din nou.

— Meir, acest doctor în drept ar putea reprezenta soluţia. Trebuie să ai încredere în mine. Dacă acest dominican puternic ar veni încoace, ar putea prelua controlul acestei mici comunităţi, oprind nebunia căutării unui nou sfânt, pentru că acesta este scopul care hrăneşte focul, iar un om educat şi deştept ar înţelege lucrurile imediat. Norwich nu este Parisul.

Avea chipul indescriptibil de trist. Nu putea vorbi. Era sfâşiat.

— Vai, n-am fost niciodată nimic altceva decât un om al cărţilor, a spus oftând. Nu sunt deloc deştept. Nu pot să-mi dau seama ce ar face acest bărbat şi ce nu. Pot să adun o mie de monede de aur, dar pe bărbatul acesta... Măcar dacă nu mi-ar fi luat-o pe Fluria.

— Dă-mi permisiunea să vorbesc cu soţia ta, dacă asta doreşti, am spus. Scrie-i un bilet şerifului spunându-i că eşti de acord să stau de vorbă cu soţia ta între patru ochi. Mă vor primi în castel. Şeriful şi-a format o impresie favorabilă despre mine.

— Vei păstra secret tot ce-ţi va spune, tot ce te va întreba, tot ce îţi va destăinui?

— Da, dacă aş fi un preot, dar nu sunt. Meir, ai încredere în mine. Mă aflu aici pentru tine şi Fluria, pentru niciun alt motiv.

A zâmbit în cel mai trist mod cu putinţă.

— M-am rugat să-mi apară un înger al Domnului, a spus. Am scris poeme, m-am rugat. L-am implorat pe Domnul să-mi înfrângă duşmanii. Ce poet visător mai sunt şi eu!

— Un poet, am spus, gândindu-mă şi zâmbind. Aşa cum stătea în scaun, era la fel de elegant ca soţia lui, la fel de subţire, arăta într-un fel pe care îl găseam mişcător. Iar acum se desemnase pe sine cu acel cuvânt minunat, dar parcă se ruşina de el.

Iar oamenii de afară îi puneau la cale moartea. Eram sigur de asta.

— Eşti un poet şi un om credincios, am spus. Te-ai rugat cu credinţă, nu-i aşa?

A încuviinţat. S-a uitat la cărţi.

— Şi am jurat pe cartea sfântă.

— Ai spus adevărul, am zis. Dar îmi dădeam seama că orice discuţie cu el nu avea să mai ducă niciunde.

— Da, i-am spus, iar şeriful ştie de-acum.

Era gata să cedeze lacrimilor.

— Meir, nu avem timp acum să cântărim aceste lucruri, am spus. Scrie biletul acela. Eu nu sunt nici poet, nici visător. Dar pot încerca să fiu îngerul Domnului. Haide, fă-o.

CAPITOLUL OPT

Nenorocirile unui popor

ŞTIAM DESTULE DESPRE ACEASTĂ PERIOADĂ din istorie cât să-mi dau seama că oamenii nu se aventurau pe-afară în mijlocul nopţii, mai ales pe ninsoare, dar Meir scrisese pentru mine o scrisoare elocventă şi urgentă, explicându-i şerifului, dar şi căpitanului gărzii, căruia Meir îi spunea pe nume, că trebuie să o văd pe Fluria fără întârziere. Îi scrisese o scrisoare şi Fluriei, pe care am citit-o, îndemnând-o să stea de vorbă şi să aibă încredere în mine.

Am descoperit că am de urcat o pantă abruptă până la castel şi, spre dezamăgirea mea, Malchiah mi-a spus doar că-mi îndeplinesc frumos misiunea. Niciun fel de informaţii sau sfaturi pentru ce va urma.

Când am fost primit, în cele din urmă, în camera Fluriei de la castel, eram îngheţat, ud şi epuizat.

Dar ceea ce am văzut m-a revigorat imediat. Întâi de toate, încăperea însăşi, situată sus, în cel mai puternic

turn al castelului, arăta ca un palat, şi chiar dacă Fluriei nu i-o fi păsat prea tare de tapiseriile cu personaje, ele acopereau peste tot pereţii de piatră, la fel cum covoare frumos ţesute acopereau pardoseala.

Într-un candelabru înalt de fier ardeau o mulţime de lumânări, iar încăperea era plăcut luminată de ele şi de focul din cămin.

Doar o singură cameră îi fusese repartizată Fluriei, evident, aşa că ne aflam în umbra patului ei enorm şi înconjurat de draperii grele.

Şemineul se afla în partea opusă, sub o placă mare de piatră, iar fumul ieşea printr-o gaură direct prin acoperiş.

Patul era ascuns de perdele stacojii, iar alături existau scaune bogat sculptate pe care ne puteam aşeza — un lux, desigur — şi o masă de scris pe care o puteam aranja între noi, pentru o discuţie mai familiară.

Fluria s-a aşezat la masă şi mi-a făcut semn să iau loc pe scaunul din faţa ei.

În încăpere era cald, aproape prea cald şi, cu permisiunea doamnei, mi-am lăsat pantofii să se usuce lângă foc. Mi-a oferit vin fiert, la fel ca şerifului mai devreme, dar sincer să fiu nu eram sigur dacă trebuie să primesc vin, dacă voiam, şi de fapt nu voiam.

Fluria a citit scrisoarea în care Meir îi cerea, în ebraică, să mi se destăinuiască şi să aibă încredere în mine. A împăturit repede pergamentul tare şi a aranjat scrisoarea sub o carte cu coperte de piele de pe masă, mult mai mică decât volumele rămase acasă.

Purta aceeaşi bonetă ca şi mai devreme, care îi acoperea perfect părul, dar îşi scosese voalul lucrat cu grijă şi tunica strâmtă de mătase, iar acum avea pe umeri o capă de lână tivită cu blană, cu gluga lăsată pe spate. Un văl alb simplu, cu margine aurie, îi atârna pe umeri şi pe spate.

Am simţit din nou că îmi aduce aminte de cineva cunoscut din viaţa mea, dar iarăşi nu am avut timp să-mi duc gândul până la capăt.

A netezit scrisoarea.

— Ceea ce îţi voi spune va rămâne absolut între noi, aşa cum mă asigură soţul meu?

— Da, absolut. Nu sunt preot, sunt doar un frate. Dar îţi voi păstra mărturisirea secretă la fel cum păstrează un preot taina spovedaniei. Crede-mă că am venit aici numai ca să vă ajut pe voi. Gândeşte-te la mine ca la răspunsul primit rugăciunilor tale.

— La fel te descrie şi el, a spus ea gânditoare. Şi sunt bucuroasă să te consider astfel. Dar ştii tu ce a avut de suferit poporul nostru în Anglia, de-a lungul multor ani?

— Vin de departe, dar ştiu câte ceva, am răspuns.

În mod evident, îi venea mai uşor să vorbească decât lui Meir. A stat puţin pe gânduri, dar a continuat.

— Pe când aveam opt ani, a început ea, toţi evreii din Londra au fost închişi în Turn, pentru propria lor siguranţă, din cauza tulburărilor stârnite de căsătoria regelui cu regina Eleanor de Provenţa. Eram la Paris atunci, dar am aflat, şi am avut şi noi necazurile noastre. Pe când

aveam zece ani, într-o sâmbătă, în timp ce toţi evreii din Londra se aflau la rugăciune, cartea noastră sfântă, Talmudul, a fost sfâşiată în bucăţi şi arsă în piaţa publică. Desigur, nu ne-au luat toate cărţile. Au adunat doar ce-au văzut.

Am clătinat din cap.

— Pe când aveam paisprezece ani, iar tatăl meu, Eli, şi cu mine locuiam în Oxford, studenţii s-au revoltat şi ne-au jefuit casele, deoarece ne datorau multe cărţi, împrumutate de la noi. Dacă cineva... S-a oprit, apoi a continuat. Dacă nu ne-ar fi avertizat cineva, cei mai mulţi şi-ar fi pierdut cărţile, şi totuşi studenţii din Oxford continuă să le împrumute de la noi şi să închirieze camere în case care ne aparţin.

Am făcut un gest ca să-mi arăt compasiunea. I-am îngăduit apoi să continue.

— Când aveam douăzeci şi unu de ani, a spus ea, evreilor din Anglia li s-a interzis să mănânce carne în timpul postului mare, sau ori de câte ori nu le era îngăduit creştinilor. A oftat. Legile şi persecuţiile împotriva noastră sunt cu adevărat prea numeroase ca să ţi le pot înşira pe toate. Iar acum doi ani, în Lincoln, s-a petrecut cel mai teribil eveniment dintre toate.

— Te referi la Sfântul Hugh. Am auzit mulţimea pomenind de el. Ştiu câte ceva.

— Ştii, sper, că faptele de care suntem acuzaţi nu au fost decât o minciună. Imaginează-ţi că am fi putut lua un copil creştin, că l-am fi încoronat cu spini, că i-am fi

găurit mâinile şi picioarele şi că ne-am fi bătut joc de el în chip de Hristos. Imaginează-ţi. Şi că evreii din toată Anglia s-ar fi adunat ca să ia parte la acest ritual diavolesc! Şi totuşi, aşa se spune că am fi făcut. Dacă un membru nefericit al rasei noastre n-ar fi fost torturat şi silit să îi numească şi pe alţii, nebunia nu ar fi ajuns atât de departe. Regele însuşi a venit la Lincoln, l-a condamnat pe bietul Copin, cel care mărturisise aceste lucruri inimaginabile şi l-a spânzurat, dar nu înainte de a-l târî prin tot oraşul legat de un cal.

Am tresărit.

— Mulţi evrei au fost duşi la Londra şi încarceraţi. Mulţi evrei au fost judecaţi. Mulţi evrei au murit. Totul pentru o poveste inventată despre un copil schingiuit, iar copilul însuşi este acum îngropat într-un mormânt încă şi mai impresionant decât cel al Sfântului William din Norwich, care a avut onoarea de a fi subiectul unei poveşti asemănătoare cu mulţi, mulţi ani mai înainte. Sfântul Hugh a ridicat toată Anglia împotriva noastră. Oamenii simpli i-au transformat povestea în cântece.

— Nu există pe lumea aceasta niciun loc sigur pentru voi? am întrebat-o.

— Mă întreb şi eu, a răspuns. Eram la Paris împreună cu tata atunci când Meir mi-a propus să ne căsătorim. În Norwich a existat mereu o comunitate solidă, care a reuşit să supravieţuiască poveştii Sfântului William, iar Meir a moştenit averea unchiului său de aici.

— Înţeleg.

— Şi în Paris ne-au fost arse cărţile sfinte. Iar ce n-a ars a fost împărţit franciscanilor şi dominicanilor...

S-a oprit şi s-a uitat la rasa mea de călugăr.

— Continuă, te rog, am spus. Să nu crezi că sunt câtuşi de puţin împotriva ta. Ştiu că ambele ordine studiază Talmudul...

Aş fi vrut să-mi aduc aminte mai multe dintre lucrurile pe care le ştiam.

— Spune-mi, ce s-a mai întâmplat?

— Ştii că marele suveran, majestatea sa regele Ludovic, ne urăşte, ne persecută şi ne-a confiscat proprietăţile că să-şi finanţeze Cruciada.

— Da, ştiu toate aceste lucruri, am spus. Cruciadele i-au costat enorm pe evreii din toate oraşele, de pe toate domeniile.

— Dar la Paris, învăţaţii noştri, inclusiv cei din neamul meu, s-au luptat pentru Talmud atunci când ne-a fost luat. Au apelat la însuşi papa, iar papa a fost de acord că trebuie deschis un proces. Povestea noastră nu este doar una de nesfârşite persecuţii. Avem învăţaţii noştri. Avem momentele noastre de glorie. La Paris, cel puţin, profesorii noştri au pledat elocvent pentru cărţile noastre sfinte, pentru universalitatea lor şi pentru faptul că Talmudul nu reprezenta o ameninţare pentru creştinii care veneau în contact cu noi. Ei bine, procesul a fost în van. Cum mai puteau să studieze învăţaţii noştri, dacă le erau luate cărţile? Şi cu toate acestea, mulţi oameni din Oxford sau de la Paris doresc, în timpurile noastre, să

înveţe ebraica. Fraţii din ordinul tău vor să înveţe ebraica. Tatăl meu a avut mereu studenţi creştini în jurul lui...

S-a întrerupt. Ceva o afecta profund. Şi-a dus mâna la frunte şi a început să plângă atât de brusc, încât m-a luat pe nepregătite.

— Fluria, am spus, abţinându-mă de la orice fel de atingere mai familiară pe care ar fi putut-o considera nepotrivită. Cunosc toate aceste suferinţe şi încercări. Ştiu că la Paris regele Ludovic a interzis camăta şi i-a dat afară din cetate pe cei care n-au vrut să se supună. Ştiu de ce s-au apucat de această meserie cei din neamul tău şi ştiu că rezistă acum în Anglia numai pentru că este nevoie de ei, este nevoie ca să-i împrumute pe baroni şi ca să împrumute Biserica. Nu-i nevoie să pledezi pentru cauza poporului tău în faţa mea. Spune-mi doar ce ar trebui să facem ca să trecem peste nenorocirea căreia trebuie să-i facem faţă acum.

S-a oprit din plâns. S-a căutat în buzunarele rochiei, a scos o batistă de mătase şi şi-a şters încet ochii.

— Iartă-mă că m-am lungit. Nu există loc sigur pentru noi. La Paris lucrurile nu stau altfel, indiferent cât de mulţi studiază vechea noastră limbă. Poate că unele aspecte ale vieţii sunt mai uşoare la Paris, dar Norwich pare un loc mai paşnic, sau cel puţin aşa i s-a părut lui Meir.

— Meir a pomenit despre un bărbat din Paris care v-ar putea ajuta, am zis. Dar a spus că numai tu poţi

hotărî dacă să apelaţi la el. Şi trebuie să-ţi mărturisesc, Fluria, că ştiu faptul că fiica ta, Lea, este moartă.

A izbucnit din nou în lacrimi şi a întors capul, acoperindu-şi faţa cu batista.

Am aşteptat. Am rămas ascultând trosnetul focului în cămin, am lăsat-o să se potolească, apoi am spus:

— Cu ani în urmă, mi-am pierdut fratele şi sora. M-am oprit. Dar tot nu cred că-mi pot imagina durerea unei mame care îşi pierde copilul.

— Frate Toby, nu ştii nici pe jumătate durerea mea. S-a întors din nou spre mine, strângând tare batista în mână. Avea ochii blânzi, larg deschişi. A tras adânc aer în piept. Am pierdut doi copii. Iar în ce-l priveşte pe bărbatul din Paris, cred că ar trece şi marea ca să mă apere. Dar nu ştiu cum ar putea reacţiona aflând că Lea este moartă.

— Nu te pot ajuta eu să iei o hotărâre? Dacă hotărăşti să mă duc la Paris să-l caut pe acel om, o voi face.

M-a studiat îndelung.

— Nu te îndoi de mine, am spus. Sunt un rătăcitor, dar crede-mă că am ajuns aici din voia Domnului. Am fost trimis să am grijă de tine. Şi voi risca orice ca să-mi împlinesc menirea.

A continuat să mediteze. De ce să mă fi acceptat?

— Zici că ai pierdut doi copii. Spune-mi ce s-a întâmplat. Şi povesteşte-mi despre acel bărbat. Tot ce-mi vei destăinui nu va fi folosit pentru a-i face rău nimănui, doar te va ajuta să judeci mai bine totul.

— Foarte bine, a zis ea. Îţi voi spune întreaga poveste, şi poate că aşa voi reuşi să mă hotărăsc, pentru că tragedia cu care ne confruntăm nu este una obişnuită şi nici povestea mea nu este una obişnuită.

CAPITOLUL NOUĂ

Mărturisirea Fluriei

ACUM PAISPREZECE ANI ERAM FOARTE TÂNĂRĂ, foarte nechibzuită şi mi-am trădat credinţa şi pe toţi cei dragi. Locuiam la Oxford pe atunci, unde tatăl meu studia împreună cu alţi învăţaţi. Mergeam des la Oxford, pentru că tata avea studenţi acolo, oameni care doreau să înveţe ebraica şi îl plăteau bine ca profesor.

Se părea că, pentru prima dată în vremea aceea, învăţaţii doreau să studieze vechea noastră limbă. Şi tot mai multe documente din vremuri de demult ieşeau la iveală. Tata era un profesor foarte căutat, admirat deopotrivă de evrei şi de necredincioşi.

Considera un lucru bun faptul că şi creştinii învăţau ebraica. Se contrazicea cu ei pe teme de credinţă, dar într-un fel prietenos.

Ceea ce nu putea şti era că eu îmi dăruisem în întregime inima unui tânăr care tocmai termina de studiat Artele la Oxford.

Avea aproape douăzeci şi unu de ani, iar eu doar paisprezece. Am dezvoltat o mare pasiune pentru el, destul cât să-mi trădez credinţa şi dragostea tatălui meu şi să renunţ la bunăstarea care m-ar fi aşteptat. Iar tânărul acela mă iubea la fel de mult, atât de mult, încât a jurat să renunţe la credinţa lui, dacă i s-ar fi cerut.

Chiar acest tânăr a fost cel care a venit să ne înştiinţeze despre răzmeriţele din Oxford, şi am anunţat la rândul nostru cât mai mulţi evrei, ca să poată fugi. Dacă nu ar fi fost acest tânăr, ne-am fi pierdut cea mai mare parte a bibliotecii, la fel ca şi alte bunuri de valoare. Tatăl meu i-a rămas recunoscător, dar îl aprecia şi pentru mintea lui iscoditoare.

Tata nu a avut băieţi. Mama a născut doi gemeni, dar nu a supravieţuit niciunul.

Numele acestui tânăr era Godwin, şi trebuie să ştii că tatăl lui era un conte puternic şi bogat, foarte furios să afle că fiul său se îndrăgostise de o evreică, furios să audă că studiile îl aduseseră în compania unei fete evreice pentru care ar fi fost gata să renunţe la tot.

Existase o legătură profundă între conte şi Godwin. Godwin nu era fiul cel mai mare, dar era favoritul tatălui, iar unchiul lui Godwin, mort fără urmaşi, îi lăsase moştenire în Franţa o avere cel puţin egală celei pe care fratele lui mai mare, Nigel, urma să o moştenească de la tatăl lor.

Dar acum tatăl voia să se răzbune pe Godwin pentru că îl dezamăgise.

L-a trimis la Roma, ca să-l despartă de mine şi ca să fie educat în sânul bisericii. L-a ameninţat că va da la iveală faptul că îl sedusesem, aşa spunea el, dacă mai rosteam vreodată numele lui Godwin, sau dacă Godwin nu pleca imediat şi dacă îmi mai rostea numele vreodată. Adevărul este că bătrânul conte se temea de dizgraţia în care ar fi căzut dacă s-ar fi aflat că Godwin se îndrăgostise de mine, sau dacă acesta ar fi încercat să se căsătorească în secret.

Îţi imaginezi dezastrul care ar fi urmat dacă Godwin s-ar fi alăturat comunităţii noastre. Mai existaseră oameni convertiţi la credinţa noastră, dar Godwin era fiul unui tată mândru şi puternic. Să nu mai vorbim de răzvrătiri! Existaseră revolte pentru mai puţin lucru decât convertirea unui fiu de nobil la iudaism, mai ales în acele timpuri agitate, când eram mereu persecutaţi.

În ce-l priveşte pe tatăl meu, el nu ştia de ce anume am putea fi acuzaţi, dar era la fel de îngrijorat pe cât era de furios. Să mă convertesc eu la creştinism ar fi fost de neconceput pentru el, şi în curând a reuşit să facă să fie de neconceput şi pentru mine.

Simţea însă că Godwin l-a trădat. Godwin venise sub acoperişul lui ca să studieze ebraica, să discute filozofie şi să-i stea la picioare, şi totuşi comisese netrebnicia de a o seduce pe fiica marelui profesor.

Tata avea o slăbiciune pentru mine, întrucât eram tot ce avea, şi a devenit furios pe Godwin.

Godwin şi cu mine ne-am dat seama curând că dragostea noastră era lipsită de orice speranţă. Urma să atragem oprobriul şi ruşinea, indiferent ce am fi făcut. Dacă mă creştinam, aş fi fost excomunicată, moştenirea mea din partea mamei ar fi fost confiscată, iar tata ar fi rămas abandonat la bătrâneţe, gând cu care nu mă puteam împăca. Dacă s-ar fi convertit Godwin la iudaism, dizgraţia lui n-ar fi fost cu nimic mai prejos.

Aşadar, a rămas hotărât ca Godwin să plece la Roma.

Tatăl său a lăsat să se înţeleagă că nutrea încă planuri mari pentru fiul lui, măcar o mitră de episcop, dacă nu chiar o pălărie de cardinal.

Godwin avea rude printre clericii puternici de la Paris şi de la Roma. Dar pentru el, legămintele religioase reprezentau o pedeapsă severă, întrucât Godwin nu credea în niciun fel de Dumnezeu şi fusese un tânăr om de lume.

În timp ce eu îi iubeam inteligenţa, umorul şi pasiunea, alţii îl admirau pentru cât vin putea să bea într-o singură seară şi pentru priceperea lui la mânuirea sabiei, la călărie şi la dans. De fapt, veselia şi farmecul lui, care mă seduseseră pe mine, erau însoţite de o mare elocinţă şi de dragostea pentru poezie şi muzică. Compusese multă muzică pentru lăută şi îmi cântase deseori la acest instrument, atunci când tata se culca şi nu mai putea auzi ce facem noi în camera de jos.

O viaţă destinată Bisericii reprezenta ceva profund neatrăgător pentru Godwin. Ar fi preferat, mai degrabă, să plece în cruciadă în Ţara Sfântă, să descopere acolo şi pe drum noi aventuri.

Dar tatăl lui nu intenţiona să-l echipeze pentru luptă şi a aranjat să-l trimită în Cetatea Sfântă sub controlul strict al celor mai ambiţioşi dintre clericii familiei, cerându-i să promoveze în ierarhia ordinelor religioase, pentru că altminteri va fi renegat.

Godwin şi cu mine ne-am întâlnit pentru ultima oară, iar Godwin mi-a spus atunci că trebuia să nu ne mai vedem niciodată. Nu dădea două parale pe viaţa din rândul Bisericii. Unchiul lui de la Roma, cardinalul, avea două amante. Pe alţi veri îi considera ipocriţi şi îi privea cu dispreţ.

— Este plină Roma de preoţi păcătoşi şi imorali, de episcopi ticăloşi, mi-a spus, iar eu voi deveni unul dintre ei. Însă cu puţin noroc, voi reuşi în cele din urmă să mă alătur cruciaţilor, şi voi obţine ceea ce îmi doresc. Dar nu te voi avea pe tine. Nu o voi avea pe iubita mea Fluria.

În ce mă priveşte, ajunsesem să-mi dau seama că nu voi putea niciodată să-mi părăsesc tatăl şi eram copleşită de nefericire. Mi se părea că nu voi putea trăi fără dragostea mea pentru Godwin.

Cu cât vorbeam mai mult despre faptul că nu ne vom putea aparţine unul altuia, cu atât deveneam mai dezamăgiţi. Cred că în noaptea aceea, pericolul de a fugi împreună a fost enorm, dar n-am făcut-o.

Godwin a venit cu un plan.

Urma să ne scriem. Da, asta însemna din partea mea nesupunere faţă de tata, fără îndoială, şi însemna nesupunere şi pentru Godwin, dar vedeam în scrisori mijlocul de a rezista voinţei părinţilor. Scrisorile noastre, necunoscute familiilor, trebuiau să ne ajute să le acceptăm cererile.

— Dacă aş şti că nu putem avea nici asta, a spus Godwin, revărsarea inimilor noastre în cuvinte, nu aş avea curajul să plec acum.

Godwin s-a dus la Roma. Tatăl său a făcut pace cu el, pentru că nu se îndura să păstreze supărarea. Iar Godwin a plecat curând, fără să ne mai luăm încă o dată rămas-bun.

Tatăl meu, învăţat cum este, era deja pe jumătate orb, ceea ce poate a contat pentru cât sunt de instruită, deşi cred că aş fi fost oricum.

Ce vreau să spun este că mi se părea uşor să păstrez secretul scrisorilor, dar mă gândeam că Godwin mă va uita repede, absorbit de atmosfera uşuratică în care cu siguranţă avea să se cufunde curând.

Însă tata m-a surprins spunându-mi că ştia că Godwin îmi va scrie, şi a zis: „Nu-ţi voi interzice aceste scrisori, dar nu cred că vor fi foarte multe, iar tu nu faci decât să-ţi înrobeşti inima."

Amândoi ne-am înşelat teribil. Godwin mi-a scris din fiecare oraş întâlnit în drum. Uneori primeam scrisori chiar de două ori pe zi, trimise prin mesageri atât

creştini, cât şi evrei, iar eu rămâneam în camera mea ori de câte ori aveam ocazia şi îmi puneam inima pe hârtie. Se părea că, de fapt, dragostea noastră creştea cu aceste scrisori şi că deveneam două fiinţe noi, profund legate una de cealaltă, pe care nimic, absolut nimic n-ar fi putut să le despartă.

Nu contează. Curând am avut motive de îngrijorare mai mari decât bănuisem. În două luni, măsura iubirii mele pentru Godwin a devenit evidentă şi a trebuit să-i mărturisesc tatei. Purtam copilul iubitului meu.

Poate că alt bărbat m-ar fi abandonat, sau mai rău. Dar tata fusese mereu nebun după mine. Eram singurul dintre copiii lui care supravieţuise. Şi cred că, deşi nu mărturisise niciodată, îşi dorea cu tărie să aibă un nepot. La urma urmei, ce conta pentru el dacă tatăl era creştin, atâta vreme cât mama era evreică? Aşa că tata a pus la cale un plan.

Ne-am împachetat gospodăria şi ne-am mutat într-un orăşel, Rhineland, unde existau studenţi pentru tata, dar nu aveam niciun fel de rude.

Acolo, un rabin în vârstă, admirator al scrierilor tatei despre marele învăţător evreu Rashi, a fost de acord să se însoare cu mine şi să declare copilul născut de mine drept al lui. A făcut asta dintr-o mare generozitate. A spus: „Am văzut atât de multă suferinţă pe lume. Voi fi tatăl acestui copil, dacă doreşti, şi nu-mi voi cere niciodată privilegiile de soţ, căci sunt prea bătrân pentru aşa ceva."

I-am născut lui Godwin nu doar un copil, ci gemeni, două fete frumoase, identice, atât de asemănătoare, încât nici eu nu le puteam recunoaşte întotdeauna, aşa că trebuia să leg la glezna Rosei o panglică albastră ca să o deosebesc de Lea.

Ştiu că acum ai vrea să mă întrerupi şi ştiu la ce te gândeşti, dar lasă-mă să continui.

Bătrânul rabin a murit înainte ca fetele să împlinească un an. În ce-l priveşte pe tata, le iubea pe cele două fetiţe, iar eu mulţumeam cerului că încă nu orbise de tot şi că putea vedea cât de frumoase deveneau.

Abia după ce ne-am întors la Oxford mi-a mărturisit că se gândise la început să lase copiii în seama unei matroane în vârstă din Rhineland, dar că se răzgândise din dragoste pentru mine şi pentru copile.

I-am scris lui Godwin tot timpul cât am stat la Rhineland, dar n-am suflat o vorbă despre copii. Inventasem nişte motive vagi pentru deplasare — că avea de a face cu achiziţia unor cărţi greu de găsit în Franţa şi în Anglia, că tata îmi dicta mereu mie şi că avea nevoie de aceste cărţi pentru tratatele care îi ocupau mereu mintea.

Tratatele din mintea lui şi cărţile rare — toate acestea reprezentau un adevăr simplu.

Dar în cele din urmă ne-am întors în vechea noastră casă din cartierul evreiesc din Oxford, în parohia Sfântul Aldate, iar tata a început din nou să ia studenţi.

Întrucât dragostea mea pentru Godwin trebuia să rămână secretă pentru toată lumea, nimeni nu a ştiut nimic, şi s-a crezut că bătrânul meu soţ murise în străinătate.

Cât timp fuseserăm plecaţi, nu primisem niciuna dintre scrisorile lui Godwin, aşa că mă aşteptau o mulţime când m-am întors acasă. Am început să le desfac şi să le citesc cât timp bonele se ocupau de fetiţe, şi m-am tot contrazis cu mine însămi dacă ar trebui să-i mărturisesc sau nu lui Godwin despre fiicele lui.

Trebuia, oare, să-i spun unui creştin că avea două fiice care urmau să fie crescute ca nişte evreice? Oare cum ar fi reacţionat? Desigur, putea avea o mulţime de bastarzi la Roma, ca acei bărbaţi cu care se întovărăşea în viaţa lui lumească şi pentru care nu manifesta decât dispreţ.

Dar adevărul este că nu voiam să-l fac să sufere şi nici să îi mărturisesc suferinţa îndurată de mine. Scrisorile noastre erau pline de poezie, de gânduri profunde, uneori desprinse de realitate, şi doream ca lucrurile să rămână la fel, pentru că mi se păreau chiar mai adevărate decât viaţa de zi cu zi. Nici măcar miracolul existenţei fetiţelor nu reuşea să micşoreze credinţa mea în viaţa pe care ne-o înfăţişam în scrisori. Nimic n-ar fi putut.

Însă chiar în timp ce cântăream hotărârea de a păstra cu sfinţenie secretul, a sosit o scrisoare foarte surprinzătoare de la Godwin, pe care aş vrea să ţi-o reproduc din memorie cât de bine pot. Am scrisoarea aici, de fapt, dar

este foarte bine ascunsă printre lucrurile mele, iar Meir n-a văzut-o niciodată, aşa că nu îndrăznesc să o scot şi să ţi-o citesc. Dă-mi voie, de aceea, să-ţi relatez conţinutul ei cu propriile mele cuvinte.

Cred că oricum cuvintele mele sunt de-acum cuvintele lui Godwin. Dar să-ţi povestesc.

Începea din nou cu obişnuita trecere în revistă a vieţii din Cetatea Sfântă.

„Dacă ar trebui să mă convertesc la credinţa ta" scria el, „şi am fi soţ şi soţie aşa cum se cuvine, săraci şi fericiţi, asta ar arăta cu siguranţă mai bine în ochii Domnului — dacă Dumnezeu există — decât viaţa trăită aici de aceşti bărbaţi, pentru care Biserica nu este nimic altceva decât o sursă de putere şi un motiv de lăcomie."

Continua relatându-mi o întâmplare stranie.

Fusese atras, se pare, de o bisericuţă liniştită, unde se dusese de multe ori, rămânând cu spatele sprijinit de zidul rece de piatră, ca să vorbească dispreţuitor cu Dumnezeu despre perspectiva posomorâtă de a deveni un preot ori un episcop beţiv şi afemeiat. „Cum ai putut să mă trimiţi aici" îl întreba el pe Dumnezeu, „printre seminarişti faţă de care prietenii mei beţivi din Oxford par de-a dreptul nişte sfinţi?" Scrâşnea din dinţi în timp ce dădea glas rugăciunilor, ajungând chiar să-l insulte pe Tatăl Ceresc, reamintindu-i că el, Godwin, nu credea în El şi îi considera biserica un edificiu de minciuni sfruntate.

Continua apoi să-şi bată joc de Atotputernic. „Cum aş putea purta veşmintele bisericii tale, atâta vreme cât nutresc pentru tot ce văd numai dispreţ şi nu am nici cea mai mică dorinţă să te servesc? De ce mi-ai interzis dragostea pentru Fluria, când ea însemna un impuls pur şi dezinteresat al inimii mele tinere?"

După cum îţi poţi da seama, tremuram citind această blasfemie, iar el o aşternuse pe hârtie pe toată înainte să-mi spună ce se întâmplase.

Într-o seară anume, pe când continua cu acest gen de „rugăciuni" pentru Domnul, plin de ură şi de furie, bombănind şi repetându-se, întrebându-l pe Dumnezeu de ce îl lipsise nu numai de dragostea mea, ci şi de dragostea tatălui său, a apărut lângă el un tânăr şi a început, fără vreo introducere, să îi vorbească.

La început, Godwin l-a crezut pe tânăr smintit, sau vreun copil crescut prea înalt, pentru că era foarte frumos, la fel de frumos ca îngerii pictaţi pe ziduri, şi îi vorbea cu o sinceritate izbitoare.

Pentru o clipă, Godwin a crezut chiar că ar putea fi vorba despre o femeie deghizată în bărbat, ceea ce nu era atât de neobişnuit pe cât aş fi putut să cred, sublinia Godwin. Curând şi-a dat seama că nu era nicidecum vorba despre o femeie, ci despre o creatură angelică.

Cum şi-a dat seama Godwin? Pentru că tânărul cunoştea toate vorbele rostite de Godwin şi îi vorbea acum direct despre cele mai adânci dureri ale sale şi despre cele mai distructive intenţii.

„Peste tot în jur", i-a spus îngerul, sau creatura, sau ce-o fi fost, „nu vezi decât corupţie. Vezi cât de uşor este să promovezi în rândul bisericii, cât de simplu este să înveţi vorbe numai ca să rosteşti vorbe, să doreşti doar de dragul dorinţei. Ai tu însuţi o amantă şi te gândeşti să-ţi mai iei una. Îi scrii scrisori iubitei pe care ai părăsit-o fără să te gândeşti că acestea i-ar putea face rău ei, sau tatălui ei, care o iubeşte. Îţi blestemi soarta care te-a despărţit de Fluria şi te-a dezamăgit, şi o ţii în continuare legată de tine, indiferent dacă asta este bine sau rău pentru ea. Vei trăi o viaţă goală şi nefericită, o viaţă egoistă şi desfrânată, doar pentru că ţi s-a refuzat ceva preţios? Îţi vei irosi orice şansă la onoare şi fericire pe această lume numai pentru că ai fost la un moment dat dezamăgit?"

Godwin şi-a dat seama chiar în clipa aceea de nebunia faptelor sale. Şi-a dat seama că îşi construise viaţa pe furie şi ură. Uluit că bărbatul acela îi vorbea astfel, i-a spus: „Ce pot să fac?" „Lasă-te în voia Domnului", i-a răspuns omul cel ciudat. „Dă-i lui toată inima ta, tot sufletul şi toată viaţa ta. Leapădă-te de ceilalţi — de tovarăşii tăi egoişti, îndrăgostiţi de aur la fel de mult ca tine, de tatăl tău, care te-a trimis aici ca să devii corupt şi nefericit. Leapădă-te de lume, care a încercat să te facă un oarecare, în timp ce tu poţi fi excepţional. Fii un preot *bun*, fii un episcop *bun* şi, înainte de a deveni oricare dintre aceştia, renunţă la toate bunurile tale, până la cel din urmă inel de aur, şi devino un călugăr umil."

Godwin era mai mult decât uluit.

„Devino călugăr şi îţi va fi mult mai uşor să fii bun!" a spus străinul. „Străduieşte-te să devii sfânt. Ce altceva mai bun ai putea dobândi? Este alegerea ta. Nimeni nu-ţi poate fura o astfel de alegere. Doar tu singur o poţi ignora şi poţi continua să trăieşti în desfrâu şi mizerie, târându-te din patul amantei, ca să-i scrii purei şi sfintei Fluria, pentru că aceste scrisori sunt singurul lucru bun din viaţa ta."

Pe urmă, la fel de discret cum apăruse, bărbatul cel straniu a dispărut, topindu-se în semiîntunericul bisericuţei.

Fusese acolo şi acum dispăruse.

Iar Godwin rămase singur în colţul rece al bisericii, cu privirea aţintită asupra lumânărilor.

Mi-a scris că în acel moment lumina lumânărilor i s-a părut lumina soarelui care răsare, un lucru preţios şi etern, un miracol croit de Dumnezeu, un miracol dezvăluit ochilor săi pentru a-l ajuta să înţeleagă măreţia tuturor lucrurilor create de Dumnezeu atunci când îl crease pe el şi întreaga lume din jurul lui.

„Voi încerca să devin un sfânt", şi-a jurat el în clipa aceea. „Iubite Dumnezeule, ţie îţi dau viaţa mea. Îţi închin ţie tot ceea ce sunt, tot ceea ce pot deveni şi tot ceea ce pot face. Mă lepăd de orice instrument al nemerniciei."

Asta mi-a scris. După cum vezi, am citit scrisoarea de atâtea ori, încât am învăţat-o pe de rost.

M-a anunţat mai departe în scrisoare că exact în ziua aceea s-a dus la ordinul dominicanilor şi a cerut să fie primit în rândul lor.

L-au primit cu braţele deschise.

Au fost foarte încântaţi că era educat, că ştia ebraica veche, şi au fost încă şi mai încântaţi că avea o avere, în bijuterii şi materiale bogate, pe care să le-o dea ca să fie vândută în beneficiul celor săraci.

La fel ca Sfântul Francisc, s-a dezbrăcat de toate hainele luxoase pe care le purta, le-a dat bastonul cu măciulie de aur şi cizmele cu catarame de aur. Şi a primit de la ei o rasă uzată şi peticită.

Le-a spus chiar că este gata să lase deoparte toată învăţătura şi să se roage în genunchi pentru tot restul vieţii, dacă asta ar fi dorit. Putea să îmbăieze leproşi. Putea să lucreze printre muribunzi. Putea să facă orice i-ar fi cerut stareţul să facă.

Dar stareţul a râs.

— Godwin, i-a spus el, un predicator trebuie să fie învăţat ca să predice bine, indiferent dacă o face în faţa celor bogaţi sau a celor săraci. Şi, mai presus de toate, noi suntem un ordin al predicatorilor. Educaţia ta reprezintă pentru noi o comoară. Prea mulţi dintre cei care vor să studieze teologia nu ştiu nimic despre artă şi despre ştiinţă, dar tu ai deja aceste cunoştinţe. Te putem trimite acum la Universitatea din Paris, să studiezi cu marele profesor Albert de acolo. Nimic nu ne-ar face mai fericiţi decât să te vedem în mănăstirea noastră din Paris,

scufundat adânc în opera lui Aristotel, în scrierile celorlalţi studenţi, ca să-ţi transformi elocinţa în cea mai rafinată lumină spirituală.

Dar asta nu-i tot ce mi-a destăinuit Godwin.

A continuat cu o autoanaliză nemiloasă, cum nu mai citisem vreodată din partea lui.

„Tu mă cunoşti perfect, iubita mea Fluria", scria, „aceasta ar fi fost cea mai mare răzbunare posibilă faţă de tata, să devin un călugăr cerşetor. De fapt, chiar tata le-a scris imediat cunoştinţelor lui de aici să mă ţină captiv, să mă înconjoare cu femei până când îmi voi veni în simţiri şi voi renunţa la fantezia de a deveni cerşetor şi predicator la marginea drumului, îmbrăcat în zdrenţe."

„Te asigur, binecuvântato", a scris el, „că nu s-a întâmplat aşa. Sunt acum în drum spre Paris. Tata m-a renegat. Nu am niciun ban, cum n-am fi avut amândoi dacă ne căsătoream. Dar am Sfânta Sărăcie, ca să folosesc cuvintele lui Francisc, la fel de respectat de noi ca şi Dominic, fondatorul nostru, şi îl voi servi doar pe Domnul Dumnezeul meu, aşa cum îmi va ordona stareţul să o fac."

Şi a mai scris în continuare: „Le-am cerut superiorilor mei numai două lucruri: primul, să-mi fie îngăduit să-mi păstrez numele Godwin, sau mai degrabă să fiu numit din nou Godwin, întrucât Domnul vrea să ne strige cu nume noi când intrăm în această lume; al doilea, să-mi fie îngăduit să-ţi scriu ţie. Trebuie să mărturisesc faptul că, pentru a obţine ultima îngăduinţă, a trebuit să le arăt

superiorilor unele dintre scrisorile tale, şi s-au minunat cât de înălţătoare şi pline de iubire sunt sentimentele tale, la fel cum mă minunez şi eu. Am primit ambele permisiuni, dar acum sunt fratele Godwin, scumpa mea soră, şi te iubesc ca pe una dintre cele mai blânde şi mai dragi dintre creaţiile Domnului, şi numai cu cele mai pure gânduri."

Ei bine, am rămas uluită de această scrisoare. Curând am aflat că şi ceilalţi rămăseseră uluiţi de transformarea lui Godwin. Din fericire, mi-a scris el, verii lui l-au lăsat în pace, considerându-l fie un sfânt, fie un imbecil, în niciunul din cazuri nefiindu-le de folos, şi i-au relatat tatălui său că nicio linguşire din lume nu l-ar putea convinge pe Godwin să renunţe la viaţa de călugăr pe care şi-o alesese.

Am continuat să primesc regulat scrisori de la Godwin, la fel ca mai înainte. Acum deveniseră cronica vieţii lui spirituale. În credinţa lui proaspăt descoperită avea şi mai multe lucruri în comun cu cei din neamul meu. Tânărul iubitor de plăceri care mă fermecase se transformase acum într-un om dedicat studiului, la fel ca tatăl meu, şi ceva imens şi complet indescriptibil îi făcea acum pe cei doi să se confunde în mintea mea.

Godwin mi-a scris despre numeroasele cursuri la care a participat — cum a devenit expert în Sfântul Dominic, fondatorul ordinului raselor negre, şi cum tot ceea ce ajunsese să trăiască reprezenta dragostea pentru Domnul în tot miracolul ei. Din scrisorile lui Godwin au dispărut

toate judecăţile tânărului care plecase pe vremuri la Roma şi avea numai vorbe crude la adresa lui şi a celor din jur. Acest Godwin, în continuare Godwin al meu, îmi scria acum despre minunile care i se înfăţişează vederii peste tot unde se uită.

Acum te întreb: cum aş fi putut să-i mărturisesc acestui Godwin, o persoană minunată şi sfântă, răsărită din tânărul mugure pe care îl iubisem odinioară, că are două copile care trăiesc în Anglia, crescute amândouă ca să se transforme în nişte fete evreice exemplare?

Ce bine ar fi făcut o astfel de mărturisire? Şi cum ar fi fost afectată credinţa lui ardentă, iubitor cum era, dacă ar fi ştiut că fiicele lui trăiesc în cartierul evreiesc din Oxford, departe de orice influenţă a credinţei creştine?

După cum ţi-am zis, tatăl meu nu mi-a interzis aceste scrisori. La început se gândise că nu vor continua. Dar ele au continuat să vină şi nu i-am ascuns acest lucru, din mai multe motive.

Tatăl meu este un om învăţat, şi nu numai că a studiat comentariile asupra Talmudului şi pe marele Rashi, ci a şi tradus mult din acestea în franceză, ca să-i ajute pe studenţii care doreau să le cunoască, dar nu ştiau ebraica, în care au fost scrise. Pe măsură ce orbea, îmi dicta din ce în ce mai des mie, şi îşi dorea să traducă tot mai mult din marele înţelept evreu Maimonide măcar în latină, dacă nu în franceză.

Nu m-a surprins că Godwin a început să-mi scrie în legătură cu aceste subiecte, despre cum marele profesor

Toma din ordinul lui a citit ceva Maimonide în latină, iar el, Godwin, ar vrea să-i studieze opera. Godwin ştia ebraica. Fusese cel mai bun student al tatălui meu.

Aşadar, de-a lungul anilor, i-am dezvăluit tatălui meu scrisorile lui Godwin, iar frecventele comentarii ale tatei despre Maimonide şi chiar despre teologia creştină şi-au găsit locul în scrisorile pe care i le-am scris lui Godwin.

Tatăl meu nu mi-a dictat niciodată vreo scrisoare destinată lui Godwin, dar cred că a ajuns să-l cunoască mai bine şi să-l iubească mai mult pe bărbatul despre care crezuse pe vremuri că i-a trădat ospitalitatea, aşa că îi acorda un fel de iertare. Sau măcar mi-o acorda mie. Şi în fiecare zi, după ce terminam să-l ascult pe tata predându-le studenţilor, după ce îi transcriam meditaţiile, sau după ce îi ajutam pe studenţi să o facă, mă retrăgeam în camera mea ca să-i scriu lui Godwin, relatându-i totul despre viaţa la Oxford şi discutând cu el o mulţime de alte subiecte.

Bineînţeles, cu timpul, Godwin a început să mă întrebe: de ce nu m-am măritat? I-am oferit răspunsuri vagi, că grija faţă de tata îmi ocupa tot timpul, sau, uneori, pur şi simplu că nu am întâlnit bărbatul menit să-mi devină soţ.

În tot acest timp, Lea şi Rosa creşteau şi se transformau în nişte fetiţe minunate. Dar te rog să mă laşi o clipă, pentru că simt pur şi simplu că nu voi putea continua, dacă nu-mi plâng amândouă fiicele.

*

În acest moment a început să plângă, iar eu am ştiut că n-aş fi putut face nimic ca s-o liniştesc. Era o femeie măritată, o femeie evreică credincioasă, aşa că nu puteam îndrăzni să-mi petrec braţele în jurul ei. Nu era de aşteptat. De fapt, îmi era chiar interzis să-mi iau o asemenea libertate.

Dar când s-a uitat în sus şi a văzut în ochii mei lacrimi, lacrimi pe care nu le puteam explica, întrucât aveau legătură cu tot ceea ce îmi povestise despre Godwin şi despre sine însăşi, s-a mai liniştit puţin, şi a părut să o liniştească şi tăcerea mea, aşa că a continuat.

CAPITOLUL ZECE

Fluria își deapănă mai departe povestea

FRATE TOBY, DACĂ TE VEI ÎNTÂLNI vreodată cu Godwin al meu, te va îndrăgi. Dacă Godwin nu este un sfânt, atunci poate că nu există sfinţi. Şi cine este Atotputernicul, slăvit fie El, care mi-ar trimite acum un om ca Godwin, sau ca Meir, sau ca tine?

Îţi spuneam mai devreme că fetele înfloreau, creşteau în fiecare an mai frumoase, mai devotate bunicului lor, bucurându-l în orbirea lui mai mult decât ar putea-o face nişte copii pentru un om care vede.

Dă-mi voie să-l pomenesc aici şi pe tatăl lui Godwin, numai ca să-ţi spun că omul a murit dispreţuindu-l pentru decizia lui de a deveni călugăr dominican şi lăsându-şi toată averea, desigur, fiului mai mare, lui Nigel. Pe patul de moarte, bătrânul i-a cerut lui Nigel să-i promită

că nu va da niciodată ochii cu fratele lui, Godwin, dar Nigel, om de lume şi deştept, a ridicat din umeri.

Sau cel puţin aşa mi-a relatat Godwin în scrisori, pentru că Nigel, imediat ce a părăsit mormântul tatălui său, a dat fuga în Franţa ca să-şi întâlnească fratele, pe care îl iubea şi de care îi era dor. Când mă gândesc la acele scrisori, pot să-ţi spun că au fost pentru mine, în toţi acei ani, ca apa rece de băut, chiar dacă nu-i puteam împărtăşi câtă bucurie îmi aduceau Lea şi Rosa. Chiar dacă ţineam acest secret ascuns adânc în inima mea.

Am devenit o femeie cu trei mari plăceri în viaţă, o femeie care asculta trei mari melodii. Prima era învăţătura zilnică oferită frumoaselor mele fiice. A doua era să citesc şi să scriu pentru iubitul meu tată, care se baza pe mine pentru aceste fapte, chiar dacă avea o mulţime de studenţi dornici să-i citească, iar a treia melodie o reprezentau scrisorile de la Godwin. Aceste trei melodii se împleteau într-un mic cor care îmi mângâia, îmi educa şi îmi înălţa sufletul.

Nu mă judeca aspru că am ţinut secretă existenţa fetelor faţă de tatăl lor. Adu-ţi aminte ce miză era în joc. Pentru că, deşi Nigel şi Godwin se împăcaseră şi îşi scriau regulat, dezvăluirea mea nu putea aduce în jur decât dezastru.

Dar să-ţi spun mai multe despre Godwin. Îmi povestea totul despre cursurile şi dezbaterile lui. Nu putea să predea teologie decât după ce ar fi împlinit treizeci şi cinci de ani, dar predica regulat unor mari mulţimi la Paris şi avea chiar o audienţă fidelă. Era mai fericit decât

fusese oricând în viaţa lui şi spunea mereu că mă vrea şi pe mine fericită, întrebându-mă de ce nu m-am măritat.

Spunea că la Paris iernile erau reci, la fel ca şi în Anglia, şi că mănăstirea era friguroasă. Dar nu se simţise niciodată mai vesel, nici atunci când avusese buzunarele pline şi şi-ar fi putut cumpăra câte lemne ar fi dorit, sau orice mâncare din lume.

Când îmi scria toate acestea, simţeam că adevărul nemărturisit mă apasă şi mai dureros, pentru că eu eram atât de fericită cu fetiţele pe genunchi.

Mi-am dat seama treptat că voiam ca Godwin să ştie. Voiam să ştie că cele două frumoase flori ale dragostei noastre înfloreau în siguranţă şi deveneau tot mai frumoase, înconjurate de puritate şi de protecţie.

Ceea ce făcea secretul şi mai dureros era faptul că Godwin îşi continua cu ardoare studiile de ebraică şi că uneori avea dispute cu învăţaţi evrei din Paris, că mergea în casele lor să studieze împreună cu ei la fel cum, cu multă vreme în urmă, venise la noi, făcând nenumărate drumuri de la Londra la Oxford şi înapoi. Godwin ne iubea acum poporul mai mult decât oricând. Sigur că dorea să-i convingă pe cei cu care avea dispute, dar le îndrăgea minţile agere şi, mai presus de orice, vieţile cucernice, despre care spunea adesea că l-au învăţat mai multe despre iubire decât comportamentul unora dintre studenţii la teologie de la universitate.

De mai multe ori am vrut să-i mărturisesc toată istoria, dar acest gen de consideraţii m-au oprit, aşa cum

ţi-am spus. Mai întâi, Godwin ar fi fost profund nefericit dacă ar fi aflat că mă părăsise însărcinată. În al doilea rând, pentru că ar fi putut fi, ca orice tată creştin, îngrijorat că două fiice născute din sămânţa lui erau crescute ca evreice, nu atât pentru că m-ar fi judecat pe mine pentru ce am făcut, sau pentru că s-ar fi temut pentru sufletele lor, ci pentru că ştia prea bine la ce persecuţii şi violenţe era supus adesea poporul nostru.

Acum doi ani, a aflat tot ce s-a întâmplat în cazul Sfântului Hugh din Lincoln. Şi ne scriseserăm cu francheţe despre temerile pentru evreimea din Londra. Atunci când ni se aduc acuzaţii într-un loc, violenţa poate izbucni oriunde. Ura faţă de noi şi minciunile despre noi se pot răspândi ca o ciumă.

Asemenea orori mă obligau să păstrez secretul. La ce bun să ştie Godwin că fiicele sale erau ameninţate de răzmeriţe şi de crime? Ce ar fi putut face?

Cel care m-a determinat în cele din urmă să îi destăinuiesc totul a fost Meir.

Meir ajunsese la noi în casă exact ca şi Godwin cu ani în urmă, ca să studieze cu tatăl meu. Aşa cum am mai pomenit, orbirea tatei nu oprise venirea studenţilor. El are Tora scrisă în inimă, cum obişnuim noi să spunem, şi după atâţia ani de comentarii, cunoaşte la fel de bine şi Talmudul. Plus toate comentariile lui Rashi la Talmud.

Rabinii de la sinagogile din Oxford veneau cu regularitate la noi acasă pentru a se consulta cu tata. De multe ori, oamenii îi cereau să le arbitreze disputele. Prietenii

creştini, din care avea o mulţime, îi cereau sfatul în chestiuni simple, iar uneori, când aveau nevoie de bani, cu legea dată acum împotriva cămătăriei, veneau să caute împreună o cale de a se împrumuta fără ca dobânda să fie ştiută sau să apară în acte. Dar nu despre astfel de lucruri vreau să vorbesc. Nu mi-am administrat niciodată singură proprietatea.

Foarte curând după ce Meir a început să vina la tata, s-a ocupat el de afacerile mele, aşa că nu a trebuit să mă gândesc la lucruri materiale.

Mă vezi aici, îmbrăcată bine, cu această bonetă albă şi cu văl, şi nu poţi remarca nimic care să-mi tulbure imaginea de femeie bogată, cu excepţia peticului de tafta însăilat pe piept, care mă însemnează ca evreică, dar crede-mă când îţi spun că rareori a trebuit să mă gândesc la lucruri materiale.

Ştii că noi suntem cei care îi împrumutăm cu bani pe rege şi pe cei de pe domeniul lui. O ştii prea bine. Şi probabil ştii că, de când regele a scos în afara legii împrumutul cu dobândă, s-au găsit alte căi, şi că facem în continuare, în numele regelui, o mulţime de hârtii pentru fiecare datorie.

Ei bine, viaţa mea fiind devotată tatălui meu şi fetelor, nu m-am gândit nicio clipă că Meir ar putea să-mi ceară mâna, deşi nu m-am putut împiedica să nu observ ceea ce ar fi observat orice femeie, şi ceea ce sunt sigură că ai remarcat şi tu: faptul că Meir este un bărbat frumos, deosebit de gentil şi cu mintea ageră.

Când mi-a cerut mâna, foarte respectuos, i-a explicat totul tatei în termenii cei mai generoşi — că îşi dorea nu să-l lipsească pe el de dragostea mea, ci mai degrabă să ne invite pe toţi să ne mutăm în casa pe care tocmai o moştenise la Norwich. Avea multe cunoştinţe şi multe relaţii acolo, era prieten cu cei mai bogaţi evrei din Norwich, nu puţini, după cum poţi să-ţi dai seama doar uitându-te la casele de piatră atât de bine ridicate. Ştii de ce ne construim casele din piatră. Nu trebuie să-ţi spun eu.

Tatăl meu deja nu mai vedea aproape deloc. Putea să-şi dea seama când răsare soarele şi ştia când se lasă întunericul, dar pe mine şi pe fetele mele ne recunoştea doar pe pipăite. Dacă exista ceva ce îndrăgea aproape la fel de mult ca pe noi, acel lucru era să-l înveţe pe Meir şi să îi ghideze lecturile. Pentru că Meir nu este doar un învăţăcel al Torei şi al Talmudului, un studios în ale astrologiei şi medicinii şi altor subiecte care îl interesaseră pe tata în trecut, Meir este şi poet, şi priveşte lucrurile din punctul de vedere al unui poet, vede frumuseţe oriîncotro se uită.

Dacă Godwin s-ar fi născut evreu, ar fi fost fratele geamăn al lui Meir. Dar vorbesc prostii, pentru că Godwin este suma nenumăratelor înclinaţii uluitoare pe care ţi le-am relatat. Godwin intră într-o încăpere de parcă o mare de oameni l-ar fi adus pe sus. Meir apare pe nesimţite, cu paşi ca de mătase. Seamănă unul cu altul şi totuşi nu sunt asemănători deloc.

Tata a consimţit imediat să mă mărit cu Meir şi da, a fost de acord să se mute la Norwich, unde ştia că există o comunitate prosperă de evrei şi că fusese pace de ceva vreme. La urma urmei, oribila acuzaţie adusă evreilor de a-l fi ucis pe Sfântul William a fost adusă acum aproape o sută de ani. Da, lumea îi vizitează mormântul şi în exaltarea ei ne priveşte cu frică, însă avem o mulţime de prieteni printre creştini, iar rănile vechi şi superficiale îşi pierd deseori ascuţimea.

Dar puteam să intru în căsnicia cu Meir fără să-i spun adevărul? Puteam să-i ascund un asemenea secret, că fiicele mele aveau un tată în viaţă?

Nu puteam cere sfatul nimănui, sau cel puţin aşa considera tata, şi a tot clocit problema, nedorind să mă lase să mă destăinui până când nu-i întrezărea o rezolvare.

Ce crezi că am făcut? Fără să-i spun tatei, i-am cerut sfatul omului în care aveam cea mai mare încredere pe lumea asta, lui Godwin. Lui Godwin, care devenise un sfânt în viaţă, trăitor printre fraţii din Paris, şi un mare savant al ştiinţei lui Dumnezeu. I-am scris şi i-am pus întrebarea.

I-am scris în ebraică, aşa cum făceam adeseori, şi i-am istorisit întreaga poveste.

„Fiicele tale sunt frumoase la minte, la inimă şi la trup", i-am spus, „dar cred despre ele că sunt copiii unui tată mort, iar secretul a fost păstrat atât de bine, încât Meir, care m-a cerut de nevastă, nici măcar nu-şi imaginează adevărul.

Acum te întreb pe tine, cel aflat acum mai presus de punctul în care existenţa acestor copile să-ţi poată provoca durere sau îngrijorare, asigurându-te că preţioasele fete au parte de cea mai binecuvântată atenţie, cum ar trebui să mă port cu Meir? Am dreptul să-i devin soţie fără să îi destăinuiesc tot adevărul?

Cum poate cineva păstra un astfel de secret faţă de un om care nu aduce în această unire decât tandreţe şi bunătate? Iar acum, că ai aflat şi tu, ce îţi doreşti, în fundul sufletului tău, pentru fiicele tale? Acuză-mă acum, dacă doreşti, că nu am reuşit să-ţi destăinuiesc faptul că aceste tinere fără asemănare sunt fetele tale. Acuză-mă acum, înainte de a intra în căsnicia cu acest bărbat.

Ţi-am spus tot adevărul acum şi simt o uşurare egoistă, dar şi o bucurie lipsită de egoism. Crezi că ar trebui să le mărturisesc fetelor adevărul, la vârsta potrivită? Şi cum să procedez acum cu acest om bun, cu Meir?"

Am insistat să nu se gândească la şocul provocat lui de acest secret şi să-mi dea cel mai pios sfat în legătură cu felul în care ar trebui să procedez.

„Fratele Godwin este cel căruia îi scriu," i-am spus, „fratelui dăruit întru totul lui Dumnezeu. De la el aştept un răspuns, deopotrivă înţelept şi iubitor." I-am mai spus şi că mă gândeam că-l dezamăgesc, dar fără să reuşesc să-mi dau seama dacă l-am protejat sau dacă l-am rănit.

Nu-mi mai aduc aminte ce altceva am scris. Probabil că i-am relatat ce iuţi la minte erau cele două fete şi cât de mult progresaseră cu studiul. I-am spus cu siguranţă

că Lea era cea mai iute, în timp ce Rosa avea mereu ceva inteligent şi amuzant de spus. I-am spus că Lea dispreţuia obiectele şi le considera neimportante, în timp ce pentru Rosa nu existau niciodată destule rochii sau destule văluri.

I-am spus că Lea îmi era devotată şi mă asculta, în timp ce Rosa dădea fuga la fereastră ori de câte ori i se interzicea să iasă din casă, fie la Oxford, fie la Londra.

I-am spus că se regăsea într-o mulţime de feluri în amândouă fetele, în disciplina şi evlavia Leei, în veselia molipsitoare şi râsul Rosei. I-am spus că tatăl lor legal le lăsase fetelor proprietăţi importante şi că aveau să-l moştenească şi pe tatăl meu.

După ce am expediat scrisoarea, am început să mă tem că l-am înfuriat şi l-am dezamăgit pe Godwin şi că poate aveam să-l pierd pentru totdeauna. Chiar dacă nu îl mai iubeam la fel ca în tinereţe şi nu mai visam la el ca bărbat, îl iubeam din toată inima şi îmi pusesem toată inima în fiecare cuvânt pe care-l scrisesem.

Ei bine, ce crezi că s-a întâmplat?

*

Trebuie să mărturisesc că nu aveam nici cea mai mică idee ce anume se întâmplase, şi îmi treceau prin minte atât de multe lucruri, încât cu greu am lăsat-o pe Fluria să continue. Pomenise faptul că-şi pierduse amândoi copiii. Vorbise cu mine plină de emoţie. Şi mult din această emoţie trecuse şi asupra mea.

CAPITOLUL UNSPREZECE

Fluria își continuă povestirea

DUPĂ DOUĂ SĂPTĂMÂNI, GODWIN A VENIT la Oxford şi a apărut la uşa casei noastre.

Desigur, nu era acel Godwin pe care-l cunoscusem odată. Îşi pierduse neastâmpărul tinereţii, curajul acerb, dar le luase locul ceva infinit mai radios. Era bărbatul pe care îl cunoşteam din scrisori. Vorbea blând şi cu moderaţie, dar în acelaşi timp, cu o pasiune lăuntrică greu de stăpânit.

L-am primit înăuntru, fără să îl anunţ pe tata, şi am trimis imediat după fete.

Acum mi se părea că nu aveam de ales şi că trebuia să le mărturisesc că bărbatul acesta era, de fapt, tatăl lor, şi încet, cu blândeţe, asta m-a îndemnat Godwin să fac.

— N-ai făcut nimic greşit, Fluria, mi-a spus. Ai purtat atâţia ani o povară pe care ar fi trebuit să o împart cu

tine. Te-am lăsat însărcinată. Nici măcar nu m-am gândit la această posibilitate. Acum lasă-mă să-mi văd fetele, te implor. Nu trebuie să-ţi fie frică de mine.

Le-am lăsat pe fete înăuntru, ca să-l cunoască. Asta s-a întâmplat acum mai puţin de un an, fetele aveau treisprezece ani.

Am simţit o imensă mândrie când le-am prezentat, pentru că deveniseră cât se poate de frumoase şi moşteniseră expresia radioasă şi fericită a tatălui lor.

Le-am explicat, cu voce tremurândă, că bărbatul de faţă era adevăratul lor tată, că era fratele Godwin, cel căruia îi scriam cu atâta regularitate, că până în urmă cu două săptămâni nu ştiuse de existenţa lor, dar acum abia aştepta să le cunoască.

Lea a fost şocată, dar Rosa i-a zâmbit imediat lui Godwin. A declarat, în felul ei irezistibil, că bănuise dintotdeauna existenţa unui secret legat de naşterea lor şi că era fericită să dea ochii cu adevăratul lor tată.

— Mamă, a spus ea, ce clipă minunată!

Pe Godwin îl năpădiseră lacrimile.

Şi-a apropiat de fiicele lui mâinile iubitoare şi le-a lăsat pe creştetele lor. Apoi a rămas plângând, copleşit, privindu-le iar şi iar pe fetele din faţa lui, suspinând iar şi iar, fără zgomot.

Când tata şi-a dat seama cine era în casă, când servitorii mai în vârstă i-au spus că Godwin ştia deja despre fiicele lui şi că ele aflaseră despre el, tata a coborât şi a intrat în încăpere, ameninţând că îl va omorî pe Godwin cu mâinile goale.

— Oh, ai noroc că sunt orb şi nu te pot găsi. Lea, Rosa, vă poruncesc să mă duceţi direct la acest om.

Niciuna dintre fete nu ştia ce să facă, iar eu am păşit imediat între tata şi Godwin, implorându-l pe tata să se liniştească.

— Cum îndrăzneşti să te înfiinţezi aici? a întrebat tata. Ţi-am tolerat scrisorile, din când în când ţi-am scris chiar şi eu. Dar acum, cunoscându-ţi trădarea, te întreb cum ai îndrăznit să te arăţi sub acoperişul meu?

Şi pentru mine avea cuvinte la fel de grele.

— I-ai destăinuit toate aceste lucruri fără consimţământul meu. Şi ce le-ai spus Leei şi Rosei? Ce ştiu de fapt aceste copile?

Rosa a încercat imediat să-l calmeze.

— Bunicule, a spus, am simţit mereu că suntem înconjurate de un secret. Am cerut de mai multe ori, degeaba, însemnările presupusului nostru tată, sau vreun obiect care să ni-l amintească, dar n-am avut parte decât de evidenta zăpăceală şi durere a mamei. Acum ştim că acest bărbat este tatăl nostru şi nu putem decât să ne bucurăm. Este un mare învăţat, bunicule, şi am auzit pomenindu-i-se numele toată viaţa noastră.

A încercat să-l îmbrăţişeze pe tata, dar el a împins-o.

Vai, era îngrozitor să-l văd aşa, privind orb în faţa lui, strângând cu putere mânerul bastonului, simţindu-se singur printre duşmani din carnea şi din sângele lui.

Am început să plâng şi nu reuşeam să mă gândesc la ce ar trebui să spun.

— Acestea sunt fiicele unei mame evreice, a zis tata, şi sunt femei evreice care vor fi într-o zi mamele unor băieţi evrei, iar tu nu vei avea nimic de-a face cu ele. Nu sunt de aceeaşi credinţă cu tine. Trebuie să pleci. Să nu-mi înşiri poveşti despre sfinţenia ta şi despre faima ta de la Paris. Le-am auzit de prea multe ori. Eu ştiu cine eşti cu adevărat, omul care mi-a trădat încrederea şi casa. Du-te şi predică-le necredincioşilor care te consideră un păcătos pocăit. Eu nu accept să-mi mărturiseşti păcatele. Aş fi surprins să aflu că, la Paris, nu vizitezi câte o femeie în fiecare noapte. Ieşi afară!

Nu-l cunoşti pe tata. Nu ştii cât de aprigă poate fi mânia lui. Cu greu aş putea reuşi să-ţi reproduc vorbele cu care l-a împuns pe Godwin. Şi totul în prezenţa fetelor, care se uitau ba la mine, ba la tata, ba la călugărul negru care căzuse în genunchi şi întreba:

— Ce pot să fac ca să-ţi cerşesc iertarea?

— Vino mai aproape, i-a răspuns tata, şi am să te bat cu toate puterile mele pentru răul făcut casei mele.

Godwin pur şi simplu s-a ridicat, s-a înclinat în faţa tatei, mi-a aruncat mie o privire plină de blândeţe şi, uitându-se cu tristeţe la fiicele lui, a dat să plece din casă.

Rosa l-a oprit şi l-a înlănţuit cu braţele, ţinându-l aşa cu ochii închişi multă vreme — lucru pe care tata nu-l putea vedea ori şti. Lea a rămas nemişcată, plângând, apoi a fugit din încăpere.

— Ieşi afară din casa mea, a urlat tata. Iar Godwin s-a supus neîntârziat.

Eram teribil de înspăimântată, întrebându-mă ce voia să facă şi unde se dusese, iar acum părea că nu-mi rămăsese nimic altceva de făcut decât să-i mărturisesc lui Meir întreaga poveste.

Meir a venit în seara aceea. Era agitat. I se spusese că avusese loc o ceartă la noi în casă şi că un călugăr în rasă neagră fusese zărit plecând de aici foarte supărat.

M-am închis împreună cu Meir în biroul tatălui meu şi i-am mărturisit adevărul. I-am spus că nu ştiam ce se întâmplase după discuţia din casa noastră. Se întorsese Godwin la Paris sau încă mai era în Oxford sau la Londra? Habar nu aveam.

Meir s-a uitat îndelung la mine cu ochii lui blajini şi iubitori. Apoi m-a surprins cu desăvârşire.

— Frumoasă Fluria, a spus, am ştiut mereu că aceste fete sunt fiicele tale cu un iubit din tinereţe. Crezi că există cineva în evreime care să nu-şi amintească afecţiunea ta pentru Godwin şi felul în care a rupt tatăl tău legătura cu el în urmă cu mulţi ani? Nu vorbeşte nimeni deschis, dar toată lumea ştie. Linişteşte-te, cel puţin în ce mă priveşte. Ce trebuie să te îngrijoreze acum nu este fuga mea, fii sigură, pentru că te iubesc astăzi la fel de mult cât te-am iubit şi ieri, şi alaltăieri. Acum trebuie să ne îngrijoreze pe toţi ce are de gând să facă Godwin.

A continuat să-mi vorbească în acelaşi mod calm.

— Un preot sau un călugăr acuzat că are copii cu o evreică se poate confrunta cu grave consecinţe. Ştii bine. La fel de grave consecinţe o pot aştepta şi pe evreică, dacă

mărturiseşte că fiicele sale sunt şi ale unui bărbat creştin. Legea interzice astfel de lucruri. Coroana abia aşteaptă să pună mâna pe bunurile celor care o încalcă. Mi se pare că nu există altă soluţie decât păstrarea secretului.

Avea dreptate, într-adevăr. Ne aflam în acelaşi impas în care fusesem Godwin şi cu mine pe vremea când eram iubiţi, iar Godwin fusese trimis departe. Amândoi aveam tot interesul să păstrăm secretul. Iar fetele mele, deştepte cum erau, o înţelegeau pesemne şi ele.

Meir m-a liniştit imediat, aşa cum mă linişteam adeseori când citeam scrisorile lui Godwin, şi în acel moment de remarcabilă apropiere, pentru că despre asta era vorba, am văzut blândeţea şi bunătatea înnăscută ale lui Meir mult mai limpede ca oricând.

— Trebuie să aşteptăm să vedem ce va face Godwin, a repetat el. Ca să spun adevărul, Fluria, l-am văzut pe acest călugăr părăsind casa voastră şi mi s-a părut un om modest şi de treabă. Am stat doar şi m-am uitat, pentru că nu voiam să intru, în caz că tatăl tău ar fi fost în birou cu el. Aşa s-a întâmplat că l-am văzut foarte bine când a ieşit. Avea faţa trasă şi albă şi părea să poarte o povară imensă pe suflet.

— Acum o porţi şi tu, Meir, am spus.

— Nu, eu nu port nicio povară. Eu doar sper şi mă rog ca Godwin să nu dorească să ia fetele de la tine, pentru că acesta ar fi un lucru oribil şi îngrozitor.

— Cum ar putea un călugăr să-mi ia fetele? am întrebat.

Dar imediat ce am rostit întrebarea, s-a auzit o bătaie puternică în uşă, iar guvernanta, iubita mea Amelot, a venit să-mi spună că sosiseră contele Nigel, fiul lui Arthur, împreună cu fratele său călugăr, fratele Godwin, că îi invitase înăuntru şi îi condusese în cea mai bună dintre încăperi.

M-am ridicat să mă duc la ei, dar înainte să mă pot mişca, Meir s-a înfiinţat lângă mine şi m-a luat de mână.

— Te iubesc, Fluria, şi vreau să fii soţia mea. Ţine minte acest lucru şi ţine minte că ţi-am ştiut secretul fără să mi-l spună nimeni. Am ştiut chiar şi că mezinul bătrânului conte trebuia să fie iubitul în cauză. Crede-mă, Fluria, că te pot iubi necondiţionat şi că nu trebuie să răspunzi acum cererii mele în căsătorie. Lucrurile fiind aşa cum sunt, fii convinsă că voi aştepta cu răbdare să hotărăşti dacă ne vom căsători sau nu.

Nu-l mai auzisem niciodată pe Meir rostind atât de multe cuvinte în prezenţa mea, sau chiar a tatălui meu. Şi m-am simţit profund îmbărbătată, dar în acelaşi timp îngrozită de ce mă aştepta în camera din faţă.

Iartă-mă că plâng. Iartă-mă că nu mă pot abţine. Iartă-mă că nu o pot uita pe Lea nici măcar când povestesc aceste lucruri.

Iartă-mă că plâng şi pentru Rosa.

Doamne, Dumnezeule, ascultă ruga mea;
ascultă strigătul meu după îndurare;
în marea ta bunătate
vino în ajutorul meu.

Nu mă chema pe mine, păcătosul, la judecata ta, pentru că cel ce trăieşte nu este curat în faţa ta.

Cunoşti acest psalm la fel de bine ca şi mine. Este rugăciunea mea permanentă.

M-am dus să-l întâlnesc pe tânărul conte care moştenise titlul tatălui său. Îl cunoscusem şi pe Nigel tot ca student al tatălui meu. Părea tulburat, dar nu furios. Iar când mi-am întors privirea către Godwin, am fost din nou uimită de bunătatea şi de liniştea care păreau să-l înconjoare, ca şi cum ar fi fost aici, de faţă, fără îndoială, dar în acelaşi timp prezent şi în altă lume.

Amândoi bărbaţii m-au salutat cu respectul pe care i l-ar fi arătat şi unei creştine, iar eu i-am invitat să se aşeze şi să bea nişte vin.

Îmi tremura sufletul în piept. Oare ce putea însemna prezenţa tânărului conte?

A intrat tata şi a dorit să ştie cine se afla în casa lui. Am rugat-o pe servitoare să se ducă şi să-l invite pe Meir să ni se alăture, apoi, cu voce nesigură, i-am spus tatei că veniseră contele şi fratele său, Godwin, şi că eu le oferisem vin.

În timp ce Meir a venit şi s-a aşezat lângă tata, le-am spus servitorilor, care se adunaseră ca să aştepte poruncile contelui, să plece.

— Foarte bine, Godwin, am zis. Ce doreşti să-mi spui?

Mă străduiam să nu plâng.

Dacă oamenii din Oxford ar fi ştiut că doi copii creştini erau crescuţi ca evrei, oare nu ar fi încercat să ne facă rău? Oare nu exista vreo lege conform căreia să ne poată chiar executa? Nu ştiam.

Existau o mulţime de legi împotriva noastră, dar aceşti copii nu erau în mod legal copiii tatălui lor creştin.

Ar fi acceptat un călugăr ca Godwin să cadă în dizgraţie, mărturisindu-şi tuturor paternitatea? Godwin, atât de iubit de studenţii lui, nu avea cum să-şi dorească un asemenea lucru.

Însă puterea contelui era considerabilă. Era unul dintre cei mai bogaţi oameni din ţinut şi i se putea împotrivi oricând dorea arhiepiscopului de Canterbury, ba chiar şi regelui. Chiar acum se putea întâmpla ceva îngrozitor, în şoaptă, fără să ştie nimeni.

M-am gândit la toate lucrurile astea încercând să nu mă uit la Godwin, pentru că, atunci când îl priveam, simţeam doar iubire pură şi înălţătoare, iar expresia îngrijorată de pe faţa fratelui său îmi provoca spaimă şi durere.

Am simţit din nou că ne aflam într-un impas. Mă uitam la o tablă de şah pe care se înfruntă două tabere, fără ca vreuna să aibă la îndemână o mutare bună.

Nu mă judeca pentru că, într-un asemenea moment, eu făceam calcule. Mă consideram vinovată pentru tot ce se petrecea. Îl aveam pe conştiinţă până şi pe tăcutul şi gânditorul Meir, pentru că îmi ceruse mâna.

Cu toate acestea, calculam posibilităţile ca şi cum aş fi făcut adunări. *Dacă se află, vom fi condamnaţi. Iar dacă le cere, Godwin va fi aruncat în dizgraţie.*

Dar dacă îmi luau fetele şi le aştepta apoi o viaţă de insuportabilă captivitate în castelul contelui? De asta mă temeam cel mai rău.

Totul se petrecea în tăcere, şi mi-am dat seama că piesele de şah aşezate faţă în faţă aşteptau mâna care să le mute.

Tatăl meu, deşi i se oferise un scaun, rămăsese în picioare, şi i-a cerut lui Meir să ia lampa şi să lumineze feţele bărbaţilor aşezaţi înaintea lui. Meir nu voia să o facă şi ştiam asta, aşa că am făcut-o eu, cerându-i iertare contelui, dar bărbatul a făcut un gest de acceptare şi s-a uitat direct pe deasupra flăcării.

Tata a oftat, a cerut un scaun, apoi s-a aşezat. Şi-a pus palmele pe măciulia bastonului.

— Nu-mi pasă cine sunteţi, a spus. Vă dispreţuiesc. Dacă îmi tulburaţi casa, veţi culege furtună.

Godwin s-a ridicat şi a înaintat. Tata, auzindu-i paşii, a ridicat bastonul ca şi cum ar fi vrut să-l împingă înapoi, iar Godwin s-a oprit în mijlocul camerei.

O, era curată agonie, dar după aceea Godwin, predicatorul, omul care mişca mulţimile în pieţele din Paris şi în amfiteatre, a început să vorbească. Franceza lui normandă era perfectă, dar desigur aşa era şi a tatei, aşa este şi a mea, după cum poţi auzi.

— Fructele păcatelor mele, a spus el, sunt acum în faţa mea. Văd ce a produs egoismul meu. Văd acum că faptele mele necugetate au avut consecinţe grave pentru alţii, care le-au acceptat cu generozitate şi bunăvoinţă.

Cuvintele lui m-au mişcat profund, dar tata dădea semne de nerăbdare.

— Ia copilele de la noi şi vă vom acuza în faţa regelui. Suntem, dacă ai uitat cumva, evreii regelui, şi nu poţi să ne faci aşa ceva.

— Nu, a spus Godwin în aceeaşi manieră blândă şi elegantă. Nu aş întreprinde nimic fără consimţământul dumneavoastră, magistre Eli. Nu am venit în casa dumneavoastră cu vreo pretenţie. Am venit cu o rugăminte.

— Şi care ar putea fi rugămintea aceea? Nu uita, a insistat tata, că sunt gata să iau bastonul şi să te bat cu el până mori.

— Tată, te rog, l-am implorat eu să tacă şi să asculte.

Godwin a acceptat totul ca şi cum ar fi răbdat să fie bătut cu pietre în piaţa publică fără să mişte un deget. Apoi şi-a explicat intenţia.

— Oare aceste fete frumoase nu sunt două? a zis el. Oare nu cumva ne-a trimis Dumnezeu două pentru că suntem de credinţe diferite? Uitaţi-vă cu ce dar ne-a binecuvântat, pe Fluria şi pe mine. Eu, care nu m-am aşteptat să am parte vreodată de respectul şi dragostea unui copil, am acum doi, iar Fluria trăieşte zilnic, fără păcat, în

compania iubitoare a urmaşelor ei, pe care cineva crud le-ar fi putut smulge de lângă ea.

Fluria, te implor, dă-mi mie una dintre aceste două fete frumoase. Magistre Eli, te implor, lasă-mă să iau una dintre aceste fete frumoase din casa domniei tale.

Lasă-mă să o duc să fie educată la Paris. Lasă-mă să veghez transformarea ei într-o creştină, înconjurată de dragostea şi devotamentul unchiului şi tatălui ei.

Pe cealaltă o vei păstra mereu alături. Iar eu o voi accepta pe aceea aleasă de tine, pentru că tu, Fluria, ştii mai bine care dintre fete ar fi mai fericită la Paris, mai fericită să trăiască o viaţă nouă, sau care este mai timidă, ori mai devotată mamei sale. Că te iubesc amândouă, de asta nu mă îndoiesc.

Dar, Fluria, te implor, dă-ţi seama cât înseamnă pentru mine, credincios în Iisus Hristos, faptul că proprii mei copii nu pot fi printre ai lor, că nu ştiu nimic despre cele mai importante decizii luate de tatăl lor: să-l slujească pe Domnul Iisus Hristos cu gândul, cu vorba şi cu fapta, pentru totdeauna. Cum aş putea să mă întorc la Paris fără să te implor: dă-mi mie una dintre fete. Lasă-mă să o cresc în credinţa mea creştină. Hai să împărţim între noi fructele slăbiciunii noastre şi minunea că aceste fete frumoase sunt în viaţă.

Pe tata l-a apucat furia. S-a ridicat în picioare, strângând bastonul.

— Ai dezonorat-o pe fiica mea, a strigat el, iar acum vrei să-i împarţi copiii? Să-i împarţi? Cine te crezi, regele

Solomon? Dacă aş putea vedea, te-aş omorî. Nimic nu m-ar putea împiedica. Te-aş ucide cu mâinile goale, apoi te-aş îngropa în curtea casei, departe de neamul tău de creştini. Mulţumeşte-i Dumnezeului tău că sunt orb, bolnav şi bătrân şi că nu-ţi pot smulge inima din piept. Dar îţi ordon să pleci din casa mea şi insist să nu te mai întorci vreodată şi să nu încerci să-ţi mai vezi fetele. Uşa mea este zăvorâtă pentru tine. Bagă-ţi bine în cap un lucru: aceste fete sunt în mod legal ale noastre. Nu vei reuşi să dovedeşti altceva, şi gândeşte-te la ce scandal te expui dacă nu pleci de aici tăcut şi dacă nu renunţi la cererea ta neobrăzată şi crudă!

Am făcut tot ce mi-a stat în puteri ca să-l liniştesc pe tata, dar m-a împins cu cotul lui ascuţit într-o parte. Îşi agita bastonul, iscodind cu ochi orbi înainte.

Contele era cuprins de amărăciune, dar nimic nu se putea compara cu imaginea sfâşietoare şi vrednică de milă a lui Godwin. Cât despre Meir, n-aş putea spune cum se raporta la această ceartă, pentru că nu reuşeam decât să-l iau pe tata în braţe şi să-l implor să se liniştească, să-i lase pe oameni să vorbească.

Eram îngrozită, dar nu de Godwin, ci de Nigel. La urma urmei, Nigel era cel care avea puterea să-mi confişte fetele, dacă dorea, şi să ne supună apoi celei mai nemiloase judecăţi. Nigel avea destui bani şi destui oameni încât să poată lua fetele, pentru ca apoi să le închidă în castelul lui aflat la multe mile de Londra şi să nu-mi mai permită să le văd niciodată.

Dar pe chipurile celor doi bărbaţi nu se citea decât blândeţe. Godwin plângea din nou.

— O, dacă v-am provocat suferinţă, îmi pare rău, i-a spus el tatei.

— Dacă mi-ai provocat suferinţă, câine! a strigat tata. Şi-a regăsit cu dificultate scaunul şi s-a aşezat din nou, tremurând violent. Ai păcătuit împotriva casei mele. Şi acum păcătuieşti din nou. Ieşi afară de aici! Du-te!

Dar în acest moment de teribilă tensiune, toată lumea a rămas surprinsă să o vadă pe Rosa intrând în încăpere şi cerându-i cu voce limpede bunicului ei să nu mai spună nimic.

Gemenii, chiar şi cei identici, nu au inimi şi suflete identice. Aşa cum ţi-am mai dat de înţeles, unul poate fi mai înclinat să fie direct şi să comande decât celălalt. La fel şi cu fetele mele. Lea se supunea întotdeauna, ca şi cum ar fi fost mai mică decât Rosa; Rosa era aceea care hotăra ce fac şi ce nu. Ne semăna în egală măsură mie şi lui Godwin. Îi semăna şi tatălui meu, un bărbat care întotdeauna vorbise răspicat.

Acum vorbea Rosa răspicat. Mi-a spus cu blândeţe, dar ferm, că voia să plece la Paris cu tatăl ei.

Godwin şi Nigel au fost profund mişcaţi de vorbele fetei, dar tata a rămas fără grai şi a plecat capul.

Rosa s-a dus la el, l-a înconjurat cu braţele şi l-a sărutat. Dar el n-a deschis ochii, a dat drumul bastonului şi a strâns pumnii pe genunchi, ignorând-o de parcă nu i-ar fi simţit atingerea.

Am încercat să-i ridic bastonul, pentru că nu se despărţea niciodată de el, dar s-a întors cu spatele la noi toţi, ca şi cum s-ar fi prăbuşit în sine însuşi.

— Bunicule, a spus Rosa. Lea nu poate suporta să se despartă de mama. O ştii prea bine, şi ştii că i-ar fi frică să se ducă într-un loc precum Parisul. Îi este frică şi să se mute la Norwich cu Meir şi cu mama. Eu sunt aceea care trebuie să meargă cu fratele Godwin. Sunt sigură că îţi dai seama de înţelepciunea acestei alegeri şi de faptul că este singura posibilitate să ne liniştim cu toţii.

S-a întors şi s-a uitat la Godwin, care o privea cu o blândeţe atât de iubitoare, încât cu greu puteam suporta să-l văd.

— Am ştiut că acest om este tata înainte chiar să-l fi văzut, a continuat Rosa. Am ştiut că fratele Godwin din Paris, despre care mama vorbea cu atâta devoţiune, era de fapt bărbatul care mi-a dat viaţă.

Dar Lea nu a bănuit niciodată, iar acum nu-şi doreşte decât să fie cu mama şi cu Meir. Lea crede în ce vrea ea să creadă, nu în ceea ce vede, ci în ceea ce simte.

S-a apropiat apoi de mine şi m-a îmbrăţişat.

— Vreau să mă duc la Paris, mi-a spus încetişor. S-a încruntat de parcă s-ar fi străduit să-şi găsească cuvintele, dar apoi a rostit simplu: Mamă, vreau să fiu lângă acest om care este tatăl meu. S-a uitat ţintă la mine. Acest om nu este ca toţi ceilalţi oameni. Acest om este ca sfinţii. Se referea aici la cei mai stricţi dintre evrei, cei care încearcă să trăiască numai pentru Dumnezeu, care

respectă Tora şi Talmudul cu atâta stricteţe, încât noi i-am denumit hasidimi.

Puteam vedea că Godwin era peste măsură de încântat de hotărârea Rosei. La fel şi fratele lui, Nigel.

Nigel a fost cel care a vorbit apoi, explicând cu voce joasă şi plină de consideraţie că se va îngriji ca Rosa să aibă toate rochiile şi gătelile cu putinţă, şi că va fi educată la cea mai bună mănăstire din Paris. Deja le scrisese călugăriţelor. S-a dus la Rosa, a sărutat-o şi i-a spus:

— L-ai făcut foarte fericit pe tatăl tău.

Godwin părea că se roagă, aşa că Nigel a continuat în şoaptă:

— Doamne, Dumnezeule, ai pus în mâinile mele o comoară. Te asigur că voi avea mereu grijă de această copilă, că viaţa ei va fi plină de toate binecuvântările pământeşti. Te rog, Doamne, coboară asupra ei şi binecuvântarea divină.

În acel moment am crezut că tata îşi va pierde minţile. Nigel era conte, înţelegi, şi avea mai multe proprietăţi, şi se obişnuise să fie ascultat nu numai de servitori, ci şi de vasali şi de toţi cei pe care îi întâlnea. Şi nu-şi dăduse seama cât de mult îl jignea rugăciunea lui pe tata.

Dar Godwin a înţeles ce se petrecea şi din nou, ca şi mai înainte, a îngenuncheat în faţa tatălui meu. A făcut-o cu extremă simplitate, ca şi cum pentru el n-ar fi reprezentat vreo greutate, şi ce imagine oferea, în rasă neagră şi sandale, în genunchi în faţa tatei, cerându-i iertare pentru tot şi asigurându-l că Rosa va fi iubită şi preţuită.

Tata nici nu s-a clintit. În cele din urmă a oftat adânc şi le-a făcut semn tuturor să tacă, pentru că în acest moment Rosa se ruga de el, şi până şi mândrul, dar bunul Nigel îl implora să vadă justeţea acelor lucruri.

— Justeţea lucrurilor? a spus tata. În faptul că fiica evreică a unei femei evreice va fi botezată ca să devină creştină? Aşa consideraţi voi că este drept? Mai bine aş vedea-o moartă înainte ca un asemenea lucru să se poată întâmpla.

Dar Rosa, încăpăţânată, se lipea de el şi nu-l lăsa să-şi tragă mâinile dintr-ale ei.

— Bunicule, a spus ea, *tu* trebuie să fii acum regele Solomon. Tu trebuie să înţelegi că Lea şi cu mine trebuie să ne despărţim, pentru că suntem două, nu una singură, şi pentru că avem doi părinţi, un tată şi o mamă.

— Tu eşti cea care a hotărât, i-a răspuns tatăl meu. Vorbea cu mânie. Nu-l mai văzusem niciodată atât de furios, atât de înverşunat. Nici măcar atunci când îi spusesem, cu ani în urmă, că eram însărcinată, nu se înfuriase aşa.

— Eşti moartă pentru mine, i-a spus Rosei. Du-te cu nebunul şi idiotul de taică-tu, acest diavol care s-a luptat să-mi câştige încrederea ascultându-mi pildele şi legendele şi prefăcându-se că vrea să înveţe, în timp ce nu făcea decât să o vâneze pe maică-ta. Du-te cu el şi vei fi moartă pentru mine, şi voi ţine doliu după tine. Acum pleacă din casa mea. Pleacă şi du-te cu acest conte care a venit să despartă un copil de mama şi de bunicul lui.

A ieşit din încăpere, găsindu-şi uşor drumul, şi a trântit uşa în urma lui.

În acel moment, am simţit că mi se rupe inima, că nu voi mai cunoaşte niciodată pacea, dragostea şi fericirea.

Dar s-a întâmplat ceva care m-a afectat mult mai adânc decât oricare dintre cuvintele rostite.

În timp ce Godwin s-a ridicat şi s-a întors spre Rosa, ea i s-a strecurat în braţe. Era atrasă de el în mod irezistibil şi l-a copleşit cu sărutări de copil, apoi şi-a lăsat capul pe umărul lui, a închis ochii şi a plâns.

În acea clipă m-am văzut pe mine, cum l-am iubit cândva, demult. Dar am văzut şi puritatea gesturilor, faptul că îşi ţinea în braţe fiica. Şi am ştiut că nu aş fi putut şi nici nu ar fi trebuit să fac nimic ca să-i zădărnicesc planul.

Numai faţă de tine, frate Toby, recunosc acest lucru, dar m-am simţit deplin uşurată. Şi în inima mea mi-am luat în tăcere rămas-bun de la Rosa, mi-am confirmat în tăcere dragostea pentru Godwin şi mi-am luat locul alături de Meir.

Tu înţelegi ce s-a petrecut. Înţelegi. Am greşit? Am avut dreptate?

Iar Dumnezeu din ceruri a luat-o de lângă mine pe Lea, copilul rămas cu mine, credincioasa, timida, iubitoarea mea Lea.

A luat-o la el, iar tatăl meu din Oxford tot refuză să stea de vorbă cu mine şi ţine doliu după Rosa, care continuă să trăiască.

Oare Dumnezeu m-a judecat?

Sunt sigură că tata a aflat despre moartea Leei. Sunt sigură că ştie cu ce ne confruntăm la Norwich şi că oraşul a transformat moartea Leei într-o cauză măreaţă, ca să ne poată condamna şi poate chiar pentru a ne executa. Duşmănia vecinilor noştri creştini se poate întoarce iarăşi împotriva noastră.

Sunt judecată pentru că am lăsat-o pe Rosa sub tutela contelui şi i-am permis să plece cu el şi cu Godwin la Paris. Este o judecată, nu mă pot împiedica s-o cred. Iar tata, tatăl meu, nu a mai vorbit cu mine o vorbă, nu mi-a mai scris niciun cuvânt din acel moment. Şi nu o va face nici măcar acum.

Ar fi părăsit casa noastră chiar în ziua aceea, dacă Meir nu m-ar fi luat imediat cu el şi dacă Rosa n-ar fi plecat chiar în acea seară. Iar sărmana Lea, blânda mea Lea se lupta să înţeleagă de ce pleca sora ei la Paris, de ce bunicul ei tăcea ca un bloc de granit, refuzând să-i vorbească chiar şi ei.

Iar acum scumpa mea, adusă în acest ciudat oraş numit Norwich, iubită de toţi cei care şi-au aruncat privirea asupra ei, a murit, neajutorată, de febră iliacă, fără ca noi să fim în stare să o salvăm, şi Dumnezeu m-a adus în locul acesta, prizonieră, până când tot oraşul se va revolta şi vom fi distruşi cu toţii.

Mă întreb dacă tatăl meu nu cumva stă şi râde, crunt, pentru că acum suntem cu toţii nenorociţi.

CAPITOLUL DOISPREZECE

Sfârșitul poveștii Fluriei

FLURIA ŞI-A TERMINAT POVESTEA ÎN LACRIMI. Din nou am dorit să-mi petrec braţele în jurul ei, dar ştiam că nu se cade şi că un asemenea gest n-ar fi fost tolerat.

I-am spus iarăşi, în şoaptă, că nu-mi puteam imagina durerea ei pentru pierderea Leei şi că nu puteam decât să-i aduc inimii ei un tăcut omagiu.

— Nu cred că Dumnezeu ar lua un copil doar ca să pedepsească pe cineva pentru ceva, i-am spus. Dar ce ştiu eu despre căile Domnului? Cred că ai făcut ceea ce ai considerat că este corect, atunci când ai lăsat-o pe Rosa să plece la Paris. Iar Lea a murit după aceea aşa cum ar fi putut muri orice copil.

La auzul vorbelor mele, s-a mai potolit puţin. Era obosită şi probabil că epuizarea o ajuta să se liniştească mai mult decât orice altceva.

S-a ridicat de la masă şi s-a dus la una dintre ferestrele înguste, părând să se uite cum ningea afară.

M-am dus în spatele ei.

— Trebuie să luăm multe hotărâri acum, Fluria, dar cea mai importantă este aceasta. Dacă mă duc la Paris ca să o conving pe Rosa să vină încoace şi să se dea drept Lea...

— Ah, crezi că eu nu m-am gândit la asta? m-a întrebat. Dar este mult prea periculos, a continuat. Iar Godwin n-ar îngădui niciodată o asemenea minciună. Cum ar putea fi corectă o astfel de înşelăciune?

— Oare Jacob nu l-a înşelat pe Isaac? am spus. Şi nu a devenit el Israel şi părintele tribului său?

— Da, aşa este, iar Rosa este fata deşteaptă, cea cu darul vorbelor. Nu, este prea periculos. Dacă Rosa nu poate răspunde întrebărilor lui Lady Margaret, sau nu o recunoaşte pe micuţa Eleanor drept prietenă adevărată? Nu, nu se poate.

— Rosa poate refuza să stea de vorbă cu cei care au vrut să vă facă rău vouă, am spus. Toată lumea ar înţelege-o. Trebuie doar să-şi facă apariţia.

Se vedea că la asta Fluria nu se gândise.

A început să se plimbe prin încăpere şi să-şi frământe mâinile. Auzisem toată viaţa această expresie: a-şi frământa mâinile. Dar nu mai văzusem pe nimeni să o facă, până acum.

Mi-am dat seama că o cunoşteam deja pe această femeie mai bine decât pe oricine altcineva pe lume. Era un gând ciudat şi dătător de fiori, nu pentru că mă făcea să o iubesc mai puţin, ci pentru că nu suportam să mă gândesc la propria mea viaţă.

— Dacă am reuşi, dacă am aduce-o pe Rosa încoace, câtă lume din evreime ar şti că ai avut gemeni? am întrebat-o. Câţi l-au cunoscut pe tatăl tău, câţi te cunosc pe tine de la Oxford?

— Destui, dar niciunul nu va vorbi, a insistat ea. Aminteşte-ţi că, pentru poporul meu, un copil care se converteşte este mort şi îngropat, nimeni nu-i mai rosteşte numele. N-am pomenit deloc de ea când ne-am mutat încoace. Şi nimeni nu a vorbit cu noi despre Rosa. Aş îndrăzni să spun că este, acum, cel mai bine păstrat secret din evreime.

A continuat să vorbească, de parcă voia să chibzuiască bine faptele.

— Conform legii, Rosa şi-a pierdut toate proprietăţile moştenite de la tatăl ei adoptiv, numai pentru că s-a convertit. Da, sunt câţiva care ştiu cum stau lucrurile, dar ştiu doar pentru ei, iar doctorul şi bătrânii nu vor sufla niciun cuvânt.

— Dar tatăl tău? I-ai scris ca să-l anunţi că Lea a murit?

— Nu, şi chiar dacă aş fi făcut-o, ar fi ars scrisoarea fără să o deschidă. M-a asigurat că aşa va reacţiona ori de câte ori îi voi scrie. În ce-l priveşte pe Meir, în amărăciunea lui se învinuieşte că Lea s-a îmbolnăvit pentru că ne-a adus el aici. Că, retrasă şi în siguranţă la Oxford, putea să nu fi făcut niciodată boala. Nu i-a scris nici el tatei. Dar asta nu înseamnă că tata nu ştie. Are prea mulţi prieteni aici, ca să nu fi aflat.

A început din nou să plângă.

— O va considera pedeapsa lui Dumnezeu, a şoptit printre lacrimi, sunt sigură de asta.

— Ce doreşti să fac eu? am întrebat-o.

Nu eram complet sigur că vom gândi la fel, dar era în mod cert o femeie deşteaptă şi se făcuse târziu.

— Du-te la Godwin, a spus, şi faţa i s-a înmuiat când i-a rostit numele. Du-te la el şi cere-i să vină aici şi să-i liniştească pe fraţii lui dominicani. Adu-l să ne pledeze nevinovăţia. Godwin este foarte admirat în ordinul lui. A studiat cu Toma şi cu Albert, înainte să devină el însuşi predicator şi profesor în Italia. Scrierile lui despre Maimonide şi Aristotel sunt cunoscute, cu siguranţă, chiar şi aici. Godwin va veni pentru mine, ştiu că va veni, şi pentru că... pentru că Lea a fost copilul lui.

Au podidit-o iarăşi lacrimile. În lumina lumânărilor, aşa cum stătea acolo, cu spatele spre fereastra îngheţată, părea fragilă, şi abia suportam vederea ei.

Mi s-a părut o clipă că aud voci în depărtare şi că alţi rătăciţi strigau în vânt. Dar ea nu părea să îi audă, iar eu n-am zis nimic. Aş fi vrut să o ţin în braţe ca pe sora mea, dacă aş fi putut.

— Poate că Godwin este în stare să dezvăluie întreg adevărul şi să fie crezut, a spus ea, să-i facă pe călugării din ordinul raselor negre să înţeleagă că nu noi ne-am ucis fiica. Poate depune mărturie despre caracterul şi despre sufletul meu.

Acest gând i-a dat în mod evident speranţă. Mi-a dat şi mie speranţă.

— Ah, ar fi extraordinar să putem scăpa de această minciună teribilă, a spus. Aşa cum am vorbit mai înainte, Meir scrie să ceară donaţii în bani. Vor fi şterse datoriile. Aş fi gata să înfrunt cea mai deplină ruină, numai să pot pleca cu Meir departe de acest loc. Numai ca să ştiu că nu am atras urgia asupra evreilor din Norwich, atât de încercaţi în alte timpuri.

— Ar fi cea mai bună soluţie, fără îndoială, am spus, pentru că o minciună ar putea avea consecinţe teribile. Chiar şi prietenii voştri ar putea spune sau face ceva care să o dea de gol. Dar dacă oraşul nu va accepta adevărul? Nici măcar din partea lui Godwin? Ar fi prea târziu să mai recurgem la vechea păcăleală. Ocazia de a scăpa înlocuind-o pe Lea ar fi pierdută.

Am auzit iarăşi zgomote în noapte. Zgomote fără formă, moi, şi altele mai ascuţite. Ninsoarea părea să le acopere pe toate.

— Frate Toby, a spus ea, du-te la Paris şi relatează-i lui Godwin întreaga istorie. Dezvăluie-i tot adevărul. Lasă-l pe Godwin să hotărască.

— Da, aşa voi face, Fluria, am spus, dar am auzit iarăşi zgomotele şi ceva ce semăna cu bătaia îndepărtată a unui clopot.

I-am făcut semn să mă lase să mă apropii de fereastră. S-a tras într-o parte.

— Este clopotul de alarmă, a zis ea, îngrozită.

— Poate că nu, i-am răspuns. Dar brusc a început să bată un alt clopot.

— Arde cartierul evreiesc? a întrebat, cu vocea înecându-i-se-n gât.

Înainte să-i pot răspunde, uşa de lemn a încăperii s-a deschis şi a apărut şeriful, înarmat până-n dinţi, cu părul ud de zăpadă. S-a dat deoparte şi le-a făcut loc unor servitori să tragă înăuntru câteva cufere, apoi a apărut Meir.

Acesta se uita ţintă la Fluria şi îşi scutura fulgii de pe gluga mantiei.

Fluria s-a prăbuşit în braţele lui deschise.

Şeriful se afla într-o dispoziţie înfricoşătoare, ceea ce era de aşteptat.

— Frate Toby, a spus el, sfatul tău dat credincioşilor să se roage la mormântul Sfântului William a avut rezultate surprinzătoare. Mulţimea a dat buzna în casa lui Meir şi a Fluriei ca să adune relicve şi i-au făcut praf toate rochiile. Fluria, draga mea, poate că ar fi fost mai înţelept să împachetezi acele rochii şi să le fi luat cu tine când ai venit încoace. A oftat din nou şi s-a uitat în jur, ca şi cum ar fi căutat ceva în care să poată lovi cu pumnul. Se vorbeşte iarăşi despre miracole petrecute în numele fiicei tale. Vinovăţia a împins-o pe Lady Margaret într-o mică cruciadă.

— Cum de nu am prevăzut asta! am rostit eu trist. Nu m-am gândit decât să-i îndepărtez de acolo!

Meir a strâns şi mai tare braţele în jurul Fluriei, ca şi cum ar fi putut-o apăra de aceste vorbe. Chipul bărbatului era întruchiparea resemnării.

Şeriful a aşteptat până când au plecat servitorii şi s-a închis uşa, apoi s-a adresat direct perechii.

— Cartierul evreiesc este păzit atent şi micile focuri declanşate au fost stinse, a spus el. Slavă cerului că aveţi case de piatră. Şi slavă cerului că scrisorile prin care Meir cerea donaţii au fost deja trimise. Şi slavă cerului că bătrânii au dăruit multe monede de aur călugărilor şi mănăstirii.

S-a oprit şi a oftat. M-a privit o clipă neajutorat, apoi şi-a întors atenţia spre ei.

— Dar trebuie să-ţi spun din nou, a continuat, că nimic nu va reuşi să prevină un masacru, cu excepţia fiicei tale însăşi, care trebuie să se întoarcă şi să pună capăt nevoii acesteia nebuneşti de a o transforma într-o sfântă.

— Atunci, exact asta vom face, am spus, înainte ca ei să poată rosti altceva. Voi pleca la Paris chiar acum. Presupun că-l voi găsi pe fratele Godwin, avocatul vostru, în sala de dezbateri a dominicanilor de lângă universitate. Voi porni în călătorie în această noapte.

Şeriful nu ştia ce să creadă. S-a uitat la Fluria.

— Fiica ta se poate întoarce aici?

— Da, am răspuns. Şi sunt sigur că fratele Godwin, un strălucit predicator, va veni cu ea. Trebuie să aşteptaţi până atunci.

Meir şi Fluria rămaseră fără cuvinte. Mă priveau ca şi cum ar fi depins complet de mine.

— Dar până atunci, am spus, îi veţi lăsa pe acei evrei bătrâni şi înţelepţi să vină la castel ca să se sfătuiască împreună cu Meir şi Fluria?

— Isaac, fiul lui Solomon, doctorul, este deja aici, pentru propria lui siguranţă, a spus şeriful. Şi, dacă este nevoie, vor fi aduşi mai mulţi. Şi-a trecut mâna înmănuşată prin părul ud. Fluria şi Meir, dacă nu este cu putinţă ca fiica voastră să fie adusă înapoi, vă cer să-mi spuneţi acum.

— Va veni, am răspuns eu. Vă dau cuvântul meu. Iar voi doi rugaţi-vă să călătoresc în siguranţă. Mă voi întoarce cât pot de repede.

M-am dus la perechea de evrei şi le-am pus câte o mână pe umeri.

— Aveţi încredere în ceruri şi aveţi încredere în Godwin. Îl voi aduce aici cât mai curând cu putinţă.

CAPITOLUL TREISPREZECE

Paris

CÂND AM AJUNS NOI LA PARIS, simţeam că îndurasem destul din plăcerile călătoriei din secolul al XIII-lea cât să-mi ajungă pentru patru vieţi şi, chiar dacă fusesem uimit în numeroase rânduri de mii de privelişti neobişnuite, de la casele ameţitor de înghesuite, construite din buşteni, din Londra, până la spectacolul castelelor normande, răsfirate pe tot felul de înălţimi şi la nesfârşita ninsoare care cădea peste toate satele şi oraşele străbătute, nu doream decât să-l găsim pe Godwin şi să punem capăt întregii poveşti.

Am spus „noi", pentru că Malchiah mi s-a arătat din când în când pe durata drumului, ba chiar a împărţit cu mine o parte din drumul spre capitală, călătorind în aceeaşi căruţă, fără să-mi dea însă alte îndrumări, reamintindu-mi doar că viaţa Fluriei şi viaţa lui Meir depindeau întru totul de ceea ce trebuia să fac eu.

Când apărea, era îmbrăcat ca un frate dominican, iar de fiecare dată când părea că mi se închisese complet calea, se arăta ca să-mi reamintească faptul că am aur în buzunare, că sunt puternic şi în stare să îndeplinesc ceea ce se aştepta de la mine, şi după aceea apărea un cărucior, sau o căruţă, cu un vizitiu de treabă, care ne lăsa să urcăm lângă sacii lui, sau lângă lemnele de foc, sau lângă orice transporta, iar eu reuşeam să adorm aproape în orice fel de vehicul.

Dar dacă a existat o parte a călătoriei care a însemnat agonie pură, aceasta a fost traversarea Canalului Mânecii, pentru că, tot timpul cât m-am aflat la bordul micuţei corăbii, mi-a fost rău. De multe ori m-am gândit că ne vom îneca laolaltă, cu toţii, atât de furtunoasă era marea iarna, şi l-am întrebat nu numai o dată pe Malchiah dacă n-ar fi fost cu putinţă să mă aştepte moartea în timpul acestei misiuni.

Aş fi vrut să vorbesc cu el despre tot ce se întâmplase, dar nu mi-a permis, reamintindu-mi că restul oamenilor nu îl vedeau, şi că aş fi arătat ca un nebun, vorbind de unul singur cu voce tare. În ce priveşte posibilitatea de a vorbi cu el doar în mintea mea, m-a refuzat, insistând că metoda nu era suficient de precisă.

În cele din urmă, am intrat pe porţile Parisului fără niciun incident, iar el mi-a amintit că îl puteam găsi pe Godwin în cartierul Universităţii. Apoi m-a părăsit, atrăgându-mi atenţia că nu venisem ca să mă holbez cu gura

căscată la catedrala Notre Dame sau ca să hoinăresc prin încăperile palatului Luvru, ci ca să-l găsesc fără întârziere pe Godwin.

Era straşnic de frig la Paris, la fel ca în Anglia, dar mulţimea de fiinţe omeneşti care viermuiau prin capitală parcă o mai încălzea puţin. În multe locuri existau focuri aprinse în jurul cărora oamenii se mai dezmorţeau, dar toată lumea vorbea despre vremea aceea groaznică şi despre cât de neobişnuită era.

Ştiam din ce citisem înainte că, în acea epocă, Europa intrase într-o perioadă de friguri spectaculoase, care a durat secole, şi mă simţeam din nou recunoscător dominicanilor pentru că îmi permiteau să port ciorapi din lână şi pantofi din piele.

Indiferent la avertismentele lui Malchiah, m-am dus imediat în Place de Grève şi am rămas îndelung înaintea faţadei recent terminate a catedralei Notre Dame. Am fost uluit, la fel ca în vremurile mele, de frumuseţea ei verticală şi de măreţia ei, fără să mă pot desprinde de faptul că aici, înaintea mea, tocmai îşi începea existenţa una dintre cele mai impresionante catedrale construite vreodată.

Într-un colţ îndepărtat se mai puteau observa schele şi muncitori, dar edificiul era aproape gata.

Am intrat, descoperind în penumbra ei o mulţime de oameni, unii îngenunchiaţi, alţii mutându-se de la un altar la altul, şi m-am rugat pentru curaj şi pentru tărie.

Am avut sentimentul straniu, în timp ce mă închinam, că treceam cumva peste capul lui Malchiah.

Mi-am spus că era o prostie, că lucram amândoi pentru acelaşi Dumnezeu şi Stăpân, şi mi-a venit pe buze iarăşi rugăciunea de mai devreme: „Doamne, Dumnezeule, iartă-mă dacă m-am despărţit vreodată de tine."

Mi-am curăţat mintea de toate vorbele, ascultând doar îndrumarea lui Dumnezeu. Faptul că puteam îngenunchea în acest monument uriaş şi magnific al credinţei chiar în anul terminării construcţiei sale mă transporta într-o recunoştinţă mai presus de cuvinte. Dar am înţeles mai ales cât însemna pentru mine această imensă catedrală: mă deschidea către vocea Creatorului şi mă făcea să plec capul.

Conştientizam faptul că, deşi eram în pericol să eşuez în faptele mele, deşi mă durea soarta Fluriei, a lui Meir şi a tuturor evreilor din Norwich, eram mai fericit decât fusesem vreodată. Simţeam cu tărie că în această misiune primisem un dar atât de nepreţuit, încât n-aş fi reuşit niciodată să-i mulţumesc îndeajuns lui Dumnezeu pentru ceea ce se întâmpla cu mine, pentru toată această binecuvântare.

Asta nu mi-a sporit mândria. Mai degrabă m-am simţit uimit. Şi, în timp ce chibzuiam la toate, mi-am dat seama că vorbeam cu Dumnezeu, fără cuvinte.

Cu cât rămâneam mai mult acolo, cu atât îmi părea mai evident că trăiam acum într-un fel în care nu trăisem

vreodată în vremea mea. În viaţa mea, întorsesem cu desăvârşire spatele vieţii, aşa că nu cunoşteam pe nimeni la fel cum îi cunoşteam pe Meir şi pe Fluria, şi nu nutream pentru nimeni devotamentul pe care îl nutream acum pentru Fluria. Iar nebunia acestui fapt, disperarea deliberată şi goliciunea plină de resentimente a vieţii mele m-au izbit cu toată forţa.

M-am uitat prin penumbră la corul îndepărtat din marea catedrală şi mi-am cerşit iertarea. Ce instrument demn de milă eram. Dar dacă lipsa mea de milă putea fi lăsată deoparte în această misiune, dacă prefăcătoria mea şi restul calităţilor puteau fi folositoare, atunci nu puteam decât să mă minunez de măreţia lui Dumnezeu.

Mi-a dat târcoale un gând mai profund, dar n-am putut să-l păstrez. Avea legătură cu natura duală a binelui şi a răului, cu felul în care Dumnezeu poate extrage ce este minunat din orice fiinţă omenească. Dar gândul s-a dovedit prea complex pentru mine. Am simţit că nu sunt menit să-l duc până la capăt — numai Dumnezeu ştia dacă întunericul şi lumina se amestecau sau erau separate — şi n-am fost în stare decât să dau glas remuşcării, n-am reuşit decât să mă rog pentru curaj, pentru reuşită. Am simţit din nou un pericol în felul în care Dumnezeu permitea existenţa răului şi în felul în care îl putea folosi. Dar am simţit că numai El înţelegea aceste lucruri, că nu ne era menit nouă să justificăm răul, indiferent ce chip ar fi luat el în oricare zi din această epocă, nici să-i pricepem

rosturile. Eram resemnat să nu înţeleg misterul felului în care merge lumea. Şi brusc am simţit ceva şi mai surprinzător: indiferent dacă se întâmpla ceva rău, răul nu avea nimic de-a face cu marea bunătate pe care o descoperisem la Fluria şi la Meir.

În cele din urmă, m-am rugat Fecioarei Maria să-mi vină în ajutor, apoi m-am ridicat şi am mers cât de încet am putut, ca să mai savurez o vreme întunericul brăzdat de lucirea lumânărilor, până când am ieşit în lumina rece a iernii.

Nu are rost să descriu în amănunt murdăria străzilor pariziene, cu jgheaburi de scurgere în mijlocul drumului, sau amestecătura de clădiri cu trei şi patru etaje, sau duhoarea morţilor din uriaşul cimitir numit Les Innocents, unde oamenii vindeau şi cumpărau deasupra mormintelor fel şi fel de lucruri. Nu are rost să încerc să surprind spiritul unui oraş unde oamenii — schilozi, cocoşaţi, pitici sau deşiraţi, mergând alene în cârje, cu uriaşe desagi ponosite pe umăr, sau mergând pur şi simplu cu o treabă — se năpusteau în toate direcţiile deodată, unii vânzând, alţii cumpărând, unii lălăind-o, alţii grăbindu-se, unii bogaţi şi purtaţi în lectici, alţii păşind curajoşi prin noroi în preţioasele lor cizme, iar mulţi doar învârtindu-se de coco-colo purtând veste simple şi tunici cu glugă; o populaţie acoperită până-n dinţi de lână, catifea şi blană de diferite calităţi, ca să se apere de frig.

Cerşetorii îmi implorau mereu ajutorul, şi mi-am golit iar şi iar buzunarele în mâinile lor, aprobând

din cap recunoştinţa lor plină de binecuvântări, ca şi cum aş fi avut o rezervă nesfârşită de monede de argint şi de aur.

Eram sedus continuu de ceea ce vedeam, dar a trebuit să rezist. Nu m-am dus, aşa cum se aştepta Malchiah, să văd palatul regal, nici n-am rămas să mă uit la spectacolele cu păpuşi de la fiecare colţ de stradă, nici nu am stat să mă minunez cum de viaţa continua pe cea mai urâtă vreme cu putinţă, cum de tavernele rămâneau deschise sau cum de viaţa reuşea să continue în cea mai îndepărtată — şi totuşi familiară — dintre epoci.

Mi-a luat mai puţin de o oră să-mi croiesc drum pe străzile aglomerate şi bătute de vânt, până am ajuns în cartierul studenţesc, unde m-am trezit înconjurat de băieţi şi de bărbaţi de toate vârstele, înveşmântaţi ca nişte clerici, cu rase sau robe.

Datorită iernii geroase, aproape toţi îşi trăseseră gluga pe cap şi purtau mantii groase, şi oricine putea deosebi bogaţii de săraci după grosimea blănii de la tivul hainelor, sau chiar a cizmelor.

Bărbaţi şi băieţi intrau şi ieşeau din biserici sau capele, străzile erau chinuitor de strâmte şi de cotite, iar peste tot atârnau felinare menite să se lupte cu întunericul adânc.

Cu toate acestea, am ajuns uşor la mănăstirea dominicanilor; era acolo o biserică micuţă, cu porţile deschise, şi studenţii mi l-au indicat imediat pe Godwin ca fiind fratele înalt, cu glugă, ochi albaştri şi piele palidă, care se

urcase pe o bancă din curtea interioară şi predica unei mulţimi atente.

Vorbea plin de energie şi fără efort, într-o latină frumoasă şi curgătoare, şi era o bucurie să auzi pe cineva vorbind această limbă cu atâta uşurinţă — iar pe studenţi răspunzând sau punând întrebări în acelaşi fel.

Ninsoarea se domolise. Ici şi colo ardeau focuri la care se încălzeau studenţii, dar frigul rămăsese pătrunzător. Am aflat curând de la cei mai din margine, datorită unor remarci şoptite, că Godwin devenise atât de popular — în absenţa lui Toma şi a lui Albert, plecaţi să predea în Italia — încât studenţii pur şi simplu nu mai încăpeau în sălile de curs.

Adresându-se mulţimii de chipuri înflăcărate, Godwin gesticula abundent. Unii dintre studenţi stăteau pe bănci şi notau frenetic tot ce spunea, alţii stăteau pe perne de piele, pe scânduri de lemn sau chiar pe pământ.

Faptul că Godwin era un bărbat impresionant nu m-a surprins, dar am fost uluit cât de impunător era cu adevărat.

Era izbitor de înalt, şi strălucea cu intensitatea aceea pe care nu degeaba încercase să mi-o descrie Fluria. Avea obrajii înroşiţi de frig, iar pasiunea profundă pentru conceptele şi ideile exprimate îi făceau ochii să lucească. Părea profund implicat în tot ceea ce spunea, în tot ceea ce făcea. Un râs călduros îi puncta frazele şi se întorcea cu graţie de la stânga la dreapta, ca să includă în dezbatere întreg auditoriul.

Avea mâinile înfăşurate în zdrenţe, mai puţin buricele degetelor. Studenţii purtau aproape toţi mănuşi. Îmi îngheţaseră şi mie mâinile, deşi nu mă despărţisem de mănuşile de piele încă de când plecasem din Norwich. Îmi părea rău că Godwin nu avea şi el nişte mănuşi atât de bune.

În timp ce eu îmi găseam un loc sub arcadele mănăstirii, rezemat de un stâlp de piatră, el i-a făcut pe studenţi să râdă în hohote, cu o remarcă inteligentă, apoi le-a cerut să-şi amintească un citat foarte important din Sfântul Augustin, pe care toţi l-au repetat cu ardoare. Părea că după aceea intenţiona să lanseze un nou subiect de discuţie, dar privirile ni s-au întâlnit şi s-a oprit la jumătatea frazei.

Nu-mi dau seama dacă a înţeles cineva de ce s-a oprit. Dar eu am ştiut. Un curent plin de sensuri a circulat între noi şi am îndrăznit chiar să dau din cap.

Apoi, cu câteva vorbe distrate, a pus capăt cursului.

Ar fi putut urma un şir nesfârşit de întrebări, numai că le-a spus tuturor, cu grijă, că îl aşteaptă treburi importante, că mai şi îngheţase pe deasupra, apoi a venit spre mine, m-a luat de mână şi m-a condus după el, prin mănăstirea cu tavan scund, pe sub nenumărate arcade şi printr-un şir de uşi interioare, până când am ajuns la chilia lui.

Încăperea era, slavă Domnului, spaţioasă şi încălzită. Nu arăta mai luxos decât chilia lui Junípero Serra de la

misiunea din Carmel, la începutul secolului XXI, dar era înţesată de obiecte minunate.

Cărbunii adunaţi cu vârf într-o tipsie răspândeau o căldură foarte plăcută, iar el a aprins repede câteva lumânări, aranjându-le pe birou şi pe pupitrul de citit. Ambele piese de mobilier se aflau foarte aproape de patul îngust şi mi-a făcut semn să mă aşez pe una dintre banchetele înşirate pe lângă pereţi.

Se putea vedea că predicase adesea în acest loc, sau cel puţin o făcuse înainte ca vorbele lui să atragă atâta lume.

Pe perete era atârnat un crucifix, şi parcă am zărit şi câteva picturi votive, dar în semiîntuneric nu-mi puteam da seama unde se aflau. Între crucifix şi ceea ce era în mod evident un tablou al madonei, se afla o lespede tare şi am bănuit că acolo se aşeza în genunchi pentru rugăciune.

— O, iartă-mă, a spus el cât se poate de generos şi de amabil. Vino, încălzeşte-te la foc. Eşti vânăt de frig şi ai capul ud.

Mi-a scos repede gluga şi mantia, apoi le-a dezbrăcat şi pe ale sale. Le-a atârnat într-un cui de pe perete, unde căldura de pe tipsia cu jăratec le putea usca.

A scos apoi un ştergar, mi-a şters părul şi faţa, apoi le-a şters pe ale lui.

Abia după aceea a desfăşurat zdrenţele şi şi-a dezvelit mâinile, încălzindu-le deasupra cărbunilor. Mi-am dat seama, pentru prima oară, că rasa lui albă şi scapularul

erau subţiri de tot şi peticite. Era un bărbat slab, iar simplitatea inelului de păr care îi înconjura capul îi conferea vitalitate şi expresie.

— Cum de mă cunoşti? l-am întrebat.

— Pentru că Fluria mi-a scris şi mi-a spus că te voi recunoaşte de îndată ce te voi vedea. Scrisoarea ţi-a luat-o înainte cu numai două zile. Mi-a adus-o unul dintre profesorii de ebraică de aici. Şi de atunci sunt îngrijorat, nu pentru ce mi-a scris, ci mai ales pentru ce a ales să nu-mi scrie. În plus, mai există o problemă, iar ea mi-a spus că pot să-mi deschid complet inima în faţa ta.

A rostit aceste vorbe din toată inima şi i-am remarcat din nou comportamentul curtenitor şi generozitatea atunci când a tras una dintre băncuţe lângă jăratec şi s-a aşezat.

Până şi cele mai mici gesturi ale lui erau simple şi hotărâte, ca şi cum vremurile când trebuia să impresioneze ar fi trecut de mult, iar purtarea lui nu mai era împovărată de niciun artificiu.

A băgat mâna într-unul dintre buzunarele largi şi nevăzute de sub scapular, a scos o scrisoare — o foaie împăturită de pergament — şi mi-a pus-o în mână.

Era scrisă în ebraică, dar, aşa cum mă asigurase Malchiah, am fost în stare să o citesc în întregime:

„Viaţa mea este în mâinile acestui om, fratele Toby. Primeşte-l cum se cuvine şi mărturiseşte-i totul, iar el însuşi îţi va spune totul la rândul său,

căci nu există nimic necunoscut pentru el în trecutul şi prezentul meu, iar mai mult decât atât nu îndrăznesc să scriu aici."

Fluria semnase doar cu iniţiala numelui mic.

Am priceput repede că nimeni nu avea cum să-i cunoască scrisul mai bine decât Godwin.

— Mi-am dat seama de mai multă vreme că ceva nu este în regulă, a spus el, încruntând sprâncenele. Tu ştii totul. Sunt sigur de asta. Dă-mi voie să-ţi spun, înainte să te asaltez cu întrebări, că fiica mea Rosa este rău bolnavă de câteva zile, şi insistă că sora ei, Lea, suferă mult.

Totul a început în timpul minunatelor zile de Crăciun, atunci când procesiunile şi spectacolele de teatru sunt mai frumoase ca niciodată.

Ţinând cont că ritualurile creştine sunt noi pentru ea, m-am gândit că pur şi simplu s-a speriat. Dar a susţinut sus şi tare că răul ei are legătură cu Lea.

Ele sunt surori gemene, după cum ştii, aşa că Rosa poate să simtă ce anume i se întâmplă Leei, iar acum două săptămâni mi-a spus că Lea nu se mai află pe această lume.

Am încercat să o liniştesc, să-i spun că n-are cum să fie aşa. Am asigurat-o că Fluria şi Meir mi-ar fi scris dacă s-ar fi întâmplat ceva cu Lea, dar Rosa nu poate fi convinsă că Lea mai este în viaţă.

— Fiica ta are dreptate, i-am spus cu tristeţe. Acesta este miezul întregii probleme. Lea a murit din cauza

febrei iliace. Nu s-a putut face nimic împotriva ei. Ştii la fel de bine ca şi mine ce înseamnă această boală, o tulburare a măruntaielor care provoacă durere mare. Cei mai mulţi oameni mor din cauza ei. La fel şi Lea, a murit în braţele mamei sale.

Şi-a ascuns faţa în palme. Am crezut o clipă că va izbucni în suspine. Am simţit un fior de spaimă. Dar a repetat în şoaptă, iar şi iar, numele Fluriei, şi s-a rugat în latină să fie consolat pentru pierderea copilei.

În cele din urmă s-a îndreptat şi m-a privit. Pe chipul lui se citea suferinţa.

— Aşadar, frumoasa pe care a păstrat-o i-a fost luată, a spus el. Iar cealaltă dintre fiicele mele rămâne aici, cu mine, rumenă şi sănătoasă. Ah, ce durere, ce durere!

Lacrimile i-au ţâşnit din ochi. Pe chipul lui se citea durerea. Amabilitatea i s-a prăbuşit în suferinţă. Clătina încet din cap, cu o expresie copilăros de sinceră.

— Îmi pare nespus de rău, am şoptit, pentru că se uita la mine. Dar el nu a răspuns.

Am păstrat un lung moment de tăcere pentru Lea. O vreme a părut că se uită în gol. Şi-a încălzit mâinile deasupra focului o dată sau de două ori, iar apoi le-a lăsat să-i cadă pe genunchi.

Dar apoi am văzut cum se însufleţeşte şi cum se deschide din nou. A şoptit:

— Ştii că această fată a fost copilul meu, desigur, deja te-am lăsat să înţelegi.

— Ştiu, am spus. Dar moartea absolut naturală şi întâmplătoare a acestui copil este acum pe cale să îi distrugă pe Fluria şi pe Meir.

— Cum aşa? a întrebat. Părea că întreabă complet nevinovat, ca şi cum toată învăţătura lui îi adusese numai nevinovăţie. Sau poate că „smerenie" ar fi fost un cuvânt mai bun.

Nu mă puteam împiedica să observ că era un bărbat frumos, nu atât datorită trăsăturilor regulate şi a vitalităţii, cât mai ales datorită modestiei şi forţei liniştite pe care le emana. Un om modest poate cuceri pe oricine, iar acest om părea să nu mai fi păstrat nimic din orgoliul masculin care ascunde emoţiile şi exprimarea lor.

— Povesteşte-mi totul, frate Toby, a spus el. Ce i se întâmplă iubitei mele Fluria?

O peliculă de lacrimi i-a apărut în ochi.

— Înainte să începi, însă, a adăugat, dă-mi voie să-ţi lămuresc un lucru. Îl iubesc pe Dumnezeu şi o iubesc pe Fluria. Acesta este sufletul meu, iar Dumnezeu mă înţelege.

— Şi eu te înţeleg, am spus. Ştiu despre îndelungata voastră corespondenţă.

— A fost lumina mea călăuzitoare de multe ori, a adăugat el. Deşi am renunţat la toate cele lumeşti ca să mă alătur dominicanilor, nu am renunţat la corespondenţa cu Fluria, pentru că a însemnat mereu pentru mine cel mai de preţ bun.

S-a gândit o vreme, apoi a adăugat:

— Evlavia şi bunătatea unei femei ca Fluria nu se întâlnesc des la femeile creştine. Se pare că evreicele ca Fluria au o anume profunzime, ea nu mi-a scris niciodată vreo vorbă pe care să n-o fi putut împărtăşi şi altora, sau pe care n-ar fi trebuit să o împărtăşesc şi altora pentru binele lor — cu excepţia scrisorii primite acum două zile.

Vorbele lui au avut un efect ciudat asupra mea, pentru că într-un fel aproape că mă îndrăgostisem de Fluria, dar acum îmi dădeam seama pentru prima oară cât de serioasă fusese ea, iar cuvântul care i se potrivea era „profunzime".

Din nou, în amintire, Fluria îmi evoca pe cineva cunoscut, deşi nu-mi puteam da seama despre cine era vorba. Se lega cumva de tristeţe şi de teamă. Dar nu aveam timp să mă gândesc la asta acum. Mi se părea un păcat uriaş să mă gândesc la cealaltă viaţă a mea.

M-am uitat în jur prin cămăruţă. M-am uitat la numeroasele cărţi de pe rafturi şi la pergamentele împrăştiate pe birou. M-am uitat la chipul lui Godwin, care aştepta concentrat, apoi i-am povestit totul.

Am vorbit aproape o jumătate de oră, explicându-i fiecare lucru petrecut, cum dominicanii din Norwich căzuseră în plasa unei închipuiri în ce o priveşte pe Lea şi cum Meir şi Fluria nu puteau împărtăşi nimănui, cu excepţia prietenilor evrei, groaznicul adevăr despre cum îşi pierduseră preaiubita fiică.

— Imaginează-ţi durerea Fluriei, am spus, care nu poate nici măcar să ţină doliu, din cauză că trebuie să

inventeze explicaţii. Am insistat asupra acestui lucru. Există momente când trebuie să te bazezi pe minciuni, exact la fel cum a făcut Iacob când l-a tras pe sfoară pe Isaac, tatăl lui, şi l-a păcălit mai apoi pe Laban, ca să-şi sporească turma. Este nevoie de minciuni şi acum, pentru că sunt în joc vieţile acestor oameni.

A zâmbit şi mi-a aprobat raţionamentul. Nu a obiectat în niciun fel.

S-a ridicat şi a început să se plimbe înainte şi înapoi, în cerc, pentru că doar atât permitea încăperea.

În cele din urmă s-a aşezat la birou şi, făcând abstracţie de prezenţa mea, s-a apucat imediat să scrie o scrisoare.

Am rămas destulă vreme privindu-l cum scrie, cum usucă cerneala cu sugativa, şi apoi scrie din nou. Într-un final a semnat scrisoarea, a uscat-o pentru ultima oară, a împăturit pergamentul şi l-a sigilat cu ceară, apoi s-a uitat la mine.

— Voi trimite acest mesaj confraţilor mei dominicani din Norwich, fratelui Antoine, pe care îl cunosc personal; îi avertizez insistent că sunt pe o cale greşită. Garantez personal pentru Fluria şi pentru Meir şi recunosc cu sinceritate că Eli, tatăl Fluriei, mi-a fost cândva profesor la Oxford. Cred că va conta, dar nu ştiu dacă va conta destul. Nu pot să-i scriu lui Lady Margaret, şi chiar dacă i-aş scrie, fără îndoială mi-ar arunca scrisoarea în flăcări.

— Există o capcană în această scrisoare.

— Cum aşa?

— Recunoşti o legătură cu Fluria care ar putea stârni curiozitatea celorlalţi dominicani. Când ai vizitat-o pe Fluria la Oxford, când ai plecat de acolo cu fiica ta, au aflat şi fraţii din Oxford?

— Ajută-mă, Doamne, a oftat el. Fratele meu şi cu mine am făcut totul în mare taină. Doar duhovnicul meu ştie că am o fiică. Dar ai dreptate. Dominicanii din Oxford l-au cunoscut pe Eli, înţeleptul de la sinagogă, unora le-a fost chiar profesor. Ştiu că Fluria a avut două fiice.

— Exact, am spus. Dacă scrii această scrisoare, atrăgând lumii atenţia asupra legăturilor dintre voi, atunci o înşelătorie menită să-i salveze pe Fluria şi pe Meir nu mai poate fi posibilă.

A aruncat scrisoarea în vasul cu jăratec şi a urmărit cum o mistuie flăcările.

— Nu ştiu cum să rezolv această problemă, a spus. Nu m-am confruntat niciodată în viaţa mea cu ceva mai trist şi mai urât. Putem îndrăzni să încercăm o înşelătorie, atâta timp cât dominicanii din Oxford le-ar putea spune celor din Norwich că Rosa se dă drept sora ei? Nu-mi pot expune fiica unui asemenea pericol. Nu, nu poate face această călătorie. Prea multă lume ştie prea multe lucruri. Dar cumva trebuie oprit acest scandal. Ai îndrăzni să te duci şi să-i aperi pe cei doi în faţa episcopului şi a şerifului?

I-am explicat că şeriful bănuia deja adevărul despre moartea Leei.

— Atunci ce putem face?

— Să încercăm o înşelătorie, dar mai ingenioasă şi folosind mai multe minciuni, am spus. Este singura soluţie pe care o întrezăresc.

— Explică-mi, a zis.

— Dacă Rosa este de acord să se dea drept sora ei, o ducem la Norwich chiar acum. Va insista că este Lea, că a fost la sora ei geamănă, Rosa, la Paris, şi se va arăta foarte indignată că lumea i-a vorbit de rău pe iubitorii ei părinţi. Şi va da glas dorinţei de a se întoarce imediat la sora ei. Recunoscând existenţa unor gemene, convertite la creştinism, furnizezi un motiv pentru plecarea ei bruscă la Paris, în toiul iernii. A vrut să fie împreună cu sora ei, de care a fost despărţită doar scurtă vreme. Iar cât despre faptul că tu eşti tatăl, de ce ar trebui oare pomenit?

— Ştii ce se bârfeşte, mi-a răspuns el imediat. Că Rosa ar fi, de fapt, copilul din flori al fratelui meu Nigel. Pentru că Nigel m-a însoţit pe tot parcursul călătoriei. Aşa cum ţi-am spus deja, doar duhovnicul meu cunoaşte adevărul.

— Cu atât mai bine. Scrie-i imediat fratelui tău, dacă te încumeţi, şi relatează-i ce s-a întâmplat, insistând că trebuie să se ducă imediat la Norwich. El te iubeşte, aşa mi-a spus Fluria.

— Într-adevăr, şi m-a iubit mereu, indiferent ce s-a străduit tata să-i impună să creadă sau să facă.

— Bun, atunci să se ducă la Norwich şi să jure că gemenele sunt împreună la Paris, iar noi vom încerca să ajungem acolo cât mai repede cu Rosa, care se va da drept Lea, indignată şi îndurerată de situaţia părinţilor ei,

dornică să se întoarcă repede la Paris împreună cu unchiul Godwin.

— Ah, îmi dau seama de dibăcia planului, a spus. Dar va însemna dezonoarea Fluriei.

— Nigel nu trebuie să afirme răspicat că el este tatăl. Să-i lase pe toţi să creadă aşa, dar să nu le spună deschis. Fetele au un tată legal. Nigel trebuie doar să se arate interesat, în calitate de prieten, de fata proaspăt convertită la creştinism, din moment ce a fost mai înainte protectorul surorii ei, care acum o aşteaptă cu nerăbdare pe Lea să se întoarcă la Paris.

Era profund preocupat de ceea ce-i spuneam. Ştiam că se gândeşte la mai multe aspecte. Fetele, convertite, trebuiau excomunicate şi astfel îşi pierdeau averea. Fluria deja îmi vorbise despre asta. Dar mi-o puteam imagina bine pe pasionata Rosa prefăcându-se în indignata Lea, demontând acuzaţiile care ameninţau evreimea, şi cu siguranţă nimeni din Norwich n-ar fi avut neobrăzarea să ceară să vină acolo şi cealaltă geamănă.

— Nu-ţi dai seama? am spus. Este o poveste care rezolvă toate aspectele.

— Da, foarte elegantă, mi-a răspuns, dar încă se mai gândea.

— Explică de ce a plecat Lea. Influenţa puternică a lui Lady Margaret a făcut-o să treacă la credinţa creştină. Aşa că şi-a dorit să fie alături de sora ei, creştinată deja. Dumnezeu mi-e martor că toată lumea din Anglia şi din Franţa doreşte să-i convertească pe evrei la dreapta

credinţă. Aşa se explică şi de ce Meir şi Fluria au fost atât de misterioşi, pentru că astfel dezonoarea lor devine dublă. Iar tu şi fratele tău sunteţi protectorii fetelor convertite. În mintea mea totul este foarte simplu.

— Îmi dau seama, a spus el încet.

— Crezi că Rosa este în stare să joace rolul surorii ei, Lea? l-am întrebat. O poate face? Fratele tău ne va ajuta? Şi, din nou, în ce-o priveşte pe Rosa, crezi că este dispusă să facă acest lucru?

S-a gândit îndelung, apoi a spus simplu că trebuie să mergem să ne întâlnim cu Rosa chiar în seara aceea, deşi era târziu şi se întunecase de-a binelea.

Prin fereastra chiliei vedeam numai beznă, dar poate că de vină era şi ninsoarea deasă.

Godwin s-a aşezat şi a scris o nouă scrisoare. Mi-a citit-o cu voce tare:

— „Iubite Nigel, am mare nevoie de ajutorul tău, pentru că Fluria şi Meir, prietenii mei dragi şi prietenii fiicelor mele sunt într-un grav pericol, datorat unor evenimente petrecute de curând, pe care nu ţi le pot explica aici, dar pe care ţi le voi dezvălui curând, imediat ce ne vom întâlni. Te rog să te duci imediat şi să mă aştepţi în oraşul Norwich, către care voi porni chiar în noaptea aceasta. Să te prezinţi în faţa şerifului, care ţine nişte evrei în turnul castelului, pentru propria lor protecţie, şi să-i faci cunoscut că evreii în chestiune îţi sunt apropiaţi şi că eşti protectorul celor două fete ale lor — Lea şi Rosa — devenite creştine şi trăitoare acum la Paris,

sub supravegherea fratelui Godwin, naşul lor şi devotat prieten. Trebuie să înţelegi că locuitorii din Norwich nu sunt la curent cu faptul că Meir şi Fluria au doi copii şi că au rămas foarte uimiţi când au aflat că singura fată a lor pe care o cunoşteau a plecat din oraş.

Insistă pe lângă şerif să păstreze toată chestiunea secretă până când ne vom întâlni şi îţi voi explica de ce trebuie întreprinse acum toate aceste acţiuni."

— Splendid, am spus. Crezi că fratele tău te va asculta?

— Fratele meu va face orice pentru mine, mi-a răspuns. Este un om bun şi iubitor. I-aş fi dezvăluit mai multe, dacă nu m-aş fi gândit că scrisoarea mea ar putea ajunge pe mâini străine.

A uscat din nou cerneala cu sugativa, a semnat, a împăturit scrisoarea, a pecetluit-o cu ceară, apoi s-a ridicat, făcându-mi semn să îl aştept, şi a ieşit din încăpere.

A lipsit ceva vreme.

Mi-a trecut prin minte, în timp ce mă uitam prin cămăruţă, cu mirosul ei de cerneală şi hârtie veche, cu mirosul de cărţi legate în piele şi de cărbuni încinşi, că aş putea să-mi petrec aici toată viaţa şi să fiu fericit, că de fapt trăiam acum o viaţă mult mai curată decât orice altceva trăisem vreodată. Aproape că mi-a venit să plâng.

Dar nu era momentul să mă gândesc la mine.

Când s-a întors, gâfâia şi părea cumva uşurat.

— Scrisoarea va pleca mâine-dimineaţă şi va ajunge mult mai repede decât noi, pentru că am încredinţat-o episcopului care păstoreşte lăcaşul Sfântul Aldate şi

conacul fratelui meu, cerându-i să i-o înmâneze direct lui Nigel.

S-a uitat la mine şi ochii i s-au umplut din nou de lacrimi.

— N-aş fi putut face totul de unul singur, mi-a spus recunoscător.

Şi-a luat mantia din cui, mi-a dat-o şi pe a mea, şi ne-am îmbrăcat, pregătindu-ne pentru zăpada de afară. A început să-şi înfăşoare din nou mâinile în cârpele de mai devreme, dar am vârât mâna în buzunar, şoptind o rugăciune, şi am scos două perechi de mănuşi.

— Mulţumesc, Malchiah.

Godwin s-a uitat la mănuşi, apoi a clătinat din cap, a luat perechea pe care i-o oferеam şi le-a tras pe mâini. Mi-am dat seama că pielea fină şi marginea de blană nu-i plăceau, dar ştia că aveam multă treabă de făcut.

— Să mergem acum la Rosa, a zis, să-i spunem ceea ce ştie deja şi să o întrebăm ce doreşte să facă. Dacă refuză, sau dacă simte că nu poate duce la îndeplinire această sarcină, vom merge doar noi doi la Norwich, să depunem mărturie.

S-a oprit.

— Să depunem mărturie, a şoptit, şi mi-am dat seama că atâtea minciuni îl tulburau.

— Nu contează, am spus. Dacă nu procedăm astfel, va avea loc o vărsare de sânge. Iar acei oameni buni vor muri, fără să fie vinovaţi de nimic.

A încuviinţat din cap şi am ieşit.

Un băiat cu un felinar, semănând mai degrabă cu un maldăr de haine de lână, ne aştepta afară, iar Godwin i-a spus că voiam să mergem la mănăstirea unde locuia Rosa.

Curând zoream pe străzile întunecoase, trecând din când în când pe lângă uşa câte unei taverne zgomotoase, înaintând pe dibuite în spatele băiatului cu felinarul. O ninsoare deasă începuse să cadă.

CAPITOLUL PAISPREZECE

Rosa

MĂNĂSTIREA SFÂNTA FECIOARĂ A ÎNGERILOR era mare, solidă şi abundent decorată. Încăperea imensă în care ne-am întâlnit cu Rosa era mai scump şi mai frumos mobilată decât oricare cameră văzută vreodată de mine. Focul a fost imediat aţâţat pentru noi şi două călugăriţe tinere, acoperite din belşug cu in şi lână, au pus pe masa lungă vin şi pâine. Existau numeroase taburete cu perne deasupra şi cele mai spectaculoase tapiserii din lume. Tapiseriile fuseseră întinse pe dalele lustruite ale pardoselii.

Ardeau lumânări în numeroase candelabre şi o fereastră cu ochiuri în formă de romb reflecta minunat lumina în sticla ei groasă.

Stareţa, o femeie impresionantă şi vizibil autoritară, îi era în mod limpede devotată lui Godwin, şi ne-a lăsat imediat să vorbim ceea ce aveam de vorbit.

În ce-o priveşte pe Rosa, îmbrăcată într-o rasă albă peste ceva ce era probabil cămaşa de noapte, se dovedea

copia mamei sale, cu excepţia ochilor surprinzător de albaştri.

În primul moment, a fost un şoc pentru mine să descopăr pe faţa ei deopotrivă culoarea măslinie a mamei şi vivacitatea tatălui. Ochii ei străluceau la fel ca ochii lui Godwin.

Părul ondulat şi negru i se revărsa pe umeri şi pe spate.

La paisprezece ani era deja o femeie, cu trup şi comportament de femeie.

Toate calităţile părinţilor se adunaseră în ea, în mod incontestabil.

— Ai venit să mă anunţi că Lea a murit, nu-i aşa? i-a spus imediat tatălui ei, după ce acesta a sărutat-o pe amândoi obrajii şi pe frunte.

El a început să plângă. S-au aşezat lângă foc, unul în faţa celuilalt.

Ea i-a luat mâinile într-ale ei şi a dat din cap de mai multe ori, ca şi cum şi-ar fi spus ceva în minte. Apoi a vorbit din nou.

— Dacă ţi-aş spune că Lea m-a vizitat în vis, aş minţi. Dar când m-am trezit azi-dimineaţă, am ştiut cu certitudine nu numai că ea este moartă, dar şi că mama are nevoie de mine. Acum ai venit tu cu acest frate, şi ştiu că n-aţi fi aici dacă nu ar trebui să fac ceva fără întârziere.

Godwin a tras un taburet şi mi-a făcut semn să mă alătur lor.

I-am povestit cât mai pe scurt posibil tot ce se întâmplase, iar ea a început să ofteze, dându-şi seama ce pericol

îi păştea pe mama ei şi pe toţi evreii din Norwich, oraş unde nu fusese niciodată.

Mi-a spus repede că se aflase la Londra atunci când mai mulţi evrei fuseseră judecaţi şi executaţi pentru omorârea sfântului Hugh, o crimă inventată.

— Crezi că vei putea juca rolul surorii tale?

— Abia aştept să-l joc! a răspuns ea. Abia aştept să stau în faţa acelor oameni care au îndrăznit să o acuze pe mama că şi-a omorât fiica. Abia aştept să le reproşez aceste acuzaţii crunte. Pot să o fac. Pot să susţin că sunt Lea, căci în inima mea sunt Lea la fel de mult pe cât sunt Rosa, şi Rosa la fel de mult pe cât sunt Lea. Şi nu voi minţi spunând că abia aştept să plec din Norwich şi să mă întorc în Paris la Rosa, la mine însămi, deîndată.

— Nu trebuie să exagerezi, a spus Godwin. Ţine minte, indiferent cât de mult te înfurie şi te dezgustă aceşti acuzatori, trebuie să vorbeşti blând, pentru că Lea ar fi vorbit blând, şi să insişti blând, cum ar fi făcut-o Lea.

A încuviinţat.

— Furia şi hotărârea mi le arăt ţie şi fratelui Toby, a spus. Ai încredere în mine, voi şti ce să spun.

— Îţi dai seama că, dacă lucrurile merg rău, vei fi în pericol, a insistat Godwin, la fel ca noi. Ce fel de tată şi-ar lăsa copilul atât de aproape de un foc aprins?

— Un tată care ştie că o fiică trebuie să-şi facă datoria faţă de mama ei, a răspuns ea imediat. Nu a pierdut-o ea deja pe sora mea? Nu a pierdut dragostea tatălui ei? Nu şovăi deloc, şi cred că recunoaşterea sinceră a faptului că

suntem gemene este un mare avantaj, fără de care impostura ar fi sigur descoperită.

A plecat apoi, spunând că se duce să se pregătească pentru călătorie.

Godwin şi cu mine ne-am dus să căutăm o căruţă care să ne ducă la Dieppe, de unde urma să navigăm în Anglia, traversând din nou periculosul Canal al Mânecii, de data aceasta cu o barcă închiriată.

Soarele tocmai răsărea când am plecat din Paris, iar eu eram plin de îndoieli, poate din cauză că Rosa se dovedea atât de furioasă şi de încrezătoare, iar Godwin atât de inocent, până şi în felul în care împărţea generos tuturor servitorilor banii fratelui său.

Lucrurile materiale nu mai însemnau nimic pentru Godwin. Ardea de dorinţă să îndure tot ceea ce natura, sau Dumnezeu, sau circumstanţele îi scoteau în cale. Ceva din mine considera că un instinct sănătos de supravieţuire ar fi fost mai de folos decât maniera lipsită de griji în care se arunca în orice încercare pe care i-o rezerva soarta.

Se dedica întru totul înşelătoriei puse la cale de noi. Dar înşelătoria nu i se potrivea câtuşi de puţin.

— Nu ştiu să mă prefac, mi-a mărturisit, şi mi-e frică să nu dau greş.

Însă eu m-am gândit, nu pentru prima oară, că nu se temea destul. Era ca şi cum bunătatea lui absolută l-ar fi transformat cumva într-un nătâng care se lăsa în voia sorţii, aşa cum este menit să i se întâmple oricui se dăruieşte cu

totul Domnului. Dar spunea iar şi iar că se încrede în Dumnezeu şi că El va face totul aşa cum trebuie.

Îmi este imposibil să relatez aici toate celelalte lucruri pe care le-am vorbit în timpul acelui lung drum până la mare; sau cum am continuat să discutăm şi atunci când barca se zvârcolea în apele agitate ale Canalului, ori în trăsura închiriată care îşi croia drum spre Norwich pe străzile pline de noroi îngheţat ale Londrei.

Cel mai important de remarcat este că am ajuns să-i cunosc pe Rosa şi pe Godwin mai bine decât o cunoscusem pe Fluria şi că, oricât aş fi fost de tentat să-l copleşesc pe Godwin cu întrebări despre Toma D'Aquino şi Albert cel Mare (care fusese deja supranumit aşa), am vorbit mai mult despre viaţa lui Godwin printre dominicani, despre bucuria de a avea studenţi străluciţi şi despre cât de angajat era în studiul lucrărilor evreilor Maimonide şi Rashi.

— Nu sunt foarte priceput când vine vorba de scris, mi-a spus, poate cu excepţia scrisorilor neoficiale pentru Fluria, dar sper că voi supravieţui în minţile studenţilor prin ceea ce sunt şi prin ceea ce fac.

În ce-o privea pe Rosa, ea gustase din plăcerea vinovată a vieţii printre creştini şi bucuria ei cea mai mare fusese să urmărească procesiunile desfăşurate de Crăciun în faţa catedralei, până când simţise că Lea, la atâtea mile depărtare de ea, suferea dureri cumplite.

— Am mereu în minte, mi-a spus odată, în timp ce Godwin dormea în trăsură pe banca din faţa noastră, că nu am renunţat la credinţa strămoşească de frică sau

pentru că cineva răuvoitor m-ar fi silit să o fac, ci pentru tatăl meu, pentru ardoarea pe care am văzut-o în el. Cu siguranţă îl venerează pe acelaşi Dumnezeu universal pe care îl venerez şi eu. Şi cum ar putea fi greşită o credinţă, dacă lui i-a adus atâta simplitate şi atâta fericire? Cred că, mai mult decât orice mi-a spus, ochii şi purtarea lui m-au convins să mă convertesc. Şi îl găsesc mereu un exemplu strălucitor a ceea ce intenţionez să fiu. În ce priveşte trecutul, acesta cântăreşte greu pentru mine. Nu suport să mă gândesc la el, iar acum, că mama a pierdut-o pe Lea, pot doar să mă rog din toată inima ca, tânără cum este, să devină mama multor copii împreună cu Meir. Pentru asta, pentru viaţa lor împreună fac această călătorie, acceptând probabil cu prea multă uşurinţă ceea ce trebuie făcut.

Părea conştientă de mii de dificultăţi la care eu nici nu mă gândisem.

Întâi de toate şi cel mai important, unde urma să stăm după ce ajungeam la Norwich? Trebuia să ne ducem direct la castel? Şi cum avea să-şi joace rolul în faţa şerifului, atâta timp cât nu ştia dacă acesta se întâlnise vreodată cu Lea faţă în faţă?

Cum puteam să ne apropiem de evreime şi să căutăm adăpost la şeful sinagogilor, căci pentru cei o mie de evrei din Norwich trebuie să fi existat mai multe sinagogi, neştiind dacă Lea îl cunoscuse pe acest şef după chip sau după nume?

M-am gândit la toate acestea şi m-am scufundat într-o rugăciune mută. *Malchiah, trebuie să ne îndrumi!*

am insistat. Dar pericolul de a-i face bănuitori pe ceilalţi mi s-a părut dintr-odată izbitor de real.

Faptul că Malchiah mă adusese aici nu însemna că eram scutiţi de suferinţe. M-am gândit din nou la amestecul de bine şi de rău care mă izbise în catedrală. Numai Dumnezeu însuşi ştia ce era cu adevărat bine sau rău, iar noi nu puteam decât să ne străduim să urmăm fiecare cuvânt al său care ne arată binele.

Una peste alta, se putea întâmpla orice. Iar numărul oamenilor implicaţi în planul nostru mă îngrijora mai mult decât lăsam să se vadă în faţa tovarăşilor mei.

Ne-am apropiat de oraş în mijlocul zilei, sub un cer jos şi plin de zăpadă, şi m-am simţit cuprins de frenezie aproape la fel ca înainte de a lua o viaţă, numai că de data aceasta într-un fel mai spectaculos. Soarta multor oameni depindea de eventualele mele greşeli sau reuşite, ceea ce nu fusese niciodată cazul mai înainte.

Când îi omorâsem pe duşmanii lui Alonso, fusesem nesăbuit, aşa cum nesăbuită era Rosa acum. Şi nu o făcusem pentru Alonso. Acum ştiam asta. O făcusem ca să i-o plătesc lui Dumnezeu însuşi pentru ceea ce îngăduise să li se întâmple mamei, fratelui şi surorii mele, iar aroganţa monstruoasă a acestui gest mă urmărea şi nu-mi mai dădea pace.

În timp ce trăsura noastră cu două rânduri de cai intra în Norwich, ne-am înţeles asupra următorului plan.

Rosa urma să pretindă că doarme agitat în braţele tatălui ei, cu ochii închişi, ca şi cum i-ar fi fost rău din

cauza călătoriei, iar eu, care nu cunoşteam pe nimeni în evreime, urma să-i întreb pe soldaţi dacă ni se permitea să o ducem pe Lea la ea acasă, sau trebuia să ne ducem la şeful sinagogii lui Meir, în caz că soldaţii ştiau să mi-l arate.

Puteam să pretind în mod natural că nu cunosc câtuşi de puţin comunitatea, la fel şi Godwin, şi ştiam cu toţii că planul nostru ar fi fost cu mult mai uşor dacă lordul Nigel ar fi ajuns deja şi ar fi fost la castel, aşteptând sosirea fratelui său.

Poate paznicii cartierului evreiesc să fi fost pregătiţi pentru aşa ceva.

Dar în ce priveşte faptele petrecute, niciunul dintre noi nu a fost deloc pregătit.

Soarele abia mai strălucea palid în spatele norilor cenuşii, atunci când am intrat pe strada pe care era casa lui Meir, şi cu toţii am fost surprinşi să vedem lumini la ferestre.

Nu ne puteam gândi decât că Meir şi Fluria au fost eliberaţi, iar eu am sărit din trăsură şi am bătut imediat la uşă.

Gărzile au apărut din umbră într-o clipă şi un bărbat foarte agresiv, destul de mare cât să mă poată strivi în mâini, mi-a cerut să nu-i deranjez pe locuitorii casei.

— Dar am venit ca prieten, am şoptit, nedorind să o trezesc pe copila suferindă. Am arătat spre ea. Lea, fiica lui Meir şi a Fluriei. Nu pot oare să o duc în casa părinţilor ei ca să se odihnească până când se va înzdrăveni destul ca să poată merge la părinţii ei, la castel?

— Intraţi, atunci, a spus soldatul de pază, şi a bătut imediat în uşă cu dosul pumnului.

Godwin a coborât din trăsură şi apoi a luat-o pe Rosa în braţe. O sprijinea de umăr şi îşi trecuse un braţ pe sub genunchii ei.

Uşa s-a deschis şi am văzut un individ slab, cu păr alb şi rar şi cu o frunte înaltă. Purta un şal gros negru peste tunica albă. Avea mâini osoase şi albe şi părea să se uite cu neplăcere la Godwin şi la fată.

Godwin a suspinat şi s-a oprit imediat din drum.

— Magistre Eli, a şoptit Godwin.

Bărbatul s-a tras deoparte din uşă, aruncându-i paznicului o privire cu subînţeles, şi ne-a făcut semn să intrăm în casă.

— Poţi să-l anunţi pe conte că a sosit fratele lui, i-a spus bătrânul soldatului, apoi a trântit uşa.

Atunci mi-am dat seama că bărbatul era orb.

Godwin a depus-o uşurel pe Rosa în picioare. Şi ea se albise de uimire, atunci când îşi dăduse seama că bunicul ei era acolo.

— Nu mă aşteptam să te găsesc aici, bunicule, a spus imediat, cu cea mai blândă voce cu putinţă, şi s-a îndreptat spre el, dar bătrânul, privind înainte, i-a făcut semn să rămână pe loc.

Părea rece şi îndepărtat, iar pe urmă a tras adânc aer în piept, ca şi cum i-ar fi savurat parfumul.

Apoi s-a tras dispreţuitor într-o parte.

— Trebuie să cred că eşti credincioasa ta soră? a întrebat. Crezi că nu ştiu ce vrei să faci? O, eşti copia ei perfectă, cum bine îmi aduc aminte, şi oare nu scrisorile tale păcătoase din Paris au împins-o pe biata ta soră să se ducă la biserică împreună cu acele creştine? Dar eu ştiu cine eşti. Îţi cunosc mirosul. Îţi cunosc vocea!

Am crezut că Rosa va da frâu liber lacrimilor. A înclinat capul. Îmi dădeam seama că tremură, chiar fără s-o ating. Probabil că îi trecuse deja prin minte gândul că ea şi-a omorât sora, dar acum părea s-o fi izbit cu toată forţa.

— Lea, a şoptit ea. Scumpa mea Lea. Sunt incompletă pentru tot restul zilelor mele.

Din penumbră a înaintat spre noi o altă siluetă, un bărbat tânăr şi voinic, cu părul negru şi sprâncene groase, care purta, la fel, un şal gros pe umeri, să se ferească de frigul din încăpere. Avea şi el în piept însemnul galben de tafta al celor zece porunci.

A rămas cu spatele la lumina focului.

— Da, a spus străinul. Cred cu adevărat că eşti copia ei perfectă. N-aş fi reuşit să vă deosebesc. S-ar putea ca planul să funcţioneze.

Godwin şi cu mine am încuviinţat din cap, recunoscători pentru acest mic entuziasm.

Bătrânul s-a întors cu spatele la noi şi s-a îndreptat încet spre scaunul de lângă şemineu.

Bărbatul mai tânăr s-a uitat după el, apoi s-a apropiat şi i-a şoptit ceva.

Bătrânul i-a răspuns cu un gest din mână, disperat.

Tânărul s-a întors la noi.

— Fiţi prompţi şi înţelepţi, le-a spus el Rosei şi lui Godwin. Nu părea să ştie cum să procedeze cu mine. Trăsura de afară este destul de mare ca să încapă mama, tatăl şi bunicul tău? Pentru că de îndată ce reuşiţi ce aveţi de gând, trebuie să plecaţi.

— Da, este destul de mare, a spus Godwin. Sunt de acord cu tine că graba este foarte importantă. Imediat ce aflăm că planul nostru a reuşit.

— Voi avea grijă ca trăsura să fie trasă în spate, a spus bărbatul. Este o alee care duce în cealaltă stradă. S-a uitat gânditor la mine, apoi a continuat: toate cărţile lui Meir au fost trimise la Oxford, iar obiectele preţioase au fost mutate de aici în liniştea nopţii. Au trebuit mituite gărzile, desigur, dar s-a rezolvat. Trebuie să fiţi gata să plecaţi imediat ce veţi termina să vă jucaţi piesa.

Apoi, înclinând din cap spre noi, bărbatul a ieşit pe uşa din faţă a casei.

Godwin s-a uitat neajutorat la mine, apoi la bătrân.

Rosa n-a stat să piardă vremea.

— Ştii de ce am venit aici, bunicule. Am venit să spun orice minciună ar fi nevoie ca să împrăştii bănuiala că mama ar fi otrăvit-o pe sora mea.

— Nu vorbi cu mine, a spus bătrânul, privind fix în faţă. Nu sunt aici pentru o fiică nedemnă, care şi-a dat propriul copil pe mâinile creştinilor. S-a întors, ca şi cum ar fi putut vedea strălucirea flăcărilor. Nu sunt aici pentru

un copil care a renunţat la credinţă datorită unui tată cu nimic mai bun decât un hoţ din noapte.

— Bunicule, te implor, nu mă judeca, a spus Rosa. A îngenuncheat lângă scaun şi i-a sărutat mâna stângă.

El nu s-a mişcat, nici nu s-a întors.

— Sunt aici, a continuat bătrânul, ca să adun banii de care este nevoie pentru a salva evreimea de nebunia acestor oameni, stârnită de prostia făcută de sora ta când a intrat în biserica lor. Iar asta am făcut-o deja. Sunt aici ca să salvez nepreţuitele cărţi ale lui Meir, gata să fie pierdute din neglijenţă. Cât despre tine şi mama ta...

— Sora mea a plătit pentru că a intrat în biserică, nu-i aşa? a spus Rosa. Şi mama, cum a mai plătit pentru toate! Nu vei veni cu noi şi nu vei garanta pentru mine, cum că sunt cea care pretind că sunt?

— Da, sora ta a plătit pentru ce-a făcut, a zis bătrânul. Şi ar putea plăti şi nişte oameni nevinovaţi, de aceea am venit. V-aş fi bănuit planul şi dacă Meir nu mi l-ar fi mărturisit, iar de ce încă ţin la Meir, după ce s-a dovedit destul de nebun ca s-o iubească pe mama ta, asta n-aş putea să-ţi spun.

S-a întors brusc spre ea, rămasă în genunchi lângă scaunul lui. Părea că se străduieşte din răsputeri să o vadă.

— N-am avut băieţi, de aceea îl iubesc, a spus. Pe vremuri credeam că fiica şi nepoatele mele sunt cea mai mare comoară pe care aş putea-o avea.

— Ne vei susţine în ceea ce intenţionăm să facem, a spus Rosa, de dragul lui Meir şi de dragul celorlalţi de aici. De acord?

— Se ştie că Lea are o soră geamănă, a spus el cu răceală. Prea multă lume din evreime o ştie, ca să fi rămas un secret. Îţi asumi un mare risc. Aş vrea să ne fi lăsat pe noi să ne cumpărăm ieşirea din această problemă.

— Nu intenţionez să contrazic faptul că suntem gemene, a răspuns Rosa. Doar să pretind că Rosa mă aşteaptă la Paris, ceea ce într-un fel e adevărat.

— Mă dezgusti, a spus el încet. Aş vrea să nu te fi văzut copil în braţele mamei tale. Noi suntem persecutaţi. Există bărbaţi şi femei care mor pentru credinţa lor. Iar tu te lepezi de credinţă doar pentru plăcerea unui bărbat care nu are dreptul să te numească fiica lui. Fă ce doreşti. Eu vreau să părăsesc acest loc şi să nu mai vorbesc vreodată cu tine sau cu maică-ta. Şi aşa voi face, imediat ce voi şti că evreii din Norwich sunt în siguranţă.

În acest punct, Godwin s-a apropiat de bătrân, a plecat capul şi i-a şoptit din nou numele, magistre Eli, aşteptând în faţa lui permisiunea de a vorbi.

— Mi-ai luat tot ce am avut, a spus bătrânul cu voce dură, uitându-se fix în direcţia lui Godwin. Ce mai vrei acum? Fratele tău te aşteaptă la castel. Stă la masă cu şeriful şi cu loiala Lady Margaret şi le aduce aminte că suntem proprietăţi valoroase. Ah, câtă putere. S-a întors către foc. Dacă banii ar fi fost de ajuns...

— Dar este limpede că nu sunt, a spus Godwin foarte încet. Iubite Rabbi, rosteşte, te rog, câteva cuvinte care să-i dea curaj Rosei în ceea ce are de făcut. Dacă banii ar fi putut să rezolve problema, ar fi fost deja rezolvată, nu-i aşa?

Bătrânul nu i-a răspuns.

— Nu o învinuiesc pe ea pentru păcatele mele, a spus Godwin. Am fost destul de rău în tinereţe încât să-i rănesc pe alţii, din nesăbuinţă şi lipsă de grijă. Credeam că viaţa este ca în cântecele pe care obişnuiam să le cânt la lăută. Acum ştiu că nu este. Şi mi-am închinat viaţa aceluiaşi Dumnezeu pe care îl venerezi şi tu. În numele lui şi de dragul lui Meir şi al Fluriei, te rog să mă ierţi pentru tot ce am făcut.

— Nu-mi ţine mie predici, frate Godwin! a spus bătrânul cu sarcasm amar. Nu sunt unul dintre studenţii tăi cu mintea ameţită din Paris. Acum, că Lea a murit, ce mi-a mai rămas, în afară de singurătate şi de durere?

— Nu-i aşa, a spus Godwin. Cu siguranţă Fluria şi Meir vor zămisli fii ai lui Israel, şi fiice. Abia s-au căsătorit. Iar dacă Meir poate să o ierte pe Fluria, tu de ce nu poţi?

Bătrânul s-a înroşit brusc de furie.

S-a întors şi a împins-o pe Rosa chiar cu mâna pe care ea i-o sărutase şi încerca să i-o sărute din nou.

Fata a căzut pe spate, tresărind, iar Godwin a prins-o şi a ajutat-o să se ridice în picioare.

— Le-am dat o mie de galbeni de aur nenorociţilor de Călugări Negri ai tăi, a spus bătrânul, căutându-i

neputincios din priviri, cu vocea tremurând de mânie. Ce pot face altceva decât să tac? Ia copila şi du-te la castel. Joacă-ţi comedia în faţa lui Lady Margaret, dar nu-ţi forţa norocul. Lea era sfioasă şi blândă de la natură. Această fiică a ta e însăşi Jezebel. Ţine bine minte asta.

Am făcut un pas înainte.

— Rabbi, am spus, nu mă cunoşti, numele meu este Toby. Sunt şi eu un călugăr din ordinul raselor negre şi îi voi lua cu mine la castel pe Rosa şi pe fratele Godwin. Şeriful mă cunoaşte şi vom face repede ceea ce avem de făcut. Dar, te rog, trăsura este în spate, încearcă să fii gata să urci în ea imediat ce evreii de la castel vor fi eliberaţi.

— Nu, a răspuns el scurt. Voi sunteţi obligaţi să plecaţi din oraş imediat după mica voastră reprezentaţie. Dar eu voi rămâne ca să mă asigur că evreii sunt în siguranţă. Acum pleacă. Ştiu că tu eşti cel care a pus la cale această înşelătorie. Du-o la îndeplinire.

— Da, eu am pus-o la cale, am mărturisit. Iar dacă ceva merge rău, eu sunt cel de învinuit. Dar te rog, te rog, fii gata de plecare.

— Ţi-aş putea da acelaşi sfat, a spus bătrânul. Fraţii tăi sunt dezgustaţi că te-ai dus la Paris să o cauţi pe „Lea". Voiau să facă o sfântă din biata fată. Dacă dai greş, vei avea de suferit împreună cu noi.

— Nu, a spus Godwin. Nimeni nu va suferi aici şi mai ales nu va suferi cineva atât de devotat să ne ajute. Haide, Toby, trebuie să mergem la castel acum. Nu mai am timp să vorbesc cu fratele meu între patru ochi. Rosa,

eşti gata pentru ce avem de făcut? Nu uita, ţi-e rău din cauza călătoriei. Nu ai fost pregătită pentru un chin atât de îndelungat. Vorbeşte numai atunci când îţi vorbeşte Lady Margaret şi nu uita felul liniştit de a fi al surorii tale.

— Îmi dai binecuvântarea ta, bunicule? insista Rosa. Aş fi vrut să n-o fi făcut. Dacă nu, te vei ruga pentru mine?

— Nu-ţi dau nimic, a răspuns el. Sunt aici pentru alţii, care mai degrabă şi-ar fi dat vieţile decât să facă ce-ai făcut tu.

S-a întors cu umărul spre ea. Părea sincer şi nenorocit că trebuia să o respingă, ca orice alt om.

Nu puteam să-l înţeleg pe deplin, pentru că mie fata mi se părea fragilă şi blândă. Era ambiţioasă şi pătimaşă, da, dar nu era, totuşi, decât o fată de paisprezece ani şi o aştepta o mare încercare. Mă întrebam acum dacă le propusesem soluţia corectă. Mă întrebam dacă nu cumva făcusem o prostie teribilă.

— Foarte bine, atunci, am spus. M-am uitat la Godwin. Şi-a petrecut grijuliu braţul pe după umerii Rosei. Să mergem!

O bătaie puternică în uşă ne-a făcut să tresărim. Am auzit vocea şerifului anunţând prezenţa lui şi a contelui. Dintr-odată s-au auzit de afară strigăte şi oameni bătând în pereţi.

CAPITOLUL CINCISPREZECE

Judecata

NU PUTEAM FACE NIMIC ALTCEVA decât să deschidem uşa, şi l-am văzut imediat pe şerif, călare încă, înconjurat de soldaţi, alături de un bărbat care nu putea fi altul decât contele, descălecat deja, înconjurat şi el de propria gardă de călăreţi.

Godwin s-a năpustit direct în braţele fratelui său şi, ţinându-i faţa în palme, a început să-i vorbească febril, în şoaptă.

Şeriful a aşteptat.

Au început să se adune o mulţime de oameni destul de fioroşi, unii cu bâte în mâini, iar şeriful, cu un ton aspru, le-a ordonat imediat oamenilor săi să îi îndepărteze.

Erau acolo doi dominicani şi câţiva dintre preoţii în robe albe de la catedrală. Se părea că mulţimea se îngroaşă văzând cu ochii.

Întreaga adunare a suspinat atunci când Rosa a păşit în faţă şi şi-a dat jos gluga mantiei.

Bunicul ei ieşise şi el, la fel şi evreul voinic al cărui nume nu-l aflasem. Stătea lângă Rosa ca şi cum ar fi păzit-o. La fel stăteam şi eu.

Peste tot au izbucnit discuţii şi puteam auzi numele „Lea" repetat iar şi iar.

Unul dintre dominicani, un bărbat tânăr, a întrebat ironic:

— Este Lea, sau sora ei, Rosa?

Şeriful, simţind în mod limpede că aşteptase destul, i s-a adresat contelui:

— Domnia ta, ar trebui să mergem la castel şi să rezolvăm această chestiune. Episcopul ne aşteaptă în sala mare.

Un murmur de nemulţumire s-a ridicat din mulţime. Dar contele a sărutat-o de îndată pe Rosa pe amândoi obrajii, i-a cerut unui soldat să descalece şi a urcat-o pe cal, pornind să conducă adunarea spre castel.

Godwin şi cu mine am rămas unul lângă altul tot timpul drumului lung spre dealul castelului, până când am trecut cu toţii pe sub arcada porţii şi am intrat în curte.

În timp ce bărbaţii descălecau, i-am atras atenţia contelui trăgându-l de mânecă.

— Trimite un om după trăsura din spatele casei lui Meir. Este mai înţelept să o avem aici, la îndemână, când Meir şi Fluria vor fi eliberaţi.

El a încuviinţat, i-a făcut semn unuia dintre soldaţi şi l-a trimis în misiune.

— Te asigur, mi-a spus contele, că vor pleca de aici înconjuraţi de garda mea.

M-am simţit uşurat, pentru că avea vreo opt soldaţi, toţi cu cai frumoşi acoperiţi cu valtrapuri, iar el însuşi nu părea câtuşi de puţin îngrijorat sau speriat. A coborât-o pe Rosa în braţe şi i-a petrecut braţul pe după umeri, intrând pe sub arcadă în sala mare a castelului.

Nu văzusem această încăpere largă la prima mea vizită, şi am remarcat imediat că fusese convocată o curte de judecată.

La masa înălţată pe un podium care domina sala şedea episcopul, iar de fiecare parte a lui stăteau preoţi de la catedrală şi mai mulţi dominicani, printre care şi fratele Antoine. L-am văzut acolo şi pe fratele Jerome de la catedrală, urmărind amărât pregătirile.

S-au auzit mai multe exclamaţii de uimire atunci când Rosa a fost condusă în faţa episcopului. Fata s-a înclinat cu smerenie, la fel ca toată lumea prezentă, inclusiv contele.

Episcopul, un bărbat mai tânăr decât m-aş fi aşteptat, îmbrăcat de ceremonie, cu mitră şi robă de tafta, a ordonat ca Meir şi Fluria, Isaac cel bătrân şi familia lui să fie aduşi de îndată din camerele lor din turn.

— Toţi evreii să fie aduşi încoace, a spus el în cele din urmă.

În sală intraseră mulţi dintre oamenii agresivi, laolaltă cu femei şi copii. Iar cei care nu fuseseră lăsaţi să se apropie strigau tare de afară, până când episcopul i-a ordonat unui soldat să facă linişte.

În momentul acela, mi-am dat seama că şirul de soldaţi înarmaţi din spatele episcopului erau în mod evident propriile sale gărzi.

Am început să tremur şi m-am străduit din răsputeri să nu las să se vadă.

Dintr-una dintre anticamere a intrat Lady Margaret, îmbrăcată ca pentru un mare eveniment, în mătăsuri impresionante, şi împreună cu ea, micuţa Eleanor, care plângea.

Lady Margaret părea ea însăşi pe punctul să izbucnească în lacrimi.

Când Rosa şi-a dat jos gluga şi s-a înclinat în faţa episcopului, s-au auzit voci de peste tot din jur.

— Linişte, a cerut episcopul.

Eram îngrozit. Nu mai văzusem niciodată ceva atât de impresionant ca această curte de judecată, cu atâta lume adunată laolaltă, şi nu puteam decât să sper şi să mă rog ca diferitele contingente de soldaţi să fie în stare să păstreze ordinea.

Episcopul era furios, se vedea limpede.

Rosa stătea în picioare în faţa lui, cu Godwin de-o parte şi contele Nigel de cealaltă.

— Vezi acum, Înălţimea ta, a spus Nigel, că fata este zdravănă şi sănătoasă şi că s-a întors, cu mare dificultate, ţinând cont de recentele suferinţe, ca să se prezinte în faţa voastră.

Episcopul şedea în scaunul lui cu spătar înalt, dar era singurul care stătea jos.

Eram împinşi în faţă de mulţimea tot mai numeroasă şi mulţi încercau să se strecoare în public.

Lady Margaret şi Nell se uitau fix la Rosa. Iar Rosa a izbucnit brusc în lacrimi şi şi-a rezemat capul de umărul lui Godwin.

Lady Margaret s-a tras mai aproape de ea şi a atins-o uşor pe umăr.

— Eşti cu adevărat copila pe care am iubit-o atât de mult? a întrebat ea. Sau eşti sora ei geamănă?

— Doamnă, a spus Rosa, m-am întors, lăsându-mi sora geamănă la Paris, numai ca să vă dovedesc că sunt vie. A început să suspine. Sunt atât de nefericită că grabnica mea convertire le-a cauzat necazuri mamei şi tatei. Nu puteţi înţelege de ce am plecat în taina nopţii? Trebuia să mă alătur surorii mele, nu doar la Paris, ci şi în credinţa ei creştină, şi nu am vrut să provoc deschis dezonoarea tatălui şi a mamei mele.

A rostit aceste cuvinte cu cea mai profundă emoţie, făcând-o pe Lady Margaret să rămână mută.

— Aşadar, juri solemn, a spus episcopul, ridicând vocea, că tu eşti copila pe care o cunosc aceşti oameni, şi nu sora ei geamănă, venită ca să ascundă faptul că fata a murit?

Un murmur a străbătut întreaga adunare.

— Înălţimea voastră, a spus contele, oare nu le cunosc eu pe cele două copile, aflate amândouă sub protecţia mea? Aceasta este Lea, şi este din nou bolnavă din cauză că a întreprins această călătorie dificilă.

Atenţia tuturor a fost brusc atrasă de apariţia evreilor ţinuţi prizonieri. Mai întâi au intrat în sală Meir şi Fluria, apoi Isaac, doctorul şi încă alţi câţiva, adunaţi laolaltă şi uşor de recunoscut după însemnele din piept.

Rosa s-a desprins imediat de conte şi a alergat la mama ei. A îmbrăţişat-o, plină de lacrimi, şi i-a spus, destul de tare ca să se audă:

— Ţi-am atras dizgraţia şi ţi-am provocat durere, îmi pare rău. Sora mea şi cu mine te iubim enorm, chiar dacă ne-am botezat în credinţa creştină. Cum aţi putea oare tu şi Meir să mă iertaţi?

Nu a aşteptat vreun răspuns, ci l-a îmbrăţişat pe Meir, care a sărutat-o, deşi era palid de frică şi afectat de ceea ce se petrecea.

Lady Margaret se uita acum la Rosa cu ochi severi, apoi s-a întors către fiica ei şi i-a şoptit ceva la ureche.

Fata s-a dus la Rosa, chiar dacă Rosa se atârnase acum de braţul mamei ei.

— Lea, a spus, dar de ce nu ne-ai trimis un mesaj că vei fi botezată?

— Cum aş fi putut? a întrebat Rosa, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji. Ce să vă spun? Înţelegeţi, desigur, că hotărârea mea le-a sfâşiat sufletele iubiţilor mei părinţi. Ce-ar fi putut face altceva decât să-i cheme pe soldaţii contelui ca să mă ducă la Paris, ceea ce au şi făcut, ca să mă alătur surorii mele? Dar n-am vrut să se afle printre evrei că i-am trădat astfel pe iubitorii mei părinţi.

A continuat în acelaşi mod, plângând atât de amar, încât faptul că nu rostea nume familiare a trecut neobservat, şi rugându-i pe toţi să înţeleagă ce simţea.

— Dacă nu aş fi văzut acea minunată procesiune de Crăciun, a adăugat ea brusc, apropiindu-se astfel cam tare de pericol, n-aş fi înţeles de ce s-a convertit sora mea, Rosa. Dar am văzut-o şi am înţeles, aşa că imediat ce m-am simţit mai bine, m-am dus să mă alătur ei. Credeţi că am ştiut că toată lumea îi va acuza pe mama şi pe tata că mi-au făcut rău?

Tânăra devenise de-acum defensivă.

— Ne-am gândit că ai murit, trebuie să ne crezi, a spus.

Dar înainte să poată continua, Rosa a vrut să ştie:

— Cum aţi putut să vă îndoiţi de bunătatea mamei şi a tatei? Aţi fost la noi în casă, cum aţi putut crede că mi-ar fi făcut vreun rău?

Lady Margaret şi fiica ei clătinau acum amândouă din cap, murmurând că făcuseră doar ceea ce crezuseră că era corect şi că nu trebuiau condamnate pentru asta.

Până aici, totul mergea bine. Dar imediat fratele Antoine şi-a făcut auzită vocea, destul de tare cât să răsune pereţii.

— Iată un spectacol grandios, a spus, dar, cum ştim cât se poate de bine, Fluria, fiica lui Eli, aflată azi aici, a avut gemene, şi gemenele nu au venit amândouă ca să o scape de acuzaţii. De unde să ştim dacă tu eşti Lea şi nu Rosa?

Voci de pretutindeni au reluat întrebarea.

Rosa nu a şovăit.

— Părinte, i-a spus ea preotului, oare sora mea, creştină botezată, ar fi venit aici să-şi apere părinţii, dacă ar fi ştiut că viaţa surorii ei a fost luată chiar de ei? Trebuie să mă credeţi. Eu sunt Lea. Şi tot ce vreau este să mă întorc la Paris, împreună cu protectorul meu, contele Nigel.

— Dar cum putem să ştim? a întrebat episcopul. Oare nu sunt gemenii identici?

I-a făcut semn Rosei să vină mai aproape.

Sala se umpluse de voci furioase, contradictorii.

Însă cel mai tare m-a alarmat că Lady Margaret înaintase şi se uita acum la Rosa cu ochii mijiţi.

Rosa i-a spus din nou episcopului că era gata să jure pe Biblie că ea este Lea. Şi că acum ar fi vrut să fi venit şi sora ei, dar nu se gândise niciodată că prietenii ei de aici nu o vor crede.

Lady Margaret a strigat dintr-odată:

— Nu! Aceasta nu este aceeaşi copilă. Seamănă leit cu ea, dar are altă inimă şi alt spirit.

Am crezut că mulţimea se va răzvrăti. S-au auzit strigăte furioase din toate colţurile. Episcopul a cerut să se facă linişte.

— Aduceţi-i acestei copile Biblia, să jure, a spus el, şi aduceţi-i mamei cartea sfântă a evreilor, să jure că aici de faţă este fiica ei Lea.

Imediat, Rosa şi mama ei au schimbat priviri înspăimântate. Rosa a început să plângă şi s-a năpustit în

braţele mamei sale. Cât despre Fluria, părea epuizată de detenţie, slabă şi incapabilă să spună ceva sau să acţioneze în vreun fel.

Cărţile au fost aduse, deşi n-aş fi putut spune ce anume era „cartea sfântă a evreilor".

Iar Meir şi Fluria au murmurat împotriva minciunilor aşteptate de la ei.

Rosa a luat uriaşul volum legat în piele şi imediat şi-a aşezat palma deasupra lui.

— Vă jur vouă, a spus ea, cu vocea înecată de emoţie, cu toată credinţa mea de creştină, că sunt Lea, născută de Fluria, pupila contelui Nigel, venită încoace ca să curăţ numele mamei mele. Şi nu vreau decât să mi se permită să părăsesc acest loc, ştiind că părinţii mei sunt în siguranţă şi nu trebuie să plătească pentru fuga mea.

— Nu, a strigat Lady Margaret. Lea n-a vorbit niciodată în viaţa ei cu atâta uşurinţă. Era mută, prin comparaţie cu fata asta. Vă spun, această copilă ne minte. Este părtaşă la uciderea surorii sale.

În acest moment, contele şi-a ieşit din fire. A strigat mai tare decât oricine, poate cu excepţia episcopului:

— Cum îndrăzneşti să-mi contrazici vorbele? a întrebat. Iar tu, s-a uitat el spre episcop, cum îndrăzneşti să-mi pui la îndoială cuvântul, când ţi-am spus că sunt protectorul creştin al acestor fete, educate acum de fratele meu?

Godwin a făcut un pas în faţă.

— Înălţimea voastră, vă rog, nu lăsaţi lucrurile să meargă mai departe. Trimiteţi-i pe aceşti evrei de treabă

înapoi la casele lor. Nu vă puteţi imagina durerea acestor părinţi când şi-au văzut fiicele îmbrăţişând credinţa creştină? Sunt onorat să le fiu profesor şi le iubesc ca un adevărat creştin, dar nu mă pot împiedica să nu-i compătimesc pe părinţii lor abandonaţi.

S-a lăsat un moment de tăcere, cu excepţia murmurului febril al mulţimii, care părea să se mişte încolo şi încoace ca şi cum adunarea ar fi jucat un joc al şoaptelor.

Părea că totul depindea acum de Lady Margaret şi de ce ar fi putut ea să spună.

Dar când tocmai se pregătea ea să protesteze, arătând cu degetul către Rosa, bătrânul Eli, tatăl Fluriei, a ieşit în faţă şi a strigat:

— Cer să fiu ascultat.

Am crezut că Godwin va muri de spaimă. Iar Fluria s-a prăbuşit în braţele lui Meir.

Dar bătrânul le-a poruncit tuturor să facă linişte. S-a apropiat, ajutat de Rosa, până când a ajuns să se uite cu ochii săi orbi la Lady Margaret, cu Rosa între ei.

— Lady Margaret, pretinsă prietenă a fiicei mele Fluria şi a bunului ei soţ, Meir, cum îndrăzneşti să pui la îndoială fără niciun motiv judecata unui bunic? Această fată este nepoata mea şi aş recunoaşte-o indiferent câte copii ale ei ar rătăci prin această lume. Crezi că aş dori să îmbrăţişez un copil renegat? Nu, niciodată. Aceasta este Lea, şi aş fi ştiut că este ea chiar dacă o mie de Rose ar umple această sală şi ar susţine altceva. Îi cunosc vocea. O cunosc mai bine decât ar putea-o cunoaşte cineva care

vede. Îmi pui la îndoială părul alb, înţelepciunea, cinstea, onoarea! A întins mâna spre Rosa, care i s-a prăbuşit în braţe. A strâns-o lângă el. Lea, a şoptit el. Lea, fata mea.

— Am vrut numai... a început Lady Margaret.

— Linişte, îţi spun, a rostit Eli cu voce gravă şi puternică, de parcă ar fi vrut să-l audă toată lumea din sală. Aceasta este Lea. Eu, care am condus sinagogi evreieşti toată viaţa mea, o adeveresc. Eu adeveresc acest lucru. Da, aceste fete şi-au lepădat credinţa şi în cele din urmă vor fi excomunicate de către semenii lor evrei, iar asta mă amărăşte. Dar mă amărăşte şi mai tare încăpăţânarea acelei creştine din cauza căreia această fiică s-a convertit. Dacă nu ai fi fost tu, nu şi-ar fi părăsit niciodată părinţii cei credincioşi!

— Am făcut numai...

— Ai dat năvală în inima unui cămin, a declarat el. Iar acum, după ce a venit atâta drum ca să-şi salveze mama, negi că această copilă ar fi ea? Eşti lipsită de inimă, doamnă. Iar fiica ta, ea ce rol are? Te provoc să dovedeşti că această fată nu este cea pe care o ştii. Te provoc să aduci cea mai mică dovadă că aceasta nu este Lea, fiica Fluriei!

Mulţimea a izbucnit în aplauze. Oamenii murmurau peste tot în jur: „Bătrânul evreu spune adevărul", şi „Da, cum poţi să dovedeşti?", sau „O recunoaşte după voce" şi sute de alte variaţiuni ale aceleiaşi teme.

Lady Margaret a izbucnit într-un şuvoi de lacrimi. Dar erau nimic pe lângă lacrimile Rosei.

— Nu am vrut să fac nimănui niciun rău! se lamenta Lady Margaret. A întins braţele către episcop. Am crezut cu adevărat că această copilă a murit şi că eu i-am cauzat moartea.

Rosa s-a întors.

— Doamnă, liniştiţi-vă, vă implor, a spus ea, cu voce frântă şi timidă.

Mulţimea a început să se liniştească. Iar episcopul le-a cerut furios preoţilor să facă ordine, pentru că începuseră să se certe unii cu alţii. Fratele Antoine se uita în continuare neîncrezător.

Rosa a continuat:

— Lady Margaret, dacă nu ar fi fost bunătatea voastră faţă de mine, a spus, cu voce blândă şi fragilă, nu m-aş fi alăturat niciodată surorii mele în noua ei credinţă. Nu aveţi de unde să ştiţi, dar scrisorile pe care mi le-a trimis ea au pregătit terenul pentru ca eu să vă însoţesc în seara aceea la slujba de Crăciun, iar dumneavoastră mi-aţi pecetluit convingerea. Iertaţi-mă, iertaţi-mă din inimă, vă rog, că nu v-am scris şi nu v-am mărturisit recunoştinţa pe care v-o port. Din nou, dragostea mea pentru mama... O, nu-i aşa că înţelegeţi? Vă implor.

Lady Margaret n-a mai putut rezista. A luat-o pe Rosa în braţe, declarând iar şi iar cât de rău îi părea pentru că provocase atâta suferinţă.

— Preasfinte episcop, a rostit Eli, întorcându-şi ochii orbi către curtea de judecată. Nu ne laşi să ne întoarcem la casele noastre? Fluria şi Meir vor părăsi evreimea după

toată această tulburare, aşa cum de bună seamă înţelegeţi cu toţii, dar nimeni nu a comis, totuşi, nicio crimă. Şi ne vom gândi o vreme la apostazia acestor copile, pentru că nu sunt decât nişte... copile.

Lady Margaret şi Rosa erau acum una în braţele celeilalte, suspinând, şoptind, iar micuţa Eleanor le-a cuprins şi ea cu braţele.

Fluria şi Meir rămăseseră muţi şi se uitau în jur, la fel ca doctorul Isaac şi ceilalţi evrei, familia lui, pesemne, care fuseseră prizonieri în turn.

Episcopul s-a aşezat. A desfăcut braţele, cu o expresie de frustrare.

— Foarte bine, atunci. S-a terminat. O recunoaşteţi pe această copilă ca fiind Lea?

Lady Margaret a încuviinţat viguros din cap.

— Spune-mi doar că mă ierţi, i s-a adresat ea Rosei, că ierţi suferinţa pe care i-am provocat-o mamei tale.

— O fac din toată inima, a spus Rosa, şi a mai adăugat ceva, dar toată sala se pusese deja în mişcare.

Episcopul a declarat judecata încheiată. Dominicanii aruncau priviri grele tuturor celor implicaţi. Contele a ordonat imediat soldaţilor să încalece şi, fără să mai aştepte niciun alt cuvânt de la nimeni, le-a făcut semn lui Meir şi Fluriei să vină cu el.

Am rămas nemişcat, urmărindu-i pe toţi. I-am văzut pe dominicani retrăgându-se, aruncându-le celorlalţi priviri reci.

Dar Meir şi Fluria erau conduşi afară din încăpere, împreună cu bătrânul, iar Rosa a ieşit şi ea, ţinându-le

aproape pe Lady Margaret şi pe micuţa Eleanor, toate trei în lacrimi.

M-am uitat afară şi am văzut întreaga familie, inclusiv pe magistrul Eli, urcând în trăsură, iar pe Rosa îmbrăţişând-o pentru ultima oară pe Lady Margaret.

Ceilalţi evrei începuseră să coboare dealul. Soldaţii încălecaseră deja.

Godwin mi-a pus o mână pe umăr şi parcă m-am trezit dintr-un vis.

— Hai să mergem, înainte să se schimbe ceva.

Am clătinat din cap.

— Du-te, am spus. Eu rămân aici. Dacă se mai petrece ceva, trebuie să fiu aici.

A vrut să protesteze, dar i-am reamintit cât de urgent era să se urce în trăsură şi să plece.

Episcopul s-a ridicat de la masă şi a dispărut într-o anticameră, împreună cu preoţii înveşmântaţi în alb ai catedralei.

M-am întors şi am traversat curtea.

Întârziaţii m-au văzut şi i-au văzut şi pe dominicanii care veneau după mine.

Am început să cobor dealul din ce în ce mai repede. În faţa mea mergeau liniştiţi evreii, iar trăsura prindea viteză. Caii au început să alerge la trap şi tot grupul a mărit ritmul. În câteva minute, urmau să iasă din oraş, liberi.

Am mărit şi eu pasul. Am văzut catedrala şi instinctul m-a îndemnat să mă îndrept într-acolo. Dar auzeam deja sunetul paşilor celorlalţi chiar în spatele meu.

— Şi unde te gândeşti să te mai duci acum, frate Toby? m-a întrebat fratele Antoine cu voce mânioasă.

Am mers mai departe, deşi mă apucase cu o mână grea de umăr.

— La catedrală, să mulţumesc Domnului, unde în altă parte?

Mergeam cât de repede se putea, fără să alerg. Dar m-am trezit deodată cu fraţii dominicani şi de-o parte, şi de cealaltă, iar lângă ei stăteau mare parte din fioroşii oraşului, uitându-se la mine curioşi şi bănuitori.

— Crezi că vei găsi adăpost acolo? a spus fratele Antoine. Eu cred că nu.

Ajunsesem la poalele dealului. M-a împins şi şi-a înfipt degetele în faţa mea.

— Cine eşti cu adevărat, frate Toby? Cine este cel care a venit să ne înfrunte, care a adus de la Paris o fată care s-ar putea să nu fie cine pretinde că este?

— Ai auzit hotărârea episcopului, am spus.

— Da, mă voi supune ei şi totul va fi bine! Dar cine eşti tu şi de unde vii?

Puteam zări deja faţada catedralei şi mi-am croit drum pe străduţe către ea.

M-a apucat brusc şi m-a răsucit, dar am reuşit să-i scap din mâini.

— Nu a auzit nimeni de tine, a spus unul dintre călugări, nimeni dintre ai noştri de la Paris, nimeni dintre ai noştri de la Roma, nimeni dintre ai noştri din Londra, şi

am scris prea multora, de la Londra până la Roma, ca să ne dăm seama că nu eşti unul dintre noi.

— Niciunul dintre ai noştri, a afirmat fratele Antoine, nu ştie nimic despre tine, învăţat rătăcitor!

M-am grăbit cât am putut, auzind bubuitul paşilor lor în spatele meu şi gândindu-mă: *Îi atrag după mine şi îi îndepărtez de Fluria şi de Meir, parcă aş fi însuşi Cântăreţul din Flaut*[1].

Am ajuns în cele din urmă în piaţa din faţa catedralei, dar doi dintre preoţi m-au oprit brusc.

— Nu vei intra în această biserică înainte să ne răspunzi la întrebări. Nu eşti unul dintre noi. Cine ţi-a cerut să te prefaci că eşti? Cine te-a trimis la Paris ca să o aduci încoace pe această fată care se dă drept propria ei soră?

Am văzut că mă înconjurau peste tot tineri furioşi, că apăruseră din nou în mulţime femei şi copii şi că începeau să răsară ici-colo şi torţe, încercând să lumineze întunericul după-amiezii târzii de iarnă.

M-am zbătut ca să mă eliberez, iar asta i-a provocat pe ceilalţi să mă ţină mai bine. Cineva mi-a smuls traista de piele de pe umăr.

— Să vedem ce scrisori de recomandare ai, a cerut unul dintre preoţi, şi a răsturnat geanta, dar din ea

---

[1] Cântăreţul din Flaut (Pied Piper) este un personaj legendar despre care se spune că a golit un oraş de şobolani făcându-i să-l urmeze, datorită melodiei cântate de el la flaut. Când cetăţenii oraşului au refuzat să-l plătească, le-a atras în acelaşi fel şi copiii, care nu s-au mai întors niciodată.

n-au căzut decât monede de aur şi de argint, rostogolindu-se peste tot.

Din mulţime s-au auzit strigăte.

— Niciun răspuns? a întrebat fratele Antoine. Recunoşti că nu eşti decât un impostor? Ne-am preocupat până acum de impostorul nepotrivit? Asta ne este dat să aflăm? Nu eşti călugăr dominican!

L-am lovit furios şi l-am împins, şi m-am întors spre uşile catedralei. Am dat să o iau la fugă, dar imediat unul dintre tineri m-a prins în braţe şi m-a împins în zidul de piatră al catedralei, atât de tare, încât pentru o clipă am văzut negru înaintea ochilor.

O, ar fi putut dura o veşnicie. Dar nu s-a întâmplat aşa. Am deschis ochii şi i-am văzut pe preoţi încercând să ţină piept mulţimii furioase. Fratele Antoine striga din răsputeri că era *problema lor* şi că o vor rezolva. Dar mulţimii nu-i păsa.

Oamenii mă trăgeau de mantie, în cele din urmă sfâşiind-o. Cineva mi-a răsucit braţul drept şi am simţit un val de durere străbătându-mi umerii. Am fost din nou izbit de zid.

Am început să văd mulţimea în sclipiri, ca şi cum lumina cunoştinţei mele s-ar fi stins şi s-ar fi aprins, iar şi iar, şi dintr-odată s-a materializat o imagine îngrozitoare.

Preoţii fuseseră cu toţii daţi deoparte. Mă înconjurau acum numai bărbaţii furioşi din oraş şi femeile arţăgoase.

— Nu eşti preot, nu eşti călugăr, nu eşti frate, eşti un impostor! strigau toţi.

În timp ce mă trăgeau, mă loveau şi îmi sfâşiau hainele, au început să se întrupeze alte chipuri. Chipuri pe care le cunoşteam. Chipurile oamenilor pe care îi omorâsem.

Foarte aproape de mine, învăluit în tăcere, ca şi cum n-ar fi făcut câtuşi de puţin parte din încăierare, invizibil pentru huliganii care-şi vărsau mânia pe mine, stătea bărbatul pe care-l omorâsem la Mission Inn, iar chiar lângă el şedea tânăra blondă împuşcată în urmă cu mulţi ani în bordelul lui Alonso. Mă priveau cu toţii, iar pe chipurile lor nu citeam judecată, nici bucurie, ci mai degrabă ceva oarecum trist şi întrebător.

Cineva m-a apucat de cap şi m-a izbit de zid. Am simţit că-mi curge sângele pe gât şi în jos, pe spate. Pentru un moment n-am mai văzut nimic.

M-am gândit, cu o detaşare stranie, la întrebarea pe care i-o pusesem lui Malchiah şi la care nu-mi dăduse răspuns: „De data aceasta aş putea să mor? Ar fi cu putinţă?" Dar nu l-am chemat în ajutor.

În timp ce mă prăbuşeam sub o ploaie de lovituri, în timp ce simţeam încălţările de piele lovindu-mă în coaste şi în stomac, în timp ce-mi pierdeam răsuflarea, în timp ce-mi pierdeam vederea, în timp ce durerea îmi fulgera prin cap şi prin măruntaie, am rostit o singură rugăciune.

Doamne, Dumnezeul meu, iartă-mă că m-am despărţit de tine.

CAPITOLUL ŞAISPREZECE

Lumea largă și timpul

VISAM. AUZEAM DIN NOU SUNETUL ACELA ca un ecou de gong. Dar se îndepărta pe măsură ce redeveneam eu însumi. Stelele se îndepărtau şi ele, iar cerul întins şi negru dispărea.

Am deschis încet ochii.

Nu mă durea nimic.

Eram întins pe patul cu baldachin de la Mission Inn. Mă înconjura mobila bine cunoscută a apartamentului.

M-am uitat îndelung la baldachinul de mătase în carouri şi mi-am dat seama, m-am forţat să-mi dau seama, că mă întorsesem înapoi în timpul meu, şi că nicio parte a trupului nu mă durea.

M-am ridicat încet.

— Malchiah? am strigat.

Niciun răspuns.

— Malchiah, unde eşti?

Liniște. M-am simțit ca și cum aș fi fost pe punctul să pierd o parte din mine și m-am îngrozit. I-am șoptit din nou numele, dar n-am fost surprins că nu-mi răspunde.

Totuși, un lucru știam sigur. Știam că Meir, Fluria, Eli, Rosa, Godwin și contele plecaseră în siguranță din Norwich. O știam. Undeva în străfundurile minții mele încețoșate se ascundea viziunea unei trăsuri înconjurate de soldați, îndepărtându-se în siguranță pe drumul spre Londra.

Părea la fel de reală ca orice lucru din încăpere, iar această încăpere era cât se poate de reală și de concretă.

M-am uitat în jos la mine. Aveam hainele șifonate.

Dar purtam unul dintre costumele mele, o haină kaki, pantaloni și vestă la fel, o cămașă albă descheiată la guler. Exact hainele mele obișnuite.

M-am căutat în buzunar și am găsit actele pe care le foloseam când veneam aici, actele mele adevărate. Nu cu numele Toby O'Dare, desigur, dar cu acela pe care-l foloseam atunci când nu mă deghizam.

Am vârât carnetul de conducere înapoi în buzunar, m-am dat jos din pat, m-am dus în baie și m-am uitat în oglindă. Nu aveam semne, nu aveam vânătăi.

Dar cred că mă uitam cu adevărat la fața mea pentru prima oară după ani de zile. Și l-am văzut privindu-mă pe Toby O'Dare, în vârstă de douăzeci și opt de ani.

Oare de ce credeam că voi descoperi vânătăi și semne?

De fapt, nu-mi venea să cred că încă mai eram în viaţă, nu-mi venea să cred că supravieţuisem morţii care-mi fusese destinată în faţa catedralei.

Şi dacă această lume n-ar fi părut la fel de vie ca şi cealaltă lume, aş fi crezut că visez.

Am dat ocol camerei, buimăcit. Mi-am văzut geanta obişnuită de piele şi mi-am dat seama cât de tare îi semăna genţii pe care o cărasem cu mine în secolul al XIII-lea. Nu lipsea nici laptopul, pe care îl foloseam ca să fac cercetări.

Cum ajunseseră acolo aceste lucruri? Cum ajunsesem eu acolo? Laptopul, un Macintosh, era deschis şi conectat, ca şi cum abia l-aş fi folosit.

Pentru prima oară mi-a trecut prin minte că tot ceea ce se întâmplase fusese un vis, ceva ce numai îmi imaginasem. Doar că n-aş fi fost în stare să-mi imaginez aşa ceva. Nu mi i-aş fi putut imagina nicicând pe Fluria şi pe Godwin, sau pe bătrânul Eli, nici felul în care răsturnase soarta procesului în momentul culminant.

Am deschis uşa şi am ieşit pe veranda pardosită cu dale. Cerul era albastru şi senin şi simţeam soarele cald pe piele; după noroiul şi zăpada îndurate în ultimele săptămâni, atingerea lui însemna o mângâiere.

M-am aşezat la masa de fier şi am simţit briza atingându-mă, atenuând căldura soarelui — răcoarea bine cunoscută mie, care pare să se simtă mereu în aerul din sudul Californiei.

Mi-am sprijinit coatele pe masă şi mi-am lăsat capul în palme. Şi am plâns. Am plâns tare, am plâns în hohote.

Simţeam o durere îngrozitoare, încât nu reuşeam să mi-o descriu nici mie însumi.

Îmi dădeam seama că pe lângă mine treceau oameni, dar nu-mi păsa ce văd ori ce cred. La un moment dat, o femeie s-a apropiat şi mi-a pus mâna pe umăr.

— Pot să vă ajut cu ceva? a şoptit.

— Nu, am răspuns. Nimeni nu poate. S-a terminat.

I-am mulţumit, i-am luat mâna în mâinile mele şi i-am spus că e foarte amabilă. A zâmbit, a clătinat din cap şi s-a îndepărtat spre grupul ei de turişti. Au dispărut pe scările rotondei.

M-am căutat în buzunar, am găsit un tichet de parcare; apoi am coborât, am traversat holul, am ieşit pe sub campanario, i-am dat valetului tichetul împreună cu o bancnotă de douăzeci de dolari şi am rămas acolo, buimac, uitându-mă la toate ca şi cum nu le-aş mai fi văzut niciodată — la campanario şi la mulţimea lui de clopote, la cârciumăresele înflorite pe marginea aleii, la palmierii înalţi şi subţiri cu frunzele îndreptate în sus, de parcă ar fi arătat spre cerul albastru fără urmă de nor.

Valetul a venit la mine.

— Vă simţi bine, domnule? m-a întrebat.

Mi-am şters nasul. Mi-am dat seama că tot mai plângeam. Am scos o batistă de in din buzunar şi mi-am suflat nasul.

— Da, mă simt bine, i-am răspuns. Tocmai am pierdut o grămadă de prieteni apropiaţi. Dar nu-i meritam.

N-a ştiut ce să spună şi nu-l învinuiesc.

M-am urcat la volanul maşinii şi am condus, cât de repede şi de sigur se putea, spre San Juan Capistrano.

Mi se desfăşura în minte ca un film tot ceea ce mi se întâmplase şi n-am văzut nimic din jurul meu, nici dealurile, nici autostrada, nici semnele de circulaţie. Inima mea era în trecut, iar maşina o conduceam în prezent din instinct.

Când am intrat pe teritoriul misiunii, m-am uitat în jur lipsit de speranţă şi am şoptit:

— Malchiah!

Niciun răspuns, nimeni care să-i semene câtuşi de puţin, măcar. Doar familiile obişnuite croindu-şi drum printre straturile de flori.

M-am dus direct la capela Serra.

Din fericire, înăuntru nu era prea multă lume, iar cei câţiva care erau se rugau.

M-am dus direct spre altar, uitându-mă la tabernacul[1], cu candela în stânga lui, şi mi-am dorit din toată inima să mă întind pe pardoseală cu braţele desfăcute şi să mă rog, dar ştiam că aş fi atras atenţia celorlalţi, dacă aş fi făcut-o.

---

[1] Dulăpior sau cutie din argint (în formă de biserică), în care se păstrează cuminecătura, mirul sau alte obiecte de cult.

Tot ce-am putut face a fost să îngenunchez în prima strană şi să rostesc din nou rugăciunea pe care o spuneam când m-a atacat mulţimea.

— Doamne, Dumnezeule, m-am rugat eu, nu ştiu dacă a fost un vis sau a fost realitate. Ştiu numai că acum sunt al tău. Niciodată nu mi-am dorit altceva decât să fiu al tău.

Pe urmă m-am aşezat pe bancă şi am plâns liniştit timp de vreo oră. Nu făceam zgomot, ca să nu deranjez lumea. Iar când se apropia cineva, plecam capul şi închideam ochii, iar oamenii îşi vedeau de treabă, se rugau sau aprindeau lumânări.

M-am uitat la tabernacul, mi-am golit mintea şi m-au năpădit o mulţime de gânduri. Cel mai covârşitor era faptul că rămăsesem singur. Toţi cei pe care îi cunoscusem şi îi iubisem din toată inima fuseseră complet îndepărtaţi de lângă mine.

Nu aveam să-i mai văd niciodată pe Godwin sau pe Rosa. Nu aveam să-i mai văd niciodată pe Fluria sau pe Meir. O ştiam.

Şi ştiam că niciodată, niciodată în viaţa mea nu aveam să-i revăd pe singurii oameni pe care îi cunoscusem şi pe care-i iubisem cu adevărat. Dispăruseră, pentru mine; ne despărţeau secole şi nu puteam face nimic, iar pe măsură ce mă gândeam mai mult, mă întrebam dacă-l voi mai vedea vreodată şi pe Malchiah.

Nu ştiu cât de mult am rămas acolo.

La un moment dat, mi-am dat seama că se făcuse aproape seară.

I-am mărturisit lui Dumnezeu iar şi iar cât de rău îmi părea pentru toate lucrurile rele pe care le făcusem şi că, indiferent dacă îngerii îmi provocaseră o închipuire, ca să-mi arate greşelile comise în viaţă, sau dacă fusesem cu adevărat la Norwich şi la Paris, nu meritam mila care-mi fusese arătată.

În cele din urmă, am plecat şi m-am întors la Mission Inn.

Se întunecase când am ajuns, căci era primăvară şi întunericul venea devreme. M-am dus în apartamentul Amistad şi m-am aşezat la calculator.

Nu mi-a fost greu să găsesc imagini cu Norwich, fotografii ale castelului şi ale catedralei, dar castelul arăta complet diferit faţă de cel normand, străvechi, pe care îl văzusem eu. Cât priveşte catedrala, fusese mult extinsă de la vizita mea.

Am căutat „evreii din Norwich" şi am citit cu oarecare groază oribila poveste a martirajului Sfântului William.

Apoi, cu mâinile tremurând, am căutat „Meir din Norwich". Spre uriaşa mea uimire, existau mai multe articole despre el. Meir, poetul din Norwich, existase cu adevărat.

M-am lăsat pe spate în scaun, copleşit pur şi simplu. Multă vreme n-am putut face nimic. Apoi am citit câteva articole scurte, lămurindu-mă că omul era cunoscut numai dintr-un manuscris de poeme scrise în ebraică şi semnate de el, manuscris care se găsea acum în muzeul Vaticanului.

Am mai căutat şi alte nume, dar n-am descoperit nimic legat de ceea ce se petrecuse. Nu existau poveşti despre masacrarea vreunui alt copil.

Dar trista istorie a evreilor din Anglia Evului Mediu se termina abrupt în 1290, când toţi evreii fuseseră expulzaţi de pe insulă.

M-am oprit.

Cercetasem destul şi ceea ce reuşisem să aflu era că Sfântul William avusese onoarea să fie primul caz de crimă rituală atribuită evreilor, o acuzaţie reluată apoi iar şi iar în Evul Mediu şi după aceea. Iar Anglia fusese prima ţară care expulzase complet evreii. Mai fuseseră expulzări din anumite oraşe sau de pe anumite domenii, dar Anglia era prima ţară.

Restul îl ştiam. Secole mai târziu, evreii fuseseră primiţi înapoi de Oliver Cromwell, pentru că Oliver Cromwell credea că va veni sfârşitul lumii, iar convertirea evreilor trebuia să joace un rol în prevenirea acestuia.

M-am ridicat de la computer cu dureri de ochi, m-am prăbuşit în pat şi am dormit ore-n şir.

M-am trezit dimineaţa devreme. Ceasul de lângă pat arăta ora trei. Asta însemna ora şase la New York, când Justiţiarul trebuia să fi ajuns la birou.

Am deschis clapeta celularului, am remarcat că era unul cu cartelă preplătită, cum foloseam întotdeauna, şi i-am format numărul.

Imediat ce i-am auzit vocea, am spus:

— Uite, nu voi mai ucide niciodată. Dacă se poate, voi încerca să nu mai fac rău nimănui vreodată. Nu mai sunt ţintaşul cu acul. S-a terminat.

— Vreau să vii încoace, fiule, a spus el.

— De ce, ca să mă omori?

— Lucky, cum poţi crede una ca asta? a zis. Părea cât se poate de sincer şi puţin jignit. Băiete, sunt îngrijorat pentru ce ţi-ai putea face ţie însuţi. Mereu am fost îngrijorat.

— Ei bine, de azi înainte nu trebuie să mai fii, am spus. Acum am altceva de făcut.

— Ce anume?

— Să scriu o carte despre ceva ce mi s-a întâmplat. O, nu te îngrijora, n-are nimic de-a face cu tine sau cu tot ce mi-ai cerut să fac. Acele lucruri vor rămâne secrete, aşa cum au fost întotdeauna. Dacă vrei, poţi spune că urmez sfatul tatălui lui Hamlet. Te las în seama cerului.

— Lucky, nu eşti în toate minţile.

— Ba da, sunt, am spus.

— Fiule, de câte ori am încercat să-ţi spun că lucrăm numai de partea băieţilor buni? Trebuie să-ţi dictez pe litere? Ţi-ai servit ţara.

— Asta nu schimbă lucrurile, am spus. Îţi doresc noroc. Şi, apropo de noroc, vreau să-ţi dezvălui numele meu adevărat. Este Toby O'Dare, născut la New Orleans.

— Ce s-a întâmplat cu tine, băiete?

— Ştiai că aşa mă cheamă?

— Nu. Nu am reuşit niciodată să aflăm cine-ai fost înainte de a veni la New York. Dar nu-i nevoie să-mi dezvălui asemenea lucruri. Nu le voi transmite mai departe. Aceasta este o organizaţie din care poţi să te retragi, fiule. Poţi să pleci. Vreau numai să mă conving că ştii încotro o apuci.

Am râs.

Pentru prima oară de la întoarcerea mea, am râs.

— Te iubesc, fiule, mi-a spus.

— Da, ştiu, şefu'. Într-un anume fel şi eu te iubesc. Acesta-i misterul lucrurilor. Dar acum nu mai sunt ce-ţi trebuie ţie. Vreau să fac în viaţa mea ceva ce contează, chiar dacă asta nu înseamnă decât să scriu o carte.

— Ai să-mi mai telefonezi câteodată?

— Nu cred, dar din când în când mai aruncă o privire prin librării, şefu'. Cine ştie? Poate că într-o bună zi îmi vei vedea numele pe o copertă. Trebuie să închid acum. Vreau să-ţi mai spun... că n-ai fost tu vinovat pentru ce-am devenit. A fost alegerea mea. Într-un fel, tu m-ai salvat. Puteam să dau peste cineva mult mai rău şi putea fi mult mai rău decât a fost. Mult noroc, şefu'.

Am închis telefonul înainte ca el să mai spună ceva.

Următoarele două săptămâni am locuit la Mission Inn. Am dactilografiat la computer toată povestea celor petrecute.

Am scris despre cum venise Malchiah la mine, am scris acea versiune a vieţii mele pe care mi-o povestise el.

Am scris despre tot ce făcusem, pe cât de exact mi-am putut aminti. Mi-a fost atât de greu să-i descriu pe Fluria şi pe Godwin, încât abia am putut suporta, dar scrisul părea singurul lucru pe care-l puteam face, aşa că am continuat.

La sfârşit, am adăugat note despre lucrurile adevărate ştiute despre evreii din Norwich, cărţile care se ocupau de ei şi faptul înnebunitor că Meir, poetul din Norwich, existase în realitate.

La sfârşit am scris titlul cărţii: se numea *Vremea îngerului.*

Am terminat totul la ora patru dimineaţa.

Am ieşit pe verandă, complet întunecată şi pustie, şi m-am aşezat la masa de fier fără să mă gândesc la nimic, aşteptând cerul să se lumineze şi păsările să-şi înceapă, inevitabil, cântecul.

Aş fi putut să plâng, dar se părea că pentru moment nu mai aveam lacrimi.

Realitatea, pentru mine, era următoarea: nu ştiam dacă se întâmplase sau nu totul. Nu ştiam dacă fusese un vis, o invenţie, sau altceva pus la cale pentru mine. Ştiam doar că mă schimbasem complet şi că aş fi dat orice, absolut orice să-l văd din nou pe Malchiah, să-i aud vocea, să mă uit în ochii lui. Să ştiu că totul se petrecuse cu adevărat, sau să scap de sentimentul incontestabil că fusese adevărat, care mă înnebunea.

Am început pur şi simplu să mă rog. M-am rugat din nou lui Dumnezeu să mă ierte pentru tot ce făcusem.

M-am gândit la chipurile pe care le văzusem în mulţime şi m-am pocăit sincer pentru fiecare. Faptul că mi-i puteam aduce aminte pe toţi, chiar şi pe cei omorâţi la început, cu mulţi ani în urmă, mă umplea de uimire.

Apoi m-am rugat cu voce tare:

— Malchiah, nu mă părăsi. Întoarce-te, fie şi numai ca să mă îndrumi ce ar trebui să fac acum. Ştiu că nu merit să te-ntorci, la fel cum nu a meritat să vii nici prima oară. Dar te rog din nou: nu mă părăsi. Înger, îngeraşul meu, am nevoie de tine.

Nu era nimeni să mă audă pe veranda nemişcată, întunecată. Se simţea doar briza uşoară a dimineţii, iar ultimele stele sclipeau pe cerul înceţoşat de deasupra mea.

— Îmi este dor de oamenii aceia pe care i-am părăsit, am continuat eu să vorbesc, ca şi cum îngerul s-ar fi aflat lângă mine. Îmi este dor de dragostea pe care am simţit-o pentru tine, de dragostea pe care am simţit-o pentru ei, de fericirea pură încercată când am îngenuncheat la Notre Dame şi i-am mulţumit cerului pentru ceea ce-mi dăruise. Malchiah, şi dacă a fost adevărat, şi dacă n-a fost adevărat, întoarce-te la mine.

Am închis ochii. Am încercat să aud cântecele serafimilor. Am încercat să mi-i imaginez înaintea tronului lui Dumnezeu, să văd magnifica explozie de lumină, să aud magnificul şi nesfârşitul cântec al rugăciunii.

Poate că în dragostea simţită pentru oamenii aceia din timpuri îndepărtate auzisem ceva asemănător acestei

muzici. Poate o auzisem atunci când Meir, Fluria şi toată familia părăsiseră în siguranţă oraşul Norwich.

A durat mult până să deschid ochii.

Se luminase şi toate culorile verandei deveniseră vizibile. Mă uitam la florile mov de muşcată care înconjurau portocalii din ghivecele toscane şi mă gândeam cât de minunate erau, când mi-am dat seama că Malchiah stătea la masă în faţa mea.

Îmi zâmbea. Arăta exact la fel ca prima oară când îl văzusem. Subţire, cu păr negru şi moale, cu ochi albaştri. Stătea cu picioarele într-o parte, sprijinindu-se într-un cot, şi abia se uita la mine, ca şi cum s-ar fi aflat acolo de multă vreme.

Am început să tremur. Mi-am ridicat palmele ca pentru rugăciune numai ca să acopăr suspinul scăpat printre buze şi am şoptit, cu voce tremurată:

— Slavă cerului!

A râs încet.

— Ai făcut o treabă minunată, a spus.

Am izbucnit în lacrimi. Plângeam cum plânsesem prima dată după întoarcere.

Mi-a venit în minte un citat din Dickens şi l-am rostit cu voce tare, pentru că îl învăţasem pe de rost cu mult timp în urmă:

Cerul ştie că nu trebuie să ne ruşinăm de lacrimile noastre, pentru că ele sunt ploaia menită să ude straturile groase de praf care ne acoperă inimile aspre.

A zâmbit şi a dat din cap.

— Dacă aş fi om, şi eu aş plânge, a şoptit. Dar să ştii că este, mai mult sau mai puţin, un citat din Shakespeare.

— De ce eşti aici? Cum de te-ai întors?

— De ce crezi? m-a întrebat. Avem o nouă misiune şi nu prea mult timp de pierdut. Dar trebuie să mai faci ceva, înainte să pornim, şi trebuie s-o faci imediat. Am aşteptat să o faci în toate aceste zile. Dar ai scris povestea pe care trebuia să o scrii şi nici nu ţi-e limpede ce ai de făcut.

— Despre ce poate fi vorba? Am să o fac, şi vom porni în următoarea misiune! Eram prea entuziasmat ca să mai rămân pe scaun, dar am rămas, totuşi, privindu-l ţintă.

— Nu ai învăţat nimic practic din purtarea lui Godwin faţă de Fluria? m-a întrebat.

— Nu ştiu la ce te referi.

— Sun-o pe fosta ta prietenă din New Orleans, Toby O'Dare. Ai un fiu de zece ani. Şi trebuie să îşi cunoască tatăl.

Sfârşit

1:40 p.m.
21 iulie 2008

Nota autoarei

ACEASTĂ CARTE ESTE O OPERĂ DE FICŢIUNE. Totuşi, au existat evenimente reale şi persoane reale care au inspirat câteva dintre evenimentele şi personajele din roman.

Meir din Norwich a existat cu adevărat, iar un manuscris în ebraică al poemelor sale se găseşte la muzeul Vaticanului. Dar mai nimic nu se cunoaşte despre persoana lui, în afară de faptul că a trăit în Norwich şi ne-a lăsat un manuscris cu poeme. El este descris în cartea *The Jews of Medieval Norwich* de V.D. Lipman, publicată de Societatea de Istorie Evreiască din Londra, carte care cuprinde şi poemele lui Meir, în ebraica originară. Din câte ştiu eu, nu există o traducere a operei lui Meir în limba engleză.

Daţi-mi voie să subliniez din nou că versiunea mea asupra personajului Meir din acest roman reprezintă o ficţiune şi că este menită să aducă un omagiu unei persoane despre care nu se cunoaşte nimic.

Numele din roman, în special Meir, Fluria, Lea, Rosa, sunt nume folosite de evreii din Norwich şi sunt preluate din cartea lui V.D. Lipman şi din alte surse. Personajele sunt, din nou, imaginate. A existat în mod cert în Norwich un anume Isaac, apreciat medic evreu, dar portretul pe care i l-am făcut eu este ficţional.

În acele timpuri, oraşul Norwich avea un şerif real, care fără îndoială poate fi identificat istoric, precum şi un episcop, dar nu am vrut să folosesc numele lor reale şi nici amănunte despre aceştia, întrucât sunt personaje imaginare într-o poveste imaginată.

Sfântul William din Norwich a existat cu adevărat, iar tragica întâmplare a evreilor acuzaţi că l-au ucis este istorisită în cartea lui Lipman, dar şi în *A History of the Jews in England*, de Cecil Roth, publicată de Clarendon Press. Cea din urmă oferă date şi despre Sfântul Hugh din Lincoln, precum şi despre revoltele studenţilor din Oxford împotriva evreilor. Roth şi Lipman au reprezentat surse importante pentru mine.

Multe alte cărţi mi-au oferit un ajutor nepreţuit la scrierea acestui roman, printre care: *The Jews of Medieval Western Christendom, 1000–1500,* de Robert Chazan, publicată de Cambridge University Press şi *The Jew in the Medieval World: A Source Book, 315–1791*, de Jacob Rader Marcus, publicată de Hebrew Union College Press din Cincinnati. Alte două surse valoroase au fost *Jewish Life in the Middle Ages* de Israel Abrahams, publicată de Jewish Publication Society din America, şi *Medieval*

Jewish Civilization: An Encyclopedia, editată de Norman Roth şi publicată de Routledge. Am consultat multe alte cărţi, mult prea numeroase ca să le menţionez aici.

Cititorii interesaţi de Evul Mediu au la îndemână referinţe importante, inclusiv cărţi despre viaţa de zi cu zi din acele vremuri, chiar şi cărţi cu poze destinate celor mai tineri, dar lămuritoare pentru oricine. Există multe cărţi despre universităţile medievale, despre oraşe, catedrale ş.a.m.d.

Sunt în mod special recunoscătoare lui Jewish Publication Society din America, pentru numeroasele lucrări publicate despre istoria şi viaţa evreilor.

Am fost inspirată, în această carte, de Lew Wallace, autorul lui *Ben-Hur*, care a creat un mare roman clasic, de care se pot bucura deopotrivă şi creştinii, şi evreii, cititorii de toate credinţele sau cei fără niciuna. M-am străduit să ofer o imagine corectă a interacţiunii dintre evrei şi creştini, chiar şi în acele timpuri de persecuţii şi pericole pentru evrei.

Aşa cum a remarcat un savant, nu ne putem gândi la evreii din Evul Mediu numai din punctul de vedere al suferinţelor îndurate. Erudiţia evreiască include mulţi gânditori şi scriitori, de exemplu Maimonide şi Rashi, menţionaţi de mai multe ori în acest roman. Există o documentare preţioasă despre comunicarea dintre evrei, organizarea comunităţilor şi alte aspecte ale vieţii evreieşti, datorată cercetătorilor, şi se adună din ce în ce mai multă informaţie despre perioadele timpurii.

În ce priveşte subiectul îngerilor şi a rolului lor în treburile omeneşti, aş vrea să-i semnalez cititorului una dintre cărţile menţionate în roman — *The Angels* de Fr. Pascal Parente, publicată de TAN Books and Publishers, Inc. —, care a devenit pentru mine, în timpul lucrului, o mică biblie. De mare interes este şi *Angels (and Demons)* de Peter Kreeft, publicată la Ignatius Press. O uriaşă şi venerabilă sursă de informaţii despre îngeri şi credinţele creştine este *Summa Theologica* a lui Toma D'Aquino.

Aş vrea să transmit mulţumirile mele şi Wikipediei, enciclopedia on-line, pentru referinţele rapide despre Norwich, castelul Norwich, catedrala din Norwich, Maimonide, Rashi şi Sfântul Toma. Mi-au fost de folos şi alte site-uri de pe internet, dar din nou sunt prea numeroase ca să le menţionez aici.

Ar trebui să le mulţumesc hotelului Mission Inn şi misiunii San Juan Capistrano, pentru că există cu adevărat şi pentru că m-au inspirat consistent în scrierea acestei cărţi.

Am scris acest roman pentru plăcerea cititorilor, dar, dacă le stârneşte interesul pentru cercetări mai amănunţite, sper că notele de faţă le vor fi de ajutor.

Daţi-mi voie, în cele din urmă, să adaug rugăciunea mea preferată:

Înger, îngeraşul meu,
Ce mi te-a dat Dumnezeu,
Totdeauna fii cu mine
Şi mă-nvaţă să fac bine.
Acum şi pururea, îţi mulţumesc.

Anne Rice

Binecuvântaţi pe Domnul, voi, toţi îngerii Lui,
cei puternici în tărie, care-I pliniţi cuvântul
şi auziţi glasul cuvintelor Lui;
binecuvântaţi pe Domnul, voi, toate puterile Lui,
slujitorii Lui care faceţi voia Lui;
binecuvântaţi pe Domnul, voi, toate lucrurile Lui,
în tot locul stăpânirii Lui;
binecuvântează, suflete al meu, pe Domnul.

Psalmul 102
Versiunea Bartolomeu Valeriu Anania

Pentru comenzi şi informaţii vă rugăm contactaţi:

Editura LEDA

Difuzare şi Clubul Cărţii

Calea Plevnei nr. 145, sector 6, Bucureşti, cod poştal 060012

Tel.: 021.319.88.22, 021.319.88.33, 021.319.88.77;

Fax: 021.319.88.66

E-mail: vanzari@edituracorint.ro

Magazinul virtual: www.grupulcorint.ro.

www.ledabooks.ro

Format: 16/54x84

Coli tipo: 22

Tiparul executat la FED PRINT S.A.

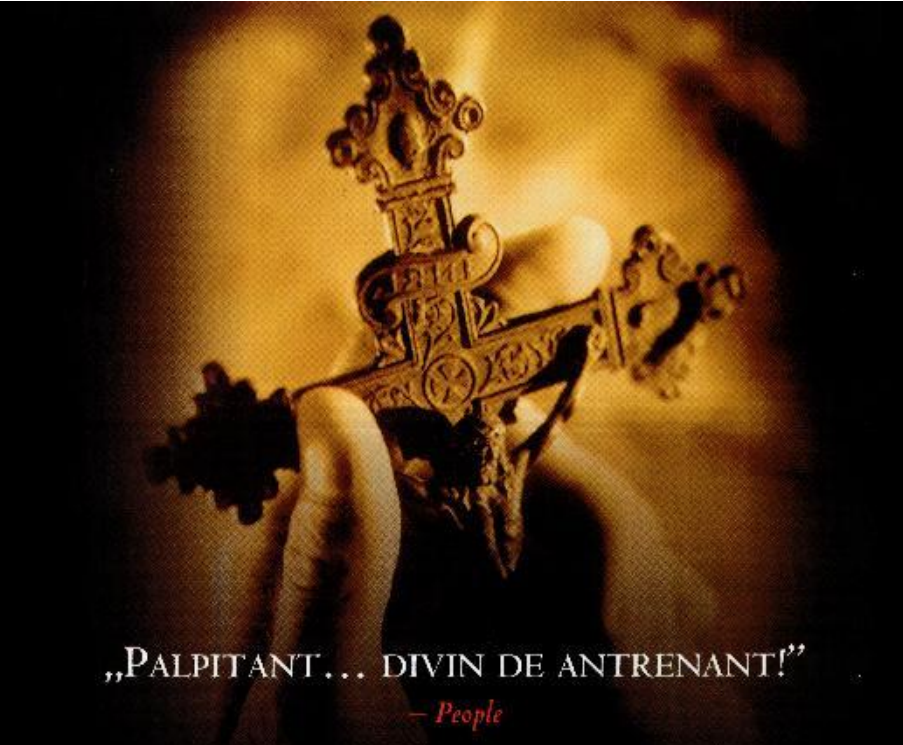

„PALPITANT… DIVIN DE ANTRENANT!"
– People

„Plină de reflecții morale incitante… Cititorii se vor delecta cu reinventarea plină de culoare a trecutului istoric propusă de Anne Rice și cu tulburătoarele portrete ale personajelor, prinse în lupta furtunoasă dintre sentimente și credință."
Publishers Weekly

„Călătorie în timp, violențe și nebunie medievală, intervenție divină – toate redate în mod exceptional de Anne Rice! Autoarea revizitează umbrele celebrilor ei vampiri; odată cu reîntoarcerea la catolicism, păcătoșii își cer mântuirea…"
– Kirkus Reviews

LEDA, *imprint al*
GRUPULUI EDITORIAL CORINT

Imagines copertei: gulliver / gettyimages
Designul copertei: Andreea Apostol

www.ledabooks.ro
ISBN: 978-973-102-366-3
ISBN: 978-973-102-367-0
9 789731 023670
www.grupulcorint.ro